Петър Дънов
Пеню Киров

Епистоларни диалози I

1898 – 1900

ПЕТЪР ДЪНОВ
И
ПЕНЮ КИРОВ

ЕПИСТОЛАРНИ ДИАЛОЗИ

ЧАСТ I
1898–1900

Електронно издание

Поредица
„Непознатият Петър Дънов“

Сдружение „Слънчогледи“
Бургас, 2012

Петър Дънов
Пеню Киров

ЕПИСТОЛАРНИ ДИАЛОЗИ
Част I, 1898–1900

Лицензионни права
Creative Commons
Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 2.5 България

Съставител
Георги Христов

Редактори
Людмила Димитрова
Величка Драганова

Приложения
Георги Христов
Людмила Димитрова
Величка Драганова

Предговор и консултант
Димитър Калев

Оформление
Веско Василев

Изображение на корицата
Shutterstock.com

Издател
Сдружение „Слънчогледи“

ISBN 978-619-7033-03-8
Безплатно разпространение
Актуална версия на книгата: friendsoftherainbow.net

Съдържание

Диалози на реформацията българска 7

1898 26

№ 1 (Пеню Киров) 26
№ 2 (Пеню Киров) 27
№ 1 (Петър Дънов) 29
№ 3 (Пеню Киров) 31
№ 2 (Петър Дънов) 33
№ 4 (Пеню Киров) 36
№ 3 (Петър Дънов) 38
№ 5 (Пеню Киров) 40
№ 4 (Петър Дънов) 42
№ 6 (Пеню Киров) 43
№ 5 (Петър Дънов) 45
№ 6 (Петър Дънов) (отворена карта) 47
№ 7 (Пеню Киров) 48
№ 7 (Петър Дънов) 50
№ 8 (Пеню Киров) 52
№ 8 (Петър Дънов) (отворена карта) 53
№ 9 (Петър Дънов) 54
№ 9 (Пеню Киров) 56

1899 58

№ 10 (Петър Дънов) 58
№ 10 (Пеню Киров) 59
№ 11 (Петър Дънов) (отворена карта) 60
№ 11 (Пеню Киров) 61
№ 12 (Петър Дънов) 63
№ 12 (Пеню Киров) 65
№ 13 (Петър Дънов) (отворена карта)* 67
№ 13 (Пеню Киров) 68
№ 14 (Петър Дънов) 70
№ 14 (Пеню Киров) 73
№ 15 (Петър Дънов) 77
№ 16 (Петър Дънов) 78
№ 15 (Пеню Киров) 80
№ 17 (Петър Дънов) (затворена карта) 82
№ 18 (Петър Дънов) (затворена карта) 83
№ 16 (Пеню Киров) 84
№ 19 (Петър Дънов) 86
№ 20 (Петър Дънов) (отворена карта) 90
№ 17 (Пеню Киров) 91
№ 18 (Пеню Киров) (отворено писмо) 93
№ 21 (Петър Дънов) 94

№ 19 (Пеню Киров) 96
№ 20 (Пеню Киров) (отворено писмо) 97
№ 22 (Петър Дънов) 98
№ 21 (Пеню Киров) 101
№ 22 (Пеню Киров) 103
№ 23 (Петър Дънов) (затворена карта) 105
№ 24 (Петър Дънов) 106
№ 23 (Пеню Киров) 109
№ 24 (Пеню Киров) 111
№ 25 (Петър Дънов) (затворена карта) 114
№ 26 (Петър Дънов) (затворена карта) 115
№ 27 (Петър Дънов) (отворено писмо) 116
№ 25 (Пеню Киров) 118
№ 26 (Пеню Киров) (отворено писмо) 121
№ 27 (Пеню Киров) 122
№ 28 (Петър Дънов) (отворена карта) 124

1900 125

№ 29 (Петър Дънов) 125
№ 30 (Петър Дънов) 126
№ 31 (Петър Дънов) 130
№ 28 (Пеню Киров) 133
№ 32 (Петър Дънов) 135
№ 29 (Пеню Киров) 137
№ 33 (Петър Дънов) 139
№ 34 (Петър Дънов) 140
№ 30 (Пеню Киров) (отворено писмо) 142
№ 31 (Пеню Киров) 143
№ 35 (Петър Дънов) 144
№ 32 (Пеню Киров) 145
№ 33 (Пеню Киров) (отворено писмо) 146
№ 36 (отворена карта) 147
№ 34 (Пеню Киров) 148
№ 37 (Петър Дънов) 151
№ 35 (Пеню Киров) 154
№ 38 (Петър Дънов) (отворена карта) 159
№ 36 (Пеню Киров) (отворено писмо) 160
№ 39 (Петър Дънов) (отворена карта) 161
№ 37 (Пеню Киров) (отворено писмо) 162
№ 40 (Петър Дънов) 163
№ 41 (Петър Дънов) 167
№ 38 (Пеню Киров) (отворено писмо) 169
№ 42 (Петър Дънов) 170
№ 39 (Пеню Киров) (отворено писмо) 171
№ 43 (Петър Дънов) 172
№ 44 (Петър Дънов) 173
№ 40 (Пеню Киров) 174

№ 45 (Петър Дънов) 181
№ 41 (Пеню Киров) (отворено писмо) 185
№ 46 (Петър Дънов) (отворена карта) 186
№ 42 (Пеню Киров) 187
№ 47 (Петър Дънов) (отворена карта) 189
№ 48 (Петър Дънов) 190
№ 43 (Пеню Киров) 193
№ 44 (Пеню Киров) 196
№ 49 (Петър Дънов) 197
№ 50 (Петър Дънов) 200
№ 45 (Пеню Киров) 204
№ 51 (Петър Дънов) 206
№ 46 (Пеню Киров) (отворено писмо) 208

ПРИЛОЖЕНИЯ 210

Писма на Пеню Киров до Георги Миркович 210
№ 1 210
№ 2 212
№ 3 216
№ 4 217
№ 5 219
Биографии 221
Пеню Киров (1868-1918) – първият ученик на Учителя Петър Дънов 221
Георги Миркович (1826-1905) 243
Тодор Стоименов (1872-1952) 264
Показалец на лични имена 278
Показалец на географски имена 280
Показалец на библейски цитати 281
Хронологичен показалец на писмата 283
Речник на остарели и чужди думи 286
Литература 289
Обяснителни бележки 290

Диалози на реформацията българска

Аналогията е най-първична и инстинктивна читателска интерпретация. Затова можем да започнем със сходствата на епистоларните диалози в тая книга с *Диалозите* на Платон или с писмата на Еразъм до Томас Мор. В древногръцкия първообраз Сократ е свръхсетивен учител, а самият Платон е ученик, инспириран от негови мисли. В настоящия документален сборник Петър Дънов се явява духовен наставник в плът и кръв, а Пеню Киров е самотна индивидуалност, заслушана ту в спиритичния шепот на духовете, ту в методологичната доктрина на един току-що възрастващ Учител. Естествено аналогията е небрежна към културния дискурс, а без него и методите, и резултатите от четенето са неубедителни.

Преди да функционира като културна традиция, всяка религиозна, социална или стопанска парадигма е била исторически опит. А всички исторически събития, преди да завладеят волята на личностите и народите, т.е. много преди да се разгърнат като историческо време, са били само идеен проект, иначе казано – духовен импулс. Явно животът на социалното и индивидуалното съзнание протича в тристъпен ритъм – един духовен импулс темпорално се въплъщава в историята, а стореното от историята придобива относителна трайност и във вид на своеобразен исторически екстракт работи като религиозна, социална и стопанска култура.

Няма култура без история, нито история без духовен импулс, но напълно е възможно определен духовен импулс да не успее да стане история или определена историческа събитийност да не успее да изкристализира в траен културен модел. Съществуват доста образци за такива несъстояли се триади. Например създаването на глаголицата от Кирил и Методий е духовен импулс без битие в българската история

и култура. Богомилството пък е манихейски духовен импулс, исторически разгърнат в средновековната история, но без следи в българските културни традиции. Явно много неща се случват исторически, обаче остават в историческата памет като несъстояла се култура. По-съществено е друго: всички институции (религиозни, социални или стопански) са феномени само и единствено на култура, въпреки че те самите могат вторично да генерират и исторически, и духовни импулси. За научния анализ явно първостепенен се оказва духовно-историческият генезис на определена институция, а не собствената ѝ историко-духовна активност.

По всичко изглежда, че духовният импулс трябва да се схваща като непринадлежащ на историческото време, дори като нещо мистериално и свръхсетивно. Историята трябва да се изследва като събитийност, принадлежаща на волята и действията на индивиди или групи от хора, мотивирани от духовен импулс. Културата пък следва да се интерпретира като изкристализирала история, т.е. повторяеми ментални, емоционални и поведенчески модели в социалното и индивидуалното съзнание. Значи културата е отказ от темпоралната обусловеност на историята и тъкмо повторяемостта, от една страна, ѝ придава свойство на безвремие, сродявайки я с духовен импулс, а от друга страна, позволява, дори изисква от нея, създаване на структури, гарантиращи ѝ тази повторяемост. Така културата генерира институции като своеобразни доминанти на историческа памет с надеждата моделите да бъдат доведени до съвършенство на култ и да им се осигури безсмъртие. В този смисъл институционизирането на всеки културен модел е начало на неговия упадък.

Обичайно упадъкът на институциите е симптом на упадък на културата, но не е задължително да корелира с упадък на историческата енергия, още по-малко – на

началния духовен импулс. Например християнството възниква от импулс, свързан със събитието на Голгота; исторически се разгръща в народите от Римската империя и мигриралите в Европа варварски племена; последователно екстрахира от историята моделите на средновековната и модерната култури; настойчиво се опитва да култивира тези модели в разнообразни институции; едни от многото подобни институции са Църквата (католическа или православна) и държавите. Следователно възникването на всяка институция е преди всичко култура и в никакъв случай не е идентично нито с първичния поток на историята, нито с отправния духовен импулс. Така както не са идентични предметите на трите науки – философия (вкл. теология), история и културология.

Наложително е тези науки, макар и привидно нееднородни, веднъж завинаги да се разграничат една от друга, дефинирайки спецификата на своите области, цели и методологии. От друга страна обаче, репрезентативността на всяко изследване изисква към всеки обект да се подхожда с цялата научна триада, за да се избегнат интердисциплинарни размествания и недоразумения. Научният обект трябва да бъде анализиран едновременно и в спиритуален, и в исторически, и в културологичен аспект, т.е. с три специфични инструментариума и едва тогава е възможно да се дефинира на коя от трите сфери принадлежи феноменално. Иначе казано, емергентният ефект на всеки обект се разкрива пред изследващото съзнание в строго определен културен контекст, притежава индивидуална историческа енергия и събитийност и произлиза от сравнително познаваем духовен импулс. Например ранните християнски църкви са пръв исторически експеримент на комунален живот, чийто импулс може да бъде открит в събитието на Голгота; феноменално те принадлежат само на

историята, защото все още им липсва и култова консолидация, и институционално устройство. Съвсем различен феномен е Църквата непосредствено преди и след великата схизма; тя също притежава спиритуалното начало на Голгота, но добавя екстракт от историческите експерименти на ранните църкви и първите вселенски събори, култивирайки ги в догматика и свещеническа йерархия; така тя формира себе си като типичен културен феномен с всички атрибути на институция.

По сходен начин би следвало да се подхожда и при интерпретация на текстове. Например посланията на апостол Павел са инспирирани от събитието на Голгота и са предназначени да наставляват първите християнски общини; поради това те би трябвало да се схващат като чист исторически феномен, без да им се вменява културна, още по-малко – институционална принадлежност, каквито несъмнено притежават писанията на светите отци на Църквата. Разбира се, текстовете на Павел впоследствие се интерпретират в най-разнообразен културен дискурс, дори с институционална преднамереност, но това е неизбежна съдба на всичко, което е достояние на историческа памет. Следователно интерпретацията трябва да разчита на метод, сроден с нещо като онтологичен структурализъм или структуралистична онтология, настоявайки на триадата *духовен импулс–история–култура*, която може да бъде открита в морфологията на всеки тест. Съчетани по този начин, онтологията и структурализмът добавят към интерпретацията емергентизъм с функция на саморефлексия, т.е. съзнаваща се интерпретация, максимално освободена и от дискурса на културата, към която принадлежи интерпретаторът, и от склонността на съзнанието към херменевтика и имплицитност.

И така, какъв е културният дискурс на епистоларния диалог между Петър Дънов и Пеньо Киров, коя е историческата енергия, от която той изкристализира, и най-после – кой е спиритуалният импулс, който го поражда?

Писмата маркират последната декада на XIX век и социалната атмосфера на следосвобожденска България. Исторически е приключило българското Възраждане. Самостоятелността на Българската православна църква е гарантирана след четиридесетгодишна борба с Вселенската патриаршия – институция в Османската империя, която в продължение на едно хилядолетие администрира източноевропейското православие. На практика младата Българска екзархия е само езикова адаптация на каноничното гръцко богослужение и подмяна на църковната йерархия с личности с българско самосъзнание, т.е. национален вариант на православния религиозен култ. Несъмнено под този културен феномен се разгръща могъща историческа енергия, формираща самосъзнание изобщо и в частност – българско национално самосъзнание.

Емергентният подход е тревожен за културологичния дискурс и последният всячески се стреми да игнорира проследяването на произхода и да го замени с подръчния в момента инструментариум. Но по този начин той неволно отрича онтологията на собственото си битие и го приема за гносеологична константа. Така конкретният дискурс функционира в конкретната култура с наивността за репрезентативност извън историческото време, развитието на природата и еволюцията на Космоса, т.е. извън възникването на съзнанието.

В първия период на философията Платон и Аристотел възприемат мислите като принадлежащи на макрокосмоса, т.е. идващи отвън. За Сократ душата открива себе си в живота на предоставените ѝ мисли и така може да почувства,

че в себе си тя общува със световния разум. Това е изразено също в поведението на староеврейските персонажи и в говорното слово на пророците от Стария Завет, дори в обкръжението на Христос от Евангелието. Въобще за древните хора мислите пребивават в природните вещи и се наследяват от родителите и народа, затова подобно състояние на съзнанието се преживява като духовен импулс на Отец. Посланията на апостол Павел са пръв симптом за трансформация и около IV век сл. Хр. мислите вече не се унаследяват, а се получават като лично владение. Този период на философията се разгръща в писанията на църковните отци. Според тях мислите не приждат отвън, а се възбуждат вътрешно от духа като мисловни вдъхновения, затова подобно състояние на съзнанието се преживява като импулс на Син. За разлика от инстинктивното съзнание на Отец, импулсите на Син се възприемат и преработват душевно, човек се освобождава от наследствеността, отчуждава се от макрокосмичното и от природното и се взема в ръце като отделна душа. Така процесът на отчуждаване от Отец напредва до XV век сл. Хр., когато човек започва да разбира, че мислещият е самият той, че е субект на свободно творческо мислене. Подобно състояние на съзнанието се преживява като Аз-съзнание и се чувства като пределна алиенация и от Отец, и от Син, в която човек е предоставен сам на себе си. Явно онтологията на съвременното наше съзнание е историческо спускане по стълбата на мисленето, където първоначално мислите се преживяват като живи същества, после се преживяват чувствено като техни отражения, по-късно се долавят сетивно като душевни отзвуци, а накрая стигат до мъртви физически сенки, т.е. до интелектуализъм, оперираще единствено с понятия и термини. Например цялата

постмодерна култура разчита изключително на терминологични парадигми.

В определени културни дискурси обаче помрачаването на съзнанието на Отец е толкова болезнено, че отделната личност чувства необходимост да стигне персонално до Сина, т.е. в Аз-съзнанието възниква импулс, водещ до едно по-различно синовно съзнание. Значи емергентният ефект на съзнанието е нелинейна еволюция и в нея неизбежно се стига до поврат на историческото време, мотивиран от нещо, което непременно трябва да бъде намерено и постигнато с вътрешната енергия на Аз-съзнанието, но стоящо извън него. С други думи, съзнанието започва да се интересува от Сина като завършено и самостоятелно същество, придавайки значение на самия Христос, затова подобно състояние се преживява като импулс на Свети Дух. Така през XIII век се слага спиритуалното начало на Западноевропейската реформация, където Свети Дух е обективизираното самосъзнание, преди да се вплъти в човека като субективно Аз-съзнание. Много по-късно Хегел го облича в понятието *дух в себе си*, а ретроспективно в дохристиянската източна мъдрост той се преживява като съвкупност от дванадесет свръхсетивни духовни учители, наречени Бодхисатви. Следователно Реформацията не е нищо друго, освен историческо битие на самосъзнанието, разбрало, че свръхсетивното е постижимо дори тогава, когато духът е невидим. И тук началният импулс се открива отново в събитието на Голгота, чрез чиято мистерийна същност Христос се свързва със земното битие и остава да живее в хората отвътре, но така невидим и несъзнаван, че да не затъмнява предстоящия възход на Аз-съзнанието. Реформацията вплъщава тъкмо това, което е трябвало да бъде изпратено от Христос, за да може човек да завърши отчуждаването си от импулсите на Отец и

запазвайки своята индивидуална свобода, т.е. без да изключва Аз-съзнанието, да може да оживи труповете на своите мисли чрез живеещия вътре в него Христос. *Всеки човек е свой свещеник*, заявява Мартин Лутер и този израз синтезира цялата историческа и политическа енергия на Реформацията. Значи спасението е въпрос, стоящ между човек и Бог в лицето на Христос, без да включва Църквата; единствено благовестието на Евангелието, а не Църквата има власт над човека. Реформацията е протест против реалното значение на земния човек като Божествен посланик и това е допълнителният неин аспект като протестантизъм.

Църквата възраства като културен феномен в периода от I до IX век сл. Хр. със стремежа си да докаже, че с човешки идеи и понятия не трябва да се правят опити за разбиране на духовната действителност, а това трябва да се предостави само на откровението. По този начин познавателните сили на съзнанието се насочват единствено към сетивния физически живот, отрича се когнитивната природа на свръхсетивното и се твърди, че знание за духовното е невъзможно, в него може само да се вярва. Разделянето на сетивното знание от свръхсетивната догматика напредва дотам, че познанието на свръхсетивното се обявява за ерес, дори за човешка измислица, непритежаваща никаква реалност. Явно и в исторически, и в психологически аспект действителният произход на материализма трябва да се търси в Църквата.

Специфичната природа на източноевропейското православие се състои в още по-строгото разделяне на това, което човек носи като свое човешко, и това, което е действителен духовен свят и живее като култ, стоящ високо над хората. Така в периода между IX и XIII век православният човек се формира като амбивалентна душевност, въздържаща се от постижения на свръхсетивното

в своя дух. Закономерна последица е постепенно отслабване на познавателните сили на съзнанието, а неизбежен краен завършек е социалистическият мироглед, т.е. пълен отказ от духовното и самоограничение единствено в социалната структура на животинското в човека. Явно и в исторически, и в психологически аспект действителният произход и на руския болшевизъм, и на източноевропейския комунизъм може да бъде открит в Православната църква. На практика православната култура лишава човек от свободна воля, защото съзнанието, заето в безизходна борба между дух и материя, отказва да се приспособи към пространството. В православното богослужение не господства говорещото вътре в човешката същност, а нещо всеобщо, което не въздейства на личното, а поражда постоянна тъга по надличностовата природа на националния дух. В Източна Европа духовната действителност съществува само под форма на култ и вярност към древни предания, така че от тяхната консервативна същност не произлиза друго, освен инстинктивна мъдрост или шовинизъм, в които следователно доминират импулси на Отец. И въпреки че религиозното съзнание на православните с голяма сила се придържа към Христос, в действителност то пренася атрибутите на Бог Отец върху Син, понякога направо твърди, че Христос е наш баща. Сигурно и продължителните транскултурни отношения с исляма, като типичен импулс на Отец, допълнително подсилват тази тенденция. Въобще православното съзнание е склонно да преживява Сина отвън, като импулс, отразен от природните вещи и от родната география, затова инстинктивно се бори с Отец и опитва да намери откровенията на вътрешната си духовност именно чрез природата.

Всичко, формулирано схоластично в разкола между православие и католицизъм, всъщност се корени в

историческата несъвместимост на тези два толкова специфични културни потока. Западноевропейското съзнание и импулсите на Син закономерно довеждат до разглеждане на вярата редом със знанието и това е основният патос на Реформацията. Православният Изток с несъстоялата се култура на богомилите и продължаващите импулси на Отец консервативно поддържа състояние на очакване, в което трябва нещо да се случи. От друга страна, верен на амбивалентната си природа, православният човек не престава да поддържа (по-скоро като морален императив, отколкото като активност), че религиозното съзнание трябва да се проникне с наука, че Христос иска не само да действа, а иска също да бъде разбран, да бъде постигнат. Православната култура формира комплекс на непреживяна Реформация и това, струва ми се, е генералният дискурс, в който се случва епистоларният диалог между Петър Дънов и Пеню Киров.

Има и още нещо, допълващо дискурса във втората половина на XIX век. Това е век, в който разгърналата се през второто хилядолетие интелигентност, намерила път през схоластиката и Западноевропейската реформация, достига своеобразна кулминация в естествените и социалните науки и заплашва да премине в мъртъв интелектуализъм, ако остане собственост единствено и само на човешката глава. От една страна, укрепналото Аз-съзнание вече чувства себе си като абсолютно свободен и съвършен носител на интелектуалността, но от друга страна, настойчиво усеща, че духовните праобрази на мислите му са погребани някъде в подсъзнанието. В някои определени състояния модерното Аз-съзнание се изправя пред проблема на своята микрокосмична свобода по твърде болезнен начин и в това отчуждение от макрокосмоса се поражда импулс за обратно присъединяване към него. Човек поставя проблема

за резултатите на собствената си свободна воля така, че от човешки и земни да могат да станат космични, и подобно състояние на съзнанието се преживява като импулс на Архангел Михаил. Присъствието му се открива предимно тогава, когато чрез езика и думите човек се опитва да достигне до вътрешно преживяване на духа, когато мислите за духовното започват да се възприемат като нещо физическо в света. С други думи, Аз-съзнанието разбира, че неговите собствени мисли могат да принадлежат и на онази същност, която едновременно е и микрокосмична, и макрокосмична, т.е. човек се научава да мисли и говори за природата и Космоса с езика на Христос. По този начин, вместо да се изражда в интелектуалност, интелигентността се одухотворява и оживява, защото отчуждените от макрокосмоса мисли се присъединяват към нещо макрокосмично, или Аз-съзнанието се присъединява към Христос. Импулсът на Архангел Михаил изпълва последните декади на XIX век и прехожда в XX век с два съвсем нови културни дискурса: Аз-съзнанието, отчуждено от Отец, е свобода, а присъединяването му към макрокосмичната същност на Христос е любов.

Епистоларният диалог в тази книга започва през 1898 г. и свързва географски два български града по Черноморието – Варна и Бургас, със специфичния им следосвобожденски ориентализъм и етносна нехомогенност. Несъмнено имаме работа със специфична диалогична морфология, която по аналогия с Платоновите *Диалози* бихме могли да обозначим с термина *Учител–ученик.* От едната страна на тази биполярна структура е Петър Дънов, а от другата – Пеню Киров с още няколко личности, които индиректно моделират интонацията на писмата: Тодор Стоименов, Георги Миркович, Милкон Партомян, Васил

Козлов, Петър Тихчев, Анастасия Железкова и др. Всички те до един са индивидуалности, които по някакъв начин определят отчуждението си от традиционната православна култура, особено в нейния религиозен и култов аспект, и демонстрират своеобразен протест против Православната църква като Божествен посланик. Например Георги Миркович – Доктора завършва католически колеж и играе ключова роля в униатското движение за църковна независимост. От своя страна, П. Киров отказва принадлежност към която и да е църковна деноминация и в личните си бележки от 1907 г. пише: *Какъв вид живот ще водя? Духовен, но ще гледам да бъде той пропит от разум, осветен от Духа Святаго, без да бъда уязвен от протестантско или православно мъдруване.* Аналогията тук е недвусмислена: разум, импулсиран от Светия Дух и свободен от посредничеството на Църквата – това е спиритуалното начало на Западноевропейската реформация. Доста по-рано, в писмо от 1899 г., П. Киров споделя разочарованията и верують си: *Разбрах, че православните, западните (католическите), григорианските и каквито други да са църкви с форми, са примки на Сатана и от тях не може да излязат християни, но кръвници, блудници, крадци, лъжци, шепотници, завистници, ленивци, мръсници и с една реч – всичките пороци за грях, какъвто бях и аз един от тях... И така още нея вечер аз дадох обещание на Бога пред приятелите си, че не може вече да поддържам тази Църква и се отричам от нея и формите ѝ и че отсега нататък ще служа на Бога с Дух и Истина, защото Бог е Дух и като така ний трябва да се водим във всичко от Евангелието на Господа Исуса Христа, където намираме истинското служение Божие – следване по пътя на Спасителя.*

Друга съществена характеристика на индивидуалностите, включени в категорията *ученик*, е интересът им към свръхсетивната духовна реалност, практикуван чрез спиритизъм. Всички те участват в сеанси и употребяват собственото си тяло и съзнание като медиум за връзка със свръхсетивни същества. Дори Георги Миркович учредява първото българско спиритично дружество *Милосърдие*, а в едно свое писмо П. Киров го нарича „баща на спиритистите в България“. Явно става дума за хора с все още запазена чувствителност към мислите като живи същества и в тази атавистична функция на съзнанието им лесно могат да бъдат открити импулсите на Отец, така присъщи на източноевропейските култури.

Въобще притежанието на всички главни белези, специфични за източноправославния културен дискурс, е третата характеристика на категорията *ученик*. Особено симптоматично е отношението към Христос, на когото инстинктивно се приписват качества, принадлежащи на Отец. Например в писмо от 1899 г. П. Киров рисува едно пришествие на Христос в своето съзнание по следния начин: *...няма нищо, което да обичаме толкова, колкото нашия Спасител. Да, аз и като се моля, понякога като че Го виждам на кръста, а понякога кротък иде насреща ми и виждам с духовните си очи, че нашият Небесен Баща постоянно с разтворени ръце ни чака.*

Четвърта характеристика, без която диалогът не би могъл да се състои, е присъствието на импулса на Архангел Михаил. Той започва с констатация за безжизнената интелектуалност на настоящето, която у П. Киров звучи с отчаян вопъл: *О, мъртво, мъртво християнство, докога това?!* (1899 г.). Една година по-късно той пише: *На 2 август ми се даде вътрешно това съобщение: Духът, който те ръководи, то съм аз, Михаил. Аз постоянно ще те*

упътвам, стига ти да бъдеш послушен на всяко мое повеление.

За да заключим анализа на категорията *ученик*, могат да се формулират следните твърдения: П. Киров и съмишлениците му са специфично представителство на българското национално самосъзнание на прехода между XIX и XX век; паралелно с традицията и атавистичните компоненти на източноевропейската православна народопсихология, те демонстрират качества на формирано Аз-съзнание, чийто център е личен и неопосредстван интерес към Христос чрез импулси на Свети Дух; тези характеристики ги правят потенциални исторически носители на събития с функция на специфична Българска реформация.

Подхващайки темата за другата страна на диалогичната морфология, всъщност пристъпваме към изключително сложната характеристика на индивидуалността на Петър Дънов, Учителя. В контекста на този документален сборник става дума за 33-годишния Дънов, който само преди три години се е завърнал от САЩ с диплом по методистка теология. В епистоларния си диалог с П. Киров той несъмнено говори от позиция на духовен наставник и това го поставя в категорията *Учител*. Там той стои сам и несвързан с никоя дотогавашна теологична традиция, въпреки протестантското си образование и родовите си връзки в българските православни институции, въпреки социално-просветната си активност сред читалищни и благотворителни общества във Варна. В първата и единствена своя монография (*Науката и възпитанието*, 1896 г.) той прави анализ на съвременната наука с явни намеци за одухотворено възпитание на интелекта и това е първи симптом за типичен импулс на Архангел Михаил в българската култура. През следващите три години записва

няколко мистични текста, включително и т.нар. *Възвание*; на пръв поглед в тях присъстват импулси на Отец и православно-църковни интонации, но необичайното, което те възвестяват, е предстоящо пришествие на Христос в човешкото самосъзнание. За първи път в българската култура се заговаря за отношение към свръхсетивната духовна реалност; за първи път се дефинира категорията *Любов* и се препоръчват методи за преживяването ѝ като непосредствено отношение между индивидуалното съзнание и Христос. Всички тези особености в дейността на младия П. Дънов го разграничават и от православната ортодоксалност, и от всички протестантски деноминации, вкл. методизма, и от произточната ориентация на модната по това време теософия.

На практика до началото на XX век завършва трансформацията на П. Дънов в напълно самотна и оригинална индивидуалност, очертават се главните категории на учението му, изпъкват първите му качества на духовен Учител със специфично въздействие върху своите последователи. Преди всичко той изгражда методологична доктрина – система от психически похвати и физически упражнения, предназначени за съвременното самосъзнание, с които то би могло така да възпламенява вътрешната енергия на своето Аз-съзнание, че да оживотвори интелектуалните понятия на индивидуалното мислене чрез живеещия вътре в него Христос. Персоналният интерес към Христос като самостоятелно микро- и макрокосмично същество е централен субект и обект на тази методология и в този смисъл тя притежава всички характеристики на импулс на Свети Дух. В писмо от 1900 г. П. Дънов казва: *Най-първият дух, с когото всякой трябва да се запознае, Той е Христос*, а една година преди това пише на П. Киров и Т. Стоименов: *Вие трябва да се новородите от Духа Божий.*

Нови сърца трябва да приемете от Господа, преди да приемете силата на Неговото Слово. Това се гответе, защото ще приемете Духа Светаго от горе, кога ви посетя лично и ви благословя от името на Господа. Ставайте сутрин рано, преди да изгрее Слънцето, и въздавайте благодарителни молитви. Рано ви казвам, нека да ви завари Слънцето, царят на деня, че славите Господа Бога нашего. Всичко в П. Дънов излъчва импулси към Аз-съзнанието на последователите му – и проповедите, и методологичните наставления, и музикалните му фрагменти. В определени моменти внушенията му са толкова завладяващи, че се усещат буквално като собствени физиологични процеси, като новоосвободени жизнени сили на самосъзнанието, предразполагащи към персонифицирано преживяване на Свети Дух. В състояние на подобна признателност П. Киров му пише: *Аз сега-засега диря извора на съветите от самото ми сърце и виждам, че както и казваш, тъй е, т.е. че Бог изработва спасението ни чрез Святия Си Дух. На туй именно се чудех и каквото с мисли решавахме с брат Тодор, ти дойде с многоочакваното ти писъмце да ни потвърдиш.*(1899 г.)

Налице е и втора характеристика на П. Дънов като *Учител*. Въпреки че не се ангажира с нито една социална или религиозна институция, той настойчиво експлоатира традиционни модели на българската народопсихология и религиозно съзнание. Например и проповедите, и методите търсят Христос в тъканта на индивидуалното мислене, но много често похватите са адресирани към живота на природата и от нейната предметност се извличат въздействащите отражения на духовната реалност. Нерядко към самия Христос се пристъпва като към същество, натоварено с атрибути на Отец, дори първата оригинална молитва в методологията на П. Дънов започва с

обръщението: *Господи, Боже наш, благий ни небесен Баща* (1900 г.).

От друга страна обаче, стилът на П. Дънов недвусмислено апелира към „протестантската“ и „евангелистката“ склонност на последователите му. Култовите похвати на Църквата са изоставени, светите тайнства и литургията са заместени с индивидуален размисъл върху библейски текстове, Евангелието се използва като единствен емпиричен документ за Божественото присъствие на земята. Може би затова в началото на повечето от писмата на П. Дънов, а по-късно и във всяка негова проповед стои библейски фрагмент, разгръща се като своеобразна теологична интерпретация, но със задължителна структура на диалог между анализа и разбирането. Тази диалогична морфология е най-ярка стилистична специфика в текстовете и словата на възрастващия духовен Учител, преобразявайки ги от конвенционални проповеди в полифонични беседи между различни импулси в индивидуалното самосъзнание.

В заключение за категорията *Учител* биха могли да се формулират следните твърдения: личността на П. Дънов, като всеки друг човек, е продукт на културния дискурс в българската народопсихология през прехода между XIX и XX век; той се явява създател на методологична система, формирана преди всичко чрез отчуждение от всички по-главни исторически и културни традиции, т.е. и в исторически, и в културологичен аспект той формира надличностов импулс, който може да бъде разглеждан извън историческото време; импулсът притежава спиритуален характер, обладава характеристики, присъщи и на импулс на Свети Дух и на Архангел Михаил и методологично е ориентиран към персоналния интерес на самосъзнанието към Христос като субект и обект; целта на тази методологична

доктрина е да промени радикално гледната точка спрямо Христос на личности, живеещи в източноевропейското православие, следователно тя би могла да функционира като импулс на специфична Българска реформация.

Анализът на диалогичната морфология *Учител–ученик*, имплицирана в писмата на П. Дънов и П. Киров, внушава изводи, които недвусмислено насочват интерпретацията към характеристики, типични за Реформацията. В края XIX век Българската православна църква формира национално самосъзнание, но продължава да бъде носител на догматика с импулси на Отец. С фанатичното поддържане на статуквото след великата схизма тя на практика не отива по-далеч от проблема за генеалогията на Сина (как е възникнал от Отец, от кого произтича Светия Дух) и с това остава при простата констатация, вместо намирането и преживяването на Христос. С други думи, Църквата функционира като типична институция на източноправославна култура и именно в нейната консервативна природа може да се открие една от причините за поява на този особен дискурс в следосвобожденския ни културен живот, наречен комплекс на непреживяна Реформация.

Разбира се, за да приемем, че се е състояла Българска реформация, би трябвало да е налице триадата *духовен импулс–история–култура*. Както се опитахме да докажем по-горе, спиритуалната и социалната дейност на Учителя П. Дънов притежава всички характеристики на духовен импулс. В този смисъл епистоларният диалог в тази книга е пръв акт, с който импулсът става историческо събитие. В индивидуалната воля на П. Киров и съмишлениците му историята на Българската реформация придобива темпоралност и подхваща своето битие. Подобно на тезисите на Мартин Лутер писмата на П. Киров отекват в българската

история и постепенно изкристализират в култура. Културата на Българската реформация може да бъде анализирана във всичко, което от началото на XX век до наши дни е разгърнало като социална енергия обществото, формирано около П. Дънов, но това не е предмет на настоящия предговор. По-същественото са отликите от западноевропейския първообраз: Българската реформация не излиза далеч от сферата на спиритуалното си начало, не предприема преобразувания нито на църковни, нито на държавни институции, като че ли предпочита езотерично битие, т.е. генерира култура без институции (поне досега). Тезисите на Лутер разтърсват църковната йерархия и разпалват политически конфликти, докато душевните трансформации на П. Киров безшумно лягат върху листовете на писмата му като възвишени модели за подражание.

За някои читатели всичко това може да стори недостатъчно убедително. Обективното самовъзникване на съзнанието е прекалено тъждествено със самосъзнанието, за да бъде лесно анализирано. Но християнска култура, непреживяла Реформация, е длъжник на потомците си.

Димитър Калев

1898

Първи свитък, има и втори[1] [бел. на П. К.][*]

№ 1 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 2 август 1898 г.

Адрес: [До] Петър К. Дънов, гр. Варна

Господин Дънов,

При настоящото си [писмо] изпращам Ви едно писмо, изпратено [до] мен от приятеля ни в Господа Исуса Христа В. Р. Козлова[2], който моли да Ви го изпратя, за което и аз с това си [писмо] побързах да направя това му желание.

Аз, от моя страна, моля Бога да го изкара на желания бряг и успевание в идеята (в духовно отношение).

Поздрави от моя страна г-на д-р Мирковича[3].

С поздрав в Господа:

Пеню Киров

[*] Текстът в средни скоби […] е редакторско пояснение.

№ 2 (Пеню Киров)

След като се върнах от Варна[4] [бел. на П. К.]

гр. Бургас, 8-ий септемврий 1898 г.

Любезний ми Дънов,

Длъжен се намирам да Ви пиша и да Ви явя за обещания сеансен протокол[5], който по-долу излагам. При това и да стане причина, за да можете и Вие да ни пишете нещичко като назидание, защото ний тук с брата в Христа Тодор[6] копнеем за подобно нещо.

Ето част от сеанса от 9 април 1898 година:

1. „Прощавайте си до 10 000 пъти на ден, научете се на най-голямата кротост.“
2. „Наскоро ще стане Божествено нещо, бъдете готови.“
3. „Молете се за целия свят. Амин. Сбогом.“

Втори сеанс на 26 юний [18]98 г.:

„Промисля за всички, не трябва да се уповаваме на други, освен на Бога. Колкото по-големи мъчнотии, толкоз по-бляскав край. Гледайте постоянно да сте в пост и молитва, във всичко ще имате благополучен край. В това се съдържа всичко напредничаво. Амин.

Весели бъдете в сърцата си. Сбогом.“

Касателно за мене и положението ми – все е същото. С разлика, че откакто съм се завърнал от Вас, аз добих нов мир в мен и оставих се съвсем на Бога, а не както напред. И сега с Волята Му аз съм щастлив в това, че ме крепи и [не] съкрушава сърцето ми.

Поздравлявам те. Поздравява те и Тодор и с Божията воля ще очакваме да ни явиш нещо важно.

Твой в Христа Господа:

П. Киров

Съобщи, моля, съдържанието на сеансите и на г-на д-р Мирковича[7].

Същий

От Васил Козлов още нямам писмо, явете, ако имате Вий.

Същий

№ 1 (Петър Дънов)

Варна, 14 септ[еврий] 1898 г.[8]

Люб. бр. Киров,

Аз Ви благодаря, че ми писахте и ми съобщихте онова, което Ви е казал Михаил[9]. Нам ни съобщи Господ наскоро много добри неща, които трябва да ни веселят за Неговата неизмерима Любов и благост. Господ казва, че скоро ще дойде в тоя свят със Своята сила и слава да тури ред и мир.

Чакайте Ме, казва Господ, още малко и няма вече. Страданията ви ще се прекратят. Радвайте се, че имената ви са написани горе в Небето във вечните книги. Мир вам, както Ме Отец възлюби, тъй и Аз възлюбих вас и ви избрах да принесете плод изобилно и плодът ви да пребъде [Йоан 15:8,9][*]. Ето, Небесната светлина иде и мракът, който обвива света и вашите умове, ще се разпръсне от Духа на Господа и вечната заря на Истината ще ви озари и просвети с небесната виделина. Подвизавайте се, казва Господ, да сте изпомежду избраните, които Господ ще призове, да му служат всякога. Този свят и нечестивите му дела ще бъдат изгорени с небесен огън. Земята от нине ще се засели с праведни, които ще царуват с Господа. „Гледам в нощните видения и ето – един като син Человечески идеше с облаците небесни.“ (Дан. 7:13)

Ние имаме да благодарим на Господа Бога нашего, че ни е открил Своята истина в Своето свято слово и ни е избрал да станем Негови чада. Това е, върху което цялото небе сега иде да ни насърчава – да сме бодри, докато Господ победи. Защото, казва наш един приятел близък и служител Господен[10], че победата, която скоро ще се извърши и която

[*] Тук и в следващите писма цитатите са от „Библія“, Виена, печатано отъ Адолфъ Холцхаузенъ за Британското и иностранно библейско общество, 1885.

ще бъде на страната на Господа, ще реши всичкия спорен въпрос. Защото, казва той, същият, тогава ние ще съберем нечестивите от тая земя и ще ги изхвърлим вън, във външната тъмнина, и земята ще се засели с нови жители от горе[11].

Тази е радостна[та] вест, която Господ ни прати сега, да бодърстваме и да се подвизаваме, и да се молим постоянно и усърдно на Него. Ето аз ви нося радостната вест, че Господ и Отец наш ви люби. Ето това ми е казано да ви съобщя – Господ ще ви крепи със Своя дух. Не само това, но и сам Христос е помежду ви и скоро ще видите лицето Му, и ще се възрадвате, и ще се възрадва за вази. Аз съм радостен и постоянно призовавам Божията благодат да ни ръководи.

Може би, ако е рекъл Господ, да се видим пак. Мисля, д-р Мирков[ич] наскоро, къде края на този месец, ще мине през Бургас[12]. Той мисли да се върне в Сливен и да прекара зимата там. Вие, кога имате пак свободно време, пишете ми и ми съобщете как отивате. И сега Господ да бъде с вас.

Приемете моето бр. поздравление.

Ваш: П. К. Дънов

№ 3 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 18 септемврий 1898 г.

Любезний ми братко Дънов,

Писмото ти от 14 септемврий получих днес на 18 того. Това твое писмо, радостта, която ми причини, също и на бр. Тодора, е неизказана. Само това ще ти кажа – че молим Бога такава подобна радост да се повърне и на теб от Него. Да благодарим от душа и сърце на Бога, защото те [е] възлюбил и ти е дал благодат, за да ни назидаваш нас, слабите.

О, Господи Исусе Христе, голяма е Твоята милост към нас, недостойните грешници!

Ще ти се моля, братко, не ни лишавай от любовта си, за да ни назидаваш. Казваш кога[то] остана свободен, тогава да ти пиша. Абе, братко, бих дал и времето, когато да се храня, само да мога да Ви пиша. Ний с брата Тодора всяка вечер се събираме и по един час и повече време само това ни е думата, за да разискваме словото Божие и се поучаваме в него. Скърбим само, че сме сами, но като знаем, че Бог няма да ни остави, се утешаваме с това.

Радваме се, че ни явяваш, че Бог ни люби, и тази радост твърде голяма е. Каква по-голяма благодат за човека – Господ Бог да го люби.

От брата Василя получих писмо, той сега се намира в Кайро. Помниш ли съня, що Ви казах, че ме плесна и каза: „В Кайро отивам“. Тъй се и изпълни. Не бил добре там и аз му писах вчера и отчасти [му] явих що бяхте ми казали по съобщеното Ви и при това му загатнах, за да се завърне, защото времето е близо, та да сме повече за предстоящата работа.

Преди да се предаде писмото ти [у] дома, жена ми[13] видяла всред стаята човек от дим (пушек) и това, разбира

се, [през] деня, по обед време, който с ръце и глава удрял тавана, а с крака потона и глас от ударите се чувал. Тя си трила очите да не би тъй да ѝ се вижда, но то [в]се тъй се виждало и продължавало дотогаз, докато пощальонът потропал и дал писмото ти. И то [видението] тогава се изгубило.

Ний засега с брата Тодора сме здрави с волята Божия и с усърдие се мъчим да следваме в пътя на истината.

Поздравлявам те, поздравлява те и бр. Тодор и ще чакаме за нови твои наставления. Амин.

Поздрав и на г-на Д-ра.

Твой бр. в Христа Господа:

П. Киров

Дано Бог ни събере пак.

Същий

№ 2 (Петър Дънов)

Получено на 28. IX. 98 г. по обяд [бел. на П. К.]

Варна, 26 септ[емврий] 1898 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 18 того приех и се много зарадвах, като се научих, че Господ Ви е дал такава радост да имате. Аз се радвам, че можах да Ви предам тия благословения от Небето, които ми бяха дадени особено за Вази, защото сам Духът Господен ме ръководи и ми вдъхна това, което ви писах. „Пиши и им кажи, ми каза Сам Господ, че Аз съм ги избрал и призвал да Ми служат в правда и истина. Ето Аз съм Този, Който ги ръководя и пазя и им давам сила и живот, за да ходят в Моята виделина.“

Видите, приятели мои, колко Господ ви люби и мисли за вас. Макар да сте бедни и отхвърлени от света, обаче Той не ви е отхвърлил, но ви е призвал в Своето царство, да се радвате с Него заедно на Небесната слава. Ето Господ казва: „Не бойте се, още малко Ме почакайте и ще ви видя, и ще Ме видите да се възцаря в Своята слава в тоя свят“.

Ето, денят е близо и при вратата. Не се устрашавайте, но се радвайте, защото денят на вашето велико избавление дойде. Малкото време, което ви се дава, употребете в усърдна молитва. Молете се Духът на Истината да ви ръководи и просвещава, за да вършите все, що е угодно Богу Отцу, който е на Небето.

От мен, вашия приятел, ви провождам нарочно тия подаръци, които съм избрал от Словото Божие: Йоан 14:1-22; Корин. 10:10-14; Ефесяном 5:7-18; Ефесяном 6:10-19, и съм се молил усърдно при това Господ да ви просвети и

благослови още по-изобилно, за да имаме всинца онзи дух на Господа Исуса, който да ни свърже още по-тясно в духовно единство, за да имаме в душата си и сърцето си Неговата велика и неизказана Любов.

А при това, братя, кога влезем напълно в Царството Божие, кога се напълно съблечем от този, плътския човек, и се облечем в славата и силата на Духовния, в Господа Исуса [Еф. 4:22-25], тогава ще познаем дълбочината, широчината, височината на Божията неизмерима Любов и Мъдрост. Сега не се е явило още какви ще бъдем, но кога се яви Той, ние ще бъдем подобни Нему във всичко.

Аз съм имал напоследък големи благословения от горе, и то изобилно. При мен са идвали вече мнозина Божии посланици от горе с особно поручение да ми предадат що е благоугодната и добра воля на моя Небесен Баща, Който тъй благо и милостиво говори към всички. „Както майка жали чадата си, така жали и Господ онези, които Му се боят и Го любят.“ [Пс. 103:13, по слав.102]

Ние сме в предвечерието на едно велико изявление на Божията сила, която всинца ще видим, и то скоро. Господ казва, че е помежду ни вече и че нашите и вашите имена са записани в Небесните Книги на живота. Ние сме вече Небесни граждани, чада на Бога живаго, който ни е изкупил чрез своята велика благодат. Аз само, мои любезни приятели, се моля Бог да излее духа Си изобилно, да се просветят всички и да видят, че е време вече да се бърза и да се готвим да сме готови за идването на Господа, Който ще слезе със Своите ангели от Небето да уреди тоя свят, който се е уклонил от Негова път (Откр. 19:11-17).

Поздрави и този млад приятел[14], когото не съм виждал още. Днес писах на Козлов, надявам се писмото ми да го намери благополучно. Мисля, д-р Мирков[ич] ще мине през Бургас идущия месец.

За онова видение, което е видяла госпожа Ви, друг път случвало ли се е такова нещо?

Поздравете и фамилията си нарочно от мене. Приемете моите искрени поздравления.

Ваш верен: П. К. Дънов

Аз ще съм радостен всякога да чувам [съобщения] от вази.

Същий

№ 4 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 4 октомврий 1898 г.

Любез. братко Дънов,

Писмото ти от 26-и м. месец [септември] получих. Радостта ни, която ни Бог дава чрез теб, се молим Бог десетократно да ти я възвърне. Аз разбирам, че за любовта ти към Бога и человеците ти все ще имаш грижата да ни назидаваш, за което и няма вече защо да ти напомням това, понеже разбирам, че человек ако прави добрини и дава каквото може да даде, то това е едно блаженство от Бога за него и душата му. Правенето [на] добрини, каквито и да били те, малки или големи, и направени да са от все сърце, то радостта, която ще усети человек, е голяма.

Разбирам още, че ако человек сам дири да прави добрини, е, че той по-истински разбира длъжността си, отколкото когато случаят ни докара това. Затова, братко, ний, слабите тук, с бр. Тодора се молим Богу да Ви благослови още повече и да можем и ний, грешните, да получаваме наставления от Него чрез Вас, които Ви наставления не са без полза. И знам, че не с веднъж се задоволяваме да ги прочитаме, а много пъти и всеки ден и славим Бога за голямата Му любов към нас, грешните, които се чудим с какво сме заслужили любовта Му. И наставленията Ви дохождат навреме, когато [в]се има нужда от Божията помощ. Колко хубаво, радостно е человек всяка минута, час и ден да се поучава в словото Божие и умът му всякога да е в Бога.

По въпроса за видението – жена ми друг път не е виждала подобно нещо, но когато дойде второто Ви писмо, аз през нощта стоях до 11 ч. и работих нещо и в 11 и няколко минути си легнах, а жена ми по-отрано беше си легнала. В 12 ч. се чува отваряне на къщната врата, но с голям шум (но

не в действителност), от което тя се събужда и вижда, че влиза един човек, взел кърпата за бърсане и си изтрил лицето, като при това се и разхождал. После отърсил кърпата с шум и дирил мястото, за да я закачи. Човекът по маниерите и привичките бил почти аз (тъй поне се виждало в дрезгавината), но само по с голяма фигура. Тя [си] казва, [че] може да се е съмнало вече и може да съм станал да отивам нанякъде и когато поисква да ме попита, вижда, че аз лежа при нея. Тогава чак разбира, че това е дух, но без да се уплаши. И още докато мисли, духът става невидим и вместо него се явява една хубава светла звезда. [Жена ми] запалва лампата и вижда часа, че е 12.

Аз засега с волята Божия имам работа за няколко дни при едни търговци, за да товаря вагони с разни стоки, та за после Бог е добър.

Поздравлявам те сърдечно. Поздрав и от бр. Тодора.

Твой в Христа брат:

Пеню Киров

№ 3 (Петър Дънов)

Варна, 8 октом[врий] 1898 г.

Любез. бр. Киров,

Последното Ви писмо приех и съм благодарен на Господа, че Ви е подарил да имате радост и веселие в Него.

Аз се радвам за Вази, че успявате в пътя на живота и че показвате такова усърдие да се поучавате в словото Божие. Колко е благ Бог, че Ви е събудил чрез Своя Свят Дух да търсите пътя на истината и да Му слугувате като новородени младенци, като се храните в чистото Слово на живота.

Господ ни е съобщил напоследък много добри неща. Имаме едно дълго послание[15] от Ангел Орифила[16] и мисля, че ако е рекъл Господ, ще ги напечатаме наскоро в бъдещето, ако не – ще ги пазим. Господ, види се, голяма любов показва към всички ни, като ни учи постоянно от Словото Си. Днес, при днешните времена, голямо усърдие и бодрост се изисква от нас. Защото скоро ще дойде вече времето, когато ще трябва да идем да посрещнем Господа, който ще дойде от горе да възстанови Своето видимо царство. Колко славен ден ще бъде, когато влезем в съдружието на Ангелите Божии и всички святи духове с Него. Ние трябва да сме готови, защото вождът на спасението ще се яви. Знаците на времето показват, че краят е близо.

И тъй, братя, укрепявайте се всякой ден в Господа. Пейте и възпявайте Му в сърцето си. И Господ, Който е винаги верен, ще ви благослови и ръководи във всяка истина. Служете Му с пълнотата на сърцето и душата си. Не се смущавайте от нищо, нито се грижете – Той е промислил за живота на всички ни. Нека се стараем всеки ден да

вършим Неговата воля усърдно и да правим добро. Аз очаквам от Господа много неща, които ми е обещал. И кога ги приема, ще ви направя съпричастници на небесните дарове. Колко велики обещания има да се изпълнят наскоро!

Напоследък Небето е било една стълба[17], по която Ангелите Божии[18] са слизали да ми донесат благите вести от горе на Господа, Който се готви да посети вече тоя свят. Когато се яви, тогава ще Го познаете, както сте познати [помежду си] и ще бъдете подобни Нему. Приближавайте се при Бога и усърдно се молете за изливанието на святия Му Дух.

Поздрав от мене.

Йоан 5:13-16; Йоан 2:28-29; Първо Послание Петрово 5:10-12; Римлян. 13:11-14.

Адресът ми е просто тъй, както се подписвам. Тук ме знаят всички. Няма нужда да пишете чрез никого. Просто направом ще ме намерят.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 5 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 16 октомврий 1898 г.

Любез. бр. Дънов,

Писмото Ви от 8 того чрез г-на д-р Мирковича приех. Радвам се премного, гдето не ни забравяш и ни подкрепяш. Благодаря [на] Бога, че ни е определил да се запознаем, за в тъгата си да има кой да ни ободрява и назидава. Уверен съм в промисъла Божий.

Ний с бр. Тодора трудим се да следваме из същия път, с волята на небесния ни Отец, и се трудим постоянно да се поучаваме в Словото Му, където намираме извор на благост и поучение за живота ни.

За мен, що бях ти писал, че съм край някои търговци на работа, то беше само няколко дни, защото те ме отхвърлиха по причина, както разбрах. Един съботен ден ми казаха да работя в неделя. Аз пресилих себе си и работих, но пресилването не остана незабелязано, понеже що бях почнал работата, на втората събота ми казват: „Утре, ако искаш, почни да работиш или ако не искаш да работиш в неделя, почни от понеделник“. Понеже няколко дни помежду нямаше работа, аз казах: „Добре, ще почна от понеделник“ и те склониха. Отивам в понеделник, казват ми, че хамалите пресилиха за работа и ний вчера натоварихме вагоните. И тъй по този начин ме отстраниха и аз не се уверявах, че те по причина на неделята ме отстраняват, но след няколко дни се говорило между търговците за мен, откъдето се научава дядо ми[19] и [той] говорил [у] дома, че аз с моя протестантлък[20] не ще мога да намеря работа. Аз и на това не повярвах, но след 3-4 дни и аз [на мен] сам лично ми се каза от едно съвсем морално развалено лице, че „по-добре би било да бъдеш безбожник, а не протестантин[21] да бъдеш и да не мислиш, [че] хората не те знаят какъв си и по тия причини ти си без

работа и че още много ще ходиш [така]“. Разбира се, каквото и да му възразих, не хвана място в неговата душа.

От В. Козлова не съм имал писмо, не зная сърди ли ми се, или друга причина има. Аз тези дни доста съм неразположен, понеже имам малки душевни скърби. При това си [писмо] Ви изпращам и едно писмо от бр. Тодора. Поздрави д-р Мирковича от мен.

Като те поздравлявам най-сърдечно, оставам да чакам нови съобщения чрез Вас от Господа Нашего Исуса Христа.

Твой брат в Христа Господа:

Пеню Киров

Явяваш, че си пратил на Козлова писмо, значи писал Ви е. Ний не сме получили друго писмо, освен онова, което ти явих.

Същий

Понеже казваш, че Д-рът ще си отиде в Сливен, моля, яви как да ти изпращаме писмата, направо ли?[22]

Същий

№ 4 (Петър Дънов)

Варна, 8 ноемврий 1898 г.

Люб. бр. Киров,

Предишното Ви писмо приех навреме. Днес приех едно писмо от д-р Миркович, в което ми съобщи нещо добро за Вази. Радвам се, че Бог Многомилостивий и Благоутробний благоволява да утешава своите чада. Вие сте имали някакви съобщения. Ще обичам да зная тяхното съдържание.

Аз съм занят сега с Делото Господне. Приготовлявам пътя Господен. Приготвям „Призванието“[23] Му, което ни праща.

Имайте мир в Господа Исуса, Царя на Мира.

Ваш брат, който Ви люби от душа и сърце. Поздравете и другия наш събрат.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 6 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 12 ноемврий 1898 г.

Любезний ми братко Дънов,

Отворената ти картичка[24] получих на 11 того и бързам да ти отговоря с това си [писмо]. Аз и по-рано исках да ти пиша, обаче единия препис от съобщението[25] не беше го приготвил братът Тодор. И от друга страна, с нетърпение чакахме отговор от теб, при всичко че ни беше съобщено от Архангела Божий, че имаш много работа Божествена и работа, която ще учуди целия свят. Но ний, като желаехме чрез тебе да получим някои благи дарования от Бога, поизчаквахме.

Тук при това си [писмо] ти изпращаме два преписа от първите съобщения, понеже не ми е възможно да ти пратя от всичките. Първо, защото изисква доста работа и второ, че и от първите два ще разберете за Любовта на Бога живаго към нас, грешните му чада.

Казано ни е още, братко Дънов, че ще бъдем на 5 януарий идущата година при теб, защото Бог чрез Архангела Божий ни каза, че при брата си Дънов ще имате повече работа и че там ще бъдете повече полезни за делото. Нека прочее да бъде волята Божия.

Известява ни още Архангел Божий, че братът ни Васил Козлов бил удостоен от Бога и вече бил посетен от Духа святаго още на 15 октомври т. година. Ний с брата Тодора се много радваме, че ще дойдем при теб (особено Тодор се радваше) и че Бог ни е удостоил да работим за Него. Имаме при това дадени доста назидания за поправлението и очистването ни и още продължават да ни се дават.

С радост ти говоря, братко. Щастлив се считам, гдето тъй благо е погледнал на нас Спасителят ни, Господ Исус

Христос, и от преголямата Си Божествена любов праща своите посланици да ни упътят към пътя на истината и правдата. Радвай се, моля, и ти за нас, твоите братя, и моли Създателя ни за по-скорошното ни избавление и удостояване с Духа Святаго както за мен, така също и за бр. Тодора. Да, радостта ни е радост голяма, но още по-голяма ще е, когато бъдем освободени от ръцете на Лукавия. Доста изкушения ни прави той, но благодарение Богу, че от голямата Си към нас любов ни пази чрез Архангела Божий и други Сили. Много се боя, братко, за да не сгрешим вече отсега, затова [те] моля, моли се на Благия ни създател да ни даде сила, за да противостоим против всички изкушения и победители да излезем до уреченото време. Като скратявам писмото си, те целувам с най-искрено сърце и моля Бога за по-скорошното ни събиране наедно, гдето да можем да вършим предназначената ни работа от благия ни Спасител.

Твой бр. в Христа Господа:

Пеню Киров

Не ми е нужно нищо вече, решен съм да работя Богу. Поздрав и от бр. Тодор.

№ 5 (Петър Дънов)

Варна, 18 ноемв[рий] 1898 г.

Люб. бр. Киров,

Доброто Ви писъмце от 12 того приех заедно със съобщенията Ви от Архангела Божий. Аз се радвам, че благий Бог в Своята неизмерима любов и благост е благоволил да Ви посети чрез един от Своите служители Небесни вестители. Но сам Той за Себе си задържа славата и величието, което наскоро ще открий на света.

Аз съм уверен, че благий и всесилний Бог Ви ръководи в пътя на истината Си, за да разберете дълбочината, височината и широчината на Неговата неизмерима Мъдрост. Моят дух се радва с Вашия, че Вие имате радост в Господа Исуса. Защото Негова Дух заедно с нашия свидетелства, че ние сме чада Негови.

От моя страна ще Ви съветвам да се укрепявате в Духа на молитва, който Дух е нужен за преуспяването ни в Неговата велика благодат. Чудни са делата и пътищата Божии.

Аз Ви поздравлявам в името на Този, Който ни е призвал на Своята трапеза. Господ ще ни посети със Своя дух идущата година, затова трябва да бдим и се молим, докато се облечем от горе в Сила и мощ. А сам Бог, който ми е обещал Своето велико обещание[26] – да ни изкупи и прослави в себе си, ще подейства за нас. Негова Дух ще ни настигне. Гответе се за това, за великия подвиг, който има да извършим в Неговото присъствие. Защото Сам Той ще говори чрез своя всесилен Дух Святий. Това чака – нашето обединение за Неговата слава. А Духът на истината ще Ви ръководи.

Ако имате и някои други съобщения, пратете ми ги за знание, да видя що Ви е говорил вашият небесен водител[27]. Поздравете го от мене и му кажете, че аз се много радвам за неговото богоугодно дело. Аз му благодаря за назиданията и добрите поучения, които ви е дал. Кажете му, ако му е угодно, да ми проводи и той няколко думи от себе си чрез Вази. И аз ще го благословя в замяна за думите, които ще ми проводи.

А сега Бог на мира да бъде с Вас.

Поздрави брат Тодорова* нарочно. Аз съм доволно занят с размишлевание върху работата Господня. Приготовлявам се за Нов подвиг, който ме вика, да изпълня волята на предвечния Бог, Господ на Силите.

Имайте радост заедно.

Аз съм ваш верен: П. К. Дънов

Дерзайте, братя. Всичко е свършено вече. Няма ден, няма отлагание. Божията заповед е излязла и небето се приготовлява да ни посети.

---

* Тодорова – Тодор Стоименов (Стоянов); стара падежна форма, която се среща и в други писма.

№ 6[28] (Петър Дънов) (отворена карта)

Варна, 29 ноем[врий] 1898 г.

Люб. ми пр. Киров,

Приех вещите[29], които д-р Миркович ми проводи. Трябва да се почака още малко. Ако приготвя всичко, което има да приложа, ще ви проводя материала с коректурата в четвъртък[30].

С бр. поздравление: П. К. Дънов

Поздрави брат Тодорова. Поздравете Д-ра. Имам нещо от горе. Всичко ще бъде за слава и величие на Б[ога].

№ 7 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 30 ноемврий 1898 г.

Люб. брат Дънов,

Затвореното ти писмо[31] навреме получих, така също и отвор[ената] ти картичка. Не ти отговорих на първото, защото Св. Архан[гел] Божий даде срок от няколко дни, за да ни каже нещо за теб. На уреченото време каза, че сам ще Ви яви каквото трябва да Ви се яви. Докато река да Ви пиша за това, то и г-н Д-ра дойде[32] и не останах свободен. При това че и по длъжност писах няколко писма за назидание във вярата на някои приятели и роднини. Така щото, братко, моля прощение за забавянето ми да Ви отговоря.

Ний по ръководство от Архан[гел] Божий имахме пост – около 4 ½ дни и толкова нощи без да ядем, и при това се удостоихме да приемем Спасителевата кръв[33]. Това го казвам, братко, не да ти се похваля, да не бъде, но защото отдавна ми копнееше душата за тази Спасителева кръв. Понеже години, около 5-7, откак не съм се удостоил за нея. Така щото този Божий дар нас твърде много ни и радва.

Д-рът си отиде още оня ден. Днес му пращам поздравление с отворена картичка както от нас, тъй и от теб. За работата по напечатването[34] аз съм оставен да надзиравам и разпратя всички „Призвания“ с изключение на 1000 парчета, които ще пратя нему. Той искаше изпърво да отпечата само 1200, но аз се възпротивих, вследствие на което запитахме и ни се отговори – не 1200, но 10 000 да отпечатаме. Но сега, любез. ми братко, се явява и друга спънка – че трябва разноски за разпращането им. Понеже за всяка връзка до 100 грама трябват 5 стотинки [за] марка, за 2 500 връзки най от малка страна ще трябват 125 лв., защото имаме 1841 общини, 84 околии и 22 окръга, а за в първостепенните градове ще трябва по повечко да се

разпратят. За всичко това той само 50 лв. отпуща. Затова същото днес му писах и разправих накратко и исках наставленията му.

Ний [на нас] с брата Тодора ни се попречи за да се събираме, понеже негодуват хазяите[35] от нас, защото се молим Богу. Вчера ни се дадоха последни наставления, за да си правим поотделно молбата, докато се намери удобна стая за нашето дело. Затова доста сме скръбни, но уверени сме, че Бог ще ни крепи. Моля, яви ни скоро ще се удостоим ли за Божията работа, защото нетърпеливи ставаме от притесненията на домашните и света. Яви нещо, ако има за казване, и също яви ми за В. Козлова – писал ли ти е наскоро и нещо за него особно има ли.

Приеми нарочен поздрав от бр. Тодора и от мен,
сърдечно любящия те, твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Засега сме имали с мнозина Божии пратеници работа.
Същий

Тук, при това си [писмо], ти изпращам няколко съобщения от разни дати. Същий

№ 7 (Петър Дънов)

Варна, 2 декем[врий] 1898 г.

Любез. ми бр. Киров,

Приех вашето писмо и съобщенията. Благодаря Ви много за сърдечните Ви поздравления. Радвайте се, аз имам радостна вест. Архангел Михаил дойде тази сутрин при мене и ми съобщи, че той е изпроводен от Господа с небесните войнства да тури света в обсадно положение. Той чака заповед от Бога и щом приеме първия знак, ще затръби и ще тури в смущение всичките народи. И след това Господ Исус от небето заедно с всичките светии ще пристигне да възстанови новия ред на Царството.

Аз чакам за Обещанието. Идущата година ще почнем. Бдете и молете се. Господ е наша крепост и спасение. Трябва всичко да пожертвуваме. Ний ще дадем благата вест.

Заповядано ми е да Ви кажа да отложите напечатването на „Призванието“ до Нова Година. Има нещо важно да се притури и тъмните места да се направят ясни. Това е Заповедта на Архангел Михаила, който иде от Бога с особна мисия да ми съобщи Волята Божия. И аз трябва да чакам, докато приема всичко. Не се обезсърчавайте, братя. „Призванието“ ще стане много по-славно, отколкото е сега. Гледай да не остане нещо от това напечатано. Разхвърляйте буквите. Има препятствия, които трябва да се премахнат.

Аз ще пиша на Доктора и ще му обясня. Покорност изисква и търпение от нас Небето. Дано Бог благоволи да ни събере всички заедно.

Поздрави другия мой брат.

Ваш верен: П. К. Дънов.

Вашият план за „Призванието“ много ми [х]ареса. Бог работи и ще устрои всичко. [Мол]я пишете по-добре на д-р Миркович от моя страна и му съобщете всичко.

Съобщение за вас:

Радвайте се, че Господ Ви е възлюбил. При вас има много добри духове и Ангели, които ви ръководят сега в пътя на Истината, Те се грижат за всичко. Все, що желаете, ще Ви бъде. Господ ще Ви благослови. Идущата година Вие ще дойдете, защото това е волята Му. И сам Господ ще Ви се открие тук, в това място. Духът Му ще разтресе цяла България. Варна ще бъде посетена от едно силно небесно сътресение, което ще накара хората да се боят от Господа. Д-р Миркович трябва да се готви, да се не двоуми. Да помни обещанието[36] си. Сега е време да посвети всичко, що има, за славата Божия.

Иде време, когато все, що има, няма да струва нищо. Нека да се готви да стори онова, което Ананаил[37] му заповядва. Повече ревност, повече жива вяра, повече сила духовна.

А Вие, братя мои, които Бог ми провожда в знак на Неговата Любов, да помогнат в святото дело, ще бъдете възнаградени. Той ще се погрижи. Помощ ще ни се даде – велика сила от Небето да победим всичко. Земята и Небето ще преидат, но моите думи няма да преидат. Жив съм Аз. Ей, братя мои любезни, Велик е Господ и славни са Неговите дела. Ей, Господи, открил Си тайната Си на младенци и утаил Си я от мъдрите на тоя свят. Ей, Отче, защото така Ти благоволи и Ти беше угодно. Славни и Велики Отче на Небето и на Земята. Няма друг, Теб подобен. Ти Си сам един Бог Вечний.

Дек. 2

№ 8 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 6-7 декемврий 1898 г.

Люб. братко Дънов,

Оня ден очаквах писмо от Вас, но като не получих до обяд, написах Ви отвореното си писмо[38]. Обаче като си отидох вечерта, ми дадоха писма – твоето и едно от Д-ра.

Радост Божествена ни донасяш, братко, с писмата си, затова отплатата за радостта, която ни носиш, Бог на Силите да ти я отплаща, та да можеш на мнозина в света помогна с дара си. Ето от два дни вече и се него чета.

Отпечатаните „Призвания“, каквито намерих в печатаря[39], събрах. Казах му да разхвърлят буквите и го предупредих да не разпространят някои отпечатъци, ~~а ако е останал някой, да го унищожат, на което той остана съгласен, но дали ще го изпълни, не зная~~ [зачеркнато от П. К.]. Той ми каза, че засега имали работа, но „за до неделя[40] ще ги разхвърлим“ и не ще разпространят нищо.

На Д-ра писах още оня ден отворено писмо и вчера – затворено, с което му явих за всичко, що ни пишеш относително „Призванието“ и му пратих препис от съобщението, което ни изпрати.

При това си [писмо] ти изпращам един препис от едно съобщение, дадено нам от разни наши святи приятели. ~~Думата „разклонение имате“, казана в първите редове на съобщението, не можем да разберем, затова моля, яви ни, що ще е тя~~ [зачеркнато от П. К.].

Днес, на 7-и сутринта, получих отвореното Ви писмо.

Приеми сърдечните ни поздрави от бр. Тодор и от мен, твой верен в Христа брат:

П. Киров

7. XII. [18]98 г.

№ 8[41] (Петър Дънов) (отворена карта)

Варна, 7 декем[врий] 1898 г.

Прият. Киров,

Писах Ви затворено писмо, в което Ви осветлих що да правите. Напечатването се отлага за Новата Година. Печатарят[42], като не може да чака, да разхвърли буквите си. Ако не сте приели писмото ми, съобщете ми веднага.

Причините изложих. Лошото неверие, което се е вмъкнало, препятства. Пишете ми незабавно. На Д-ра лично има нещо да му кажа.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 9 (Петър Дънов)

Варна, 23 декем[врий] 1898 г.

Любезни ми братя,

Имам заповед от Господа да ви поздравя в Неговото име и да ви кажа да се не боите от нищо, защото Той е близо и е силен да ви помага. Господ е видял вашето усърдие и ревнование за неговото име. Той знае вашите мъчнотии и душевни страдания. Господ говори, духът Му иде и скоро ще пристигне в силата Си, да разклати всички умове и сърца и да въдвори Своята истина и правда в сърцата на всички, които Го чакат.

Кажи им, казва Господ, да Ме чакат с усърдие и вярност и ето, ида да ги посетя и благословя заради Своето Име. Кажи им, казва Господ, да не уповават на человеци, но да възлагат надеждата си на Мене и ето, Моят дух ще им донесе всичко, от което имат нужда, защото Аз съм жив и те ще бъдат живи чрез мене. Кажи им, казва Господ, да пазят и освещават святото Ми име, с което съм ги избавил. Кажи им, казва Господ, да се не обленяват в нищо и да работят всичко, което им възлагам, защото всяко истинно и добро дело е от Мене. Кажи им, казва Господ, да се не съобразяват с тоя свят, но във всичко да излагат нуждите си пред Мене и Аз ще им помогна и [ще] ги науча що да вършат. Няма да бъдете изкушени повече, отколкото можете да носите. Ето, Моите служители и вестители са при вази и готови да сторят Моята блага воля. Те са ваши братя, които се сподвизават с Моя дух за вашето спасение и избавление. Слушайте гласа Ми, който ви говори. Ето, Аз съм ваш Господ.

Напоследък приех писмо от Козлов, той е още в Кайро. Телесно здрав, духом се бори, не може още да победи на[д]

себе си. Но Господ е силен да извърши всичко, което нам не достига. Молете се за него. Аз ще му пиша, щом ми се даде най-удобния случай. Ще видя какво може да се направи за неговото добро. Той ми съобщи, че е имал едно малко съобщение. Вярвам да е писал и на вази.

Сега желая да зная как се поменувате духовно. Успявате ли? Ходете, братя, с вяра. Този свят е лукав и разтленен, но ще трябва да понесем всичко с търпение, докато дойде определеното време, което не е вече далече, но близо. В Новия век трябва да чакаме изпълнението на всичките обещания, даде[ни] от началото чрез всички раби и угодници Божии.

Подвизавайте се усърдно и знайте, че неприятел имаме в пътя си, който чрез лукавство гледа да ни измами и отдалечи от Истината Божия. Но Господ е жив и силен. Няма по-силен от Него. Той е наша канара и спасение, на Когото можем да се доверим, и Той ще ни изведе в безопасно място.

Приемете най-после и моите братски поздрави, аз, който се старая за вашето добро.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 9 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 27 декемврий [18]98 г.

Любез. ми братко Дънов,

Писмото ти от 23 того получих навреме. Ний с Божията воля и с Неговото укрепяване се трудим да ходим в пътя на правдата Му. Разбира се, че не сме съвършени – имаме още някои световни недостатъци, защото понякога Сатана се мъчи да ни погуби, но Бог ни крепи и каквито сме днес – чрез Него сме.

Братко, моли Господа Исуса Христа за нас, нека по-скоро да ни извади от тука и ни удостои, за да Му служим. Копнеят душите ни за Бога и за да можем час по-скоро да се удостоим със служение Нему. Сега засега ний нищо не чакаме, тъкмо Обещанието Му – за дохождането ни в гр. Варна и почване на ожиданото ни и обещаното от Него дело. Казано ни е, че за 5[-и] идущий януарий 1899 год. ще сме в гр. Варна, но досега нямаме дадена заповед за приготовление.

Само ни се каза, че ще се съобщи на тебе, за да ни пишеш и вземеш мерки по това. Обаче ний сме нетърпеливи, при това и нищо по това не ни пишеш. Така щото моля, ако има да ти е съобщено нещо, яви ни, и то, ако е позволено да ни явиш

Аз нищо не работя, работата ми е само обещаното да чакам. Брата Тодор е още в работата си, но и той същото чака. През тези дни му се позволи от горе да отиде в Созопол при брат си[43], там да прекара празниците, и той засега е там.

От оня ден имахме няколко съобщения, в които се казва и за д-р Миркович, че има проклятие от Бога за непослушание [на] гласа Му.

От Васил и аз имам писмо и на мене пише, че имал насън дадено едно съобщение със златни букви, в което се говорело за нас и [за] още един – някой си Хараламби[44], на когото аз вече няколко пъти пиша.

При това, че в духовно и материално положение не бил добре и както разбирам, той [Васил] иска да си дойде. Ний не забравяме да молим Бога за него.

Наскоро ни се взе от горе и на двамата клетва (обещание), че ще служим във всичките дни на живота си и во веки веков на Господа Исуса Христа и Бога Отца.

Последно, което и да те моля, е пак това: ако се може до Нова Година да ни явиш има ли нещо съобщено за нашето дохождане във Варна и кога ще е.

Приеми сърдечния ми поздрав, твой верен в Христа Господа:

П. Киров

1899

№ 10[45] (Петър Дънов)

Подвизавайте се в добрия подвиг и Бог ще ви благослови.

Денят Му е близо.

1899 г.

П. К. Дънов

№ 10 (Пеню Киров)

Препис [бел. на П. К.]

Съобщение[46]

На Пеню и Тодор на 3 януарий 1899 година вечерта, 7 часа.

„Аз, Архангел Рафаил[47].

Много, рабчета, за Бога ревнувате. Теодоше[48], рабче на Бога Вишнаго, вземаш радост от Бога живаго, защото живееш да твориш Волята Му. Любезни чада на Бога живаго, радвайте се, че Бог ви е възлюбил от всичкото Си сърце. Знайте, рабчета, трябва да внимавате, когато за Бога правите жертви. Дънов взема грижата за вас.

Рабчета, работете за Исуса Христа. Лермонтов[49] е за вас радостен.

Рабче Пеню, за баща ти взема грижата сам Бог Отец. Едно рабче взема грижата за него.

– Така щотом той ще оздравее ли?[50]

Да, узнайте Волята Божия. Няма, рабче, да отидеш в гр. Карнобат. Грях, рабчета, ще ви бъде, ако нарушите Волята на […]“*

* Липсва останалата част от съобщението.

№ 11 (Петър Дънов) (отворена карта)[*]

Варна, 4 яну[арий] 1899 г.

Желая да зная как се поминувате. Пишете ми нещо за д-р Миркович. Бил ли е скоро в Бургас? А тъй също и за вази лично. Аз има[м] да ви съобщя нещо си, но ще трябва да почакате още малко. Заповедта от горе не е дошла още, понеже Лукавият има пръста си в много неща. Пазете се, братя, да не изпаднете в изкушение, обаче Господ ще ви пази в името Си – това е даденото обещание. Помощта е близо, не бойте се.

Поздрави другия приятел. Стойте верни. Все, що ви се дава да работите, работете с усърдие и ще приемете благословение от горе. Радвайте се, времето наближава. Търпение и усърдие трябва. Не бързайте. Не се притеснявайте. Бог е близо.

Ваш верен: П. К. Дънов

Аз писах на Д-ра[51], но не ми е отговорил още, но не важи отговорил или не, все едно, делото ще върви. Помощ[52] от друго място ще дойде. Нашата надежда не е в человеци. Който мисли това, се лъже. Друг е нашата крепост.

Мир вам – приемете даденото обещание.

---

[*] Писмото е без обръщение.

№ 11 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 18 януарий 1899 г.

Любез. ми братко Дънов,

От многоочаквания ти отговор най-после получих отвореното ти писмо, от което останахме радостни.

Доктор Миркович не е бил наскоро в Бургас, но с твоето писмо наедно получих писмо и от него, с което ми пише, че към края на този месец ще мине оттука и ще иде във Варна. Той е малко сърдит на мене, загдето му писах волята Божия – че проклятие взима от Бога, гдето не извърши обещаното Му. Това му се прости, но пак му се напомни: „Георге, обещаното си гледай да изпълниш!“.

Ний с бр. Тодора сме живо и здраво, следваме пътя Господен с колкото ни се сили дават. Голяма надежда имах, че ще заминем за Варна, но ни се каза, че трябва да почакаме още малко, за късо време. Това ни въздържане не ни е добре, но нека бъде волята на Небесния ни Баща.

Бог чрез светите Си раби ни пази и чрез светите Си вестители ни дава надежда, че отсега нататък няма да остави никак Сатана да ни пороби. А ний, както ти е известно, дадохме клетва[53], че ще се трудим да ходим във виделината Му. От незаминаването ни във Варна Сатана се мъчеше да ни погуби, като ни даваше съмнения и др., но и този път Бог ни избави и с нови сили ни привърза към себе си.

На нас беше се казало, че заповедта е излязла за отиването ни, а ти ни пишеш, че още не е дошла заповедта от горе. Виж, моля, да не сме ний подведени от Изкусителя и ни яви за това. И това, що има да ни съобщаваш, чакаме го с нетърпение.

Братко Дънов, не ни забравяй, ободрявай ни сегиз-тогиз, като ни пишеш понякога и нещо за Любовта Божия към нас.

Когато ще бъдем наедно и наедно да почнем Божието дело, близо ли е това време? Тъй ни се каза на нас – че ний първи ще дадем на света благата вест.

Аз съм все без работа, защото така ме задържаха светите служители Божии, но сега ми казват да почна привременна работа, и то затуй, защото не съм в добро положение.

Приеми сърдечните ни поздрави, както от бр. Тодора, тъй и от мен, твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Моля се на Бог всички да ни пази. Яви ми за „Призванието“, що стана?[54]

Същий

№ 12 (Петър Дънов)

Варна, 21 януар[ий] 1899 г.

Любез. бр. Киров и Тодоров,

Преди всичко, моля ви да чакате обещанието от Господа с търпение. Заповед не е излязла още. Кога излезе, всинца ще бъдем заедно. Изпитвайте духовете от Бога ли са. Аз зная, че при вас има много лъжливи духове, които е пратил дяволът да ви изкушават, но ще ги познаете от плодовете им. Господ ми каза, че ще ви пази в името Си винаги. Молете се усърдно за изливанието на Духа Святаго, Който кога дойде, ще ви научи на всичко, което Господ е казал.

Аз работя усърдно в делото, което полека, но здраво се повдига. Кога издам заповедта на Бога, ще има движение и сътресение навсякъде. Бог наближава да се яви. Признаците почват. Господ иде да ви помогне, призовете Го в „моето име“ и ще имате радост голяма. Аз чувствам вашите болки, зная вашите нужди, защото Бог ме е поставил в положението ви. Моят дух е с вази и аз се моля за вашето преуспевание в Божията благодат. Дръжте се яко. Онзи, Който е във вази, е по-силен от духа на света, дявола и плътта. Бог е твърдина наша. Знайте, че Дяволът ще ви направи много пречки, но всичко Бог ще преобърне за ваше добро (II Посл. Тимотею 2:19).

Имайте радост, братя мои, работете всичко, що ви Бог отрежда. Не се смущавайте. Всичко на своето време ще се сбъда (I Посл. Солуняном 4:17-18). Но има още време, братя мои, да работим за Славата Божия, и то с усърдие. Молете се Бог да ви даде разумение да ходите тъй, както трябва, с всяко смирение и дълготърпение, да изработвате със страх и

трепет вашето спасение, защото Бог е, Който действа във вази.

Духом бъдете пламенни, в Молитва усърдни, в надежда постоянни. Ние сме странници и пришълци в тоя свят. Ние не сме от него. Нашите братя и сестри в Небето ни чакат. Знайте, победа велика ще стане в света. Не сте още готови, вярата ви е слаба, затова Господ чака, и то за своите си, докато се изпълни числото. Не бойте се, около вас стоят войнствата Божии.

„Онова, което обещах да ви кажа, има още време. Вие сами ще го видите.“ Тайните Божии не могат да се откриват. Иска се приготовление, и то велико. Пълната любов, казва Йоан, изпъжда вън всякой страх. „Ако ме любите, ще опазите моите заповеди и аз ще умоля Отца и ще ви даде друг утешител – Духа на Истината.“ [Йоан. 14:15-17] „Сам Отец ви люби.“ Знаете ли кой е Този, Който сега ви говори? Той е Сам Господ благий, на Когото любовта е вечна. Той ви поздравлява и един ден ще бъдете с него заедно.

„Мир на вази, братя мои.“

Ваш верен: П. К Дънов

№ 12 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 2 февруарий 1899 г.

Любезний ми братко Дънов,

Писмото ви от 21 януарий т[ази] година получихме навреме, обаче позабавих от да ти отговоря, защото всяка мисъл в него не ни беше възможно да разберем, та чаках Бог да ни даде разум, да разберем напълно писаното ти. И тъй много пъти, много четохме писаното ви и мисля, че по Божие вразумение разбрахме всичко, освен едно, което остава като загадъчно за нас. То е: „Господ иде да ви помогне, призовете Го в „моето име“ и ще имате радост голяма“.

Аз го разбирам тъй – направо чрез твоето име да призовем Бога. Но след сондиране мислите си с бр. Тодор, който п[р]ояви съмнение, при всичко че отпосле остана равнодушен, то и аз спрях да го възприема[м] тъй. Но пак сърцето ми направо тъй го приема.

Засега, братко Дънов, Дяволът е в пътя и ний това твърде добре разбираме. Той ни много измъчва, но Бог за преголямата Си Любов ни крепи и пази.

Ний сега не можем да се съобщаваме с Божиите вестители и служители, за да ни ободряват в Бога, което немалко пречи за преуспеванието ни. Много пъти, като искаме да се съобщим, дяволът се явява под булото на Божий вестител, както и ти ни явяваш, и се мъчи да ни заблуди в истината или пък ни само измъчва. Отпърво не можехме да успяваме, но отпосле Бог ни вразуми да можем да проумяваме и по един нов начин, който се боя даже и на бр. Тодора да кажа, за да не би го чули и измислят друга хитрост. И тъй, ние не можем засега да се съобщаваме.

Тук приложените две извлечения в две съобщения нарочно ти ги пращам, да видиш в тях това, що е за нас писано, като при това ни явиш да не би в тях да има пръст и Сатана, и то заради туй, защото заедно с тях имаше казано и проклятието за Д-ра както в първото, така и във второто, но във второто – че за последен път му се прощава. В първото още имаше нещо намеса и от Сатана, ~~но духът Ференц~~[55]~~, на бр. Тодор, ни каза, че то е от изкусителя~~[зачеркнато от П.К.] и пак навреме се отървахме от лъжите на този наш заклет враг, и то само по една случайност, види се, подготвена от Бога.

Прочее от всичко тука, което ти явявам, ще видиш в какво положение се намираме в непрестанно следуемата ни идея и сам ще разбереш, че ний имаме нужда от ободряване и силно внушение от отвън. А за нас сте засега след Господа Исуса Христа само вий, така щото не ни оставяй в по-дълго време от да ни не пишете по нещо.

В православната църква[56] тука засега има един свещеник[57], който заслужава похвала. Той всякога държи проповеди, и то доста сполучливо. Даровит е.

Тези дни не съм дотам добре, притеснен съм, но моля се, братко, моли се и за двама ни, за да можем да пребъдваме в Бога. Повече не ща да ти се оплаквам, защото достатъчни са теготите за всеки едного от нас.

Приеми сърдечните ни поздрави, както от бр. Тодора, тъй и от мен, твой верен в Христа Господа:

Любящий те:

П. Киров

*№ 13 (Петър Дънов) (отворена карта)**

Варна, 7 февр[уарий] 1899 г.

Приех вашето писмо. Влизам в положението на мъчнотиите ви. Но тоя свят е едно училище, гдето трябва да изучим пътищата на Този, Който ни е пратил. С търпение трябва да изработваме нашето спасение. Лукав е дяволът, но Този, Който ви води, е по-силен.

Желая да зная по какъв начин се ръководите. Имайте радост, спасението е близо. Времето приближава бързо, денят иде. Не се утеснявайте. Не бързайте, всичко ще дойде на своето време. Господ ще промисли.

Имам много неща да ви съобщя, но не сте готови още да ги проумеете. Нищо да ви не смущава, вярвайте в името на Господа. Вяра непоколебима се изисква и любов непрестанна. Знайте, че Господ е неизменяем.

Надявам се да ви видя наскоро, ако не попречи дяволът. Пазете всичко в тайна. Защото сме заобиколени с безбройно число лукави духове, които постоянно сноват наляво и надясно. Но знае Господ Своите избрани. Ето има наскоро да стане едно чудно нещо. Ще видите.

Вяра в Господа, вяра в името Му, вяра в Духа Му.

Ваш верен: П. К. [Дънов]

Исаия 63:9; Пс.58[по Слав. 57]; Откр. 16:9–до края; Рим. 8 гл.

---

* Писмото е без обръщение.

№ 13 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 9 февруарий 1899 г.

Любезний ми братко Дънов,

Отвореното ти писмо приех, що питаш как се ръководим сега. Ще кажа, че се ръководим от съобщеното ни от по-преди и освен него и от самото Слово Божие.

След пращане писмото ми до теб оня ден, оттогава Бог ни усили вярата в Него и на двама [ни] даде добър молитвен дух. В мен дотолкоз се проявява молитвеният дух, щото не ми се иска да оставям молитвата си. И направил би[х] това, ако бих имал къде да се уединя, за да си предавам сърцето и душата на благия ни Небесен Баща. Дотолкова да се прояви молитвеният дух в мене, щото щом почна, в тръпки се намирам цял и като че друг говори чрез сърцето ми. От два и повече дни въздишки и все въздишки, но не за световното, но така е – духът си въздиша.

Знаеш още, братко Дънов, че ний от отдавна нищо световно не ни интересува, но като почна това духовно чувство в нас да се пробужда, то и Сатана тогава се намеси, обаче Бог се скоро смили за нас и иде да ни избави навреме.

И засега само чакаме да почнем делото Божие и сега-засега за него мислим и за него се молим. Но какво говоря, Бог най-добре знай сърцата ни. Не зная как да ти се изповядам, [та] да видиш, че всичко в мен е пламнало за Бога. Предчувствам, че за нас времето е наближило.

Докторът оня ден дойде[58], днес замина, ако се не лъжа в Карнобат по свои работи, утре ще тръгне за Варна.

Снощи имахме едно много кратко съобщение от Архангел Рафаил, в което се казва Докторът непременно да замине във вторник за Варна, т.е. утре. Грях велик ще вземе, ако не отиде по-скоро. За нас ни се казва клетвата си да

пазим. Така щото едвам на 8-и февруарий ни се даде съобщение, и то Д-рът стана причина. ~~Духът ни каза, че бърза, и си отиде, след като ни даде благословението Божие~~ [зачеркнато от П. К.].

Като чакаме за твоя радостен отговор, оставаме твои верни в Христа Господа Тодор и Пеню.

Приеми сърдечното ми целувание:

П. Киров

№ 14 (Петър Дънов)

Варна, 24 фев[руарий] 1899 г.

Любез. бр. Киров,

На 13 фев[руарий] приех една заповед[59] от Господа, която ви и пращам да знаете. Тя е лично до всеки едного от нас. След като се помолите, дайте ми вашето решение писмено и двама; което Духът на Истината ще ви даде, това ще бъде нашият Символ[60] спрямо Нашия Господ.

Всичко това ще пазите в тайна. Трябва да се готвим вече усърдно за делото. Ще определим един час в седмицата, когато ще се събираме, вие там и ние тука[61], и ще се молим заедно и същевременно. Доктор Миркович е малко болен. Той ви моли да се помолите за него да оздравее и да му се даде благодат. Имам и други неща да ви кажа, но за друг път.

Поздрави брат Тодор. Мирът Господен да бъде с вас!

Имате ли писмо от Козлов? Имате поздрав от д-р Миркович. Ако имате някои съобщения за него, съобщете ми ги.

Ваш верен: П. К. Дънов

[Свидетелствата Господни]

ТАКА ГОВОРИ ГОСПОД: „Изпълнете Моите заповеди и повеления!

Ето, Моето Слово пристига, заповед ви носи, да заверите свидетелството на Духа Ми. Заверете Истината на завета Ми чрез живота си. Дайте свидетелство на Духа, което ще се пази пред лицето Божие като залог на вашата вярност към Него. Засвидетелствайте Истината на Бога чрез изповед пред негова свидетел. Отговорете с пълнотата на сърцето си и с пълнотата на ума си без всяко стеснение и

Бог, Който вижда и знае всичко, ще ви даде според Своята неизмерима благост и вечна Милост. Изповядайте пред Бога и Неговото лице истината, засвидетелствайте я пред Небето.

Първо свидетелство: Вярваш ли от сърце и душа в Единия вечен и истинен, и благ Бог на Живота, Който е говорил?

Второ свидетелство: Вярваш ли в Мене, Твоя Господ и спасител, Който ти говоря сега?

Трето свидетелство: Вярваш ли в Моя вечен и благ Дух, Който изработва твоето спасение?

Четвърто свидетелство: Вярваш ли в твоя приятел (Ев. Йоан 15:14) и във всички твои братя?

Пето свидетелство: Ще ли изпълниш волята на единия истинен и праведен Бог без колебание?

Шесто свидетелство: Ще ли се отречеш от себе си и от всичко световно за Неговата Любов?

Седмо свидетелство: Ще ли посветиш живот и здравие и всичко друго за Неговата слава и славата на Неговото дело?

Осмо свидетелство: Ще ли слушаш Моя глас и Моите съвети, кога ти говоря?

Девето свидетелство: Ще ли си готов да изпълниш Моите заповеди без всяко съмнение?

Десето свидетелство: Ще ли ходиш винаги пред Моето Лице с всичкото незлобие на сърцето си и да Ме никога не огорчаваш?

Божието обещание[62]

И тъй, във всичко, което обещаваш пред Мене, гледай да не кажеш някоя измама, защото ще бъдеш повинен на смърт. Знай, че стоиш пред Мене, Твоя Господ, Който знае твоето лукаво и непостоянно сърце, което е пълно с всичките

пороци. Затова то трябва да се обърне към Мен и да се възобнови чрез Моя Дух, и да се обработи и възпита чрез Моето Слово.

Ти, който отсега ставаш мой, поверяваш всичко в Моите ръце. Отсега Аз Сам ще те ръководя, сам ще промишлявам и уреждам всичко за теб. Аз ще те уча все, що трябва да вършиш; ще лягаш и ще ставаш под Моите крила. Аз ще бъда страж над тебе и окото Ми ще бди за съдбините на твоето сърце; ще Ме призовеш рано и ще ти отговарям в утрените зари на зората. Преди да повикаш, ще ти отговарям, и преди да пожелаеш, ще ти давам Своите Божествени дарования. Ще бодърствам за всичките ти нужди.

Гледай да не оскверняваш Името Ми и да не опетняваш благодатта Ми. Знай, че от злото се отвращавам, към неправдата негодувам, от жестокосърдечието се огорчавам.

След всичко бъди винаги готов да изпълниш всяка заповед, която ще ти дам. Правило на живота ти ще бъде всичко да изпълняваш, за всичко да благодариш. Кога лягаш, кога ставаш, кога ядеш, кога пиеш, кога всичко вършиш – за всичко трябва да благодариш в сърцето си. А сам Аз, Бог един, ще те утвърдя във всичко и Мирът ти ще изгрее, както утринното Слънце на живота.“

№ 14 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 1 март 1899 г.

Любез. бр. Дънов,

Писмото ти заедно със заповедта с десеттях свидетелства приехме и се много зарадвахме. И бързам да Ви отговоря и изпратя с това си [писмо] написани приетите и потвърдените с подписите ни и със сърцата и душите ни 10 свидетелства.

Едно-две кратки съобщения имахме от Архангел Михаил, но се усъмнихме в тях, понеже се намеси и Сатана, та затова ги и унищожихме. За Д-ра в тях нищо не се казваше, казваше се само за мен: „За Бога, да заминеш за Варна на 5 март. Грях, рабче, ще направиш, ако отидеш по-рано“. И то защото исках да изляза някъде да си диря работа. А аз като се усъмних и като постъпих засега в работа, ще чакам да ни се даде чрез теб заповед.

Вместо такива съобщения аз имах едно друго насън. На 17 февруари
т[ази] година към 5 ч. сутринта в съня си виждам човек младолик, едър, висок, на около 35 години, с валчесто голямо лице – язди ту с блед, ту с кестеняв косъм отлични коне и понякога като че той е вместо глава на коня. Дойде при мене и аз го помолих, като му казах: „Любез. господине, поноси поне бр. Тодор на един от конете“, защото за мен ме беше срам да помоля, при всичко че за мен желаех това. [Той] каза: „Добре“ и после се вгледа в мен и ми каза: „Ти имаш очи от горе, ти си от горе, ти сне миро от горе“ и че не зная какъв ще бъда во веки веков, и че ще направя чудо на света. При това аз пак взех да го моля поне Теодоси[63] да вземе да качи на един от конете, но той продължаваше да ми говори. После се наведе и ме прегърна и целуна по устата. И

аз го целунах и пак взе да говори и аз го запитвах. В това време се събудих с отворена уста, изговарящ думи, и като се осъзнах, че и още задавам въпроси като: кога ще се удостоим със Светия Дух и др., но без да покажа знак, че съм се събудил, и той още около 3 и повече минути продължава да ми говори на лявото ухо.

Как да ти го разправя, то беше много чудесно и той продължи още да ми говори, при всичко че разбра, че съм буден, но малко ми даде да дочуя и запомня от отговореното ми и това, което запомних, и него си взе от ума ми. Тези [спомени] останаха, и то не цели и не свързани. Имаше много тайни съобщения, но си ги взе от ума ми, като в замяна на това си ми остави само една радост.

Това нарочно ти явявам, за да ми кажеш кой е този. Защото в едно от съобщенията аз попитах [и] каза се, че е Михаил, но понеже заради съмнението ни унищожихме съобщението и се обори това ни вярване, то яви ни, ако е възможно, кой е, що ме удостои да ми говори?

От Васил нямаме още писмо.

Аз от 21 февруари т.г. постъпих на работа в тукашния Окр[ъжен] съд, ~~с 85 лв. м. заплата~~ [зачеркнато от П.К.]. Не беше ми по волята да почвам работа, но какво да правя, може Волята Божия да е такваз, и при това в много отруднено положение бях останал.

Ако е Волята Божия, яви ни да пратим ли от Божията заповед и на бр. в Христа Господа Хараламби Джамбазов[64], находящ се в гр. Дряново?

Относително кой час да се молим, ний избрахме св[етата] неделя заран от 5-6 часа.

Поздрави Д-ра от нас и моля да яви да употребява ли баща ми още лековете, които му [е] дал, понеже както преди нямал кашлица, а само сутрин, и то когато времето бивало студено, тогава и храчките му изобилстват.

Приеми сърдечните ни братски поздравления от мен и от Тодор.

Твой в Христа Господа брат: П. Киров

№ 14 (продължение)

Ето нашето обещание пред Бога, Небето и теб, нашия брат в Христа Господа, което подписваме в следующите десет свидетелства, които Духът на Истината ни дава.

1) Вярвам от сърце и душа в Единия вечен и истинен и благ Бог на живота, Който е говорил. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

2) Вярвам в моя Господ и Спасител, Който ми говори сега. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

3) Вярвам в Божия вечен и благ Дух, Който изработва моето спасение. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

4) Вярвам в моя приятел – Господа Исуса Христа, и във всичките мои братя – раби на Бога живаго. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

5) Приемам да изпълня волята на един истинен и праведен Бог без колебание. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

6) Отричам се от себе си и от всичко световно за Божията любов. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

7) Ще посветя живот и здраве и всичко друго за Божията слава и славата на Неговото дело. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

8) Ще слушам, Господи, гласа Ти и съветите Ти, кога ми говориш. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

9) Готов съм, Господи, да изпълня заповедите Ти без всяко съмнение. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

10) Ще се трудя, Господи, винаги да ходя пред лицето Ти с всичкото незлобие на сърцето си и ще се трудя да Те никога не огорчавам. [подпис] *П. Киров и Т. Стоянов*

Амин

Гр. Бургас, 28-и февруарий 1899 година

№ 15[65] (Петър Дънов)

Варна, 11 мар[т] 1899 г.

Киров и Тодоров,

Писмото ви приех – радвам се за вашето решение. Идущият четвъртък ще ви пиша и д-р Миркович ще ви връчи моето писмо, понеже той ще дойде на 18-и по работа в Бургас[66]. Можете да изпратите онова на вашия приятел[67]. Само му дайте всичките упътвания нужни, по които да се ръководи.

Часът седем (в) сутрин е определен за нашето дело „в неделя“. Имате нарочно поздравление от двама наши братя и приятели[68] от Русенско, които наскоро ми писаха по същата работа. Делото върви успешно засега.

Името на онзи приятел, който ви е говорил, ще ви го съобщя, ако само желае да стори това. Той е М[*].

Нарочни поздравления от Д-ра.

Ваш верен: П. К. Дънов

27 Пс. [По Слав. 26]

[*] *М* – Архангел Михаил.

№ 16 (Петър Дънов)

Варна, 14 мар[т] 1899 г.

Люб. бр. Киров,

Желая да Ви съобщя да бъдете готов за всяка минута. Обещанието е вярно, Господ ще извърши все, що е говорил от начало и до сега. Кога пристигне Словото Божие, ще има смущение навсякъде и Вие ще се намерите с мен заедно във Варна и нашите духове ще бъдат обединени в едно.

Аз имам да бдя още за малко, докат[о] довърша умилостивителното дело, и след това всичко ще предам в ръцете на Тогова, Комуто съм длъжен всичко. „Той е Отец“, Благият ни Баща. Колко са сладки Неговите думи и повеления! „Онзи, Когото сте видели, Той е вождът Господен.“ [69] Името Му знаете.

Приемете Д-ра като брат в Господа, аз ви го препоръчвам. Той е участник. Господ го прие и приема неговото служение. Той е един с нас в Господа. Той даде тържествено своето Обещание и Бог е силен да го пази в Името Си.

Имате поздравление и от други двама братя[70] от село Хотанца[71], които Господ е призовал в делото. За другите неща сам д-р М[иркович] ще ви разправи подробно. Радвайте се и веселете се, защото е приятно да сте весели и бодри и пламенни духом.

Чет[ете] Псал[ом] 98, 27, 93 [по Слав. 97;26;92].; Второ Петрово Послание 1:20-21;

„Мир ви давам, Моя мир ви оставям.“ [Йоан 14:27] „Всяка пръчка в Мен, която принася плод, очистя се, за да даде повече.“ [Йоан 15:2]

Поздрави нарочно бр. Тодора. С търпение ще очакваме Обещанието и когато Бог Благий благоволи, ще сторим всичко, което ни е определено да извършим за Него. Амин.

Ваш верен: П. К Дънов

№ 15 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 28 март 1899 г.

Любез. бр. Дънов,

Отвореното писмо и писмото ти чрез брата Миркович получих. Благодаря ти братски, загдето от време на време дохождаш с писмата си да ни радваш в Господа. Истина говоря, не лъжа, че твоите писма ни носят всякога радост и ний всякога с нетърпение очакваме такивата от теб.

О, Господи, вместо нашата радост, отдай радост жива на бр. Дънов за плодовете му!

Ний сега-засега с Божията воля следваме делото, но виждаме, че любезният ни Небесен Баща изработва нашето спасение. Това освен гдето го разбираме, но и го чувстваме. Ний с бр. Тодор вече чувстваме как Светият Дух ни изолира ума и мозъците и друго вече не мислим, освен нашето дело и никакви лоши мисли не са в сила да ни смущават. Понякога чувствам в главата си като че работи нещо, необикновена сила. Днес даже на три-четири пъти, като бях в католическата църква[72], почувствах една много лека и приятна сила, която разклащаше косата ми, и усещах едно много приятно духание, но с думи не мога да ти го обясня. И в това време ме обхващаше една радост, едно пренасяние.

Братът Миркович е много назаде в Словото Божие, затова [в]се има нужда да му се попрочита, за да узнай, че само чрез Господа, нашия Спасител, има спасение, защото той това го не знае. Ний тук се молим Бог да му даде вразумление, за да остави разните световни философии, които не са всички съгласни със Словото Божие, и да подири истинското Слово на Небесния ни Баща. Други никакви новини нямаме. Със стоическо търпение чакаме обещ[аното].

Ако имаш нещо, съобщи ни, и то ако ни намираш за готови да ни се каже. Аз духом съм уверен, че имаш казани много неща, и ако се може, съобщи ни да се радваме в Господа. Много желая за новини от горе, но какво да направя, когато Дяволът е в пътя ни – нямаме съобщения.

Приеми сърдечните ни поздравления както от мен, тъй и от бр. Тодор.

Твой верен в Христа Господа: П. Киров

Дано е близко, братко, този последен за нас час. Нарочно поздрав и на другите двама наши братя.

Същий

№ 17 (Петър Дънов) (затворена карта)

Варна, 4 април 1899 г.

Пр. Киров,

Писмото Ви чрез г-н Д-ра приех[73] и ви благодаря за братските чувства, които показвате. Аз се радвам за вашия успех в Господа и благодаря на Бога за Неговата милост, която ви поддържа постоянно и ви пази от всичките лукави ухищрения на дявола. Господ е вече възтържествувал. Главата на тая ст[а]ровременна змия е смазана, а с това ние добиваме една от великите победи. Аз имам много неща да ви кажа и пиша, но имам заповед да чакам още. На 19-и миналия [месец] аз видях нашия Господар. Ние двама смазахме главата на една голяма змия. Един от нашите големи врагове е премахнат. Вие имате поздрав от „Вожда“[74]. Той ми съобщи, че Ви е посещавал и укрепял в благодатта Господня. Той действа в името на Господа Исуса Христа за вази.

Пишете на Х[а]раламби и го питайте коя е причината за неговото мълчание. Да се не двоуми. Аз му казвам това. Пишете му и му съобщете това, което Ви казвам. Нека да не изгуби най-добрия случай за своето бъ[де]ще. Сега е време. Двоумения, немарения не са благоугодни Томува, Който го зове. Нека да знае, че той скоро ще бъде посетен от своя Ангел хранител. Защото иде време, когато ние няма да се церемоним с адското зло, нито ще правим почит на греха. Кога ви пиша втори път, ще ви кажа нещо повече.

Поздрави Тодора, нашия любезен приятел. Поздравяват Ви и всички други тук.

П[осл.][*] Тим. 2 гл.

Ваш верен: П. К Дънов

[*] Не е посочено точно посланието – I или II.

№ 18 (Петър Дънов) (затворена карта)

Варна, 17 апр[ил] 1899 г.

Люб. пр. Киров и Тодоров,

Надявам се да сте приели моята по-предишна пощенска [карта]. Аз щях да ви пиша затворено [писмо] сега, но пак отложих по известна причина. Види се [в]се за добро. Господ ни е съобщил много неща, и то все добри. Ние очакваме сега Неговото Слово, Което, кога дойде, ще разбуди всички.

Желая да зная как сте? Бодри ли сте духом, а и пламенни в молитва? През седмицата имате ли молитва? Мен ми писа един приятел[75] от село Хотанца, който желае да се запознае с вази и да знае имената ви. Аз му се обещах по-после да му сторя тази услуга. Така се казва: „Времената са зрели, положението е сериозно“. Словото Божие иде с голяма сила; кога пристигне, ще има чудно движение навред. Няма да стоим вече за дълго време в тоя свят, ще трябва да се освободим от неговото робство. Промените, които идат да з[а]емат място в живота, ще бъдат чудни във всяко отношение. Ние всички ще се променим и ще придобием онова, за което сърцето ни ламти и душата ни жадува.

Благодатта Божия ще ни осени и Негова Дух ще ни изпълни със Своето присъствие и Господ Сам ще ни е ръководител. Този народ ще трябва да чуе Словото Господне и като Го чуе, да се стресне. България ще трябва да се посети лично.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 16 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 21 април 1899 г.

Любезний ми бр. Дънов,

Отворените Ви картички приех. Благодаря Богу и теб, защото те ни са за радост.

Относително Хараламби, писах [му], но още нямам отговор. От Васил писмо получих, но бр., много скърбя за него. Духът ми като че [ли] го видя и оплака, защото той като се хвали в писмото си, че е добре, не съзира, че духът на писмото му го напълно представлява, какъвто си е бил в него час и време – Духът на Истината дири ли световното, или не знаем, че ни е казано така: „Ако Любовта на Небесния ни Баща пребъдва в нас, ний ще бъдем свободни от световните грижи“. В това писмо поменува, че Ви пратил първом миналата година, през декемврий, ако се не лъжа, писмо, но и досега нямал отговора Ви и че до един месец време щял да заминава другаде. За друго и не питай що е писал. Аз се моля на Бога да ме научи що да му пиша, та дано да се трогне и с Божията помощ да подири Светата Истина и [да] пребъдва в нея.

Копнеят ни вече душите в чакане, това ще кажа за нас, Бог ни пази за името си. Амин.

Ако е Волята Му, пиши ни.

~~Поздрав на теб и на брат Миркович и на другите братя, честитя Ви Възкресението Христово. Твои верни в Христа:~~ [лични подписи] ~~П. Киров и Т. Стоянов~~ [зачеркнато от П.К.].

Още с миналата поща щях да Ви отговоря, но не бях приготвил писмото си и при това една работа ме отвлече, та пропуснах времето. Не ми се сърди за това. ~~Днес получих втората Ви картичка и се полюбувахме с бр. Тодор на доброто ти слово. Благодарим Бога и теб. За нас как сме, ще~~

~~кажа, че много ни Сатана преследва, но Бог ни крепи заради името си~~ [зачеркнато от П.К.]. За другите братя, яви имената ни, но и техните на нас яви.

~~Приеми сърдечний ми поздрав. Твой: П. Киров~~ [зачеркнато от П.К.]

Ний все наедно си правихме молитвите всяка неделя, с изключение на по-предишната, и то защото аз като отида в Тодорови, изгубвам си молитвения дух, понеже нямам пълна свобода. И по тези причини решихме аз у дома да си правя молитвите, а той – в тях. Но понякога, когато сме навън по разходка, правим ги заедно.

Приемете сърдечните ни братски поздравления и от двама ни.

Твой верен в Христа Господа:

бр. П. Киров

Поздрав и на бр. Миркович, също от двама ни. Поздрав и на другите братя.

№ 19 (Петър Дънов)

Варна, 29 април 1899 г.

Притчи 2:1,9;
Ев. Матея 21:21,23
от Господа

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 21-ви того получих. Аз се много радвам за вашия духовен успех в Господа, нашия Спасител. Този, Когото ви[е] любите и в Когото полагате всичката си надежда, е верен и истинен.

Господ ми се яви духом и ми съобщи следующите благи неща от Нашия Небесен Баща, Който ни люби с вечна и неизмерима любов[76].

„Аз съм Господ твой, Който ти говоря сега. Кажи на моите братя волята Ми. Кажи им, Аз съм техен Спасител, Който ги водя с крепката си ръка. Кажи им, Аз съм, Който ги уча и упътвам повседневно в пътя на живота. Всичко, което имат, Аз съм им дал. Благослови ги в Моето име, за да приемат изобилието на Моя Дух.

Ето, Аз съм с вас постоянно и ви ръководя всинца ви усърдно. Прославете Името Ми. Отворете сърцата си, за да работя в тях за вашето възобновление. Ето, Аз всяка заран и вечер идвам и ви посещавам чрез благия Си Дух да ви ободрявам и да споделям вашите скърби и вашите радости. Моят Дух гори, Моето сърце ви люби. Аз желая да Ме познаете тъй, както Аз ви познавам, и да Ме приемете в сърцето си, да вляза в душата ви, да запаля и просветя ума ви, да въздигна отпадналия ви дух.

Братя мои, Аз съм ваш Господ, Този, Който е излязъл победител из мъртвите, Който ви отварям пътя на вечното спасение, да влезете в дома на Отца Моего и Бога Моего.

Приемете думите Ми чистосърдечно и с пълна вяра за всичко, що съм ви говорил отначало.

Търсете Моето царство и Неговата правда и всичко друго ще ви се приложи стократно сега и в бъдеще. Аз ви чакам и ще ви приема в Моята блага кошарина, ще ви заведа при изворите на живота, ще ви напоя и нахраня с изобилието на Моя вечен Дух.

Аз съм близо всякога, всякога, кога ме търсите, готов винаги да ви помагам. Вашите скърби, вашите нужди Аз ги чувствам. Вашите радости, вашите сполуки Аз ги споделям. Вие сте Ми близки на сърцето. Станете, елате по-близо до Моя Дух, прикоснете се до Мене и ще изцелеете духом. Станете и идете при всички, при които ви пращам. Сторете за тях това, което Аз съм сторил за вас.

Ето, трудът ви няма да остане, без да принесе своя плод, и то изобилно. Ето, Моят Дух вече ще се излее на[д] всяка Моя твар и които Го приемат, ще оживеят и вечно ще Ме следват, и ще бъдат Мои синове и дъщери и Аз – техен Господ.

Слушайте, вам говоря, които сте обременени, които сте отегчени духом, на които сърцата са съкрушени, на които душата е наранена от света. Елате при мене и ще изцелеете, и ще ви дам Моята радост, Моя мир, които никой няма да ви отнеме; защото Аз съм Истий днес и утре. Аз съм от начало и всякога ще бъда.“

Това ми се вдъхна от Господа през тоя месец. Имам много други неща още дадени, но те са толкова дълбоко проникнати с духовна съдържателност, щото ще стане и нужда да ви ги съобщя по-после. Ако е рекъл Господ, както чакаме Неговото обещание да се видим, има много неща да ви съобщя и разясня.

Сегиз-тогиз ми минава една мисъл – да тръгна да посетя България и да разглася живото Слово и великото

спасение на всички, тъй щото да чуят и мали, и големи що е Неговата блага Воля. Но чакам още да приема Обещанието. И не ми е известно още дали сам ще ме прати Бог да върша тази работа, или другиго някого може да прати с мене наедно за подкрепа. Аз напълно вярвам, че Бог има Своите избраници вече приготвени и може би те скоро ще приемат Неговото повеление да сторят Неговата воля. Делото по всяка вероятност е трудно, съвпрегнато с много мъчнотии и страдания, но [в]се таки някой ще трябва да пожертва живота си за Славата Божия и доброто на другите. И ако многомилостивий и благоутробний Бог благоволи да ни натовари да изнесем Неговото вечно Слово и да станем съпричастници на всичката Негова любов, ние ще сме благодарни за Милостта Му. Затова имаме нужда да се укрепяваме във вярата. Няма за Бога невъзможни неща. Само да сме верни на делото Му и Той ще промисли за своята работа.

Моята молба и горещо желание е делото да произлезе от по[д]буждението на Духа Божий. Той да ни научи как да постъпим във всичко не според человеческа мъдрост, но според Бога; не според человеческа сила, но според Божията. Ние ще възложим всичко на Него, защото е казано: възложете товара си на Господа. Благословен е Този наш Господ, Който ни обича и милва с Гореща любов.

Аз се моля за вази Бог да ви укрепява в Дух и сила, да растете във всяка благодат и мъдрост Божия. Моля се щото Бог да осуети всичките лукави замисли на дявола, който постоянно като лъв рикае да намери някого, за да го разкъса и погълне. Но неговото време се е свършило, неговият час е дошъл да бъде хвърлен в бездната, за да не изкушава вече чадата Божии (Откр. 20).

На 19 март мен ми се представи една вечер едно видение, в което ние заедно с Господа Исуса, нашия

Спасител, поразихме една огромна и велика змия, цяло страшилище. Това е един от най-добрите знаци, които Бог ми е подарил – да видя, че Неговата сила е непобедима. Да, любезни мои братя, нашият главен враг е победен вече. Господ Исус му е смазал вече главата.

Аз се радвам, като виждам, че Господ ви благославя изобилно. Колко други неща имам на сърцето си да ви кажа, но боя се да не би да ви обременя духом, да ви дам нещо, което не е своевременно за вас. Всичко ми е позволено, казва а[постол] Павел на едно място, но не и всичко за назидание. [I Кор. 6:12]

Нашият брат от село Хотанца се вика Петър Тихчев[77]. На Козлова аз му писах и му съобщих, което му беше нужно. Вярвам да е получил вече отдавна моето писмо. Поздравете го от мене пак. Господ е верен, няма неща невъзможни за Него. Нашият пр[иятел] Козлов ще се научи, но може би малко късно, но не вреди. По-добре някога, отколкото никога.

Бъдете благословени, мои любезни братя, поздравете се с братско целувание. Господ Исус и Негова Дух да ви ръководи във всичко добро и благоугодно Богу Нашему.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 20[78] (Петър Дънов) (отворена карта)[*]

Варна, 6 май 1899 г.

Д-р Миркович с днешния параход по един наш приятел[79] Ви изпраща една връзка от 100 книжки[80] до тяхната кантора[81]. Д-рът мисли, че ще можете да се разправите с тях.

Надявам се да сте добре и да сте приели моето писмо. При това надявам се да сте приели и някоя благодат от горе.

Днешният ден е забележителен във всяко отношение, особено в неговото духовно съдържание.

Аз съм много добре. Бодър и як духом. Готов за всяка работа. Бог се вече прославлява и ние не сме далече от вратата на Неговото царство.

Приемете нашите поздравления.

Ваш верен: П. К. Дънов

[*] Писмото е без обръщение

№ 17 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 4, 5 и 7 май 1899 г.

Любезний ми братко Дънов,

Писмото ти получих и разбрах, че вече духът ти е в нетърпение за многоочакваното свято дело. Хвала на Бога и Нему слава, загдето ни дава Божествения си разум, за да разбираме отчасти волята Му. Твоето желание за да се проповядва Словото немалко го желая и аз. Но и аз същото желая, т.е. не с человеческа мъдрост да се проповядва Словото, но с Божията сила облечени да го проповядваме.

От 20 дни време имам един много добър знак и вярвам, че е дар от прелюбезния ни Спасител. И по-преди ми се даваше този знак, но много нарядко и при това за малко време. А сега през повечето време от денонощието ме посещава и ме укрепява. Аз смея да се похваля и радвам за това, защото не че го виждам или друго, но го чувствам. Този знак е подобен на вятър, който дохожда и ми духа лицето и цялата глава, и то много приятно и осезаемо. И така като ме духа, от хладен става и като огън, тогава пък гори. Това магнетизирване направи и главата ми отгоре, ка[к]то беше равна, да произлязат издигнатини. И още друго – че и в мозъка ми силно действа, понякога даже ме и заболява главата, но слабо и при това като че удря нещо отвътре в главата ми. Сега, като ти пиша това, пак съм посетен от този знак. Когато имам щастието да ме посещава, бивам много добре настроен в духовното. Постоянното място, където се спира, е средата на челото ми. За този знак, ако обичаш, кажи ми що е!

5. V.[18]99 г.

Ний с брата Тодора сега-засега сме добре и уверен съм, че Господ Исус няма никога да ни остави, защото ще се

трудим и ний да правим всичко добро пред Неговото лице. Няма вече нищо в света да ни смущава, няма нищо, което да обичаме толкова, колкото нашия Спасител. Да, аз и като се моля, понякога като че Го виждам на кръста, а понякога кротък и иде [на]среща ми и виждам с духовните си очи, че нашият Небесен Баща постоянно с разтворени ръце ни чака. И така като сме, не остава друго, освен да пребъдваме във вярата и в чакане за започване святото дело. Ний силно взехме да скърбим вече за света, като виждаме, че много [хора] са се отклонили – с уста се молят, а в сърцата си противното вършат. И искат Бог да им даде каквото искат. Но няма да им даде, защото [само] желаят, а една точка от Неговата Любов не изпълняват.

О, мъртво, мъртво християнство, докога това?!

О, Боже, дай, моля ти се, да разберат, че не е тази Волята Ти, която те вършат!

Свещеници, свещеници, вий сами сте тъмнина, затова и тъмнината е много.

Няма, братко Дънов, няма вяра в света. Малцина са верните в света в Христа. Това знай, с плач ти разправям, защото много ужасни неща има да се вършат в света и человеците не са вече человеци, но въплътени дяволи.

Усещам, че душите ни желаят да се видим и да [си] поразправим това, що чувстваме в света.

Поздрави Д-ра нарочно от мен и му кажи, че от бележката за книжките, която ми е оставил, не съм събрал още нищо. И според както ми каза, да дам от книжките на Велчева[82] и Малакова[83], дадох им по 10 тела за негова сметка и остават сега само 12 в мен, другите са разправени.

Приеми сърдечното ми поздравление.

Твой верен брат в Христа Господа: П. Киров

7. V. [18]99 г.

№ 18 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 28 май 1899 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Вярвам, че сте получили писмото ми от 4 май т. год.

Ний сме добре с брата Тодор във вярата, с нетърпение само очакваме повикването. При това твърде ни се притесняват духовете, тъй като не сме получили известие от Вас още от 6 того.

От Хараламби получих едно късо писмо, с което между другото казва, че не можел да разбере защо му сме искали подписано от него съдържанието на 10-тях свидетелства. На което аз му отговорих, че [на] него се опитва вярата му. И ми явява, че Васил му писал, че в Америка щял да заминава.

Яви на бр. Д-ра, че баща ми на 11 того се помина и нарочно го поздрави от двама ни. Имай поздравление братско и от двама ни.

Твой верен: П. Киров

Прибавям, че Х[араламби] желае да му пишете. А аз моля, молете се за баща ми, за упокоението му.

Същий

№ 21 (Петър Дънов)

8 юний[84] 1899 г.

Люб. Пр. Киров,

Вашето писмо приех. Д-р Миркович[85] ще Ви предаде моя поздрав и някои неща, които съм го натоварил лично да Ви съобщи. Не се притеснявайте духом. Господ иска да чакаме още малко, докато се облечете в Неговата сила. Нещата трябва да се извършат както е Нему угодно. Търпение, приятели мои. Господ ще ви посети, и то скоро. Разбирайте добре Неговите пътища. Виждам, че вашите сърца се утесняват. Но кажете ми, имате ли вяра поне колкото едно синапово зърно? Ако сте я придобили, тя е достатъчна, защото такава вяра, казва Господ, е в сила да мести и горите. [Мат. 17:20] Не мислете, че искам да ви осъждам, не.

Ето що ми казва Господ на мене лично: „Вяра, вяра в Мене непоколебима – това желая. Любов непрестанна – това искам, оправдание не искам, от това няма нужда, покаяние на всинца ви трябва. От Мене, от Моя Дух да се родите – това е надлежаще“.

Дано Господ Исус ви даде право и истинско разумение на Неговото Слово чрез Своя Дух. Аз се моля за вас Господ да ви даде изобилна благодат, да сте напълно приети и одобрени от Него. Да ви пази от ухищренията на Лукавия, който постоянно се старае да ви съблазни и отстрани от Любовта Христова. Но верен е Господ, Който ви люби, и колко е сладка Неговата любов.

Радвайте се, братя мои, че имената ви са написани на небесата в книгите на живота. Ние трябва да се радваме, че Господ ни е призовал да сме свидетели на Неговата истина. Работете чрез Духа на молитвата.

Пишете от моя страна на Х[а]раламби и го поздравете нарочно. Господ иска неговото сърце, тъй му кажете. Гола вяра не струва. Господ го призовава лично и той не трябва да се двоуми. Нека слуша гласа Му. Аз ще му пиша, само кога видя за благовременно да сторя това.

Козлов ми писа и писмото ми се [х]аресва. Види се, той страда духовно, но [в]се таки трябва да се опита. Той ми благодари за писмото, че [е] дошло навреме да го подкрепи. Той не ми съобща[ва] нищо относително неговото отиване в Америка.

Господ вече има Своите избрани. И които чуят гласа Му, нека внимават. Ще бъдат научени, казва Той, всички от Него. И ще напише закона Си в сърцата им и даже глупавите няма да [се] заблуждават.

Приемете моя искрен поздрав и двама[та]. Аз ви изпращам своите благословения от Господа. Мир вам. Работете с духа на молитвата за Неговата слава. Искайте и хлопайте и ще ви се даде.

Ваш верен: П. К. Дънов

Имате поздрав от бр. Тихчев от Русе. Адресът му, ако искате да пишете, е следующият: Петър Тихчев, Ев[ангелски] проповед[ник], Русе.

№ 19[86] (Пеню Киров)

8 юний 1899 г.

Видяно в облаците написано [бел. на П. К.]

Исус Христос от Назарет

П. е цар и Господар на света, Той ви крепи с ръката си, Той ви иде на помощ и ще ви по[в]дигне. Той е ваш приятел, страдащ за страдащите.

№ 20 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 2 юлий 1899 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви чрез бр. Миркович получих, но [се] забавих с отговора си.

Ний сега сме добре и от 27 юний Бог ни даде съобщение, с което ни ободрява. Снощи, на 1 юлий вечерта, имахме друго съобщение, в което между другото се казва, че чрез теб ще ни се съобщят важни работи. Съобщение имахме с Данаил – Божий пратеник. Прочее, чакаме твоите съобщения, ако е Волята Божия.

Днес получих първо писмо от бр. П. Тихчев от гр. Русе. На Хараламби писах, но още нямам отговор. Приеми сърдечните ни бр. поздрави.

Твой верен в Господа:

П. Киров

С друго [писмо] ще ти пиша по-надълго.

№ 22 (Петър Дънов)

[с. Гюле кьой][87], 12 юлий 1899 г.

Щемпел от Варна 15.VII. 99 г., получено на 19.VII. 99 г. [бел. на П. К.]

„А ний сме длъжни винаги да благодарим на Бога, че Бог отначало е избрал вас в спасение чрез освещението на Духа и вярването в Истината.“ (II Сол. 2:13)

Люб. бр. Киров,

Надявам се да ви намери моето писмо здрави и весели в Господа. Да, брате мой, чудна и велика е Неговата любов, с която ни е възлюбил още отдавна. Трябва да Му благодарим в душата си и сърцето си, че е близо при нази всеки ден, да ни укрепява и учи на святите си пътища с благия Си и Свят Дух.

Аз Ви моля добре да изучавате Словото Божие и Негова Дух и по Неговите упътвания да ръководите всичките си постъпки словом и делом. От Името на Господа Ви казвам, любезни брате мой, че нам предстои свята работа да извършим за Господа и за която много да пострадаме, като понесем всичко с търпение и надежда, че Той ще стори все, що е обещал. Ний трябва да пожертваме всичко за славата на Неговото свято име и да принесем живота си в жертва жива и свята, Богу дар избран. Делото Божие ни вече чака, а ние не сме още готови.

О, имайте вяра, вяра, и то непоколебима. Господ иска да ни прати да работим в лозето Му. Да обиколим България от единия край до другия и да провъзгласим: „Така рече Господ, покайте се, защото Царството Му иде“. Готов ли си

посред мъчнотии, страдания да сториш това? Господ ми каза – помощ само от горе ще ни се даде. Никому не трябва да се надеем, освен Нему. Той ще промисли по своя си път. Аз имам вече благата вест, но ще Ви я съобщя само кога се лично видим, ако е рекъл Господ.

Молете се дано е скоро. Аз вас чакам. Призовете Господа и Му предайте всичкия си живот и бъдете готови за Словото Му, което ще Ви съобщя. Вие трябва да се новородите от Духа Божий. Нови сърца трябва да приемете от Господа, преди да приемете силата на Неговото Слово. Това се гответе, защото ще приемете Духа Святаго от горе, кога ви посетя лично и ви благословя от името на Господа. Ставайте сутрин рано, преди да изгрее Слънцето, и въздавайте благодарителни молитви. Рано ви казвам, нека да ви завари Слънцето, Царят на деня, че славите Господа Бога Нашего. И вечер късно пак Му благодарете. Пак ви казвам, вие трябва да станете нови създания в Господа Исуса. Победата ще се извърши само в Неговото име. Той ще предиде пред нас и ще ни упътва в пътя на живота, по който ще вървим постоянно. Аз ви оставям в ръцете на Господа Исуса, да Ви пази в Името Си и да ви благославя.

Аз съм сега в село при брата си по плът[88] и мисля да стоя до края на този месец и ще видя после що ще ми каже Господ да върша. Казвам ви, не бързайте.

Аз съм в това място и се подвизавам духом за Господа. Упражнявам се в търпението, на помощ му викам добрия нрав и благостта. Давам място на великодушието и го уякчавам с безкористието и смирението. И викам искреността на помощ, и украсявам челото с учтивостта и доброто, и незлобието. И като свърша тази трудна работа, ще принеса в жертва Господу Богу дар избран и ще Му благодаря за милостта, с която ме е подкрепил да извърша и победя в Негово име, и че ме е турил в безопасно място да

стоя в Неговия дом. Радвайте се, брате мой, че спасението Ви е извършено и че Небето отсега е дом ваш. „Отивам място да ви приготвя, място – казва Господ, – и кога го приготвя, ще дойда и ще ви взема при себе си, щото дето съм Аз, да бъдете и вие.“ [Йоан. 14:2,3] Мир вам, от Господа приемете Неговото благословение, което ви пращам.

Поздравете д-р Миркович, ако е още в Бургас.

Нарочно поздравление на брат Тодоров от мен. Господ Исус да го уякчи и благослови.

Днеска писах на бр. Тихчев. Молете се за по-голяма светлина, да ви се просветят умовете, сърцата и душите. Аз присъствам духом при вази и много пъти съм имал стълкновение със Сатана и неговите слуги, които ви заобикалят и се стараят да посеят семето на съмнението и да разхлабят умовете ви в живата вяра. Но аз ви крепя чрез силата Господня и чрез Неговото свято име.

Мир вам пак Ви казвам, любезни мой брате, радост на душата ми. „Благ е Господ на онези, които Го чакат, на душата, която Го търси. Добро е и да се надее някой, и тихо да очаква спасението Господне.“ (Плач Иеремиев 3:25-26)

Ваш верен: П. К. Дънов

Моят адрес: село Гюлекю, Николаевска община[89] – Варна.

№ 21 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 15 юлий 1899 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Вярвам, че си приел отвореното ми писмо от 2 того. Аз забавих да ти пиша, но прощавай ми за това, братко, работите, или все едно да кажа световните тягости, ме отвлякоха малко (но да не помислиш, че от правия път), а Бог с течението на времето ни лекува.

Знай, че Бог ни дава сила, за да претърпяваме всичко, що ни се срещне в света, и ни учи в Неговата Воля непрекъснато. От голямата Си любов Той ни даде изново от 27 юний т. год. съобщения. Пратениците, с които се съобщавахме, бяха двама – пророк Данаил, пратеник Божий, и Уфестет[90] – княз на Юдея от небесните духове на Юдиното коляно. Той каза, че е вождът Господен и че е по-горна степен от архангел Михаила. И той ни донесе сега напоследък милостта Божия – радостната вест, с която ни съобщава, че ни освобождават от Гедеон[91] и той е отстранен от нас завинаги, което нещо ний вече го чувстваме. При това и вяра непоколебима ни се даде от Бога живаго. А за тебе каза така: Дънов е сила Божия, Мирът му е мир Божий.

За нас, ако питаш, ний с бр. Тодор сме добре в пътя Господен и както ти казах, Бог ни дава всичко и за всичко ни учи, и за най-малки работи даже не забравя да ни учи. И ний сега смеем да се радваме, загдето и при най-големите неволи ни прави радостни.

В заключение ще кажа, че ний, гдето мислехме, че сме помирени със света и себе си, то това постепенно дохождало. Сегашното ни помирение със себе си изглежда като цар при първото и така в тази минута съм със скрита радост.

Тази нощ те сънувах и ти ми каза, че имаш много съобщения сега нови и че само на мен и още [на] един имаше позволение да ги кажеш. Но още не бяха преписани и при това като че за мен имаше нещо важно да ми кажеш.

Ний тук придобихме от Господа едно момче – арменче на име Мелкон[92], което е доста духовито и за него Уфестет ни даде наставления, за да го ръководим, но не се позволи да го приемаме в нашите съобщения, освен само в молитвите. То, горкото, за туй му постъпвание доста гонение търпи от сънародниците си и домашните си, та и нас не оставиха на покой заради него. А малко остана, освен хулите, които претърпяхме, че и дърво щяхме да ядем. Напоследък, като не можаха нищо да направят, обявиха го за лудо и светът отива да му досажда, и то не за друго, но защото не иска да живее световния живот както тях. Веднъж зет му беше дошъл при мене да ми се кара и искаше да ме бие. Та ми казва така: „По-добре на публичните [домове] да ходи, кръвник да е, пияница да е и не знам що си, но това верване ваше да остави“. И колко не хули изригна върху Господа Исуса Христа.

Приеми сърдечните ни поздравления и на двама ни с бр. Тодор.

Твой любящ те верен в Христа Господа:

П. Киров

Моля Бога нека ти даде най-голяма радост, за която ти е желанието, и дано часът да е ударил вече, както това се нам благовества, за да се изпълнят сърцата ни с Божествената радост, както са сега изпълнени с мира Му.

Целувам те.

Същий

№ 22 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 28 юлий 1899 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ти от 12 юлий того получихме на 19 същий, всичко разбрахме и се много зарадвахме. Вярвам да си получил и моите отворени писма от 28 май и 2 того, и от 15 същий – затворено.

За нашето душевно положение ето как се намираме: сега Сатана като не може да действа в нас, той се труди да направи това чрез окръжаващия ни свят и пречи в молитвите ни и другия ни живот. При това напрежния пламенен молитвен дух нямаме дотолкоз, но Бог не ни забравя и в такова положение на молитвите, а ни дава това, що искаме, при всичко че полека, но всичко навреме дохожда.

Казваш, че делото Божие е готово (това и на нас оттук се каза) и че ние не сме. Казвам, братко, че и аз съм готов, и то от доста време, но само Бог дали ме счита за такъв. Но може би всички избраници Божии да не са готови и може и на мене да липсват немалко Божии дарове, от които имам нужда, та затова и делото Божие да ни чака. Но пак казвам, че съм готов посред разни мъчнотии и страдания да върша Божието дело и не мога друго да изменя да кажа, защото вътрешният глас в мен говори това и всеки час съм готов да предам себе си в предстоящото служене на Божието дело.

За рано да ставаме и да възнесеме сърцата си на Създателя ни, аз това още от даване [на] Обещанието ни правя[93]. Също и бр. Тодор се труди да [го] изпълнява, колкото му допущат физическите сили. А по-рано от това време, бях прочел в псалмите и др., че някои раби Божии в ранина, преди Слънце да изгрее, са призовавали името Господне, та и в нас това, след като ни беше пратил

Символа, се взе като задължение да го вършим и аз съм навикнал оттогава и виждам се длъжен да върша това.

Няколко пъти става ми се случват необикновени работи, също и през нощта. На 25 того в първия ми сън, към 11 ч. и нещо, повече преди полунощ, бях събуден от една чудесна сила и след събуждането ми чух силен удар в стаята. След минута страх ме обхвана една сила, която силно разклати главата ми, видях се силно обладан от нея и едно внушение ми каза, че Господ Исус Христос е при тебе. Моите уста почнаха неволно да славят Бога и духът ми, без да зная аз, се моли най-предано и пламенно, щото ако постоянно имаме ний това, то е едно блаженство. И това продължи около 20 минути. В това време чух глас, като глас от пчела, който говореше, но не разбрах що.

Приеми сърдечните ни бр. поздравления, както от мен, тъй и от бр. Тодор. Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Нарочно поздрави и на бр. Д-ра от двама ни.

Същий

№ 23 (Петър Дънов) (затворена карта)*

с. Николаевка[94], 3 ав[густ] 1899 г.

Писмата ви съм приел от 8, 15, 28 того. Благодаря ви за всичко. Радвам се на подобрението ви. Дай Бог да успявате по-добре във всяко отношение. Положението, както днес стои, е твърде сериозно, което е съвпрегнато с много трудности и мъчнотии, които се изпречват на пътя ни. Но, разбира се, всичко в света си има своето място и служба. Животът е борба. И песента казва: „Борба непрестанна е този наш живот“[95], но тази борба има известна цел, която като се постигне, ще се добие нашата вътрешна свобода.

Всичко, което вие ми съобщавате, добре схващам. Има някои неща, върху които ще трябва да ви хвърля повече светлина върху общия предмет.

Д-р Миркович вярвам да е минал вече през Бургас[96] и да ви е съобщил някои неща. При все това всичко, което се върши, е за общо добро. Провидението разбира нещата по-добре, отколкото онези, които са непросветени върху тайните на вътрешния живот, който се върши незабелязано, защото крайните неща в живота и големите нещастия в него са действителните предпазителни мерки и благословения за общото добро.

Имам други работи, които ще ви съобщя в другото си писмо.

Днес приех един мой приятел[97], който ви е вече, надявам се, писал. Приемете искрения ни поздрав.

Ваш: П. К. Дънов

---

* Писмото е без обръщение.

№ 24 (Петър Дънов)

с. Гюле кьой, 1 септемврий 1899 г.[98]

Люб. бр. Киров,

Днеска писах на д-р Миркович, а същевременно пиша и на вази. Успехът на вашия духовен живот ме интересува много. В моята душа радост прониква, когато виждам вашето нарастване във всяка благодат и познание на Господа. Аз се моля вий да преуспявате в познанието на Истината, която е скрита в Господа Исуса Спасителя ни. Уверен съм, че мирът Божий е в сърцето ви и утешителят, Дух Святий, работи за вашето просвещение. „А той, Дух[ът] на Истината, кога дойде, ще ви научи на всичко.“ [Йоан. 16:13] Каква радост е в душата ни, когато Духът Святий е с нази. Колко е благ този Дух, който изработва нашето спасение и с когото сме запечатани да служим Богу и Господу Нашему. С какво чудно търпение, с каква велика милост Той носи нашите теготи и търпи нашите слабости. Там, в дълбочините на душата ни, Той постоянно ни говори и упътва в пътя Божи, като ни указва добрите и благи неща на Царството Господне.

Види се, бр., дяволът тук се е завзел да разруши делото, което Господ съгражда. Ний сме били подложени на горчив изпит. Но Господ е бил винаги верен към мене. Моята радост и моят мир почиват в Неговата любов. Небето е отворено за нази: то е дом наш.

Аз съм още вън от Варна. Тук излизам рано всяка сутрин да посрещам Слънцето и да гледам дали Славата Господня се е явила на небето. Славата Господня е онзи стълб, който предвождаше израил[т]яните в пустинята. Той става ми се явява на небето няколко пъти. Той е пълен с

такава светлина небесна, която въодушевява душата ми. Аз го познавам и с каква радост го очаквам да се яви сутрин! Той се явява на различни места. На 20 август тази Слава Господня дойде от запад помежду ясното небе, макар че духаше силен вятър от изток. Този стълб Господен, като наближи към центъра на небето, се раздели на две части; по-голямата част мина откъм юг и закачи Слънцето, в което се явиха различни краски. После се образува един хубав кръст, една тръба, един изваден нож и след това близо до Слънцето се яви едно человеческо сърце, зад което се показваше един образ.

Северната част образува един светилник с три свещи и далеч към североизток буквата „Л“ и „И“ и отдолу две метли. В живота си никога не съм виждал такава красива буква. Това стана по 10 часа сутринта и трая цели два часа. Аз се потрудих да снема снимка на всичко, което видях, и имам две рисунки. За мое учудване след като нарисувах всичко и почнах да разглеждам този ребус, видях буквите Б. Р. Я. А да се преплитат една в друга, и при това още много.

Аз четох и разбрах, че най-после Истината и Любовта ще възтържествува[т] и Господ Наш ще се възцари.

Има и други неща, които трябва да замълча, да не би да дадем повод на дявола да се вмъкне да стори зло. Казано е, че България ще пострада. Трябва да се молим за спасението на тия наши бед[ни] братя, които не съзират опасността, която Господ ще навлече на тоя народ, за да се свести.

Това, което ти съобщавам, пази в тайна. Всички още не са готови за Божиите работи. Има хора, които всичко [в]земат на подигравка. Има даже и наши братя, които биха ни казали: „Полудял си, Павле, многото ти учение те е изумило“. [Деян. 26:24] Но ако сме се изумили, то е за Бога; ако право мислим, то е за вас.

Аз се моля Отец Наш Небесни да ни избави от всяко зло и да ни съхрани и спази чрез името Си.

Поздрави бр. Тодора. Мир вам.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 23 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 9 септемврий 1899 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ти на 5 того получих и разбрах всичко. Радвам се, че ме имаш за доверен. Радвам се в Господа Бога, че има в тебе живата вяра. И радвам се и благодаря [на] Бога, че сега ми даде по-добро понятие да Го разбирам и приемам в сърцето си с вяра разбрана. И вярвам, че и занапред няма да ме остави, докато не ми даде съвършено живата вяра, такваз, с каквато Петър ходи по морето, защото Господ му рече.

Аз сега-засега диря извора на съветите от самото ми сърце и виждам, че както и казваш, тъй е – т.е., че Бог изработва спасението ни чрез Святия си Дух. На туй именно се чудех и каквото с мисли решавахме с бр. Тодор, ти дойде с многоочакваното ти писъмце да ни потвърдиш.

Що ми разправяш за славата Божия – стълбът, аз още през 1891 г. видях подобен стълб. Бях надзирател на работници по една жп линия и една заран около седем часа и нещо виждам един стълб от бял светликав облак, подобен на светликовата красота на дъгата. Идеше от североизток и застана неподвижен на около 50 крачки от мен. Единият му край беше на земята, а другият – в небесата и ми даде силно внушение, за да го следвам. Стълбът стоя в неподвижност от час повече време и после потегли към югозапад, докато се изгуби. Сега не зная аз дали е било славата Господня, но тогава още разбирах, че е както стълбът, който е водил израилтяните в пустинята. Питах тогава за това баща си, но той не можа да ми отговори нищо. Този стълб се явява още две и повече зарани. Единият път беше към източната страна и все ме привличаше.

Не ни яви бр. Тихчев още при тебе ли е. Разправи ни, моля, нещо за него. Аз чух добри неща за него и искам да ги потвърдиш и ти, ако ти са известни.

По нас тук нищо ново няма, освен гдето ни изгоря Ок[ръжният] съд на 17 август, та по тази причина се поскитахме малко, докато условиха друго здание.

Бр. Тодор таз заран замина за гр. Ямбол в отпуска. Искаше да дойде при теб, но не било угодно Богу. Обстоятелствата не му позволяват, защото не сме получавали жалванията си – този [е] трети месец.

Аз сега прося от Бога да ми даде жива вяра в Него и Любов Божествена с разум и радост Божествени. И като заменявам многото молитви с малко и кратки и разумни молитви, вдавам се на размишление в сърцето си, където намирам извора на живата вяра и истинската радост Божествена, придружена с разум. И тъй човек бива щастлив, като е близо със сърцето си при Бога и когато надеждите си остави на Него. Тъй вдетинен човек се има за свободен от световните грижи, но трябва само строго да изпълнява заповедите на този си Небесен Баща.

Тягостите ти усещам, че са големи. Немалко са и нашите – неприятности от света, неприятности от домашните, което речи неприятности отвсякъде. Но се утешаваме, че сме за това призвани и че сам Господ е казал, че който Го следва, тези гонения трябва да го последват. Те са кръстът, с който трябва да Го следваме.

Пиши ни, моля, по-начестичко, ако имаш време, разбира се, защото твоите писма ни са подпора.

И ний сега тъй отиваме, както ти ни съветваш – Духът на Истината ни води и Словото Божие ни поучава.

С поздрав твой бр. в Христа Господа:

П. Киров

№ 24 (Пеню Киров)

Бургас, 27 октомврий и 1 ноемврий 1899 г.

Любезний ми бр. Дънов,

С това си [писмо] ида за един важен въпрос за състоянието на душата ми. На 23 того през целия ден бях в размишления, както почти правя постоянно. Размишлението ми беше върху Църквите и оформяването им. Вечерта ми се разясни всичко. Разбрах, че православните, западните (католическите), грегорианските и каквито други да са църкви с форми, са примки на Сатана и от тях не може да излязат християни, но: кръвници, блудници, крадци, лъжци, шепотници, завистници, ленивци, мръсници и с една реч – всичките пороци за грях, какъвто бях и аз, един от тях. А ако има някои техни членове, че са добри, то те са добри толкоз, колкото кой и да е предмет, който стои на едно място, но никого нищо не ползва и като така неща, които не ползват, заслужават да се унищожат.

Аз прочее, който до него ден бях член на Православната църква[99], намерих се виновен в съучастничество, защото с моето си посещаване [на] тази църква давам пример и на другите да я посещават и да я поддържаме заедно с формите ѝ, за да не падне. И при това насърчаваме нейните слепци постоянно да водят слепци и слепци да раждат. И така още нея вечер аз дадох обещание на Бога пред приятелите си, че не може вече да поддържам тази Църква и се отричам от нея и формите ѝ и че отсега нататък ще служа на Бога с Дух и Истина, защото Бог е Дух и като така ний трябва да се водим във всичко от Евангелието на Господа Исуса Христа, където намираме истинското служение Божие – следване по пътя на Спасителя.

Сега ще те попитам: когато някой повярва в Бога и признае с вяра, че Христос е син Божий, и го последва с всичкото си сърце и душа, и потвърди това с делата си, трябва ли да се кръсти наново, тъй както ни учи Евангелието, или да се има в сила първото кръщение от другите църкви? Ако не трябва – пиши ми. Ако трябва, аз ще дойда да се кръстя[100] и после и аз, ако Богу е угодно, да кръстя тук трима приятели, от които един в Истината, а двамата са в признаване на Истината. От тях единият е бр. Тодор. ~~Така щото дотук аз изложих нашия кружок от няколко человека~~ [зачеркнато от П.К.].

И тъй, от всичко изложено дотук уверен съм, че ме разбираш.

Сега моли се за мен и бр. Тодор и другите приятели в Христа; за мен се моли, да мога съвършено да се отрека от себе си, защото туй се моля и аз, и нека Бог да ни даде живата вяра и Любовта Си Божествена.

От изпратеното ти писмо през началото на м. септемврий напосле друго не сме получавали и не зная получил ли си писмото ми от 9 същий.

Приеми сърдечния ми бр. поздрав.

Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Нарочно поздравление имай и от бр. Тодор. Д-рът не ми е писал, а само ми изпрати една книга за прочит.

Същий

Оригиналното писмо от този препис изпратих до Варна и с. Гюле кьой, когато вчера се научих от г-н Н. Велчев, че сте в гр. Н. пазар. И аз бързам да Ви изпратя и тука това си [писмо], за да ме наставите какво трябва да правя, защото ще изгубя тези тука, като няма утвърждение. Жал ме е за някои от тях, като дохождат и казват: „Това

всичко дотук добре, но занапред какво да направим?“ [и] чакат с въпросителни очи към мене.

Искам в Името Божие наставленията Ви.

Работа много, но …Бог да ни е на помощ.

Същий

1. XI. 1899 г.

№ 25 (Петър Дънов) (затворена карта)*

Нови пазар[101], 30 ок[томврий] [18]99 г.

Вчера приех писмо от г-н д-р Миркович, в което ме питаше за Козлова, а тъй също и за вази. Аз не съм приемал, стана отдавна, писмо от Козлова. Ако вие сте получили, моля съобщете ми къде е сега той.

Желая да зная тъй също как се вие поминувате всинца. Растете ли в познанието и благодатта Господня?

Поздравете от мен Николая Велчев[102]. Вярвам той да е почнал да работи. Съобщете ми всичко под ръка.

Аз ви поздравлявам сърдечно. Делото напредва, Духът работи, Истината се въдворява, Добродетелта възкръсва, Правдата иде, Любовта се възцарява. Словото на Господа няма [да] се върне празно, докато не стори Неговата добра воля.

Моят адрес е тоя засега.

12 глава Римляном ви пращам като поздрав и подарък.

Ваш верен: П. К. Дънов

---

* Писмото е без обръщение.

№ 26 (Петър Дънов) (затворена карта)*

Нови пазар, 7 ноемврий 1899 г.

Писмото ви приех. Аз ще ви отговоря на въпроса, само ще трябва да почакате още малко време. Аз ще ви кажа с думите на Исуса: „Не сте далеч от Царството Божие“ [Марк. 12:34]. Духът Господен ви ръководи към пълната Истина.

Христовият закон трябва да се изпълни, и то чистосърдечно и с пълна вяра. Всичко, което Господ изисква в Своето Слово, ний трябва да сторим. Послушанието на Негова благ Дух е велика добродетел. Послушанието на Негова глас е сила необорима. Освен това Павел казва, че трябва да се съблечем от стария човек с неговите дела и да се облечем в Господа Исуса и да не промишляваме за плътта. [Еф. 4:22-25]

Аз желая вие да се добре осветлите върху такава важна постъпка, преди да постъпите към нейното изпълнение. Трябва да се въоружим първом с Господнята Мъдрост. Знайте, брате, че имаме враг, на когото главата трябва добре да се смаже.

Исая 57. В друго едно писмо ще изпълня вашето желание.

Ваш верен: П. К. Дънов

---

* Писмото е без обръщение.

№ 27 (Петър Дънов) (отворено писмо)

Нови пазар, 10 ноем[врий] 1899 г.

Люб. бр. Киров,

Според моето вътрешно убеждение Вие трябва да изпълните изискванията на Духа Святаго. „Истина, Истина ти казвам, ако се не роди някой от вода и Дух, не може да влезе в царството Божие. Роденото от плът плът е, а роденото от Духа дух е.“ [Йоан 3:5, 6] Една плътска църква според моето вътрешно убеждение не може да ни даде Духа при кръщението, защото е плътска. Но тая от Духа може, защото Духът в нея пребъдва.

Ако това, което сте решили да сторите, струвате за Духа Святаго, не бойте се. Изпълнете заповедта на Господа, Нашия Спасител, и Бог Господ ще ви благослови. Всичко, което вършите, вършете го като пред Бога. Трябва всинца да се съблечем от света, греха и плътта. И да се облечем в Господа Исуса и в Неговата правда и любов. [Еф. 4:22-25]

Сега нека да зная до какво вътрешно убеждение сте дошли и как Дух Святий ви е научил. Ако е волята Господня да се видим, аз лично има да ви разправя много неща, които на книга не обичам да полагам.

Нека пътя Ви да е знае[н] само Господу, което ще вършите, да не би като узнае дяволът, да ви попречи и изкуси да паднете в някоя негова примка. „И не веди нас в изкушение, но избави нас от лукаваго, защото е Твое царството, силата и славата во веки. Амин.“ [Мат. 6:13][103]

Поздрави всички други приятели в Господа, а особено бр. Тодорова и Николай Велчева.

„Господ Бог мой да ви благослови и изпълни с всяко знание и мъдрост на Неговото Слово.“

С братски поздравления оставам ваш верен: П. К. Дънов

№ 25 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 12 ноемврий 1899 г.

Любезний ми бр. Дънов,

Отвореното Ви писмо получих, благодаря Ви за него.

Относително за по-добре да се осветля по въпроса, ето що ще Ви кажа. Ще Ви изложа тук много кратко моята вяра.

Аз вярвам в Бога Отца и вярвам, че Той проводи първородния Си Син да примири човека от земята с Него (но само който вярва в Него и пази заповедите Му). И така като вярвам, признавам, че сме длъжни да изпълним поученията на този Спасител. Писано е, че Той каза на учениците си: „Идете и благовествувайте Царството Небесно и който повярва, да се кръсти в Името на Отца и Сина и Св. Дух“. [Мат. 28:19] И водим от Духа на Истината, намирам, че трябва да пребъдваме във възпоменанието (преломвание хлябът и виното). И като нарастваме във всяка благодат Божия, длъжни сме да изпълним още едно нещо – именно думите, казани от Господа Исуса Христа на младежа, който питаше: „Що да направя, за да наследя живот вечен?“ [Мат. 19:16], освен особените думи към него: „Раздай си богатството на сиромасите!“, но и думите „Ела и ме последвай“ [Мат. 19:21]. Как трябва да се последва Христос, освен да вършим това, което той вършеше, т.е. да влезем всецяло в характера Му и последно казано, да благовествуваме Царството Божие, като казваме: „Покайте се, Царството Небесно приближи!“ [Мат. 3:2] и да проповядваме евангелската истина.

Няма нужда от жертви, няма нужда от свещеник, защото свещеник и ходатай е сам Господ Исус пред Бога Отца и жертва за спасението ни пак е Той. А ний трябва

сами да станем жертви живи за Божията слава и славата на Неговото дело.

Сега по въпроса в първото ми писмо, с който дойдох да Ви взема мнението. Аз според Евангелието разбирам, че който повярва, трябва да се кръсти, а пък тъй казано, излиза, че едно дете, което не знае нищо, защо да се кръщава. Отгде знаеш, че то ще стане християнин на дело? Оттук и отпадането на Църквата Христова от първите времена. И че сега е останало само името „християнин“, под което незаслужено име действа Сатана.

Детето, невъзпитано в християнски нрав, не знае защо е християнин. Прави просто тези езически обряди, които ги има, и в тях става мъж или майка, които същото дават на децата си. И така като следват, подиграват се с тайнствата на истинската християнска религия, без това да съзират.

Попиташ някого: „Защо си християнин?“. Или нищо не може да отговори, или отговаря: „Защото се кръщавам, причестявам, литургисвам, ходя в черква, паля свещ, целувам икони, кръст“ и др. т., които и аз правих. А пък от друга страна, гледаш го, посещава шантани, съмнителни места, кръчмар е, проповядва неразбран безбожен социализъм, лъже, краде, прави разни мизерии, убийства и др. т.

Наистина че има родители, има человеци, които са набожни, но защо да се експлоатира тяхната набожност без полза.

Право казва Иезекил, че ще придири Бог, защото се заблудили овцете Му и ще ги придири от пастирите им. [Иез. 34:11] Законът откъдето се наруши, нарушен е.

Всички тези неща много време разисквах и изучавах и дойдох до убеждение, че не са истински Христови църкви, защото Негова Дух не диктува туй на тез, които истински Го дирят и следват.

И аз, водим от благия Дух на Отца, чрез заслугите на Господа Христа днес отхвърлям закона на този свят и казвам: аз съм свободен вече от закони. Амин.

Нямам повече място да ти пиша, но вярвам, че от малко казаното ми разбираш много.

Като те поздравявам най-сърдечно, оставам твой в Христа Господа:

П. Киров

Поздрав нарочно и от бр. Тодор.

Същий

№ 26 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 23 ноемврий [18]99 г.

До Г-на П. К. Дънов в гр. Новий пазар

Г-н Дънов,

Писмото Ви получих, благодаря Богу, че вярно ми отговорихте.

Сега моля, яви ми кога приблизително да дойда и къде да се срещнем. Във всичко съм строго уверен. То всичко ми се даде. Аз истина, че много време го разисквах с приятелите, но не можех да го приема с всичката си сила, но от милост ми се даде. И така че сега не мога по никой начин да признавам старото и се чудя – толкова време аз защо съм бил в такъв летаргически сън и при това че много пъти сме разисквали върху тази истина.

Животът ни е стремление върху [към] Истината. Моля се дано и другият ни брат[104] се обърне и да изхвърли страха. Ний тук тримата вече дохождаме до една хармония на едно вярване.

Приеми поздравление от всички ни, а особено от приятеля Николай Велчев.

Твой верен: П. Киров

гр. Бургас, 23. XI. [18]99 г.

№ 27 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 23 декемврий 1899 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Вярвам, че сте получили отвореното ми писмо, за отговора на което чакам. Мен ми е доста мъчно за Вас, т.е. за да се видя с Вас, но оставям всичко да бъде според благата Воля на Небесния ни Баща.

Относително нашето състояние. Сатана напоследък доста се помъчи да ни раздели с приятелите в Господа, за които съм Ви писал. Но Бог не остави да може да се пъхне той съвсем помежду ни. Там, гдето се разделяхме, и там пак се съгласихме. Сатана сам нищо не може да стори лесно, ако не намери оръдие. Нашият приятел, арменецът Мелкон, имаше преследване, гонение от сънародниците му, които и сполучиха да го подведат, т.е. да го отделят от здравото учение Господне. И той почна пак да служи в църквата[105] си, където от по-рано беше подпомагач на свещеника им. Разбирания някои от Словото, които лесно не могат да се разберат, ако Бог не е дал на човека Божествено вразумление, бяха причината. Разбирание благата Воля на Господа Нашего.

Ний сме призвани на спасение чрез вяра, послушание и изпълнение и на служене в жертва жива вместо служение на старозаветния ред, където и апостолът сам говори в Посланието към евреите, 8-а гл., последния стих. Обаче след дълги обяснения той прие изново Истината, защото не можеше да противостои на Божията сила чрез Словото, макар и още да е в състояние на изпитване [на] себе си.

По отношение само за нас, ний с бр. Тодор и другия приятел[106] сме добре; за славата Божия и бр. Тодор нараства във всяка Божия благодат, макар и постепенно.

Аз съм притеснен духом, защото желая за повече познание и повече служение с Дух и Истина.

Сега понеже се намирам в час на работа, съкращавам писмото си. И при това прилагам един бон от (10) десет лева от мен и приятеля Николай Велчев, които моля да приемеш като дар нищожен от нас заради Господа.

Последно пак ще кажа, че много желая да те вида.

От Васил не съм получавал писмо, също и от Доктора не съм.

Приеми сърдечното ни поздравление както от мен, тъй и от бр. Тодор, от приятеля Н. Велчев и Камен[107].

Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Ний имаме и една приятелка в Господа – една стара баба.

Честитя Ви деня Рождество Господне. Целувам те.

Същий

№ 28 (Петър Дънов) (отворена карта)*

Нови пазар, 29 декемврий 1899 г.

Л. Б. Киров,

Бъдете спокойни, аз ще ви отговоря. Има някои неща, които ме спират засега да Ви пиша. Аз зная, че се умъчнявате като чакате, но всяко нещо на времето си ще дойде. Аз ще Ви пиша повечко в идущето си писмо, което наскоро ще почна с помощта Господня. Аз ще пиша и на Николая.

Ще ви дам някои неща да размишлявате:

Пс. 91:1, 9, 10-16; [по Слав. Пс. 90];

Пс. 119:105; [по Слав. Пс. 118];

Притч. 30:5; Притч. 29:25, 26; Притч. 18:15;

Гал. 5:9; Еф. 2:13, 22; Кол. 3:14, 17(18); I Петр. 4:1, 19; 3:12, 22; I Йоан 5:1, 21

---

* Писмото е без подпис.

1900

№ 29[108] (Петър Дънов)

Нови пазар
1 януарий 1900 г.

[До] Киров и Тодор

Честитя ви Новата година.

„The steps of a good man are ordered by the Lord: and he delighteth in his way[109].“ Пс. XXXVII: 23 [по Слав. Пс. 36]

Дънов

№ 30 (Петър Дънов)

Нови пазар, 20 яну[арий] 1900 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото ви, заедно с подаръка, приех и се моля Господ да умножи плода на вярата ви. Аз вярвам, както се уча от писмото ви, че вие с нетърпение очаквате да ви пиша. Вие знаете от опит и както казва Словото Божие, че Неговите пътища не са като человеческите. Ръководени от Негова Дух, ние трябва да се съобразяваме с Неговите изисквания.

Работата, за която има да се срещнем и говорим, е работа важна и преди да я почнем, трябва добре да се допитаме от Господа и да обмислим делото съобразно с волята на Христа. Ако сте готови и ако пътят ви се оправи от Господа Исуса, аз мисля да се срещнем в месец март къде края, това [е], което Духът Господен ми е внушил. Колкото къде да се срещнем, то е лесна работа. Ний можем да изберем мястото или в Н. Пазар, или пък във Варна – гдето е угодно Господу Нашему. Нека да пазим думите на Исуса: „Бъдете хитри като змии и незлобиви като гълъби“. [Мат. 10:16]

Христос е говорил много неща, на които трябва да разбираме Духа, а не буквата, защото Духът е, който дава живота. „Думите, които аз ви говоря, Дух са и живот са“, казва Спасителят ни. (Йоан 6:63) „И когато дойде Утешителят, Дух Святий, Който Аз ще ви изпратя от Отца, Той ще ви научи всичко. Той ще свидетелства за Мен.“ (Йоан. 15:26)

Ще ни научи всичко, което Бог ни открива. И пак повтаря Господ: „Ако държите Моите заповеди, ще пребъдете в любовта Ми, както съм аз държал заповедите на

Отца Си и пребъдвам в Неговата любов“. (Йоан 15:10) И като познава духа ни и нуждата ни, Господ казва: „Освети ги чрез Твоята истина, Твоето слово е истина“. (Йоан. 17:17)

Да освети кого? Всички онези, които вярват и Го любят от всичкото си сърце, душа, ум и сила. И после Христос, Господ наш, продължава да ни разправя и обяснява в що се състои силата Божия и как се придобива от всякой, който вярва. И забележи вътрешния смисъл на тия думи, които ще Ви приведа: „Ако пребъдете в Мене и думите Ми пребъдват във вас, каквото щете ще просите и ще ви бъде“. (Йоан. 15:7)

Сега, где се крие слабостта на християнския живот на мнозина? Тя се крие в това, че те разбират буквата на думите Христови, т.е. те пребъдат в Него както лозената пръчка на лозата; ползват се от всичките благодатни средства и с това мислят, че се свършва всичко.

Но какво казва Христос? „Ако думите Ми пребъдват във вас“, т.е. жизненият сок на лозата трябва постоянно да се възприема от пръчката и да прониква по всичките ѝ стави. По същия начин Словото Божие като пребъдва в нас, думите Христови постоянно ще се оживотворяват от Божия Дух. Една пръчка може за десет години да пребъде на една лоза, без да принесе плод. Мнозина не са готови да сторят всичко за Исуса. Ето застоя, ето причината на лишението от Божията благодат. Плътта в нас трябва да умре, духът да възкръсне. Трябва да се съблечем от ветхия человек и да се облечем в Господа Исуса. [Еф. 4:22-25]

Себелюбието от ума трябва да се вземе, животинството и гордостта на сърцето да се отстрани, своеволието на волята да се изправи. [За] да отмахнем себелюбието от ума – трябва да имаме Христовия ум; [за] да отстраним животинството и гордостта от сърцето – трябва да

имаме Христовия Дух, а [за] да поправим своеволието на волята – трябва да имаме пълната Божия благодат и любов.

Защото и след нашето обръщение и покаяние[110] към Господа трябва още много неща да се извършат вътре в душата ни. И след нашето новорождение много неща трябва да са насадени и оплодотворени от любовта Божия; защото не е само нужно да се покае или новороди едно чадо Божие, но трябва и да расте от сила в сила. Силата е в живота, а животът е в плода. Така да просветнат делата ви, щото като ги видят человеците, да прославят Отца вашего, Който е на Небеса. Който разбира Словото Божие, няма защо да се бои: „Не бой се, мало стадо, Отец ви е благоволил да ви даде царство“. [Лук. 12:32]

Моето желание [е] вие да растете всички в сила и благодат, като имате всичките плодове на Духа, които знаете от Писанието. Божиите благословения постепенно всички ще дойдат на своето време. Неговите обещания ще се изпълнят с време, само ако сме верни на своето [при]звание, което вярвам, че е.

И тъй, старайте се всички да имате Христовия ум и да ходите в мир и любов. Мъчните въпроси постепенно ще ни се разяснят; знанието, което ще придобием, ще ни е светилник, свят на всяка радост, в който ще съзерцаваме хубостите на Божия Дух и сладостта на Неговата любов, гдето царуват всичките добродетели, гдето е свят на радост и веселие.

Трябва да хвалим Господа всякога, да Му пеем и да се веселим пред Неговото лице. И тъй, пазете бодростта и веселието си на духа; гледайте на бъдещата слава, на бъдещите Божии добрини.

Ваш верен в Христа: П. К. Дънов

Предай моя поздрав на бр. Тодора. Писах ви на вази, за да имате мир и да сте весели и да пеете.

№ 31 (Петър Дънов)

Нови пазар, 10 фев[руарий] 1900 г.

Люб. бр. Киров,

Нашата вяра в Господа и постоянната молитва към Него е, която ще победи всичко и ще ни придаде сила и ще ни отвори пътя, за да извършим онова, което Господ ни е определил да сторим в Неговото име. (Мат. 21: 21, 22) На друго място Господ казва: „Жетвата е голяма, а работниците малко, молете се на Господаря на жетвата да изпроводи повече работници“. [Мат. 9: 37, 38] „Време е вече, малко остава. Хлопайте и ще ви се отвори, просете и ще ви се даде, търсете и ще намерите.“ [Мат. 7:7]

Тия са Божиите думи и в Бога няма разкаяние. Това, което е казал Той, и ще бъде. Господ вече предходи пред нас и нека се приготвим в Духа на истината като новородени деца да Го следваме. Словото Божие няма да се върне празно. (Ис. 55:10-11) Господ е записал имената ни в книгата на живота. (Ис. 49:15) Господ обитава на високо и свято място и още със съкрушените в сърце (Ис. 57:15).

Моля ви, братя от Господня страна, почнете да четете всяка сутрин и вечер 118 Псалом [по Слав. 117] и то ще бъде вашата молитва към Бога до свършека на този месец, а в идущия ще почнем с друг заедно. Няма връщание вече, напред брате, докато победим с Господа. Ако страдаме отсега нататъ[к], нека страдаме за Него и Той е верен да ни възнагради с живот вечен, гдето да гледаме Неговата слава и благост винаги. Господ ни е избрал да бъдем съграждани на небесното Свое царство, ний ще се потрудим да разпространим Неговото царство. Бъде[те] верни, Господ ще ни е крепост, сила и държава. Да оставим вече миналото и да се стремим към бъдещето. Господ ще ни приготви всичко, от

което имаме нужда. Той ще ни даде живот и здраве и всяка друга благодат заради името Си.

Аз ще ви моля да не ви е мъчно и да се не отегчавате. Ако Господ ни събере в Неговото име, ний ще бъдем благословени. Аз се готвя и Господ ми каза, че Той ще бъде благ и милостив. Той ми изяви, че пътят скоро ще бъде отворен от Него. Ето, казва Господ: „Аз съм с вази, дерзайте“.

Времето, което ви определих, нека го употребим за Господа в молитва, да ни избави от всичките делатели на беззаконието, от всичките наши тайни и явни врагове. Защото Словото Божие казва: „Непрестанно се молете, за всичко благодарете, защото това е волята Божия за вас в Христа Исуса. Духа не угасяйте, пророчествата не имайте за нищожни. Всичко изпитвайте, доброто дръжте“. (I Сол. 5:17-21)

И на друго място Господ казва чрез устата на Павла: „Не бивайте несмислени, но разумявайте що е волята Господня. Разговаряйте се с псалми и пения и песни духовни, пейте и възпявайте (в душата си) Господу в сърцето си. Винаги благодарете за всичко [на] Бога и Отца в името на Господа нашего Исуса Христа“. (Еф. 5:17, 19-20)

Аз вярвам, вий се подвизавате добре в Господа и искате да струвате Неговата воля, затова ви и пиша – да Ви предам нещо, което да ви е в помощ в пътя на спасението.

При това, братя мои, моля ви да четете 15 гл. от Йоана постоянно. А Господ на мира, Който е пълен с благодат и всяка добрина, да отвори пътя пред нас да се видим и споделим Неговата любов.

Пак ви казвам, молете се усърдно за делото Божие. Една мисъл трябва да изпълня сърцето ни – прославлението на нашия Небесен Баща.

Ваш верен бр.: П. К. Дънов

С поздрав към всички.

№ 28 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 17 февруарий 1900 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмата ти от 20 януарий и 10 того получих, благодаря [на] Бога за това. ~~Изобщо да кажа за нас – не сме добре~~ [зачеркнато от П.К.].

Не ти отговорих досега, защото обдирвах себе си и мислех да ти отговоря през м. март, но второто ти писмо ме стресна. И задължен се видях да ти отговоря и да ти кажа, че аз съм готов да жертвам всичко мило и драго, личното си спокойствие и всички земни блага, защото всичките тези са суетни и не [носят] спокойствие, но строптеливост и лъжа без Бога. Аз вече вземам сбогом от тях, защото душата ми е прилепнала при Господа. Само милият Бог дано ми отвори път.

Ще чакам отговор за това време. Душата ми е радостна, че малко време остава. Нашите желания са едни и същи, Бог отсега ни възнаграждава и ще ни възнагради.

Дънов, ний ще бъдем двама и ако е волята Божия, ~~ще обиколим България~~ [зачеркнато от П.К.]; с риск и на самия ни живот ний трябва да прославим Бога. Има ли нещо добро, чул ли си нещо по-хубаво от това да бъде человек служител Божий!

Николай замина за 3-4 месеца във Варна да живее.

Д-р Миркович преди 15 дни време беше ми писал една отворена карта, в която казва, че „ний вместо да се съберем, ний се разделяме“. Но аз казвам, че той аслъ и това желае, защото не знае на кого служи.

Повече не ща да продължавам. Ей, казвам ти самата истина – че аз всяка минута съм готов. Ако имаш нещо да ми кажеш, пиши ми, за да се приготвя за път.

Засега останал съм сам, сам с мислите и идеите си, а [и] заедно със силата Божия; приятелите ми слаби са за моите идеи, страх ги е от тях.

С поздрав. Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Нарочно поздрав и от бр. Тодор.

№ 32 (Петър Дънов)

Нови пазар, 8 март 1900 г.
Получено на 13. III.
[бел. на П. К.]

Люб. бр. Киров,

Според Божията Милост и благост ще се видим в град Варна на 6-ий априлий.

Аз желая да се срещнем всички тогава: ти, бр. Тодор и д-р Миркович, и да дойдем до едно пълно споразумение, което Господ иска. Ний тряб[в]а да махнем от помежду си всичките пречки и да се убедим кой ще слугува на Господа, кой не. Делото, в което сме призвани, е дело на Господа Бога Нашего Исуса Христа и докато не се облечем в силата на Светия Дух Божий, невъзможно е да предприемем никаква стъпка. Както учениците Христови трябваше да чакат в Ерусалим след възкресението, така и ний.

Това е Словото Господне. Духът Господен е представил за размишление на моето сърце тия думи от Лука 14:26-28. Непреодолимите трудности в тоя живот само Господ може да отстрани. Единствената наша опора е вярата, нашата молитва към Господа и Неговата благост и милост.

Сега аз желая и ти да си дадеш мнението според твоето вътрешно убеждение. Попитай и ти Господа и виж какъв отговор ще ти даде, и ми отговори. Аз желая всичко да стане не според моята воля, но според волята на Господа Бога нашего.

В нищо не бързай, но с тихо упование искай от Господа отговор. Божиите думи трябва да се проверят от устата на двама и трима. След като ми отговориш, ще предадем всичко в Божиите ръце и нека Той да стори всичко,

което Му е угодно. Дано Господ Бог Мой да превъзмогне в сърцата ни.

Поздрави нарочно бр. Тодора. Господ да укрепи сърцето му и душата му, а тъй също и нашия закъснял бр. д-р Мирковича. Имайте и него в молитвите си. Кой знае какво Господ мисли. Може Бог наш, Господ Исус Христос, да изкара добро от всичко. Зная, че грехът ни спъва в тоя свят, но Онзи, Който е в нашата душа, Нашият Небесен Баща, е по-силен от всички.

Господ Бог наш на Господа Нашего Исуса Христа да благослови делото Си помежду ни. Амин.

За четение през този месец аз чета 20-а глава от Йоана и 55-и Псал [по Слав.54-и Псал.]. Най-важният стих е 22-ият.

Оставам ваш верен в Господа: П. К. Дънов

№ 29 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 16 март 1900 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ти от дата 8 того получих, благодаря Богу, че ни радва с определеното време за почвание святото Му дело.

Молих се на Бога да ми даде откровение по който начин и да е и ето, на 16-и заранта около 2 ½ и нещо часа след полунощ се събудих и размишлявах в себе си, [в] сърцето си. В това време ми минаха с дълбока разбраност следующите мисли: „Вяра, вяра, вяра“, „Ще се съберете, за да ви разделя да Ми служите“, „Времето, часът ви е определен“, „Невъзможно е без помощта Ми да напредне делото, чакайте да се облечете в силата Ми“. Аз станах и писах.

Докато аз се каех, защо да забравя една от казаните ми най-радостни мисли, понеже тя ми се взе, даде ми се друга, приблизително в този смисъл: „За истинността на казаните мисли, че не са твои, вземах едната, за потвърждение да ти служи“. Повторно станах и писах. В побивание на тръпки ми се съобщиха тези мисли и при чувстване [на] една силна приятност. Не зная, нищо не мога да кажа, защото в Бога всичко е възможно. Със своя си ум обаче аз съм съгласен с твоето казано в писмото ти до мен. Но ще кажа и нещо повече – че аз искам да служа за Името и Славата Божия.

Аз разбрах, че имаш големи неприятности и търпиш за много неща, но светът това не може [да го] оцени.

Не зная писал ли си на бр. Доктора. Аз въодушевявам с помощта Божия бр. Тодор. Приготовлявам се за път. Има малко неприятности, но се моля Богу да ги уравни.

Целувам те братски. Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

П.П. Нарочен поздрав и от бр. Тодор. Н. Велчев си дойде.

№ 33[111] (Петър Дънов)

Нови пазар, 17 март 1900 г. [112]

Получено на 21. III. [бел. на П. К.]

Любез. бр. Киров,

По някои и други причини намирам за по-добре да ви посетя аз в Бургас, защото по този начин ще избегнем излишните разноски. Д-р Миркович ми писа и ме моли, ако е възможно, да отложим нашата среща за по-нататък, към Гергьовден, докато се постопли времето, да може и той да присъства. Аз желая да зная готови ли сте да ви посетя.

Миналата неделя бях във Варна по особна работа. Срещнах брат Николай и той ми загатна не ще ли бъде добре от моя страна да дойда да посетя Бургас. Мисълта дойде в ума ми.

Аз съм готов да сторя всичко, което е Богу благоугодно. Не буквата, но духът на всички неща е важното. Аз зная, че Господ ще промисли. Колкото денят Господен наближава, толкова повече силите на тъмнината се съпротивят. „Но дерзайте, Аз победих света“, казва Господ Бог наш.

С поздрав, ваш верен: П. К Дънов

№ 34 (Петър Дънов)

Нови пазар, 25 март 1900 г.
Получено на 29. III. [бел. на П. К.]

Любез. бр. Киров,

Писмото ти от 16-и того получих. Думите ти добре разбирам. Казаните слова са верни. В живота няма по-голяма спънка от маловерието и постоянната неувереност. Да живеем в Бога значи да имаме детинска вяра, че Той е вседостатъчен да направи всичко: „Невъзможното за човека – казва Христос в едно от своите Слова – е възможно за Бога“. [Лук. 18:27] С една дума, за Бога няма нищо невъзможно. Да бъде благословен Господ наш. Той ще извърши всичко.

Аз се моля само вашата вяра да се не поколебае и да ви пази Господ от лукаваго. Аз ти съобщих и по-преди, че повидимо[му] има мъчнотии непреодолими. Но трябва да се молим Бог да ги премахне.

Сега остава въпросът дали ще можем да се срещнем. Ако е волята Божия – щем. Ти ми казваш в писмото си, че се приготовляваш за път и че имаш някои мъчнотии, които чакаш Бог да отмахне. Аз ще ти кажа пак: ако не ти е това, ела във Варна да се видим или пред Великден, или след Великден. Аз мисля сега, ако е угодно Богу, да тръгна за Варна на 8-и априлий сутринта рано и ще пристигна с Божията помощ около 10.30 часа. За вас остават две числа, ако не се е изменила тарифата[113] – или събота, или вторник, т.е. числата 8 и 11 [април].

Пък ако за Вас ще бъде по-добре аз да дойда, аз съм готов да изпълня волята Господня. Да бъде във всичко волята Господня. Види се, Господ ще трябва да ни изпитва още. Аз на д-р Миркович му писах и му казах, че той е свободен, нашата среща не е нещо насилствено. От моя

страна сега аз ви препоръчвам на Бога. Сторете всичко, което благият Дух Господен ви научи и ви заповяда.

Пазете, бр., бодростта на духа си, имайте мир и радост в Господа. Всичко е за добро. Макар враговете ни и да са много, обаче Господ е с нас. Така са страдали всички святи мъже, които са слугували Господу. С много скърби трябва да влезем в Царството Божие.

Господ Бог мой да ви укрепи и благослови според своята милост и благост. Моето желание и вътрешна радост е вие да растете във всяка благодат и познание в Господа. Да познавате от опит що е Неговата блага и свята воля и да Му се доверявате с всичкото си сърце. Аз съм уверен за вази и зная, че ще устоите верен до край.

Поздравлявам ви всички в Господа. Поздрави бр. Тодора и Николая. Дано Господ да възкръсне в сърцата на всички.

Ваш верен: П. К. Дънов

Ще чакам вашия отговор.

№ 30 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас 30 март 1900 г.

Господину Петър К. Дънову,
гр. Новий пазар

Дънов,

Днес с Божията воля тръгвам за Варна. Ще ме намериш в хотел „Орел“, там ще те чакам. Твоето писмо от 25 март получих, всичко разбрах, всичко навреме и Свише се уреди.

Твой: П. Киров

Писмото от 17 март получих.

№ 31 (Пеню Киров)

Телеграма

[Варна,] 1 април 1900 г.

гр. Нови пазар,
Петър К. Дънов

Чакам [във] Варна. Ще дойдеш ли?

П. Киров

№ 35 (Петър Дънов)

Нови пазар, 1-вий апр[ил] 1900 г.

Люб. бр. Киров,

Отвореното писмо и телеграмата ти приех.

Аз ще дойда идущата седмица във Варна. Преди всичко моля да ми съобщите бързате ли да се връщате в Бургас, защото сте пристигнали по-рано, отколкото аз мислех. Зная от опит, че е мъчно да се чака.

Аз имам някои малки спънки, които чакам Господ да отмахне. Може да се огорчавате духом, като ще трябва като Павла в Атина да чакате. [Деян. 17:15-16] Но Божиите пътища са особени във всичко. Обаче ако се отегчавате и имате намерение да се върнете за Великден в Бургас, то в такъв случай, ако ви е позволено от Господа, елате до Нови пазар, като си [в]земете билет до Каспичан. Стига да зная деня и с кой трен тръгвате. Но ако мислите да престоите във Варна, то по-добре не си правете труд, защото аз или в петък вечер, или в събота* сутринта ще тръгна.

Мир вам от Господа, с братско поздравление.

Ваш верен: П. К. Дънов

* Неделя, 9 април 1900 г., е Великден.

№ 32 (Пеню Киров)

гр. Варна, 3-ий април 1900 г.

[До гр.] Новий пазар

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви от дата 1 того получих едвам днес, когато бях ходил вече няколко пъти да посрещам трена. И последния път днес, след като се върнах и като се готвех с отговор телеграма да Ви пратя, докато се обяснявах с хотелиера по това, слугата му даде ми писмото Ви, като каза, че било още от вчера получено. Нейсе, зарадвах се и се успокои духът ми.

Отпуска имам 13 дни, считано от 30 март, така щото трябва да бъда на работа на 14 того, т.е. първия ден след Великден.

За ранното ми дохождане причините като се видим ще ти разправя, но ще кажа: такава беше Волята Божия.

Мисълта за Павловото чакане е мисъл и моя.

Казваш ми, че ако искам, да се върна за деня и пр., но за този ден, когато ний ще се съберем, ще е денят ни, защото от много време се чака и знаем, че мъчно се постигна.

Още казваш ми, че имаш някои малки спънки. Господ ги промисли. Изпращам при това си [писмо] един бон от 10 лв., така щото като размислиш върху писаното ми, ако намираш за добре, ела по-рано. Обаче ако съзираш нещо друго и трябва [да] закъснееш с дохождането си, пиши ми как да постъпя.

Приеми сърдечния ми поздрав.

Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

№ 33 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 14 април 1900 г.

До г-на Петър К. Дънов,
гр. Нови пазар

Любез. бр. Дънов,

Пристигнахме благополучно. От страна [на] домашните всичко [е] тъй добре, както говорихме, даже и нещо като чест ми направиха. Сега искат и те да заминат за Цариград. Страх имали за моето отсъствие относително това, за което си говорихме[114].

Тодор малко е болнав (простуден). Работата си почнахме.

Приеми братските ни поздравления.

Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Ако има нещо ново, яви ни, моля.

№ 36 (отворена карта)[115]

Нови пазар, 20 април 1900 г.

Л. Б. Киров,

Отворената ти карта получих. Съобщението ти ме радва. Не можеше да бъде и другояче – слабият трябваше да даде място на по-силния. Всичко ще си дойде на мястото на уреченото време. Само бодърствайте. Не давайте място на Лукавия. Пазете се от злите работници. Ний преминаваме тежки времена. Изпитът ще пресее всички.

Аз се завърнах в дома миналия понеделник*. Вътрешно имам да премахна много мъчнотии. Приготовлявам се да ги посрещна.

Поздравлявам нашия приятел Тодор. Простудата ще му мине. Такъв е този земен живот – пълен с трудности, скърби, разочарования. Той е живот на един пътник.

В. верен: П. К. Дънов

Което имам да ви съобщя, ще ви се съобщи.

---

* 20 април е четвъртък, т.е. *миналия понеделник* е 10 април 1900 г.

№ 34 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 2 май 1900 г.

Любез. ми бр. Дънов,

И аз приех отворената ви карта. Позабавих малко отговора си, но то беше за по-напълно да ви пиша.

Който ден бях писал отворената ми карта до вас или следващия, Докторът дошъл в Бургас и чак след два дни случайно, като отивах на работа, се срещнахме. И като че му се искаше да не ме види – такава студенина прояви. Аз разбрах това и рекох да направя това, което съм длъжен да направя към него. След поздравление заведохме разговор, в който той яви, че се сърди, защото ний сме оставили спиритизма[116] и сме почнали протестантизма. Обещахме да се срещнем напосле и се срещнахме. И в Тодорови имахме няколко пъти съобщения, от което той остана доста доволен и ни предупреди, че ако не работим по спиритизма, то ний съвсем ще се разделим.

От духовете се яви най-напред Ферени, а в другите съобщения Ферени и Данаил. Те ни дадоха някои упътвания и съвети почти на всички ни. На мен се каза да не напущам работата си, понеже мислех да я напусна, и че моят водител бодърства върху ми, да слушам съветите му и да се не боя. При това желанието на душата ми е отсрочено за кратко време и че укреплението иде медлено.

На Тодор се дадоха доста съвети, така отчасти и на Доктора. Постът, било що имахме два пъти в неделята или четиритях годишни поста, казаха ни да ги оставим по Божия Воля, защото истински не се считат, като има да ни знай някой. И ний ги напуснахме, но за туй пък ни напомниха да ставаме все рано, преди изгряване Слънцето, и да благодарим и се молим.

И за Васил ни се съобщи от Данаил или други, че бил в Египет, в гр. Кайро.

Аз с помощта Божия се мъча да сгрупирам приятелите, които бях напуснал. Арменчето щеше да заминава някъде. Аз се молих за него, да се яви как да постъпи. Молбата ми беше чута и му се каза да си седи на мястото и че няма отворен път. Взе Бог да го укрепява и ще бъде добър, понеже е усърден.

За бр. Тодор ме е страх, моли се, моля, за него и за изчезване на неговите слабости и маловерие, защото, както виждам, той и Докторът не могат да пазят дадените си обещания, нито да защитят вярата си. При една забележка за изобличение той ми отговори: „Д-рът и д-р Желязкова[117] като са православни, защо са приети и те?“. Добре, казвам му, но [на] нас чрез Обещание ни е даден Символ, за да излезем от едно вярване криво не със сила, като със синджири влачени, но съзнателно и с добра воля. Причината беше, че вчера, като ходеше да ръси попа, дойде и в нашата канцелария. Всички се ръсиха, но аз нито и станах. Тогаз попът казва: „А ти не щеш ли?“. Казвам му: „Дядо попе, аз не съм православен, казал съм ти да ме оставиш на покой“. Казва: „Но стани барем“. Казвам: „Защо? И на кого?“. „На Бога“ – казва. „Где е Той?“ – казвам. „На кръста ми“ – казва той. „Моят Бог – му посочих с ръка – е там горе. А този е твоят Бог.“ И така, той почна да ме злослови и др.т. и си отиде. А наш Тодор, като работи при Секретаря, стеснил го светът и целувал [кръста]. Но съвестта го гризе и той и от болен е по-болен. Слабостта не може да изхвърли.

Отговори ми на този въпрос – закон и повеление едно ли е и каква сила имат тук, защото по […][*]

[*] Липсва част от текста.

Ето, аз ти израпортувах всичко, не зная само дали още ще имаш да се съмняваш в мене. Чувствата отдалеч повече работят.

С поздрав и от двама ни. Твой брат в Христа Господа:

П. Киров

№ 37 (Петър Дънов)

Нови пазар, 10 май 1900 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото ти от 2 того приех. Питате ме закон и повеление едно ли е и каква сила имат те.

I. Закон и повеление не са едно и също нещо. Законът има по-дълбоко и широко значение, той е нещо отдавна обмислено и постановено да спазва установен порядък в света, както във вещества свят[118], тъй и в духовния. Законът е външното изявление на Божията Воля.

II. Повелението винаги следва, кога се наруши закона или пък кога се прилага, да се изпълни. Повелението има предвид изпълнението на закона. За обяснение ще ви приведа от Деян. 17:30, гдето Павел употребява думата повеление, като казва: „Сега повелява на всичките человеци...“. Повелява какво – да се покаже да изпълнят закона на Божията благодат, която се беше открила в Христа. Там, гдето няма закон, няма и повеление. Повелението има сила само тогава там, гдето има закон. Другояче то е без съдържание.

Добре [е] станало, че сте се срещнали с Д-ра. Человек трябва да има Божествено търпение, за да може да понася погрешките на другите. Д-рът не е още познал какво нещо е Божията благодат и Божията Любов. Спасението не се придобива с дела, то е дар Божий и затова Словото постоянно ни предпазва да не изгубим това, което сме приели. Приетото е Новият Дух, Духът на осиновлението. С този Свят Дух ние сме свързани.

Относително до бр. Тодора – преждевременни са вашите страхове. Онзи, Който го е призвал, е силен и да го крепи. Уповайте повече на Господа, отколкото на себе си.

Невъзможните неща у человеците у Бога са възможни. [Лук. 18:27] Брат Тодор, ако има недъзи в плътта си, това не са още грехове. Помежду грях и слабост има голяма разлика. Най-после, ако насила са го накарали да целува кръста, това не значи нищо. Това да са нашите най-големи грехове!

Ний живеем в един свят, който е покварен от грях и порок. Накъдето и да се обърнем, [в]се нещо ще ни оплеска. Но трябва постоянно да се мием в Божията благодат и Любов. Прах и кал хората винаги ще ни хвърлят в лицето, затова Господ да ги съди. Ний не сме отговорни за нищо.

Ние не живеем във времето на Мойсеевия закон, че да се плашим за всякой малък грях, който законът на плътта ни е нанесъл. Ний живеем в Свободата сега на Божията благодат. Спасението, братко, не се намира нито в православието, нито в протестантството. Която и църква да посещаваме, [в]се напразно. Следователно никой да ни не съди за нищо. „Иде време и сега е – казва Господ, – когато истинните поклонници ще се покланят Богу в дух и истина.“ [Йоан. 4:23] Постъпвай мъдро според Волята Господня, полагай здрава основа на всичко, което вършиш. Имай Христа и Него разпет в душата си винаги. И когато вътрешният ти духовен страх изчезне, знай, че си свободен, защото гдето е духът, там е и свободата.

Има някои и други неща, които има да ви съобщя, но това ще остане за по-после, когато речѐ Господ. Подвизавайте се [и] имайте радост, без която е мъчно да се живее. „Още една минута за живота, която иде и важна е тя в себе си.“ „Стойте будни, защото нещо важно има да се извърши наскоро.“ „Живейте, като че утре ще посрещнете Господа.“ „Стойте там, гдето ви е поставил Той.“

Бъдете увер[е]ни. Неговата милост иде и лети с лъчезарни крила, Духът Му слиза. Денят няма да зайде, докато Господ не покаже всичката своя слава и величие. Вие

ще Го познаете духом. Той е при вази и бодърства за душите ви. Ослушвайте се вътрешно и ще чуете гласа Му. Изказвайте всичките си нужди Нему. Във всичките трудни работи призовавайте Го да ви помага. Не забравяйте да се молите, и то не само за вази, но и за всички.

Надявам се, кога ви срещна пак, да имате по-голяма пълнота на Христовия Дух. И надея се страхът ви да изчезне.

Поздравете брат Николай. На брат Тодора особено поздравление. Господ е добър за всички. Той ще уравни мъчните въпроси, ще изглади трудните работи, ще покаже как трябва да се изпълнява Неговата воля.

Не бързайте в нищо. С братско поздравление.

Ваш верен: П. К. Дънов

Бъдете [с]низходителни и търпеливи в много неща за Христа. Четете Обещанието Господне и Неговите свидетелства.

№ 35 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 30 май 1900 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ти от 10 май получих. Писаното Ви разбрах и силата на Духа, Който действа в тебе.

Ний засега сме добре, едно променение става в нас, една крачка вземаме напред. Бог чрез благия Си Дух ни пречиства, което аз много добре чувствам. Ний влизаме в нов живот, затова че сега сме по-свободни, отколкото преди, нашето вервание има сега основа. Добро е, радост е да бъде някой с Господа.

На 18 май, като бяхме на молебствието за княза[119], видях един дрипав човек, бос, вместо обувки едни мушамяни парчета вързал на краката си, невчесан, неумит, гад го напълнила. Но в лицето не можах да го видя и реших в сърцето си да му взема едни цървули. Но преди да свърши службата, той се изгуби от помежду хората. Най-много неговата набожност ме караше да му услужа.

Отидох си аз, четох или що правих, не зная, молих се Богу, дано намеря този човек. Излизам, дирих го в града, няма го. Отивам на булеварда, като се разхождам, гледам – той иде насреща ми и ме отмина. Отидох подире му и го извиках подире ми да върви. Заведох го [в] дома, седна отвън вратата и аз влязох и му изнесох едни ветхи обуща и чорапи. Гледам има около 35-40 години, ръст среден, здравеняк, очи сини, проницателно-пламенни, черна коса и брада небръсната отдавна. Питам го: „Отгде си?“. „От севлиевските села“ – каза той. „Ами що ходиш?“ „Искам – каза – да ида на Света гора в някой манастир.“ „Ами тука няма ли – казвам – манастири?“ „Има – казва – и аз почти всичките обиколих, но техните калугери и попове все са

безнравственици, лоши хора. А аз дойдох до руския консул[120], дано той ми съдейства, за да ме пуснат без паспорт през границата.“ Казвам му: „По-добре е да не ходиш, ти и тук можеш да слугуваш Богу“.

Питах го: „Ти женен ли си и каква работа вършиш?“. „Аз – каза – се жених, но жена ми след малко водене ме напусна“, защото се оплаквала, че той не можел да направи нужното към жените обхождение. „И аз – казва –занимавах [се с] градинарство и двете години Бог все ми убива бахчата. Отидох да се уча на железарство, за шест месеца калфа излязох – каза, – но когато ми дойде времето да ме прехваща една сила, мен ми се вдървиха ръцете и аз напуснах.“ „Каква сила е тя?“ „Аз – каза, – Бог ми даде една икона от небето, златна. От едната страна Исус Христос, от другата – майката Исусова“, (не зная как наричаше този дар, „Руджо“ ли му паднало вече, такваз една дума), с която икона много места обиколил той из България и после му я взели, че не разбрах кой.

И че една сила го обличала, та не му давала да върши работа и имота му го взели родните му. Питам го: „От колко време тъй се появи в тебе желание да служиш Богу?“. „Аз от малък съм все тъй, но от 2-3 години – каза – не ме оставя тази сила. И аз – каза – гоня сега злото от България.“ Със Сатана е имал много пъти борба и той не можел да дойде при него. „Аз имам да извърша големи работи“ – каза. „Сега туй лято аз ще се облека в сила, важно нещо има да стане сега.“ Питам го: „Знаеш ли да четеш?“. „Не зная“ – каза.

Той знае само да се кръсти – много голяма простота, но с жива вяра. Думи казва такива, които най-големите пророци са говорили. Питам го: „Вярваш ли, че ще извършиш всичко, що имаш да извършиш, ще ли можеш да живееш дотогаз?“. „Аз – каза – вечно ще живея.“ Той имаше

важни неща да ми съобщава, но домашните ми се върнаха от разходка и от отношенията им[121] той си отиде, като казахме да се срещнем утре по вечер, за да разговорим още за много други неща. Каза ми още, че: „Аз, като ми дойде тази сила, познавам хората кой какъв е“.

На утрето дирих този приятел, няма го. На другия ден също не го намерих вече. Наскърбен останах. Питаме с бр. Стоянов, в едно съобщение каза ни се, че името му било Доне[122] и че той бил любезен Богу и че Духът не го оставял да стои на едно място. Ще го видите, но не сега. Ами къде е отишъл яви ни се, че не може да ни се каже. Този човек има голяма смиреност и голяма кротост и като разговаряш с него, усещаш, че една пламенна небесна тиха радост те обхваща.

Докторът тези дни пак е дошъл, срещнахме се и се разговаряхме. Той пак се сърди, че не се събираме, за да заседаваме, и че като няма това, то ний сме правили да се разделяме. Обаче от съобщението ни на 28 май, ето що ни се каза за него, и което и той изповяда.

За Доктора: „Имайте радост, защото в него сила Божия действа“. В това съобщение ни се каза и следващите неща: „Бдете и молете се, защото Духът Господен иде и наскоро ще стане Божествено изявление. Бъдете готови“. Питахме нещо особено има ли заръчано за нас от Бога. Каза се, че има, но че него Дънов ще ви съобщи, и то наскоро.

Понякога ми се случва вътрешно да ми се говори и аз пиша, и много духовни работи ми се явяват, по цели листове. А понякогаж при славение на Бога – във вид като псалми. Това ми се случва няколко пъти и аз като не се уверявам, скъсах ги, за което Стоянов и Докторът ми се сърдеха.

Онзи поп, що не му целувах кръста, ми състави акт, за да ме даде в съда.

По въпроса за закон и повеление. Така щото ний като живеем под благодат, Любовта за нас е изпълнение на закона, Римляном 13:8-10. А като живеем под благодат и в любов, то вече не е това по закон, защото законът не се изпълнява по добра воля, но [от] страх от наказание и груба сила. В Мойсеевия закон се казва, че ако някой каже да оставят Бога живаго и да служат на други богове, то ръката ти първа да бъде на него за живота му. Сега да видим защо ще каже человек тъй, т.е. да се отрича. Защото при всичко че по закон е сътворен светът, то пак със закона няма това, което е нужно да възкреси вътрешния человек, т.е. няма я вярата. А в нея, вярата, има любовта и закона, така щото този двигател (вярата) на нашите души прави ни не със сила да любим Бога и да пазим закона, който сега е не закон, а повеление, но от добра воля, изхождаща от разбирание.

И още, не казва ли и Словото, че законът и пророците до Йоана [Кръстител] бяха, а оттогаз насетне Царството Небесно се благовества и че ний работим по новия дух, а не по ветхата буква, Римляни 7:6. Сега като е тъй, т.е. като знаем, че всяко нещо, извършено със сила на[д] человека, то е закон, [за]щото неговата воля е била ограничена, както е случаят с кръщението в православната и др. църкви.

Оттук излиза, че законът се изпълнява само на лице, а не от добра воля и сърце. И затова кръщението, тази дреха, с която се обличаме в Христа, като не става от вяра, с добра воля и сърце, а само на лице, тя не може и да ни се вмени сега. Но да кажем, че ни е [сложена], но никой разум не може да се съгласи с това. Защото след като сме я облекли веднъж насилствено, ний защо да лъжем Христа Господа, че сме в дрехата Му, когато напротив – сме вършили делата на Сатана, така щото сме били и от самите дяволи по-лоши. Понеже ако сме открито лоши, поне всеки ще ни знае за такива. Но ний, скрити под Неговата дреха, сме лъгали

мнението на хората за нас, тъй като те ни имат за християни. И това зло е по-голямо от първото.

Друг е въпросът обаче за тез православни или други християни, които се пазят от всеки грях, но следват, както ги водят [пастирите]. Тях Бог ще придири защо [са] се заблудили. От пастирите ще ги подири, понеже мнозина падат безвъзвратно. Обаче таквиз не могат да вършат волята Божия, и то е равно на едно мъртво християнство.

И затова Сатана, като се е вмъкнал тук, ний виждаме голотата на хората, при всичко че те се считат, че са облечени в Христа. Друго [е], ако някои, както ний, събудени от Духа Божий, трудим се да вършим Волята Му. А ако вършим волята Му от вяра, няма ли да видим къде още остава да не сме извършили благата Му Воля. И тъй, туй, което аз чувствам в дъното на душата и сърцето си, тази радост, която с думи не мога да разправя, ме задължава да изпълня и тази блага Воля на Спасителя ни – тя е кръщението. Размисли и яви ми.

Ний тук сега прекарваме с Д-ра, затова приеми поздравления и от трима ни. Твой верен в Христа Господа:

П. Киров

Докторът ще постои няколко дни. Поздрав нарочен и от Николая**.**

№ 38 (Петър Дънов) (отворена карта)

Нови пазар, 3 юний 1900 г.

Л. Б. Киров,

Надявам се да сте добре и да сте приели моето предишно писмо. При това да сте разбрали и духа на съдържанието. Винаги буквата на едно нещо убива, а духът съживява. Условията, под които съществуваме понастоящем в тоя живот, са такива, че изискват големи усилия и вътрешни страдания, докато Духът ни победи и вземе връх над всички мъчнотии.

Павел на едно място в 7 гл. [Рим. 7:24] се оплаква от теглото на плътта и кой ще го избави от нейните вериги. Но пак се провиква в 8 гл. [Рим. 8:1-3] – благодарение Богу Нашему чрез Господа Исуса Христа има избавление.

Трябва още да помним, че не всички звани ще влязат в Царството Божие, но всички само избрани [Мат. 20:16], които от самото начало Бог е избрал в своето вечно предначертание.

И още друго – да ни не смущават тия думи на Писанието, понеже има дълбоко съдържание в тях. Понеже ако Бог ни е избрал да наследим Неговото Царство, за това има добри и справедливи причини, които ще проумеем само тогава, когато стигнем съвършенството.

Желая да зная Вашето състояние. Пишете ми как се поминувате. Ний ще се разберем само тогава, когато идем в Небето. Тук е цяла бъркотия на мнения и мисли.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 36 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 13 юний 1900 г.

Любез. бр. Дънов,

Отворената Ви карта приех, но аз не можах да разбера защо не сте получили изпратеното ми затворено писмо от 30 май, когато писмото Ви носи дата 3 юний*. Но както и да е, виждам, че си огорчен, загдето се позабавих малко с писмото си.

С това си [писмо] ида само да Ви навидя и да Ви кажа, че ний тука прекарваме добре с Божията Воля. Важни неща ни са съобщени, [за] които мисля, че Д-рът ти писа. Малко още. Чакаме.

Приеми сърдечний ми поздрав.

Твой в Христа Господа:

П. Киров

* Тогава писмата до Нови пазар и обратно се придвижват за повече от три дни.

№ 39 (Петър Дънов) (отворена карта)

Нови пазар, 10 юний 1900 г.

Л. Б. К.,

Моля, съобщете ми срещахте ли человека, за когото бяхте ми писали в прежното си писмо, и ако сте го видели, говори ли Ви нещо относително работата.

Надявам се да сте добре всички и да успявате добре. Как стоят последните съобщения? Имам нещо да ви съобщя, но ще чакам вашия отговор. Дано Бог да изправи всичко най-после. Няма защо да се съмняваме. Неговата Сила, Неговата Правда, Неговата Истина ще възтържествуват. Но изпитът [в]се ще трябва да се мине – без него човек на никаква работа не може да се хване.

Има много неща, на които не съм ви отговорил, но те всички чакат своето време. Времето ще направи работите по-ясни. Един ден всичко, което вътрешността на душата ни желае, ще се изпълни. Бог забавя, но не забравя. Макар и да дълготърпи, [в]се ще отдаде правото на своите избраници. Днешната тъмнина ще се обърне на бъдеща виделина. Днешните и временни страдания ще изработят по-голяма слава.

Всичко, което съм ви писал досега, надявам се, че разбирате духа на писаното. Защото не е буквата, както казва Христос, но Духът, Който дава живот. [II Кор. 3:6]

Твоето желание, което имате, аз го разбирам и един ден и то ще се изпълни, малко търпение още.

Поздрави всички.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 37 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 7 юлий 1900 г.

[До] гр. Н. пазар

Бр. Дънов,

Ний с бр. Тодор имаме отпуск, аз – 15 дни, а той – 20. Ще почнем да се ползваме от 15 того. Докторът щеше да си ходи в Сливен, но и той остана. Иска ни се да дойдем до Варна, за да се видим всички, но малко пречки имаме ний с бр. Тодор, та не зная как бихме направили, за да се видим. Ако ти можеш да дойдеш до Варна, добре, яви ни. Ако ли има друга някоя леснина, яви ни да знаем как да направим. Докторът и той ще чака за отговора ти по този въпрос и ако се може, с първа поща отговори ни. Ако ли пък не може, благословена да е волята Божия.

Твой: П. Киров

№ 40 (Петър Дънов)

Нови пазар, 16 юний 1900 г.

Любез. бр. Киров,

Писмото ви съм приел. Мен ме радва, като ми съобщавате, че у вази се извършва една промяна. Това е Божията благодат, която работи за вашето усъвършенствувание във вярата. Време е, когато трябва да се облечете в Господа Исуса. Христос е говорил на душата ти и ти трябва напълно да приемеш думите Му. Той трябва да приеме първото място в твоето сърце.

Има да ти кажа, че в твоето сърце има някои неща, които още хвърлят сянка на Неговото лице. Христос иска да ти се изяви по-напълно, но чака за твоята готовност. Нека взема случката на 18 май и да ти дам едно духовно изяснение. Ти ми съобщаваш, че като си бил на молебена, видял си человек твърде беден. В твоето сърце се заражда мисъл да му помогнеш, но когато се свършва парадът, ти го изгубваш помежду другите хора. Връщаш се дома, четеш, молиш се и една мисъл имаш на ума си – да го намериш.

Дотук се представлява твоят досегашен духовен живот. Ти само живееш да намериш Христа и когато Той се явява, както на учениците, които отиват в Емаус[123], те не го познаха. [Лук. 24:13] Ти си неспокоен, излизаш из града да го търсиш, но не е там. Отиваш на булеварда, разхождаш се и ето че человекът иде насреща ти. Да, той е, си казваш, онзи същият бедняк. Той те минува и изминува и ти едва [в]земаш смелостта и тръгваш по дирите му и викаш: „Ела с мен, господине“. Той се връща. Тръгвате към дома, идвате, но той се спира отвън вратата. Ти влизаш, изнасяш му едни ветхи чорапи и чепици и той ги приема.

Това е сегашният ти живот. Христос седи при вратата на сърцето ти. Ти се разговаряш, запитваш го откъде е и защо така ходи. Той ти разправя, че е дошъл да изпълни волята на Този, Който Го е проводил. Жена му го оставила – тя е Църквата; бахчата му е убита – тя е светът, който е разрушил всичко със своя лицемерен живот. Той ти казва, че е дошъл да изгони злото от тая земя, но ти Го питаш: „Ще ли си жив“. Отговаря ти: „Аз вечно ще живея“.

Иконата, то е емблемата, или знакът, на Словото, т.е. че Христос трябва да се проповядва. Затова носи два образа – Христа и Св. Богородица. Спасението е чрез Христа, Който е роден от жена. Иконата вземат – значи Църквата запротила и пренебрегнала Словото. Духовенството кисне в разврат. Но Господ е буден. Твоите домашни идват и той си става и заминува и ти казва, че има нещо да ти каже, и ти отлагаш за другия ден заради домашните си.

Искаш ли да видиш къде си? Ти трябваше и да нахраниш тоя човек, и да умиеш неговите нозе и тяло. Но ти си отложил по една слабост. То е домашните ти. Ето какъв е българският народ. На другия ден ти го търсиш, но ми казваш, че не си го намерил.

Духовно ти говоря. Когато намериш твоя Спасител, стори Му всичките почести, отдай Му всичката Любов. Не отлагай. Христос никога няма [да] се задоволи в живота с едни ветхи чепици и чорапи. Какво казва Павел: „Ако раздам всичко, ако предам себе си на изгорение, а Любов нямам, нищо не съм“. [I Кор. 13:3] Любов към Господа пълна. „Ако някой не се отрече от себе си и не [в]дигне своя си кръст и Ме последва, не е за Мен достоен.“ [Мат. 10:38] „Който ме люби, ще опази Моето Слово и Отец Ми ще го възлюби и ще дойдем, и ще направим жилище у него.“ [Йоан. 14:23] Искам да се проникнеш от пълния Дух Христов, да познаеш

пълнотата на Неговата благост и милост към тебе, Който те е избавил и те е направил да бъдеш Негов приятел.

Аз ще ви моля да имате търпение да носите и слабостите на бр. Тодора. Имайте предвид, че за него не е още време да излиза от Православната църква. Вие знаете, че когато се зач[е]не едно дете в утробата на майка си, колкото тя и да е нездравословна, детето трябва да стои там, докато се роди – това е закон. Той е заченат в Православната черква, нека стои още там, докато му дойде времето. Аз ти говоря като на духовен брат. Не буквата, но духът.

За теб въпросът е другий. Ти трябва да се бориш, ти си свободен. Аз мога да ви поведа много други стихове от Словото, но оставям на Божия Дух Той да действа. При това, моля ви да почвате всичките си събрания с молитва и сеансите си. „Ядете ли, пиете ли, или каквото и да вършите, казва Павел, вършете за славата Божия.“ [I Кор. 10:31]

„Гдето са събрани двама или трима, там съм и Аз.“ [Мат. 18:20] Вий имате всичките условия, при това гледайте да водите и д-р Мирковича в пътя Христов. Най-първият дух, с когото всякой трябва да се запознае, Той е Христос. Ето, моята радост е тази – да сте усърдни в молитва, духом пламенни, Господу служете.

При това, бр[ат], помнете, че ний сме в настъпилите най-важни събития, които се развиват пред нашите очи. Господ няма да закъснее, Той ще се яви във времена усилни. Има да последват чудеса и знамения в тая земя. Господ няма да забрави. Най-късно до трите половини на идущата година[124] времето ще се съкрати. Делателите на беззаконието ще се отсекат и този народ ще бъде повикан на подвиг. Сполучи или не, все едно.

Три важни събития имат да последват:

1) Вождът ще се яви; кой е Той, Господ знае;

2) Началникът на силите ще бъде изпратен от Господа

да накаже враговете Му;

3) И най-после Господ на силите ще се яви да тури съд и правда.

Ний живеем вече във вечността. Ако и да сме тука засега, но то е за кратко време. Не забравяйте да сеете доброто семе. Каквото има да стане, то ще стане. При това помнете, че Времената и Годините са в Божиите ръце. От нас Господ иска да Му служим вярно, с преданост и усърдие, да призоваваме Името Му на всяко място. Да Му възнасяме хвалби и благодарения.

Поздравете Николая, надявам се той да е весел и бодър духом.

Аз ще пиша и на Д-ра, а също и на бр. Тодора. Крепете се взаимно, молете се един за друг. Аз и Господ Исус ще присъстваме духом на вашите събрания и ще ви ръководим в пътя на всяка Истина.

Има още да Ви осветлявам върху някои и други неща, но за други път.

Ваш верен: П. К Дънов

С търпение придобивайте душите си. Има много неща, за които не трябва да бързате.

„Чрез Духа ожидаме надеждата на оправданието от вярата. Защото в Христа Исуса нито обрезанието има сила, нито необрезанието, но вяра, която действа от любов.“ (Гал. 5:5)

№ 41 (Петър Дънов)

Нови пазар, 10 юлий 1900 г.

Любез. бр. Киров,

Днес получих вашето писмо и бързам да ти отговоря.

Тук сега виждам, че работи Божият пръст. Мене от 10-15 дена вече как ме чакат и викат мои сродници[125] в Шумен да ида да ги посетя, да престоя с тях няколко време[126], но един вътрешен глас ме възпря да сторя това, като ми каза, че Бог е отворил за мене пътя за Варна и там трябва да ида след няколко време неотложно, да сторя волята на Господа.

Когато ми се съобщи това, аз се поучудих, понеже не виждах никаква възможна причина, и при това не бях осветлен още от Духа Божий. Аз се молих няколко пъти на Господа да ми яви да не би сам да се мамя или някой лош дух да ме лъже да оставя другото поканване, но отговорът беше същият – че Господ за там ме вика и че трябва да чакам, защото Господ ще ми обясни причината.

След това Господ чрез Духа Си ми заповяда да пиша това, което имаше да ми каже. И след това в Седем Разговора[127] ми изложи всичко, което засега трябва да знаем – как стои Неговата Воля спрямо всинца ни.

В последния разговор[128] има особни неща за всинца вази и трябва да знаете всичко. Господ почна да ми говори и да се разговаря от 25 юний и свърши последния Си Разговор на 8 юлий.

Когато свърших разговорите Му, аз [в]зех последните три и щях да ви ги пратя да ги четете, но Духът Господен пак ми каза да ги не провождам и да чакам. И мен ми стана пак чудно, понеже Господ беше утаил нещо от мене. „Чакай“ – ми повтори Господният Дух. Всичко трябва да стане според Неговата Воля. И до днес бях в недоумение.

Мир вам, брате, да няма никакви недоразумения помежду ви. Господ иде да премахне злото от помежду, което дяволът е посял. Да ви не блазни нищо, нито да има противоречия помежду ви, да ви не сполети някое зло. Гледайте да не оскърбите Господа, който има толкова голямо благоволение към всинца ни, които сме дали обещание да му служим вярно, без да се повръщаме назад.

Кажи на брат Тодора и го поздрави от мен братски – аз го умолявам, ако има нещо, да въздържи духа си за Любовта Божия. И като се видим и обменим чувствата и мислите на душата си, и Духът Господен пребъде с нас, всичко ще стане ясно.

Аз съм готов да сляза до Варна и даже да дойда до Бургас, ако е Волята Господня. Ако Господ е определил Варна, елате. Аз ще съм там. И мисля, че Той е определил това място, понеже и във вашите сърца е положил същото желание. Поздрави д-р Миркович нарочно и му съобщи благата вест, с която Господ ни е сподобил всинца ни.

Оставам ваш верен: П. К. Дънов

№ 38 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Варна, 18 юлий 1900 г., хотел „Орел“

[До] гр. Н. пазар

Бр. Дънов,

Ний с бр. Тодор чакаме във Варна[129]. Утре, сряда, ще дойде и Д-рът. Ако се забавиш, яви ни за това.

С поздрав:

П. Киров

От Д-ра изпратените п[ари] получи ли?

.

№ 42 (Петър Дънов)

Телеграма № 48[130]
Подадена от Н. пазар, 18 юлий 1900 г., 5.30 ч. в[ечерта]
Приета в Бургас, 18 юлий 1900 г., 6. 20 ч. в[ечерта]

БУРГАС
[за] Пеню Киров
Отговорете: Ще тръгнат ли тази седмица.
Дънов

№ 39 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 25 юлий 1900 г.

За г-на Петър К. Дънов,
хотел „Орел“, гр. Варна

Бр. Дънов,

Пристигнах благополучно. Добре ме посрещнаха[131], но днес съм малко неразположен, види се от морето. Друго нищо особено няма. Сега чакам да се уталожа малко и с Божията Воля да почна наново, нов живот[132].

От всичките съобщения Тодор нека вземе преписи за ръководство.

От твоя страна ако има да ми съобщиш нещо, направи това по Тодор.

С поздрав до всички ви:

П. Киров

№ 43 (Петър Дънов)

Телеграма[133]

Нови пазар, 6 август 1900 г.
Приета в Бургас 6 август 1900 г. [бел. на П. К.]

БУРГАС
[до] Д-р Миркович
Свободен да напусне[134]. Поздрав.
Дънов

№ 44[135] (Петър Дънов)

Нови пазар, 12 август 1900 г.

Л. Б. К.,

Мисля, че съм ви длъжен едно отворено писмо. Вашето приех във Варна и оттогава насам, види се, много неща се извършиха.

Питате ме как отива всичко засега. Аз има да ви съобщя някои и други неща, но това оставям за после.

Поздрави Д-ра, а тъй също и бр. Тодор. Поздрави и г-н Велчев. Надявам се да растете във всяка благодат. Д-рът ме запита за една ваша работа[136], но и досега не сте ми обяснили кои са причините за вашето настроение.

Разправете ми за разходката на Тодор, как я свърши.

Вас викаха ли ви за войник[137] и готвите ли се?

Няма съмнение, работите ще вземат най-после добър край.

С поздрав. Ваш верен: П. К. Дънов

№ 40 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 15 август 1900 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ти получих, благодаря ви. Аз от една седмица време [в]се желаех да ви пиша, но рекох стеклите се обстоятелства в това време в живота ми да дойдат в една хармония помежду си, че тогава. И сега, като [кажи-]речи те се уравняват, и аз се виждам свободен да ви пиша подробно за всичко.

Още като се завърнах, след няколко дни [на] мен ми се обърна вниманието от Духа Божий върху това да се остави сега началното учение Христово и да се водим към съвършеното, Евр. 6:1-3. Аз разбрах, че ми се казва, че не е само достатъчно дотука, но се иска от мене, след като съм извървял този път, да се не спирам, но да продължавам пътя си. Мисля, разбираш ме какво се изисква от мене.

На 2 август ми се даде вътрешно това съобщение: „Духът, който те ръководи, то съм аз, Михаил. Аз постоянно ще те упътвам, стига ти да бъдеш послушен на всяко мое повеление“.

Аз питам, но дали туй повеление е съгласно с Волята Божия. „О, то е съгласно и аз в Името Божие ида при тебе. (Отделно казано: „Аз съм Йова [Йехова], Бог твой“.) Бъди винаги готов да слушаш гласа ми. Чадо мое, тебе те очаква велика стрепет от света, но не бой се. Аз съм с тебе, нали и за това си призван и за това се молиш ти самият постоянно…“

На 5 август по една чужда грешка по [в] службата ми стана въпрос и след като се разясни работата, не наказаха виновния, но мен и един друг – аз, който ни най-малко бях

виновен по това. Мен [ми] стана мъчно, понеже има и свидетели, които знаят същински работата и моята невинност, но началникът, без да изследва всичко, ме глоби с 5 лв. Мен не ми беше мъчно за 5-тях лева, но защо аз, който не съм в Държавна служба досега нито помъмрян, да се видя глобен, и то без вина.

И тъй, в това време ми се даде вътрешно това: „Ти недей се оскърбява, това е за твое добро. Ти ще напуснеш, за сетнините не мисли, има кой да промислява за тебе. Какво би се научил ти, ако останеш още тука, ще има ли някой полза от тебе и ти сам ще имаш ли полза от себе си? Мисли така можеш ли да служиш на Делото Божие за спасението на душата си и покривание [на] грехове, именно като стоиш още тука, в тази работа. Волята на Небесния ни Отец е да излезеш ти от тука. Пълно упование имай, няма да бъдеш оставен, макар и да претърпяваш оскъдност, пак ти ще бъдеш по-весел, отколкото сега. Тревите ако растат по полето, цъфтят и прецъфтяват, за себе си ли правят това? И ти не се ли сещаш, че не си свой си, ти имаш Господар и като слуга на Господаря на всичките господари имай радост, защото ти не си вече, който мислиш за себе си, но Господарят“.

5 август 1900 г.

След съобщаване горното на Тодор и Д-ра Тодор казваше, че аз се мамя и затова реши да ви пита чрез адреса на Д-ра, затова беше и тази телеграма[138].

На 6 август, неделя, Д-рът, аз и Тодор имахме следното съобщение: „Зърното, посято във вас, вече дава плод. О, много е скърбен адът за вази. Няма вече отлагание, Делото Божие крачи гигантски. Христос е начело във всичко, само бдете и молете се, защото не знаете Духът кога ще се излее над вази; това ви казвам, за да не се намерите

някак неприготвени и да оскърбите Духа. Очаквайте благословението като чада Божии. Бог е винаги с вази. Да нямате съмнение в молбите си. Успехът ви ще е винаги в Господа. Да, пак повтарям – да нямате съмнение в молбите си. Бъдете разумни в исканията си към Господа. Аз, Емануил[139], сбогом, братя мои“. 9 ч. сутринта.

След даването [на] това имахме разговори и за други работи, между които беше и за моето напущане. Той[140] ми казва, че аз все съм бил бърз във всичко и че Волята Божия не била аз да напускам работата си. Добре, казвам, но моите сърдечни помишления, които аз ги имам като казано от Духа, не са ли верни. Верни са, казва, но истински не можеш да ги разбереш. И при запитване от бр. Т[одор] ти как ще отговориш, каза, че тъй, както казва той. Казвам: защо ти казваше във Варна, че „Аз други път няма да се явя“, ако и да те викаме, освен когато втори път се съберем и когато само бъдеш призован в Името Божие? На този въпрос ми замълча. А пък аз при упрекването ми сърцето ми не се поколеба нито за минута да склоня да остана на работа, но силно желание се прояви, за да напусна. И зададох му мислени въпроси, но той не можа да ми отговори, като каза, че е такава Волята Божия, за да не могат да ми се четат помислите.

След като си отидох в дома в 10 ½ часа сутринта същия ден, 6 август, без да знам що да мисля, молих се и получавам чрез вътрешно чувствание, или да кажа по-право, и аз не зная като как, понеже понякога ми дохождат куп мисли отведнъж и не съм в положение даже всички да запомня, следващото: „Бог е много милостив към теб, слушай гласа Му. Това, що е казал на тебе, то е истина, а другото – изпитвание. Тъй както съм утвърдил в сърцето ти, тъй следвай, а другото – то е, за да се опиташ доколко си ти верен към благия си Баща. Не видиш ли, че не се може да ти

отговорят на мислените въпроси. Те истината говорят, но не съзираш ли, че е утаено от тях това, което се дава в твоето сърце? Ти си призван да прославиш Бога твоего, светът да се зачуди от силата Божия в тебе. Ти снемаш мирото (Духа) от небето, следвай, не бой се. Аз, който съм ти обещал, и на твоите братя, че ще ви давам всички свети мисли в сърцата ви и когато те ви се дават, ще се съмнявате ли? Чада, слушайте съветите, които Бог в тайното на сърцето ви говори, те са истинни. Амин, амин“.

Следобед с[ъщият] ден, като се събрахме, както бяхме решили, Д-рът извади и яви получения телеграфически отговор от Вас и аз им явих това, що ми се даде, и така аз хвалех и славех Бога.

На 7 август напуснах и първият страх се яви в мен и взе да ме мъчи. Аз не искам уж да се плаша, но той ме гризеше и така поминах два дни. На 9 август, сряда, като се молех, ми се внуши, че ми трябвала надежда. А пък аз никак не съм искал този дар, може някогиш да съм поменувал за него, но и то без да съм чувствал неговата нужда. И в същото време ме облече една сила и в две точки на главата, именно над душевните способности[141], по-отгоре, от двете страни, колкото по един нокът на палеца, почувствах сила и самите тях и страхът изчезна от мене. Дирих го после, но той не се намери и аз тъй освободен целия ден хвалих и славих Бога. И сега и да мисля не мога вече за такива страхове. Но знаеш, че вече още като се върнах от Варна, жена ми ми беше дала един подарък за 10 пари, една котва (игла) за [врато]връзка. Аз не помнех на какво е това емблема, но после, след време, като беше ми се дал вече дарът, намерих в Евреите 6:19, че е било надежда. И тъй и тя несъзнателно ми давала това, от що съм имал нужда.

На 13 август ни се даде следващото съобщение: „Аз, Натанаил[142]. Мъдрувайте що е Волята Божия, да сте

препасани като възлюблени чада Божии. Не се устрашавайте в нищо, имайте Любов Божествена помежду си, защото само тогава ще получите всичко, що ви е нужно. Вдайте се в ръцете Божии и ще почувствате неговото чудно подкрепление. Не се надявайте на человеци, защото в тях има повече оскърбление, а по-малко добродетели. Ще се обърнете в Господа всецяло, и то за скоро време, само бдете и молете се. Ще разнесете славата Божия по всите краища на земята. Бъдете готови за благовестители. Аз се радвам много за вас. Лицето Божие ще просветне във вас. Аз съм пратеник Божий, не ви лаская. Вярвайте в думите ми, съмнението ви ще изчезне. Мъдрост ще ви се даде, само не се колебайте, това е условието. Крепете се в Господа. Сбогом“.

Вечерта в 5 ч. и нещо на същия ден имахме общи съобщения. Яви се Михаил и между другите въпроси, що питахме, каза за мен – Пеню, че Бог ще ми даде Божествено богатство, което ще радва всички ни. Аз представих условие и то се прие, като ми се каза, че и по-рано от условието ще ми се даде.

На 1-3 август, ако се не лъжа, в махалата ни имаше едно 9-месечно болно дете, което нито умираше, нито оживяваше. Докторите не можаха да му помогнат. По казване на жена ми, види се, те искаха да му помогна аз. Аз отказвах. След няколко пъти настояване казвам на жена си да им каже, че ако вярват, че Бог може да направи това, добре, ще отида. Най-после те казали, че вярват. Питам жена си и тя вярва ли. Казва: „Вярвам, защото ти 2-3 птичета с молитва съживи и много пъти, като сме болни, ти ни помагаш с молитвата си“. Отивам и виждам, че детето си извърта главата назад и коремчето му подуто. Помолих се на Бога тайно, магнетизирах го и след това казах да хвърлят турената лапа на коремчето му и помазах го в Името Божие с

дървено масло и още в ръцете ми взе да плаче. Магнетисвах го след това още два пъти и сега е здраво.

На 31 юлий т.г. получих писмо от Васил Козлов (той сега се намира в гр. Париж, Франция), в което те нарочно поздравява. Снощи заедно с твоето писмо получих една отворена карта, с която ми явява адреса си. Той е следующият: името и презимето, B[oulevar]d Voltair[e] 83, Paris.

Д-рът ще си ходи в края на идущата седмица в Сливен.

И тъй, след като ти разправям всичко дотука, искам в името на истината да ми кажеш относително лично казаното ми знаеш ли нещо ти.

Аз сега съм бодър, добър, всичко оставих да уреди Бог за мене и какво трябва да правя, Той да ме научи.

По запитването ви викаха ли ме като войник и какво мисля аз по това[143] ще кажа: аз размених мисли и мнения с Николай и др., но аз не можах съвършено да се съглася с тях и най-после, за да не реша сам това, исках съдействието на водителите, но и те ми казаха, че не могат да ми отговорят. И днес ми се отговори от Михаил, че Бог ще ме научи как трябва в такъв случай да постъпя. Аз обаче бях на това мнение – че не трябва да отида, и намогванията ми са тези, че ний трябва да воюваме като Христови войници против Сатана, плътта и греха, за да се удостоим за Небесното Царство чрез заслугите на Спасителя. Обаче казвам, че този въпрос е много деликатен, не е лесно човек да го прекара без критика.

Извинявай ме, любезний ми братко, ако виждаш, че зле мисля и върша някои неща, ела ми на помощ със съветите си. Аз ще чакам отговора ти и наставленията ти по всичко казано в писмото ми дотука.

Нарочен поздрав от всички ни.

С искрено поздравление от мен, твой брат в Христа Господа:

П. Киров

Тодор благополучно си дойде, при това и с по-малко път и труд.

Като се върнах, в края на юли или в началото на август, аз имах дадена милост от Бога. Една вечер вън в къра се молих заедно с Арменчето, и за самото него се молих. Чух в сърцето ми много отчетливо, че ми се каза: „Чадо мое, чута е молбата ти!“ и още две мисли: „Ох, колко сладко беше това, комуто е казано. Той знае“. Аз начаса ги казах на Арменчето и то се разплака като дете, защото чувстваше силата на Духа.

И един от духовете ни каза, че да се не боим от войната, защото Бог е с нази.

Същий

№ 45 (Петър Дънов)

Нови пазар, 21 ав[густ] 1900 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото ви от 15 того приех. Мен ме радва вашият успех и растенето ви в благодатта и познанието на Господа Исуса. Дано да даде Господ щото да има повече от ония, които да пророчестват и проповядват за Христа.

Онова, което Духът Господен ви диктува в сърцето, е вярно и истинно. Само внимавайте да ви не прелъсти похотливостта на сърцето, от която врагът на нашето спасение се ползва. Да се прославим с Христа значи да страдаме с Христа и да се съразпънем с Него. Приближаването ни при Бога зависи от послушанието ни. Колкото повече сме готови да слушаме Негова глас и да изпълняваме Неговата воля, толкова сме Му по-благоприятни. Колкото нашата вяра е по-чистосърдечна, по-искрена и на лице приятна, толкова повече Божията любов в сърцата ни е пълна и съвършена.

Христос ни е съобщил всичко, каквото е чул от Отца Си. Нам е дадено да разбираме тайните на Царството Божие. Господ ни е възлюбил и е дал себе си жертва за нашето изкупление. В това няма никакво съмнение. (Деян. 22:15-16) Христос каза на Петра: „Ела, ще те направя ловец на человеци“. [Мат. 4:19] Ето, длъжността на всякой ученик Христов е да лови и привожда человеци грешни при Христа. Разбира се, че тази работа е деликатна и при това трудна. Но Господ е казал: „Ако е някой оскуден от мъдрост, нека проси. Този, Който е богат с всичко, няма да ни лиши от нищо добро“.

Но, приятели, да ви кажа едно нещо, и то от Господа: у нази още вее духът на маловерието. Ний ставаме причина

много пъти да се изкусява Господ посредством нашите слабости.

Повикването на Емануила[144] и вашата неготовност да вярвате в неговите думи огорчава Господа. Тази слабост аз я забелязах още във Варна. Що казва Писанието: „Да не [в]земаш името на Господа Бога твоего напразно“. [Изх. 20:7] И не разбирате ли още, че *Емануил* е едно от святите имена Божии?

Да ви кажа право, моят дух е бил за дълго време огорчен в мен. И аз знаех, че има някакъв спор помежду ви. Вий викате Господа в името *Емануил* и после Го питате не ли е казал, че идущата година или следущия път, кога се съберем, Той ще дойде. Това е от повече оскърбително за Господа. Аз от моя страна постих и се молих на 18 август – миналия петък, да ни прости Господ този неволен грях.

Сторете и вие същото, моля, идущия [петък] – на 25 август, т.е. всички: ти, Тодор и Д-ра, за да ни се прости този грях, който сте сторили неумишлено. И знайте, че втори път, за да призовем Господа в Името му *Емануил*, ще постим една седмица в пост и молитва. Гледайте накрай време да не изгубим Божията благодат. Мен ми е много жалко. Но знайте, Господ, защото ни люби, затова ни и наказва. *Емануил* е Господ на нашето спасение. Той се вика още *Господ с нази*. Имайте страх и почитание към това име.

Не трябва да огорчаваме Духа Христов, Духа, Който ни благослови и привлече при Господа Бога, Нашия Спасител. Ето защо се явява Михаил при вази. Той е носител на закона Негов или Йехова е свят. Не знаете ли колко наказание понесе Израил от Йехова за своето непослушание? Ето затова ви се е явил Михаил – да ви съобщи, че послушание [се иска] и нищо друго. Нека всяка лека постъпка да даде място на добри и святи дела от наша

страна. Ний стоим пред лицето Божие и сме длъжни да ходим достойно в своето звание.

Бог ни е обещал повече, отколкото ний сме достойни. Той ни каза чисто и ясно, че ще ни води, ще направлява нашите пътища, ще урежда бъдещето ни, ще ни отвори широко врата за работа и ще благослови всичките ни трудове, и ще промисли за всичко, от което се нуждаят нашите души. Всякому ще му се даде това, което му е потребно. Ний трябва напълно да следваме диктованията на Христовия дух. Не казва ли Христос на всяко място, че вярата е необходима? Тя е вътрешният разум на Божественото управление. Тя е силата на Божията благодат. Когато Бог мисли и промишлява за нас, в какво има ний да се съмняваме? Нима ний трябва да мислим, че Господ иска да ни направи да правим глупости с нашата вяра? Да не бъде, както казва [апостол] Павел.

Вярата е осъществление на ония неща, които се не постигат с нищо друго, освен с нея. Нека всякой да пази своите обещания. Да не мязаме на хора, които днес вършат едно, а други ден мислят друго. При това не се заблуждавайте с мисълта, че нашите мисли са утаени от небето. Не, там всичко се знае, ний сме отворена книга. Господ знае помишленията на сърцето ни и затова желае да ни изправи. Няма нищо скрито-покрито.

Поздрави брат Тодор и бр. Доктора. Желая ви Божието благословение. Поздрав ви пращам от Господа. Четете думите Му в 14 глава на Йоана.

Ваш искр[ен] брат Дънов

Поздрави Николая. За службата не ще има нужда да я упражняваш.

Божиите благословения са за бъдеще. На теб, на Тодора, на Д-ра, а най-после и на мен Господ [в]се е определил по нещо добро.

№ 41 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 31 август 1900 г.

Любез. бр. Дънов,

Писмото ти получих, благодаря за съвета Ви.

Аз виждам, че Сатана ме преследва, защото много неочаквани неприятности изпъкват в живота ми. Види се по-право да се каже, аз сам си ги причинявам. Тук ще замълча засега.

Писмото ми е: какво ще кажеш ти за войната, войниците и въобще по този въпрос относително за нас, как да се постъпи.

Докторът си замина, преди да ти получа писмото. И аз му писах.

Приеми сърдечния ми поздрав, твой в Христа Господа:

П. Киров

Малко пиша, защото тази вечер зле съм разтревожен, повече от един най-лош человек.

Същий

№ 46 (Петър Дънов) (отворена карта)

Нови пазар, 1 септемврий 1900 г.[145]

Л. бр. Киров,

Съобщете ми нещо относително г-н Козлов. Пише ли ви той защо е отишъл в Париж? Казва ли ви за колко време ще се бави? Д-рът замина ли за Сливен? Извършихте ли това, за което бях ви писал? Надявам се да сте добре и да бодърствате за доброто. Нека у вази да царува умът Христов. Всичко изпитвайте и доброто дръжте. Как е Тодор?

Има някои и други въпроси, на които ще ви дам един положителен отговор, но засега ще трябва да потърпите. Няма съмнение, че за бъдеще има да се появяват и други. На мен ми се даде едно съобщение от числата 63 и 66 и още не съм имал време да го разчленя. Изискват се математически изчисления.

Пишете ми нещо важно ако има за Д-ра и бр. Тодора, а тъй също и за вази. Аз не съм писал още на Козлова, понеже не ми е останало време.

Поздрави от мене Николая. Приемете моето искрено поздравление.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 42 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 10 септемврий 1900 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Получил съм както затвореното ти писмо, тъй и отвореното, само че това, последното, се получи на 7 того.

Изпратеното ми отворено писмо от 31 август вярвам да сте получили. Аз ви се оплаквах нещо, за което ще поразправя сега накратичко. След моето поведение спрямо Господа, за което ни беше писал в затвореното си писмо, и нашето съзнателно каене за този ми неволен грях аз и за напосле не останах ненаказан. Мене най-първо ме натиснаха лоши помисли, няколко дни наред, после това дойдоха лоши изкушения и тази вечер, когато ти писах отвореното писмо, аз се бях зле раздразнил от страна на съпругата ми и баба ми и ще кажа, че слава Богу, че не даде на устата ми да произнесе лоша дума, при всичко че бях отвън себе си от отношенията им. Сатана не се спря дотука, той почна да действа чрез слабостта на тялото ми – чрез страстите, за да не ходя в святост, както духът на съвестта ми диктува. Но зле страдах до този ден.

Днес пак припаднах при нозете Господни и Господ се смили за грешния свой Пеню, възвърна мира ми и ме утеши. Днес Той ни прати Иосифаил[146], който ни донесе радостната вест, че Бог ни призовава „и ще чуете гласа Му и душите ви ще възиграят от радост“, и че Призванието скоро щяло да бъде, и след като ни даде някое и друго наставление и насърчение, ни остави.

Сега пак ме дразнят домашните ми, но дано Бог ме отърве. Няма що да кажа повече, кръст е това, трябва да се носи. Туй е нашето воюване сега в Господа. Ето на, такива сме ний сега накрай време.

Васил ми писа и друго писмо, обаче не ми явява кога е отишъл в Париж, нито пък докога ще е там, при всичко че го питах за тези работи. Но виждам, че той има съобщения, защо[то] ми казва, че „въздаянието, което те очаква от Оногова, е голямо“.

Приеми сърдечните ни поздравления от мен и от бр. Тодор.

Твой в Христа Господа:

Пеню

№ 47 (Петър Дънов) (отворена карта)

Нови пазар, 11 сеп[темврий] 1900 г.

Л. Б. Киров,

Отворената ви картичка получих. Относително въпроса по клетвата – ще трябва да го оставим за в бъдеще да узрее. Засега, види се, Господ не ще ви изложи на изпит да го решавате. Но според духа на Еван[гелието] и според ясните думи Христови ний никога и при никакви условия не трябва да даваме обещания никому, които са противни на Божия закон.

Ний сме свободни пред Бога и не трябва да жертваме Божествената свобода за нищо под небето. За нас върховното добро е Волята на Бога. Онова, което Той изисква от нази, него и трябва и да вършим без никакви съображения от страна на света. „Не бойте се – казва Христос – от онези, които убиват тялото.“ [Мат. 10:28] Война[147] засега няма да има.

Надявам се да сте добре. Пазете сърцето си, или по-добре – уповайте на Господа. Защото лукави са дните. Лукавият обхожда земята, търси причини.

Имай мир. Поздрави бр. Тодор и Николай.

С поздрав, ваш верен: П. К. Дънов

Чети 7 глав[а] от Притчи.

№ 48 (Петър Дънов)

Нови пазар, 16 септ[емврий] 1900 г.

Любез. бр. Киров,

Плътта е немощна. Ето защо Господ казва: „Будни бъдете и молете се, да не би в изкушение да влезете“. (Мат. 26:41) Това е за ваш изпит, понеже Бог така благоволява. „Възлюблени, не се чудете за огненото изкушение, което става на вас за изпитня.“ (I Пет. 4:12) И пак казва Словото Божие: „Братя мои, земете пример на злостраданието и на дълготърпението на пророците“. (Як. 5:10). При това нека се помни: „В любовта страх няма, но съвършената Любов пропъжда вън страха“. (I Йоан. 4:18) Укрепете се прочее във вярата си и ходете целомъдрено.

А Господ е верен. Ето що казва Писанието: „Духът сам ходатайствува за нас с неизказани въздишания“. (Рим. 8:26) Не си ли узнал още, че когато страдаме ний, че и Господ страда с нас заедно? Той понася винаги половината от скърбите ни.

Има много неща, които бих ти казал, но не си още духом готов да ги проникнеш. Но с време Духът Божий, Който сега работи в твоята душа и чисти сърцето ти от минали грехове, за да го приготви за храм на Божието присъствие, ще те осветли. Ти още не съзнаваш напълно своята слабост и от колко неща имаш нужда; Божията благодат трябва да преобрази твоето сърце. Що казва Павел на едно място: „Не сте се противили още до смърт“. [Евр. 12:4] Прочетете Павловата опитност във второто послание (II Кор. 11:24-31)

Аз ти пиша тия неща в бр. дух: „Давай наставления на мъдър и ще бъде по-мъдър; учи праведен и ще нарасте в учението“. (Пр. 9:9) Аз се моля за вас щото Господ да ви

крепи, да уяквате постоянно в Неговата сила. Неговата сила обаче се показва в нашата немощ. „Когато съм слаб, тогава съм силен“, казва Павел. И това е вярно. „Не бой се, мало стадо; защото Отец ви благоволи да ви даде Царството.“ (Лук. 12:32) „И ето, Аз съм с вас, дар за всичките дни до скончанието на века.“ [Мар. 28:20]

Ето това е нашето постоянно утешение – че Господ е с нас постоянно и ни ръководи, насърчава и утешава. Колко е радостно да се страда за Него, да имаме присъствието Му. Ако по някой път умът ни или сърцето ни ако се помрачава, то е от някоя слабост. Нека се трудим всякой ден да извършваме своята длъжност, доколкото я разбираме, а за другото Бог ще промисли. Славата, която ни очаква, тя не е за в този свят, ний ще бъдем облечени в нея само когато Го видим и станем подобни Нему. Колкото за през тоя живот, има да носим скърби, страдания, хули, поругания и всичко друго, което Бог, Нашият Небесен Баща, ще види за добро да допусне.

И тъй, нека се не мамим повече от тоя свят, нито да очакваме нещо извънредно. Господ е вече с нас, в това няма съмнение. Духът Му е наш водител и просветител. В най-тъмните минути на живота си, когато страдаме най-много, когато се измъчваме в недоумение, Господ е най-близо до нас. Толкова близо, колкото че ти говоря аз сега.

Имаш ли някое съмнение в моето писмо, че не съм го писал аз, твоят приятел, сега? Вярвам, че нямаш. И защо? Защото познаваш почерка ми, слога на писанието ми, духа, който винаги прониква моето писмо. Добре. Не си ли се научил още да познаваш кога присъства Господ при тебе? Ако не си научил белезите, нека ти кажа. То не е в някоя светла заран на живота ти, нито тий в благополучието ти, но в някоя тъмна нощ, когато усещаш болка и страдания и когато усещаш като че си забравен и отхвърлен от всички;

тогава е Христос най-близо да теб, тогава Той идва сам да те утешава като приятел, като Спасител и добър Баща.

Сега, люб. братко, разбираш ли какво е християнската опитност? Аз ти казвам това, което съм чул и научил от Господа. Дългите страдания и скърби в живота ми, които съм посрещнал от самото си детинство[148], научиха ме на едно нещо – на моята слабост; и аз казах в душата си посред тая безнадеждност: „Господи, Ти Си моя надежда, спасение и сила“.

Твой верен: П. К. Дънов

Поздрави бр. Тодор и Николай.

№ 43 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 26 септемврий 1900 г.

[До гр.] Н. пазар

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ви получих, благодаря за съветите ви. Не се свени от [това] да ме съветваш, аз желая това. В по-първото си писмо не можах да изявя някои въпроси тъй както се следва. Тъй напр. думите „за да не ходя в святост“[149], аз исках да кажа, че понеже решавах в сърцето си да се предавам само Господу и не можах да направя това по причина само на жена ми. Колкото за да бъда целомъдрен, Бог отпреди шест и нещо години ме е запазил, т.е. преди да се задомя[150], и този грях съвършено е изхвърлен от мен, и то веднъж за всякога. Павловите думи за противене до смърт (Евр. 12:4), аз в страданието ми точно, точно се цитираха в сърцето ми.

Казваш ми, че има много неща, които има да ми кажеш, но че не съм бил готов духом за тяхното приемане. Аз желая да ми съобщаваш що-годе такивата, защото с течение на времето в катадневния ми живот трябва да има някои такива неща да ме интересуват и изучавам и прилагам в живота си. Аз каквото съм чул набързо от тебе, преработвам си го и с приемането му то става и мое. И вярвай, аз на твоята вяра частно не съм противен, но съм съгласен.

Докторът тези дни е тука по работа относително уреждане въпроса за земите му. Той ме задължаваше да питаме за един въпрос духовете, но Михаил ми каза да се отнеса до тебе. И ето този въпрос. Имало една жена, която била преселница в Сливен; мъжът ѝ умрял и ѝ оставил пет деца. Насън ѝ се явява Господ Исус много пъти и ѝ казва да

отиде да живее в текето на Св. Илия при с. Касъмово[151], Сливенско, което теке и турците го себили и имали за свято. Така тя раздава децата си и отива да живее там и както ѝ казал Господ да прави – т.е. да се моли и всяка неделя да светѝ вода. А като нямала средства, просила оттук-оттам, за да прекара зимата. Сега Д-рът пита каква е таз жена и заслужава ли да ѝ се помогне и светецът[152] какъв е и от каква народност. Аз моля, след като се уведомите, явете му направо.

Днес се молихме задружно Господу, за да ни прости миналия неволен грях и да ни благослови, при това искахме присъствието Божие в името Емануил. Ето що ни се каза:

„Аз, Емануил, пратеник Божий. Бог е с вас, стойте при Господа и не бойте се, вдайте се в благодатта Му. Братя, радвайте се, че Любовта Божия е велика към вас. Аз ви нося радостната вест, че Бог ви прощава, защото сте възлюблени Господу. Господ бди върху вас.

Георги, радвай се, че работите ти вземат добър край в Господа. Чака се вашето обединение в Господа и благословение ще се излее върху ви. Бог ще ви дари с благодатта си и тогава ще ви познаят. Аз си отивам и когато ви потрябвам, викайте ме с пълнотата на сърцето ви, а иначе е грях ваш. Мир вам, братя мои“.

[На] Тодор на 16 того, около 10 и нещо вечер[та], случило му се едно нещастие. Щял без малко да си извади дясното око със земперлика на вратата. Разцепила се веждата и горния клепач около 2-3 сантиметра и очната жлеза излязла. После намира един хирург, д[окто]р, измиват раната, зашиват я и го превързват. А засега е хвърлил вече превръзката. Така щото щеше да остане с едно око. Михаил каза, че е от дявола това, но Бог от голяма милост го избавя.

Аз привременно работя във Финансовото управление с една нищожна [за]плата, но слава Богу и за това.

Нашият ученик в Господа, арменчето Мелкон, домъчнява му оттука нещо си от домашните му и като недоволен от положението на вярата си в Господа, отива във Варна, в пастира Тодорова[153]. Този, последният, вместо да му помогне нещо, съвършено го объркал. Не зная какво са говорили, но той му казвал, че Исус Христос е Бог и че Вий, т.е. ти, сте имали голяма грешка, гдето сте се занимавали със спиритизъм, и че книжката „Вечните истини“[154] е била невярна и богопротивна. Като за това му показвал в Стария завет, там, гдето се пише, че проклет всякой, който се домогва до гадания, бесовъпрошателство и мъртвовъпрошателство и др. [Втор. 18:11]. Но той, види се, малко понятие има от истината и не знае, че трябва всестранно да се гледа на Словото и всяко нещо на мястото му да се разбира. И не знай, види се, че Бог праща ангелите Си да услужват на тези, които ще наследят спасение. (Евр. 1:13,14) И така, вместо вежди да изпише, изважда очи.

Мелкон е искал да се види с Вас и Ви писал чрез него. Сега като се завърна, няма напрежния мир и се кае, загдето се [е] срещнал с него. Казва сега: „Не зная кой е правият път, кого да слушам“.

Приеми сърдечните ни братски поздравления от мене, Тодор и Николай.

Твой верен в Христа Господа:

Пеню

Д-рът си замина.

№ 44 (Пеню Киров)

[гр. Бургас,] 5 ноемврий 1900 г.
(10 ч. и
нещо пр.
обяд)

Съобщение на Пеню и Тодор

„Аз, Гавраил, пратеник Божий.

Възкликнете и възвеличете Господа за Неговите велики милости. Ето, Духът Му ще се излее върху вас, и то скоро. Сега ще стоите препасани като войници Христови. Господ няма да ви остави в това униние. Ей, Господи, именно за тази любов ще Те хвалят твоите чеда.

Гледайте, рабчета, по с предпазвание да ходите. Аз ви нося вестта, и то радостна – не бойте се. Бог от великите Си милости не ще ви лиши. Не бойте се, защото вий ще победите света. Желанията ви ще изпълни Бог. Хвалете Господа на всяко време и място.“

– Да изпратим ли пари за Тодоровата сестра[155]*, за да дойде?*

„И туй е желанието Божие. Бдете и молете се и изпитвайте се стоите ли на обещанието си. Отивам си, мои любезни. Сбогом, аз съм всякога с вас.“

Бр. Дънов, чакаме за твоите братски съвети. Добре сме в Господа засега.

С поздрав. Верни в Господа, твои:

Пеню и Тодор

№ 49 (Петър Дънов)

Нови пазар, 8 ноемврий 1900 г.

Любез. бр. Киров,

Надявам се писмото ми да ви завари радостен и весел в Господа. Това е най-голямото богатство за душата на един верующ – да има мира и благословението на Светия Дух Божий. Аз съм уверен, че вие растете в благодат и познание.

Вашето последно писмо приех, прочетох го внимателно и разбрах всичко, което ми пишете. Бъдете спокоен, аз винаги добре Ви разбирам, зная стремлението на духа ви, зная, че Господ ви води. Мен ми е драго и приятно за вашия духовен успех. Изпитните в нашия живот, колкото и тежки да са, имат своето добро предназначение от Господа. Желанието на Нашия Небесен Баща е да се усъвършенстваме вътрешно във всяка добродетел и истина. Затова именно се изпитваме.

Надявам се тъй също и брат Тодор да расте и уяква. Аз има[м] да ви съобщя една радостна вест – Господ ми е дал тук наскоро няколко души приятели. Двама от тях[156] особено се интересуват в Господа. Единият е млад, другият е на средна възраст. Господ сега ги въвожда в тесния път в своето Царство. Миналата неделя ходихме да се разхождаме вън от града и имахме добър разговор. На младия приятел му дадох едно Евангелие. Той е твърде разумен младеж, свършил е четвърти клас[157], но е беден и види се затова и Господ го вика. Той винаги търси бедните. Има още един, който ме е задължил да му доставя една Библия и едно Евангелие за в джоб.

Ето, Господ ни е поменал; Той вижда нашата немощ; ний не разполагаме с пари, но Господ е нашето богатство.

Молете се и вие за успеха на Божието дело. Нека Господ да Го извърши, както е Нему угодно.

Аз писах на Д-ра и му обясних всичко, което беше потребно. Има да ви кажа, брате, да пазите простотата на вашата вяра. Търсете от Господа дара на Негова Свят Дух, за да ви осенява и просвещава винаги. Напуснете всякой страх, всяко двоумение и бъдете с един ум, както е бил и Господ наш. Обещанието е дадено нам: „Не бой се, мало стадо; Отец ви е благоволил да ви даде Царство“. [Лук. 12:32] Надявам се да чуя добри неща от вази. Има да ви съобщя и други неща, но тях не желая писмено да ви ги предавам, тях ще ви ги съобщя, когато ви видя с Божието благоволение.

Моля, съобщете ми как отива всичко в Бургас.

Поздрави бр. Тодора и Николая нарочно от моя страна, а тъй също и г-н Пачеджиева[158].

Господ на Мира да ви съхранява във величието на Своята благодат.

Оставам ваш верен: П. К. Дънов

От Козлов имате ли някое писмо наскоро? Как е Арменчето? Поздравете го от мен и му кажете, че ако той търси усърдно Господа, Той ще му се открие. Нека да знае, че Господ Исус го люби и че може да го спаси, стига той да вярва в Неговите думи и да се старае да живее според тях. Нека да се не смущава, Господ на спасението е Един. „Аз съм пътят, Аз съм истината и животът“, казва Господ. [Йоан. 14:6]

Тайните неща на Царството Божие, които остават неоткрити, тях ще учим за в бъдеще. Сега едно е важното – да възприемем Господа в душата си, да се съвъплътим с Него и да възприемем Духа Му. Когато пораснем в сила и мощ, ще научим много други неща.

Същий

На бр. Тодора кажи да се пази от грях. Той има един таен грях, който трябва да напусне. Този му сърдечен грях е, който го спъва и държи и за който е пострадал. Господ го люби и затова го е избавил. Нека да знае, че любовта Господня е повече от всичко.

№ 50 (Петър Дънов)

Нови пазар, 12 ноемврий 1900[159] г.

Любез. бр. Киров и Тодор,

„Благодат и мир да се умножи на вас с познанието на Бога и на Исуса Господа нашего.“ [II Петр. 1:2]

Желая, бр., да ви съобщя: както Бог от величието на Неговата милост и „Божествената Негова сила е „благоволил“ да дари нам всичко, що е за живота потребно и за „благочестието“, за да можем „чрез познанието на Тогози, Който е призвал нас“, да участваме в Неговата „слава и добродетел; чрез благодатта на Когото се дариха нам всичките най-големи драгоценни обещания, за да бъдете поради тях причастници на Божественото естество и да отбегнете от похотите и тяхното разтление, което е на света“. [II Петр. 1:3-4]

И за това истото Господ иска да турите всичкото си старание, да приложите на вярата си добродетел [II Петр.[160] 1:5-8], за да може вярата ви чрез нейното небесно превъзходство да се уякчи, за да имате дързостта да злострадате за Неговото име.

Обаче, за да не би добродетелта, която е в нас, да стане едностранчива и ограничена, Господ иска да приложим при нея благоразумие и знание за Божията Истина и длъжността си.

Но тъй като и знанието може да се изопачи и да ни придаде повече гордост и себенадеяност и да станем повече свободолюбиви, отколкото Боголюбиви, то Господ иска да приложим на нашето знание въздържание – с други думи, да обуздаваме своите наклонности.

Но тъй и като самото въздържание може да се преобърне на постничество и нетърпение спрямо другите и

да изгубим от предвид благодатта на нашето спасение, Господ иска да приложим при въздържанието търпение, за да бъдем готови да понасяме всичко с радост.

Обаче тъй като търпението може да се преобърне на равнодушие и общо презрение към всичко, Господ иска да приложим към търпението благочестие, за да можем да се надяваме и уповаваме винаги на Бога, като имаме съобщение с Него.

Но благочестието, ако не се пази, може да се преобърне на фарисейство, вътрешно уединение, да любим само своето спокойствие. Затова Господ иска да приложим към благочестието братолюбие, за да се поразширочат тесните ни сърца.

Но тъй като и братолюбието може да [в]земе тесни граници – да обичаме само един тесен кръжок от приятели и братя с еднакви убеждения, то Господ иска да приложим на братолюбието Любов.

Любов, която е завервание на всичките добродетели, която излиза вън от всичките тесни кръгове и обгръща цялото човечество и цялото небе. Да любим тъй, както Бог люби. „Бог толкова възлюби света, щото даде Сина Своего Единороднаго, за да не погине никой, който вярва в Него.“ Защото тези добрини, като се намират у вас и като се умножават, ще ви направят да не сте празни, нито безплодни в познаването на Господа Нашего Исуса Христа. Така, както се въдворявате в Истината, ще ви се „даде вход във вечното Царство на Господа Нашего и Исуса Христа“. Нека прочее да се стремим към пълнотата на съвършенството, гдето царува умът и Духът на Господа. Нека прочее усърдно да се молим за осъществяването на Господните мисли: „Да се освети Неговото Име, да дойде Неговото Царство, да бъде Неговата Воля“.

Аз благодаря на Господа, Който ме подкрепя със Своя благ Дух. Нека се радваме от нине**. Господ няма да ни остави никога. Моята душа се пълни с вечно благодарение, мир и радост. Ний сме вече в обятията на Царството Божие и отиваме с помощта на вечната благодат към дома на нашия Небесен Баща. Ний ще видим Неговото благо лице и лицето на Нашия Господ и Спасител и ще бъдем в сдружението на всички светии, чада Божии и Ангели. Каква блажена мисъл: „Ще вложа закона Си в сърцата им и ще го напиша на умовете им“. И: „Греховете им и беззаконията им няма да помена вече“.

Сега моля ви от моя страна, гледайте да привлечете някого при Христа, опитайте се и Господ ще ви помогне. Помнете, бр., Божиите пътища не са като человеческите, нито Неговите мисли. Господ ни е говорил и постоянно ни говори с помощта на Святия Си Дух. Нека бъдем чистосърдечни, за да приемаме Неговото ръководство. Нашият Господ е с нас. Неговият Дух ни просвещава. Да се не колебаем, нито да се двоумим. „Той е вашата вяра, която побеждава света.“ „Без вяра не може да се угоди на Бога.“ „Едно чадо Божие трябва да е свободно от грижите на тоя свят.“

Ако животът ни е в ръцете Божии, не остава вече място за колебание и двоумение. Ето, аз ви пиша в името на Господа Исуса, за да се осветлите върху Неговите пътища. Аз искам вий да сте свободни и да сте за пример на другите – по пълнотата на вярата си и по пълнотата на живота си.

Ето, това мое писмо е една малка проповед, отправена до вази; тя може да не е пълна в много неща, гледана от критическа точка зрение; но вярвайте ми, тя има най-важното в себе си – Божието благословение.

Аз ви[161] говоря като един, който е натоварен да ви говори. И мога ли да ви говоря друго освен Истината, която

ми е връчена от Господа? Господ да ви благослови и умножи, да сте сила и слава Негова.

Последното ви писмо приех; да бъде благословен Господ. Колко Той е грижлив, благ и благоутробен, че се снизхождава да говори, да ни упътва чрез Святия Си Дух. Ний сме малки пришълци в този мир и ако Господ не ни крепеше, бурите на тоя свят биха ни отнесли и от нас не би останала следа. Малки цветове сме ний, които едва сега се готвим да пуснем своите пъпки, и колко е милостив Господ, не ни е забравил: Той изпровожда Своята светлина и топлина, за да ни освежи и ободри духом, да се не обезсърчим и да знаем, че пролетта е близо и кога настане за нас, ще разтворим своите чашки и първи ще пием от Небесните благословения.

Ние първи ще бъдем, които ще целунем първите поздравителни лъчи на Неговата любов.

Поздравете Николая.

Ваш верен в Господа: П. К. Дънов

№ 45 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 23 ноемврий 1900 г.

Любез. ми бр. Дънов,

И двете ви писма получих. Благодаря Богу и радвам се, загдето ти не си считаш труда, за да ни пишеш.

Първото ти писмо тъй ме завари, както пишеше, т.е. весел. Засега аз не прекарвам твърде добре. Човек, без да има кой да го разбира в този свят, е доста мъчно. И то, когато и тез, които ти споделят [възгледите], се явят равнодушни. Когато след като си дал доказателства с факти и виждаш, че те само за минута се наелектризирват и отпосле останат студени към делата, знай, че е трудно.

Ний тук, не зная как да кажа, стоим [в]се колкото бяхме. Арменчето бе се отделило, но пак дойде. Бр. Стоянов стои така, както го знаеш. Приятелят Велчев напредва, но и него, както разбирам, светът го спъва.

Аз чакам за Великата Божия милост. Бог напоследък, между другото, ми даде да разбера, че Неговата воля само в Небесата става, а не и тук. Защото тука няма кой да върши волята Божия. Ако и да има, но те са малко. И че венецът на любовта ни в Бога са нашите добри дела в света, и те ще са, които ще оправдаят вярата ни.

Бог не остава от [това] да ме ръководи. ~~Напоследък имах един сън, в него сън аз видях един път, ето такъв~~ [зачеркнато от П.К.].

[Следва рисунка на път.]

Той по разни начини дохожда да ме учи. Аз сега разбирам, че страданията в живота са едно условие за душевното ни подобрение и че от всичко трябва да вземаме урок. Разбирам сега, че ако Бог отнеме милостта Си от нас, о, то ний загинваме! В нея минута адът е готов да ни погълне. Не може, не може без милостта Божия да се живее.

Аз съм дохождал в треперене само като помисля, че ако Бог отнеме милостта Си от мен, какво ще стана. Ужас ме съвзема.

От Васил наскоро имах писмо. Той е в Париж, поздравлява ви, също и баща ви. Казва, че не е бил твърде добър в Бога. Друго нищо не явява за себе си.

Има да се интересуват няколко момчета тука, но не зная какво ги възпира още. Казал съм: каквото Бог даде, че това ще е. Много желая да се видим и [да] се поразтуша малко, но и това на Бога оставям. Ти много добре ме разбираш.

Извинявай за писмото ми – аз не мога добре да излагам мислите си, но зная, че ти и тука ме разбираш. Светът засега се произнася за мене, че съм меланхолик и тайнствен. Мен ме скърбят тези и други подобни неща.

Приеми братското ми целувание и поздрав от бр. Тодора и приятеля Велчева. Твой верен в Господа:

Пеню

Засега чрез бр. отд[елно] ми пращай писмата.

Същий

№ 51 (Петър Дънов)

Нови пазар, 27 ноемврий 1900[162] г.

ТАКА СЕ МОЛЕТЕ:[163]

„Господи, Боже наш, Благий ни Небесен Баща, който си ми подарил живот и здраве, да ти се радвам, моля те, изпроводи ми Духа Си, да ме пази и закриля от всяко зло и лукаво помишление.

Научи ме да правя Твоята воля, да осветявам Твоето име и да Те славословя винаги.

Осветявай духа ми, просвещавай сърцето ми и ума ми, да пазя Твоите заповеди и повеления.

Вдъхвай в мен с присъствието си чистите си мисли и ме упътвай да ти служа с радост.

Животът си, който посвещавам на теб за доброто на моите братя и ближни, Ти благославяй.

Помагай ми и ми съдействай да раста във всяко познание и мъдрост, да се уча от Твоето Слово и да пребъдвам в Твоята Истина.

Ръководи ме във всичко, което мисля и върша за Твоето име, да е за успеха на царството Ти на Земята.

Храни душата ми с Небесният хляб, укрепявай ме със силата Си, да успявам в живота си.

Като ми даваш всичките твои благословения, приложи Любовта Си да ми е вечен закон.

Защото е Твое царството и силата и славата завинаги. Амин.“

Люб. бр., това е нашата Лозинка от Господа. Ний ще се отправяме всякой ден заедно в духа на тая молитва към Господа Бога Нашего. И Той ще ни слуша, когато Го призоваваме от сърце и душа.

Пази тая молитва като зеницата на окото си, защото е продиктувана от Духа Святаго. „Опитайте Ме – казва Господ – и ще Ме познаете, призовете Ме и ще ви отговоря, защо[то] съм благ и благоутробен.“

Приех писмото ви, подвизавайте се в добрия подвиг. Каквото и да мислят хората или братята за нас, то е маловажно; нашето призвание е Любовта Божия и Неговото общение. Да се молим за всички, да ги просвети Той.

Трябва да знаем, че грехът, плътта и светът са три наши врагове. Но Господ е верен, в Него няма сянка на промяна. Ний ще се осланяме на Него и на Неговата сила и Той ще ни изведе победоносно.

Помни, че си крепен от благодат. Няма пречка, която Той да не може да отмахне. Радвам се, че твоят Дух [в]се повече се приближава при Бога. Оставяй се напълно Той да те ръководи. Временните промени в живота са преходни, те са както годишните времена. В живота ни се върши това, което се върши и в природата. Днес може да е бурно или облачно, или дъждовно, влажно или пък ясно, със Слънце и приятно.

Вярата, надеждата и любовта – те са основата. Сега е мрачкаво, но иде ден и зорницата, която е на нашия хоризонт, го предсказва. Той е славен ден, блажен ден на живота. Ние сме пришълци и странници в тоя свят. Нашето отечество е другаде. Като свършим своето поприще, ний ще се отправим към дома на нашия Небесен Баща.

Поздрави бр. Тодор и бр. Велчев.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 46 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 21 декемврий 1900 г.

[До] гр. Н. пазар

Любез. ми бр. Дънов,

Позабавих [се] с отговора си, но не вреди, понеже чаках нещо важно да дойде, че тогава щях да ви пиша. Сега като виждам, че това, важното, все се отлага, то явявам ви, че това, важното, беше даване клетва като чиновник, че ще служим честно и вярно на княза и правителството. Тази клетва се иска от всички служащи. Аз по никакъв начин формена клетва не мога да дам. При всичко че тукашните евангелисти по силата на изработен устав могат да полагат такава клетва.

Затова аз си умивам ръцете завинаги от всяка държавна служба. Брат Тодор приема това, но „безсилен съм, [в]се казва, да изпълня истината от страх за хляба“. Той е болен тез дни, имаше бодеж (пневмония) и след помазвание в Името Господне и турени вендузи премина тази болест, след която сега остана една кашлица твърде сериозна. Желае смъртта и проси да го постигне по-скоро, и то само затуй, защото разбира истината, а не може да си я прилага.

Ний малко не сме добре с тукашните евангелисти. Те имаха една-две седмици съживление. Каниха ни често пъти и настоятелно да се запишем за членове на Църквата им, но аз сам за мене си отказах, като им казах откровено, че аз не мога да се съглася с тях по вярата в някои и др. точки, които са твърде важни за мене; и че ний си имаме Призвание и съгласно него ще чакаме Господ да ни привдигне. Те ме упрекваха и предизвикваха, но аз запазих себе си да не имат

върху ми никаква власт. Защото Христос ни призова в свобода.

И така, тази дълга разправия стана причина, че приятелят Н. Велчев оттегли от нас всяка духовна симпатия.

Твоето писмо от 27 ноемврий получих. Следваме изискваното се от нас.

~~Мисля да се запиша за чужд поданик~~[164] [зачеркнато от П.К.].

Сега в това положение сме.

С поздрав, твои верни в Христа Господа:

Пеню и Тодор

Честитя ви Рождество Господне – денят.

Приложения

Писма на Пеню Киров до Георги Миркович

№ 1

гр. Бургас, 5 декемврий 1898 г.

Уважаеми ми г-н д-р Миркович,

Вчера, след като получих телеграмата Ви и писах отвореното писмо, вечерта получавам затвореното Ви писмо, от което твърде много зарадван останах.

Заедно с Вашето писмо получих и от г-на Дънова затворено писмо, от приложеното съобщение на което тук, при това си [писмо], Ви пращам препис. Той ми съобщава да взема каквито отпечатъци има в печатницата, което и направих, и да се разхвърлят всичките букви на Призванието, понеже така било заповядано от горе. А вместо това Призвание ще се даде друго към Нова година – подпълнено и разяснено и по-хубаво от сегашното. Затова ще моля да пишете на братя Велчеви да разхвърлят буквите и да не изпущат нищо навън. Защото те казаха, „че ний можем и до неделя [да] ги разхвърли[м], защото сега имаме работа“. Но аз се боя да не отпечатат от тях, защото някои подигравки от разни чиновници се отправят към нас, от което се разбира, че има нещо съобщено от тях.

Относително за вестника, какво наименование да му се даде и колко части може да печатате наведнъж, ето що явява Архангел Божий:

„Д-рът голяма отговорност има. Съдържанието на списанието ще е религиозно. Пишете на Д-ра, списанието има доволно материал от Бога Живаго. Дерзайте, рабчета,

Небесните сили са с вас. Списанието ще носи название „Утро“. Съдържанието ще има отбран материал. Отначало три хиляди. Михаил взема грижата за вас. Харизвайте от имотите си на бедните.“ 5. XII. 1898 г.

Времето не ни позволи повече да питаме.

Сега моля, братко в Христа, изслушай молбата ми: оня ден получих от Българ[ска] тър[говска] банка писмо, с което ми се напомня срока на полицата ми към Кирчев и Родев, понеже тези я джиросали на казаната банка. Както знаете, аз и без това съм притеснен. Защото нито работа имам, за да се прехранвам, нито пък се има надежда, за да се улесня, че да дам нещо срещу дълга си и при това, че сега-засега от заем живея, но и то твърде притеснено. Затова не ме оставяйте в това трудно положение, отървете ме от него. Отпуснете ми тази сума от 200 златни лева, за да мога аз със спокойствие да посрещна светите празници, защото инак как бих претърпял упрекванията на домашните ми, когато ще дойдат да ми секвестират [от] дома нещо, на които и тъй без това не съм добър. А Бог на Силите нека ти отплати за това. Ако някога имам, аз ще ти ги възвърна. Да ти се обещавам не ща, защото никой не знае края на живота си. Прочее, очаквам помощта Ви с нетърпение.

Ний засега като няма где да работим и [да] се молим, ходим понякога в лозята да работим и съобщението за вестника е в лозята съобщено. Защото стаята, която знаеш, що има Теодош, не е свободна и за двама ни. Такива наставления имаме от горе, а при това и тъй се споразумя Теодош с хазяите. Разбира се, това тъй ще иде, докато намерим друга стая или пък заминем за Варна.

Приеми сърдечните ни поздрави, от Теодош и мен, твой в Христа Господа:

П. Киров.

№ 2

гр. Бургас, 16 декемврий 1898 г.

Уважаеми ми г-не д-р Миркович,

Радостното Ви писмо от 9 того приех. Твърде много благодаря Богу и Вас за тази Ви добрина. Сумата от 200 зл. лева получих от кантората на Р. В. Миркович още оня ден. Моля Бог за тази Ви добрина към мен да Ви упъти към пътя на Спасението, за което всеки човек трябва да се стреми.

Относително за Божиите внушения да вярваме не тъй сляпата. Аз допреди няколко дни време бях почти на същото това мнение. Но днес другояче взех да мисля и разбирам за тях. Правѝ заключение от изложените ми тук мисли: аз съм уверен, че един човек, тръгнал в пътя на Спасението, има борба голяма с дявола, и то до такава степен, че този, последният, ако се може и [на] човек да се престори, ще се труди със сила человеческа да те възпре. Той те заплашва по разни начини и ако те намери слаб, труди се да те отвърне от пътя на Спасението.

Дяволът, докато е в сърцето на человека, господар е на него. Но щом се види извън него, мъчи се всячески да се върне пак. От което и много пъти нашите духове водители и духове пазители имат борба с него (дявола). Този, последният, под булото на добро много пъти се труди да заблуди жертвата и да я зароби, която без помощта на Небесния ни Баща – Господа Исуса Христа – всякога е слаба.

От всичко казано дотук ний с бр. Тодора имахме много пъти много разни случаи (борба с дявола). При това повечето от света – като виждаме, че вършат делата на дявола, ний вече нямаме работа с человеци, но с дяволи, понеже той е в сърцата им.

Ний много пъти питаме нещо от възвишения невидим свят и те като се съобразяват с работата как стои в него час или пък с обстоятелствата, с които е обкръжена тя, като не изгубват изпредвид и нашето душевно настроение тогаз, понеже немалко и от него зависи предвидливостта им, казват самата истина според както се намира работата ни в това време или ни дават да подразбираме като как ще се извърши тя. Дохожда определеното време и казаната работа в точност не се [е] изпълнила или пък никак не е изпълнена. Казваме: „И това не е вярно“. Но дали право се произнасяме?

Да видим сега. Да предположим, че ний във време на питането сме били в разположение твърде добро към Бога и за каквото сме питали, е било за благородна цел – цел за спасението на душата ни. То в същото това време и за нашите работи поглеждат, изучават и ни казват края им за в наша полза. Прочее, ето противоречието: ний с течение на времето Дяволът действа да сменяваме мислите си или пък само разклоненията на мислите да изпълняваме, а основата да остава същата, в което време той (Дяволът) се вмъква и в окръжаващите причини на работата и попречва да се изпълни казаното, за което никой друг не е виноват, [а] тъкмо самите ний. Защото Бог ни дава всичко това съгласно сърцата ни. Но ний, като не обръщаме внимание на себе си, т.е. на сърцата си, веднага казваме съгласно световната философия, съгласно стъпалото, на което умствения ни уровен се намира, и съгласно това, което нашият ум, подбутнат от дявола, изнамери. От това се явява дисхармония между възвишените духове и нази.

Друго едно. Духовете, възвишени или долни, не могат да знаят повече от онова, освен силата, която ги свързва с тяхното начало, и то толкова, колкото да могат внушеното в случая, в кръга на работата, да изпълнят и да подразбират някои неща, без да знаят всичко докрай.

Ний имахме много случаи от това, ето един пример: вчера вечер питаме Архангел Натанаила как стои твоята работа, която ни беше писал да питаме. Той рече да каже нещо, но веднага казва: „Чакай да питам Архангела Божий, понеже той е натоварен с управлението на тази работа“. Отива, идва и ни казва: „За Доктора пишете му, че работата му лошо отива от ден на ден. Проклятие ще има за него, защото не слуша гласа Божий. Клетва е взел Докторът за Бога – че ще Му изпълнява заповедите“. Повторно питаме, поне за списанието да отговори нещо. Отговаря: „Няма, рабчета, нищо да му се каже, защото работи недостойни за пред Бога“. Оттук се вижда, че той не е знаел нищо по таз[и] работа и освен гдето се принуждава да пита Архангела Божий, но види се като не е намерил удовлетворителен отговор от този, последния, принудил се [е] да вземе Божията дума по това и същите тях да ни яви.

Тъй прочее отиват работите на един человек, тъй също и на един народ. Светът повече лоши работи върши, защото хората му са с дяволски сърца и се подпомагат от духове лоши и от сами[те] дяволски ангели. А малко са, които се мъчат да вършат добро, но и те хиляди препятствия срещат, понеже са в постоянна борба с дявола. Само хора, които никакви световни работи не ги интересуват, гледат с прискърбие на падналото человечество. На такива сърцата са жилища на Св. Троица. Те се не боят от нищо, защото са помирени със себе си и са в сила да побеждават всичко. И каквото попросят от Бога, дава им се, защото аслъ и разумни искания искат. На такива ангелите гледат свободно Божието лице.

Тъй, прочее, е. Затова нека да не гледаме света, но самите нас и като вървим, с време да се оправим из пътя на виделината. Тогава неусетно ще видим, че сме се преобразили и от всичко ветхо само един лик остава, но и

той отчасти се изменя, защото мозъкът на човека съгласно душевното положение и такава форма на главата дава.

Следователно при искане на нещо обещано ний, ако сме изгубили благоволението на Бога, то вместо да ни се пратят възвишени духове, дохождат сатанински прислуги и си играят с нас, като ни правят да блуждаем в истината.

От всичко дотук изложено ще разберете, че причините и за самото Призвание да се ненапечати първия и втория път пак е причина Дяволът, заедно с плътните му слуги хората. Затова по-благоприятно време чака за явяването си. Не че Бог не е в сила да направи нищо, но чака хората сами да си извоюват това, т. е. готови да са за приемането Му.

Архангел Натанаил ни запозна тези дни с Лермонтова, руския писател, умрял преди 50 години. Той ни каза между другото и това, че Русия към края на 1900 г. и в началото на 1901 г. ще превземе Цариград.

Ний тук все тъй отиваме с бр. Тодора. Приеми сърдечните ни поздрави, както от Тодора, тъй и от мен, твой в Христа Господа:

П. Киров.

18. XII. 1898 г.

№ 3

гр. Бургас, 4 януарий 1899 г.

Уважаеми ми г-не д-р Миркович,

От първото Ви писмо твърде много се наскърбих, но няма що да правя, понеже съм в оскъдност и положението ми без да искам ме хвърли в неволя.

Виноват съм спрямо Вас само защото казах истината, т. е. волята на Бога Живаго. Но ако кажех нещо от мене, не зная как бихте постъпили с мен. Бъдещето, добре казвате, ще покаже всичко.

Относително за второто писмо ще Ви отговоря след като получа отговор от брата си, за което днес му писах.

От съобщението на 3 януарий т[ази] година вечерта ето що Ви се казва:

„За Доктора“

„Пишете му, че за последен път взема милост от Бога живаго, защото милостите Му са вече изчерпани за него. Няма вече да роптае за Бога; много работите му ще вземат лошав край, ако не се обърне към Бога и изпълни заповедите Му.

Рабчета, кажете на Д-ра за Бога Живаго, защото греховете му станаха големи. Кажете му какво е изпълнил пред Бога Живаго от заповяданото му. За Д-ра рабите просят милост. Рабчета, пишете му, че той непременно трябва да изпълни заповяданото му.“

Така щото повече да кажа аз не мога, освен да видиш какво ти е казано и да го изпълниш.

Ний наскоро ще бъдем във Варна.

Приеми сърдечний ми поздрав, твой в Христа Господа:

П. Киров.

№ 4

гр. Бургас, 8 януарий 1899 г.

Уважаеми ми г-н д-р Миркович,

Както бях ти обещал да пиша на брата си, писах, но не можах да му пратя писмото, защото аз сам ходих в гр. Карнобат, понеже бях повикан от баща си, защото бил болен и при това, позволи ми се и от горе.

От личния ми разговор с тях разбрах следующото: имотът, който имате, брат ми го знае, при това знае и някои подробности за него. Сегашният Ви управител на този имот имал за коруджии две лица от гр. Карнобат, които по-преди са били стражари и никакво понятие нямали от тази работа. Още, имало много селяни от Исмаил-Факъ*, които се снабдили с крепостни актове за някои от разработените им места, както се разбира от твоето землище, и имало някои да корнят още, от същото Ви землище.

Той окончателен отговор не ми даде – че приема или не. Но, както разбрах, ще приеме да намери коруджии и ще приеме сам да ти ръководи и нагледва землищата и за всичко своевременно да ти пише. Но с месечно възнаграждение, защото той да вземе да работи земя не знае и никога не е работил. При това казва, че трябва да му се явят точните граници на този Ви имот според крепостния Ви акт, за да може да вземе мерки за пазенето му и да изучи кой от селяните работи ниви от Вашето землище и на кого Селскообщин[ският] съвет е издал свидетелства за правособственост от обработените им ниви от Ваше землище. Когато ми пише брат ми, повторно ще Ви пиша какво и що е.

---

* Исмаил-Факъ – дн. с. Сан Стефано, 15 км. от Карнобат.

Засега ний с бр. Тодора чакаме заповед за отиването ни в гр. Варна и почване Божието дело. Друго нищо ново.

Приеми сърдечния ми поздрав, твой верен в Христа Господа:

П. Киров.

№ 5

гр. Бургас, 18 януарий 1899 г.

Уважаеми ми г-н д-р Миркович,

Писмото Ви от 11 того получих.

Днес получих от брат си писмо и бързам да Ви отговоря. Той приема да Ви ръководи тази работа, но не тъй, както досега я ръководил Ж. Гьокчеренски, а съвсем другояче. Иска да бъде официално, чрез пълномощно, управител на този Ви имот. Той иска това тъй, за да може да действа против разните лица, които са завзели земи от землището Ви и ги вече владеят чрез крепостни актове. Щом като така е вече упълномощен, той ще може да дава под експлоатация мерията Ви и разните обработени ниви, от които да можете да се ползвате с един приход. А и по друг начин, казва, пак мога да му нагледвам и управлявам имота, като ходя в месеца 4-5 пъти там, за да контролирам коруджиите как изпълняват работата си и като му явявам всичко, да може сам той да се разправя с тях.

Курията имала вече височина около един метър, за отглеждането на която трябвало вещи хора да се намерят.

Касателно за платата, която трябва да му се дава, казва: в първия случай с повече плата, понеже изключително, казва, трябва само нея работа да работя. А във втория – и с по-малка плата може.

Касателно, че моето писмо Ви е развълнувало, ето що ще кажа: аз Ви уважавам, почитам, защото Вий сте първият, който в България сте осветили умовете на хората в отношение на спиритическите науки и др. И ний много дължим на днешното ни съобщение с Невидимия свят на самия Вас. Според мен ти си баща на спиритистите в България и като тъй ний сме длъжни да се отнасяме към теб

с уважителни писма, а напротив – не както ти няколко пъти пишеш в писмата си до мен, с почитание. От това съм се и ази наскърбил. И после, че ний сме се намирали добре, морално и материално, с бр. Тодора. Кой знае?

Не се съмнявай в мене, господин Докторе, аз при всичко, че съм в лошо положение, но моля Бог да ми помогне, за да оправдая себе си пред Вас в отношение на добрината Ви.

Приеми сърдечний ми поздрав, твой в Христа Господа:

П. Киров.

Навреме още взех въпросното Призвание от Г. Жечков.

Същий

Биографии

Пеню Киров* (1868-1918) – първият ученик на Учителя Петър Дънов

По материали от неиздадената биография на Пеню Киров от Никола Нанков по случай 100-годишнината от рождението му.

Безброй са спомените ми от онова време за прекараните часове в „Опълченска“ 66, за мили срещи със сестри и братя. На един такъв обед Учителя погледна към северната стена, на която имаше едно малко гобленче, извезано с цветя във формата на рамка за портрет, в което бе поставен портретът на брата Пеню Киров, и каза: „Той няма да идва вече на Земята“. Това беше през 1925 г. Думите на Учителя ме поразиха и накараха да разпитвам за него кака Гина и други възрастни братя, които го познаваха от Съборите, от лични срещи и писма.

Изминаха оттогава 40 години и когато трябваше да събирам материали за Историята на Братството и Учителя, натъкнах се и на първия ученик на Учителя – брата Пеню. Тогава отново възкръсна картината на обяда на „Опълченска“ 66 и казаното от Учителя за него. В мен се натрапи една мисъл, която не ме напусна дотогава, докато не написах всичко, което можах да събера за него. Това счетох като едно свещено задължение, тъй като само аз останах от всички ония, които чухме какво каза тогава Учителя за брат Пеню.

За личността, живота, духовната работа и опитностите на брат Пеню ще се позова на неговите лични „Тетрадчета“, както ги е записал той. В „Първо тетрадче с духовни бележки,

* Тези биографични бележки се публикуват за първи път.

1912 г., принадлежащо на Пеню Киров – комисионер, гр. Бургас, ул. „Морска“ № 9“ пише:

1. Родът на Пеню Киров.

Отпреди пет поколения някъде родът ми се е преселил от село Раково в гр. Сливен – това според разправията на баща ми и баба ми, майка на баща ми. На баща ми баща му се именувал Велико, бащата на дяда ни Велико се казвал Стоян, а братът на дядо ни Велико се именувал Драган. Този Драган два пъти ходил на Света гора да се калугери, но домашните му все го връщали и най-после против волята му го оженили, но той с булката си заедно умрели, в който ден ги венчали. Бащата пък на прадеда ни Стоян се именувал Иван.

Дядо ни Велико водил две жени. Първата му жена била от Серооуловци в Сливен, на която пък сестра ѝ я водели от Вълнаровци и по това старите са се родеели с Вълнаровци. Тази си първа жена дядо ни напуснал още преди, в първия бозгун*, когато са бягали във Влашко, където я оставил. Предполага се, че тя е съгрешила против него, което е станало причина и да я напусне. След това той заклева синовете си никой да се не сношава с рода ѝ. От тази си жена дядо ни имал само един син – Теню, който аз, пишещият настоящето, запомних, защото той се помина след Руско-турската война – 1878 г. Този Теню в Сливен са го водили Теню Вълнаря, а по-късно за неговата мъдрост го прекръстили Теню Консула.

Баба ми Ана – втората жена на дядо ми Велико, от която се ражда баща ми Киро, чичо ми Иван и леля ми Мария, била Ибрикчи Стойчева, дъщеря от махалата в Сливен „Клисохор“. А дядо ми Велико изхожда от самия Сливен. Днес в тяхното място живее братовчедът ми Васил Тенев. То е близо до „Гюр-чешма“, там при убилия се

бирник Башев бил домът му. За подробности за рода ми да се пита стария Сава Серов, който знаел всичките – 1906 г.

В най-старите времена родът ми са го казвали в Сливен Зейбековци, което име им било дадено в една епоха, когато имало много голям глад в Сливен и околността. Та той отворил хамбарите си и давал на всички нуждаещи се, каквито и да било те – българи, турци и пр., своята помощ. Разбира се, това е правил, понеже е бил доста в състояние човек.

Още едно нещо – в нашия род са били всички много религиозни хора, дори и до бащите ни. Още има запазени в брат ми Димитър книги – ръкописи от прадядовците ни, някъде от 200 години време. Книгите ръкописи са с черковно съдържание, стари книги, подвързани с дървени корици, облечени с мешин*.

Баща ми и другите деца на дядо ми са се раждали в Сливен и когато били доста възрастни, се преселили в Карнобат, където пък сме раждани ние.

Майка ми е от карнобатските села, раждана в с. Петра, близо до града Силистра, когато по [след] първия бозгун са бягали в Румъния, най-вече в Бесарабия. После се върнали и останали да живеят в село Докузек*, Карнобатско, гдето майка ѝ, баба Велика, се оженила за втори мъж, някой си дядо Желехчо Чорбаджи, който наистина бил много богат човек и при когото отраснала майка ми Петра. Рожденият баща на майка ми се именувал Пеню, на когото съм кръстен и аз.

2. По-важни събития в живота на Пеню Киров.

- Според майка ми на 17 юли, ден събота, съм раждан. Според баща ми на 13 или 20 юли в събота съм раждан. Излиза, че съм се родил през юли месец, но на коя дата и коя година – не е ясно. Знайно е само, че е ден събота. Според

календарските изчисления и на Светчето (Часослова) излиза, че съм раждан или на 13 юли, или на 20 юли 1868 година, а най-вече на 13 юли, събота, през 1868-а, високосна година. Така щото баща ми твърдеше, че през 1865 година съм раждан, а майка ми – през 1868 година. Излиза, че посочената година от майка ми е вярна, а относително дните – посочените от баща ми дати.

- 1875 г., като бях на 7-годишна възраст, видях един човек да хвърчи във въздуха и после дойде при мен и ми даде два ореха. Той хвърчеше от юг към север.
- През 1880 г., кога бях на 12 години, още ходех на училище, ангелите ми положиха венец по Божие поръчание. Това бе в Карнобат.
- През 1883 г. за пръв път излязох на гурбет.
- През 1885 г. бях доброволец в Сръбско-българската война.
- През 1887 г. ме взеха за войник, а през 1890-а ме пуснаха.
- В 1895 г. се ожених.
- На 17 февруари 1899 г. към 4.30 сутринта в дома ми в Бургас ми се каза следното: „Ти имаш очи отгоре, ти сне миро отгоре“ и че не знам какъв съм щял да бъда во веки веков.
- На 23 юли 1900 г., ден неделя, 5 часа заранта, се освободих от греха и спогребах в Христа Господа (кръстих се) в река Девня при моста на жп линията в гр. Варна от брата в Христа Господа Петър Дънов.
- Михаил ми съобщи, че Бог ще ми даде Божествено богатство.
- През 1902 г. от 15 януари, вторник вечерта, почнах пост от хляб, вода и всичко, без да вкусвам нещо, и преживях до 22 януари, вторник вечерта, и в 6 часа разреших. Така щото цели седем дни и нощи постих. През всичкото време продължавах да се занимавам с работата си.

- През 1903-1904 години ходих да проповядвам Господа в България.

На 22 март 1903 г. към 2.30 часа след пладне се поминала сестра ми Велика в Карнобат. Преди обаче да се помине, тя видяла сън, че един като владика и синът ѝ Киро идат да я видят. А в това време аз с Киро, който бе при мен, след като получих телеграмата за смъртта ѝ, отидохме за погребението ѝ от Бургас само двама, тъй както ни видяла.

- На 19 юли 1904 г. в Бургас, заранта, облякох се във „владишки“ дрехи от злато тъкани и турих сребърен кръст отгоре на дрехите върху гърдите си.
- На 30 октомври 1906 г. в два часа след полунощ в с. Шипка ми казаха, че понеже ще се венчавам, „ний те прекръстихме и ти си вече Йосиф“.
- На 26 септември 1906 г., полунощ, в гр. Бургас. Приеха ме за ученик в IV клас, където се предават предметите естествена история, химия и нещо... топография, но най-много ми заръчаха да изуча естествена история. В този клас продължавах до края на същия месец, тоест до последния. Казаха ми още, че само в този клас ще продължим да се учим и ще се свърши изпитът на Св. Пантелеймон – 27 юли.
- На 9 декември 1906 г. в 4.30 часа в гр. Берковица – каза ми се, че моят дух има синьозарящ цвят.
- На 11 януари 1907 г. към шест часа сутринта в гр. Бургас каза ми се: „Не бой се, ти скоро ще дойдеш при нас“, тоест в онзи свят, или по-право казано, да си замина от този свят.
- На 23 януари 1907 г. в 2.30 часа след полунощ в гр. Сливен, в хотел „Търговски“, стая № 10 каза ми се следующето: „Ти изгуби много, ти стана ложе за другите, ти трябваше още при първото и второ кръщение да внесеш капитала вътре и да декларираш, че ти се тури име“. Аз отговорих, че нищо не съм изгубил, и си останах спокоен в

сърцето и душата. Наяве. Помолих се и казах. Дали ще разбера казаното? Чувам глас, който ми казва: „Ще“. Останах зачуден на този отговор и взех да си размишлявам кога съм закъснял. Но ето, чувам глас да казва: „Ако си закъснял, то едно време си закъснял, а не сега“. Докато размишлявах това, що ми се каза, то пожелах да ми се даде обяснение. Отговори ми се: „Чакай да се напия с вода, че тогава“.

- На два пъти ми се каза, че аз съм крилат дух, тоест от предопределените. При това съобщи ми се, че моето духовно име отгоре е четверовластний Перуил.
- Моят духовен водител се именува Полимен.
- На 13 февруари 1907 г. в гр. Бургас, като щях да ставам заранта, видях в душата си един гълъб със заря около него да носи едно старо книжле, на големина малко нещо по-голямо от малкото евангелие и в началото няколко листа изпокъсани. И хвърли пред мен това книжле. Това видях последователно два-три пъти.
- На 14 февруари 1907 г., сряда, в 11 часа преди полунощ в гр. Карнобат, в хотел „Балкан“, като лягах, видях един особен бял гълъб с малка една закривеност отгоре на кълвуна му, че държи в клюнчето си едно клонче от крилантово цвете, което клонче после се обърна на бял крилантов венец. Подир малко стояне на тази гледка всичко се изгуби.
- Като ставах от сън на 3 май 1907 година, четвъртък сутрин, минаха през ума ми следующите два стиха, и то докато не съм си отворил още очите:

Върви, върви в полето,
в бунището клето.
Не стой тук, при морето,
няма нищо вехто.

Тях просто ми ги каза други чрез мен.

- Препис из едно мое решение от 1907 г., месец май, взето между Сливен и Карнобат: 1. Какъв вид живот ще водя?

– Духовен, но ще гледам да бъде той пропит от разум, осветен от Духа Святаго, без да бъда уязвен от протестантско или православно мъдруване; 2. Какво ще бъде поведението спрямо жена ми? – Ако тя продължава да живее целомъдрено с мен, то аз ще гледам да я утешавам в живота, като ще имам предвид искрената любов; 3. Какво ще бъде поведението ми спрямо познатите ми? – Ще гледам да бъде по-коректно, учтиво, но ще пазя себе си от техните примки; 4. Какво ще бъде поведението ми спрямо верующите? – Ще споделям мнение само с тези, които вярват като мен и ще вярват. Протестанти и православни далеч са от мен, лицемери, самохвалковци – също; 5. Каква работа ще работя? – Или комисионерство, или търговски книговодител, или в служба.

- На 27 юли, в деня на свети Пантелеймон, 1907 година, устрои се кружок духовен в гр. Бургас, на който мене избраха за председателствующий ръководител и това продължи 7 години – или до 25 юли 1914 г.
- На 18 април 1911 година в 11.30 часа през нощта чух духовете да казват: „*Панде офедис плини*“. Това бе отговорът на един разговор, който не можах да запомня. Тълкуването според Нико А. Апостолидис е следующето: „Всички змиеобразни чисти“. Това е казано на староелински език.

3. Опитности.

Ако човек е уверен, че истински служи Богу, то каквото зло или добро му се случи, трябва да вярва, че Господ му го отрежда. Ако е волята му да страдаш, ще страдаш и трябва с радост да прекараш това, ако ли пък благоденстваш, то тъй ще бъде. Знай обаче, че всичко, що ти отрежда Господ – зло или добро, е за твое добро (10 февруари, 1901 г.).

На стр. 18 под заглавие „Какво е нужно человеку за украсяване на истински християнски характер“ е записал следната своя мисъл: „Първо – търпение с добър нрав и

благост. Второ – великодушие с безкористие и смиреност. Трето – искреност. Четвърто – учтивост, доброта и незлобие“.

На стр. 19 дава едно свое стихче под заглавие „Лекувай света!“:

Сърцето си разширочи, с любов го напълни.
Погрешките на другите с търпение понеси,
а мъчнотиите им с любов ги заличи.
На всичките лице усмяно с искреност прояви,
а скърбите си на Исуса ти кажи.

(6 юли, сряда, 1905г., гр. Бургас)

На стр. 21 под заглавие „Бележка“ се обръща към страдующите със следната мисъл:

Сърца, сърца злочести,
колко сте вий в света?
Кой може да ви утеши,
ако към извора на любовта
с време не се обърнете вий.

(3 декември 1901 г.)

Отново в „Бележки“ – друга негова мисъл: „Както без светлина и виделина не могат плътските очи да гледат, тъй и без Божието учение, което е духовна виделина и светлина, не може да видим духовните работи, нито духовните тела“.

Стр. 23 – под заглавието „Стъпвай в мъдрост!“ на 29 октомври, събота, 1905 г. в Козлодуй записва следните мисли:

Има много злини в света, но и слабата воля е между тях.

Има много неприятели человек, но и чувствата му са между тях.

И така с жива вяра, желязна воля, правда, любов и истина ще победим всичко.

Из „Какво нещо е светът“:

По душа се делят на человеци с человеческа душа, на человеци с животинска душа, на человеци с ангелски духове и человеци със сатанински духове. Человеците с человеческа душа се познават по своето благородство на душата. Человеците с животинска душа се различават по животинския си инстинкт, както и животните. Человеците с ангелски духове се различават по своята любов към Бога и ближния и по своята чистота и трезвост в съжденията. Человеците със сатанински духове се различават по своята гордост, омраза, ненавист, себелюбие и др. такива. Затова и человеците са се разделили на племена и народи, понеже себелюбието, гордостта, омразата, ненавистта и пр. са станали причина, като се вмъкнали в человечеството посредством сатанинските духове. Успели са да покварят душата, да поробят разума, да потъпчат правдата, да потушат съвестта, да се създаде робството във всичките му видове, да се произвеждат войните, да се изгонва истината и да се заточва добродетелта*. Тези откъслечни мисли имах в самотата на живота ми една вечер в хотел „Зора“ в гр. Добрич, 24 юли 1905 г.

4. Френологически профил.

Пак в „Първо тетрадче с духовни бележки“ на стр.12 и 13 под надслов „Френологически изчисления на Пеню и Тодор“ брат Пеню е дал своята и на брат Тодор Стоименов френологична карта – измерванията на главата, лицето, тялото и ръцете по Учителя. Според нея брат Пеню е бил висок 179 см., с изправено тяло и добро устройство. С валчеста обла глава и лице. Нормална дължина на лицето – 18 см, високо чело – 6 см, малко по-високо от нормалното. Нос нормален – дълъг 5 см, дължина на брадата – 7 см, малко по-дълга от нормалната с 1 см, малко по-широка от нормалната – 6 см, веждите – 6 см, малко по-малки от нормалните с 1 см.

Идеално ухо. С идеална ръка по размерите на китката и дланта, а пръстите – с едно превишаване, особено палеца. Лицето – с възчервеникав цвят, възжълти очи, възчерна коса и черни вежди. Погледнат, портретът на брат Пеню напомня библейските пророци, фрапиращ със своята идеална глава. Чело просторно и ведро като безоблачно небе; поглед благ, галещ душата.

Когато гледам образа му, аз потъвам в един неземен свят, свят на идеалните души, живеещи в мир, изпълнени с радост и любов, готови да отдадат живота си в жертва за другите. Гледам ли портрета му, аз виждам около му ангели, пеещи неземна музика, излъчващи светлини и хармония, и аз се пренасям в един неземен свят, в който душата му пребивава.

Брат Пеню е бил с нормални умствени способности, душевни сили и качества, уравновесен темперамент, с много благ характер, образец на кротост и смирение, добри услуги и на жертва от любов. Трудолюбив, ученолюбив, ревнив в прилежанието на Божествените закони. Със своя мил поглед и блага реч той вдъхновявал и импулсирал душите, жадни за Словото на Любовта, Мъдростта и Истината. Жив пример, образец за подражание със своя живот на предан и изпълнителен ученик на Учителя и служител на Бога, той действително е заслужил мястото си между ония, които няма да идват вече на Земята.

5. Ранни години и женитба.

Кой е брат Пеню, откъде идва, защо е дошъл и къде отива? Той е една велика душа, призвана от Учителя да извърши в първите години, заедно с доктор Миркович и други, подготвителната работа за неговата мисия и след това го прибират по чуден начин в света на Великите души – Махатмите, които не идват вече на Земята, освен по свое

желание от голяма любов и състрадание към страдущото човечество, за да му помогнат в неговия земен път.

От родословието се вижда, че той произхожда от пет поколения религиозен род. Но самият той не бе религиозен в днешния смисъл на думата. Той бе духовен – мистик, ученик на Учителя във Великата школа на живота. В неговия път над него са бдели светли същества, водил го е Учителя. За това свидетелстват оставените от него бележки от най-ранната му възраст, когато е бил на 7 години.

Пеню Киров имал братя Димитър и Иван и сестри Велика, Анна и Марийка. Сестриникът на брат Пеню – Иван Пенев, ми писа следното за вуйчо си: „Чувал съм от майка си, която е била най-голямата му сестра и в Освободителната война е била 14-15-годишна, че вуйчо Пеню тогава е бил 7-8-годишен. След Освобождението завършва в Карнобат трети клас, или сегашен осми клас. На 15 г. бил пратен в Стара Загора да учи, откъдето избягал“. Според разказа на сестра му след това му бягство той става учител. Ако бе останал в училището, може би имаше опасност да остане между военни, което би го спънало в неговия път. Затова Небето му е помогнало да избяга и от родителите си и така свободен от най-ранната си възраст от всякакво външно влияние да намери своя път, своята мисия в живота. Това е много смела постъпка на една душа със силен характер и воля, готова в такава ранна възраст да се впусне в живота, самостоятелно да приеме най-благородната професия – учителството. След двегодишно учителстване едва седемнадесетгодишен той е неустрашим, навлязъл в живота и става доброволец в Сръбско-българската война, готов на саможертва за народ и родина.

В 1895 година се оженил за Ерифили, но не е имал деца. Осиновил сестрината си дъщеря Стойка Райнова по баща, родом от Карнобат. Тя се оженила за Атанас Шишков, родом

от село Бачково, Асеновградско. Те също нямали деца. Осиновили Панайот, когото взели от яслите. Според бележките на брат Минчо Сотиров и тази женитба П. Киров е сторил, за да помогне на една страдалческа душа, защото Ерифили не е могла да го разбере през цялото време на брачния им живот поради липсата на една вътрешна духовна култура. Тя го познава в момента на заминаването му, когато вижда цялата небесна церемония – как идват ангели да придружат душата му, да я отведат в Небесните селения. Това събитие, станало пред погледа на Ерифили, ѝ отваря очите, за да види кой е бил брат Пеню и да стане в нея едно духовно пробуждане, за да може след това да се повдигне духовно с неговата помощ отгоре.

6. Среща на Пеню Киров с Петър Дънов.

От бележките на брат Минчо Сотиров и според казаното ми от брат Жечо Панайотов излиза, че отначало брат Пеню, доктор Миркович и Козлов от Ямбол са се събирали и правили сеанси. Впоследствие Козлов се изселил извън България и като трети след него идва вече Тодор Стоименов. Твърде е възможно брат Пеню да се е запознал с Миркович посредством излизащите до 1895 г. негови две списания – „Здравословие“ и „Нова Светлина“, а от 1895 г. – списание „Виделина“, или пък с Козлов чрез книгата на Учителя „Науката и възпитанието“, на която един от разпространителите е бил брат Тодор Абаджиев от Ямбол. Абаджиев е отбелязан като разпространител на книгата в личното бележниче на Учителя, озаглавено на първата си страница „Изходна книга“, ноември 13, 1894 г. Между другото в него той си е водил и сметката за книгата „Науката и възпитанието“, и имената на лицата, които са я разпространявали. В него бележниче фигурира името на брат

Тодор Абаджиев (впоследствие ръководител на Ямболското братство), м. септември, 1896 г.

Ето какво е прочел в Бургас брат Михаил Стоицев пред група братя, спомняйки си разговор с брат Минчо Сотиров за първата среща на брат Пеню с Учителя. „През 1898 г. на брат Пеню е било казано от Архангел Михаил да отиде с първия параход във Варна. Там ще има среща. Запитал с кого, как ще узнае; казано му е, че ще му се открие. Тръгва. Пароходът – пред пристанището; народ, посрещачи много, той гледа и чака. По едно време съзира между навалицата един човек, на гърдите на когото стои написано на три ленти една до друга: „Аз съм този, който бях преди две хиляди години“, написано със златни бувки. Запътва се към него и тръгват. Лентите се изгубват“.

7. Магическият кръг на България.

Кръщението на брат Пеню е станало през неговата 32-годишна възраст, в която се ражда душата на съвестта, на съзнанието, бих казал на свръхсъзнанието и на космичното съзнание. След това събитие през 1900 година, на 13 август в 5 часа и нещо сутринта архангел Михаил му съобщава, че Бог ще му даде Божествено богатство. И така, получил вече това богатство, през 1903 и 1904 година с торбичка на рамо, напълнена с духовна литература (сп. „Виделина“, романа „Безсмъртна любов“, „Стела“, „Лумен“, „Тайнството“), той тръгва пеш из страната от село на село, от паланка в паланка и от град в град, да проповядва за Господа, като се издържа изключително със свои средства, придобити с труд, оставайки верен на заветите на апостол Павел и на апостолите, дали личен пример с живота си. Тогава той е на 35 години, в разцвета на своите сили и живот. Тръгвайки от Бургас през Анхиало, Месемврия, Варна, Русе, покрай Дунава в придунавските градове Свищов, Лом, Видин, на юг към

Цариброд, Кула, Берковица, Белоградчик, Трън, София, южната граница – Странджа планина, се спира в манастира „Света Параскева и Свети Пантелеймон“ край село Коджа бук*, околия Карабунар*, след което се завръща в Бургас. Както е казал на брат Минчо Сотиров, това пътуване му е било наредено от Небето, от Отца. С него той прави един магически кръг на България като сеятел на Божественото слово в душите на хората. Предан служител на Бога, той изпълнява Неговите поръчения и върши Волята Му. Така, опасвайки страната в един кръг, откъдето е минал, ще привлече определените от Учителя души за Веригата, за Школата.

Такива пътувания той предприема и през други години до края на живота си – проповядва Господа и разпространява духовна литература. Изнася беседи със Слово за Господа и е най-добрият помощник на Учителя в неговата мисия.

Ето и няколко извадки от негови писма до един брат за самите му пътувания: „Наскоро пристигнах в този град (Варна) и ще се бавя още около десетина дни. Откакто сме се разделили, доста мъчително прекарах, докато мина Балкана, но Господ пак не ме остави“. Писмото е от 28 февруари 1904 година, писано от Варна до брат в Чамкория. Виждаме, че и в най-суровото време през зимата, февруари месец, времето не го спира, а пеш пътува от Бургас до Варна, мъчително пътува, но нищо не го спира – той апостолски върви и върши работата, с която Бог го е натоварил, оставил личната си работа, дом и жена. В друго писмо пише: „Колкото до работата Божия, аз съм казал и казвам, че Господ нека е делът ми. Тъй щото това за мене е щастие, ако успея нещо да поработя за Славата Божия. 26 март, 1907 г“.

Той непрекъснато е във връзка с Бога и изпълнява възложените му задачи, видно пак от писмата му: „Аз наскоро ще изляза по обиколка из България, та може към

лятото да дойда и към Сливен, защото Господ наново ме въздига, та и аз ще гледам да Му бъда верен. 6 май, 1906 година“.

8. Началото на бургаското Братство.

За председателстващ (ръководител) е бил избран брат Пеню на 27 юли 1907 г. (деня на св. Пантелеймон) и остава на тоя пост до 25 юли 1914 г., тоест 7 години. Това пише самият той в Първото си тетрадче.

Членове: Матей Попов, Деню Цанев, Тодор Стоименов, Сотир Щерев, Кънчо Стойчев с госпожата си, Георги Курустов, Никола Янев с госпожата си, Стефан Андреев с госпожата си, Илия Зурков, Мелкон Партомян, Димитър Македонски с госпожата си, Георги Давидов, Иван Славов, Иван Стоянов, Никола Колдамов, Темистокъл Янков, Александър Кръстников, Отец Никон, Кица (шивачка) и други подходящи, някои от които с госпожите си.

Посещения на членове от други кръжоци: Учителя П. К. Дънов, Т. Ив. Бъчваров, Димитър Голов, Димитър Добрев, Кортеза Стефанова, Величко Гръблашев.

На събранията на кръжока брат Пеню е изнасял написаната от него беседа върху текстове от Библията и Евангелието, грижливо написани на ръка с много красив почерк. От тях има някои запазени и досега и не са загубили своето значение. При все че е имало братя и сестри с по-голямо образование от неговото – Илия Зурков (висшист), Деню Цанев, Матей Попов и др. (със средно образование), работата изцяло е падала върху брат Пеню. Много рядко, и то като голямо изключение, е правил опит Тодор Стоименов да изнесе една-две беседи.

Някои от темите, разглеждани в кръжока през 1907/1908 година: „Признаци за идването на Исуса Христа“,

„Човекът – откъде е дошъл, защо и къде отива“, „Призванието към българския народ“, „Кръщението от вода и кръщението от Духа Светаго“, „Какво нещо е смъртта и какво е животът“, „Обичайте враговете си, но не и враговете Божии“, „Да не се общува с брат, който не иска да се поправи“, „За спектъра на любовта, или анализиране на любовта“, „Тълкуване на Откровението“, „Колко книги има в Библията“, „Какво значение имат имената на Христа“.

В писмото си от 1909 г. до Димитър Добрев, ръководител на кръжока в Сливен, П. Киров му доверява един сериозен проблем в групата: „Само ще ти кажа, че дяволът се помъчи да развали кръжока ни тука, но Бог осуети замислите му, но при все това доста ни нарани“.

През същата 1909 г. Учителя е в Бургас. В събранието той отговаря на повдигнат въпрос за отношението на Духа към материята. Пеню Киров е записал в тефтерчето си обяснението на Учителя. „Отношението на Духа към материята е като причината към следствието. Причината може да е моментална, а следствието – продължително. Ефектът на причината се съди по целокупния резултат. Всяко следствие се обуславя от последици или стъпки, които са или във възходяща, или в низходяща степен. Степента е израз на действието, действието е израз на силите, силите са израз на причините. Зад причините стои причинителят. Зад причинителя стои мислителят, зад мислителя стои Изворът на всички неща. Изворът – това е Духът, водата – това е материята, причината – това е първият тласък, следствието – това са безбройните тласъци на низходящите следствия – движения.“

Задачата, която тогава са изпълнявали членовете на кръжока, е чрез индивидуалната работа за себеусъвършенстването си всеки съзнателно да работи и за повдигане на духовното ниво на семейството си, на

обществото и на българския народ. Учителя лично е дал на всеки един съвет как да се подвизава и какво качество трябва да постигне по пътя на индивидуалната работа. Всеки е получил и наряд, който съдържал библейски стихове за духовно подвизаване.

През същата 1909 г. Учителя отново е посетил Бургас, а брат Пеню в писмо до Димитър Добрев пише следното: „Г-н Дънов бе тука около 25 дни време, обучава ни и си замина“.

Брат Пеню Киров в свое писмо от 1910 г. отново споделя с Димитър Добрев: „А колкото за работата на нашия кръжок, трудим се да бъдем верни на нашите души. За членовете – доста са, едни продължават, други отхождат, други заминават другаде и пр., но изобщо взето – хвала Богу!“.

През 1911 г. Александър Кръстников разделя хората и образува втори кръжок. Верен на навика си да споделя с брат Д. Добрев събитията в Бургаския кръжок, брат Пеню Киров пише: „Що се касае за делото Божие в нас, добре си върви, но от втория кръжок хората станаха за смях на гражданите, па и отдалеч и нас за техните грехове не оставят на мира, постоянно ни искат обяснение за делата им, понеже ги считат заедно с нас. Техните аязми, кандила, икони и всички сатанински лъжи, аз не ще да ви пиша за тях, но вие сами ще чуете за това. Той раздели кръжока тука, сега види се иска да дели и вашия. Но знай, че този е един маниер на дявола – дели и владей. И как другояче би успял да хване жертвите си? Господ да съди за това!“.

Ето какви думи отправил Пеню Киров към бургаските братя, вероятно през този период: „Вие ме омъчнихте много. Защо? Аз съм впрегнат в каруца, в която всички сте се качили, тази каруца тегля към върха и трябва да гледам къде стъпвам, за да стъпвам на здраво място. А някой от вас като

е слязал от каруцата, наместо да ми помогне, той застава зад нея и дърпа каруцата назад. Но аз ще нося товара, защото от Бога ми е поставен“.

През 1911 г. Учителя отново е говорил пред бургаския кръжок. Мислите, записани в тефтерчето на брат Пеню Киров, са озаглавени „Урок от П.К. Дънов“: „Божественото има два принципа – зло и добро. Първият принцип са падналите ангели. Вторият принцип са Христос с человеческите духове и ангелите. Падналите ангели са излезли от Бога, а человеческите духове – от Бога чрез Христа. Затова и Христос не прие да помага на падналите ангели, а на человеците, защото те от него са излезли. Затова Той и человеците едно са. Христос е излязъл от сърцето на Отца. Сатана работи в ума на человеците, но и Синът работи в умовете на человеците. Лошите духове работят в сърцата на человеците, но и Святият Дух Божий работи в сърцата на человеците. Всичко това не бива едновременно. Вратата на душата е в сърцето. Сърцето е за Божията Любов. За падналите ангели може да работи само Бог Отец както намери за добре“.

9. Верният служител.

Брат Пеню е също десницата на Учителя в неговата работа, най-верният, най-изпълнителният, затова когато Учителя трябва да възложи работа от духовен характер, възлага я на него.

В писмо от 18 септември 1913 година до един брат П.Киров пише: „Заповядано ми е още, че вместо г-на Дънова, който засега предвид народните ни работи не ще може да ни посети, то да ви заобиколя аз, което мисля в близко бъдеще да направя“.

Когато вече е имало достатъчно печатна окултна, теософска и наша литература – беседите на Учителя,

комисионерската кантора на брат Пеню започва да се превръща и в книжарница. Той става първият разпространител не само в града, но и далеко от него. От запазени бележки по изпращането на беседите (първа и втора серия) през годините на излизането им (1915 и 1916) се вижда, че най-много екземпляри за пласиране е получавал брат Пеню (75 броя) и отделно сестра Величка Стойчева (35), или всичко 110 броя в Бургас. Най-много от изпращаните във всички градове. Брат Пеню и сестра Величка Стойчева са били най-ревностните разпространители на Словото на Учителя, затова пък Той им се отблагодарявал със своята голяма Любов. Книжарницата на брат Пеню се превръща и в един малък клуб, където през седмицата са наминавали нашите приятели и съмишленици на разговори и срещи, отивали са и външни лица, не само по работа, но и за да почерпят от мъдрото му слово.

10. Заминаване от този свят.

Когато брат Пеню Киров заболява през 1918 г., извиква брат Георги Куртев и брат Боян Боев, които са мобилизирани в Скопие, за да се видят. Брат Пеню беше вече на легло. Като се връщат в София двамата, брат Георги Куртев сънува, че идва брат Пеню Киров, носи един хляб и му казва: „Георге, досега този хляб аз го раздавах. Отсега нататък ти ще го раздаваш“.

Наскоро след това получава съобщение, че Пеню се поминал и не след дълго се случва така, че сънят се сбъдна и брат Георги Куртев пое неговата работа. Ние сме свързани от памти века. Идваме един след друг на Земята и така един след друг си заминаваме. Онзи, който е раздавал хляба на гладните, го предава на следващия след него, той да го раздава. Ето това е откровението на хляба Господен и за Словото Господне.

Двадесет дни след заминаването на П. Киров брат Минчо Сотиров си дошъл от фронта в отпуск. Той бил полкови командир на Трети бдински пехотен полк, намиращ се тогава на Битолския фронт на Кота 1248. Отива да се срещне с Учителя в град Варна, където е бил интерниран от тогавашната власт. Учителя го приема в стаята си в хотел „Лондон“. Брат Минчо го запитва защо така рано си заминал брата Пеню, който сега би бил много полезен за делото Божие. Учителя му отговорил: „Сега Христа няма да го разпъват, та няма защо Йосиф да бъде тук, за да го погребва“. И добавил: „Ако бе дошъл половин час по-рано, щеше да свариш тука при мен брата Пеню и брата Голов, с които се разговаряхме. Но вие може да се срещате с него. Като запеете песента „Благославяй, душе моя, Господа“, той веднага се явява и можете да си беседвате с него. Тая песен е в негова памет“.

От това изказване на Учителя се вижда най-добре кой е брат Пеню. Той е същият Йосиф от времето на Христа, за когото ни говорят евангелистите. Да видим какво казват те за него. Да вземем например Матея. Ето как описва това събитие в глава 27, стиховете от 57 до 61: „И когато стана вечер, дойде един богат човек от Ариматея на име Йосиф, който и сам беше се учил при Исуса. Той дойде при Пилата и поиска тялото Исусово. Тогаз Пилат повели да му се даде тялото. И като взе Йосиф тялото, обви го с чиста плащеница и положи го в новия свой гроб, който бе изсякъл в камика; и като привали камик голям на гроба на вратата, отиде си“. Евангелистът Марко добавя за Йосиф, че той бил „почтен един съветник“ от Ариматея, а Лука – „човек благ и праведен“, а апостол Йоан ни разказва, че „освен Йосиф (ученик Исусов, но потаен заради страха от Юдеите) дошъл с него още и Никодим (който бе дохождал от най-първо през

нощ при Исус) и носеше една смес от смирна и алое до сто литра“.

В беседата „Живите извори“, държана в Бургас на 26 юни 1920 г., Учителя обяснява за посвещенията на някои от заминалите приятели: „Посветените са на степени – от 1, 2, 3, 4, 5 степен. Дядо П. Тихчев е от тях, Голов, Пеню Киров – също. Те живеят в свят на светлината“.

Ще завърша с написаното от сестра Райна Грозданова от Сливен. Тя имаше много лични опитности с Учителя и беше обещала да ги напише, а така също и опитността ѝ с брат Пеню по време на неговото заминаване. „Чуваме в Сливен, че брат Пеню Киров е доста болен. Моят брат живееше в Бургас. Събрахме се приятели и решихме, че най-удобно е аз да отида. Приготвихме от сливенци хубав букет и отпътувах. Заедно със снаха ми, жената на брат ми Минчо Сотиров, отиваме надвечер у брата. Сварихме го на легло. Поздравих го от приятелите от Сливен и му поднесох букета. Той много се зарадва, мириса го и го тури на сърцето си. Той беше наредил който отиде да го посети, вместо приказки да чете подред по един-два псалма. И ние сторихме същото. Вечерта си отидохме. На сутринта рано иде дъщеря му Стойка и съобщи, че тая заран татко ѝ починал. Изненадахме се. Към обед отидохме – той вече беше положен в покоите си. Ерифили – жена му, ни посрещна плачейки с думите: „Елате да ви кажа какво стана нощес. Посреднощ той ми поиска една бяла копринена кърпа, която държах в скрина си. Аз му я подадох и той каза на всички, които се намираме около него, да напуснем, тоест да излезем навън. Всички излязоха – дъщеря му, сестра му, а аз се сниших до леглото му и до печката и незабелязана останах там. Исках да видя какво ще прави. След малко той стана, седна на кревата, вдигна ръце нагоре и каза: „Ангел господен идва с пембе чаршаф да ме приеме. Ида, Господи!“. Вдигна си краката на

леглото, легна си, покри лицето си с копринената кърпа, тури сливенския букет на сърцето си, прибра ръцете си на гърдите и си замина“. Жена му много скърбеше за тия негови прояви и все плачеше и нареждаше: „Пеньо, Пеньо, светия беше, Пеньо, но аз не те познах“.

Така на 26 януари в 19 часа свърши земния си път нашият брат и старши ръководител – брат Пеню Киров.

Георги Миркович* (1826-1905)

1. Ранни години и обучение.

Д-р Георги Миркович е роден в град Сливен през 1826(27) г. в занаятчийско семейство. Дядото Мирко е земеделец и търговец на манифактурни стоки от село Ченгене сарай (до с. Стралджа, Ямболско), напълно унищожено след нападение на кърджалии в края на XVIII в. След погрома семейството се установява в Сливен. Мирко умира млад по време на чумна епидемия. Бащата Вълко учи занаят, става обущар на „папуци“ (кожени чехли), търгува и с вълна. Майката Койна е преселница от опожареното от кърджалии село Раково (Сливенско). Вълко и Койна, останали вдовци, се събират за втори брак, от който се раждат Нойко, Иванка, Руско, Костадин, Георги и близначката му Стефка, починала наскоро след раждането си. След Руско-турската война от 1828 г. и подписания през 1829 г. Одрински мир семейството се преселва във Влашко, до град Плоещ (Румъния), но по-късно, научило урока за родната стряха, отново се връща в Сливен.

Георги първоначално учи в родния си град при учителя Кешиша, а по-късно – при отявления гъркофил и българомразец Цукала, който биел и унижавал българските си ученици. От 1840 до 1843 г. негов учител е Сава Доброплодни. Въпреки желанието му да продължи образованието си в Цариград, баща му го оставя да помага в дюкяна, за да се научи, че нищо не се дава даром.

През 1847 г. с издействана от д-р Селимински стипендия младият Миркович заминава за Киев и постъпва в Духовната семинария. Негови съученици са Драган Цанков и Сава Филаретов, с които го свързва почти половинвековно

---

* Тези биографични бележки в този си вид се публикуват за първи път.

приятелство и сътрудничество в борбата за национална независимост. След една година, разочарован от лошите битови условия, станали причина за заболяването и дори за смъртта на някои българчета, той напуска Киев и заминава да се лекува в Цариград. Там го сварва вестта за смъртта на баща му.

От Сливен, където получава своя дял от наследството през 1848 г., заминава отново за Цариград. Записва се да учи в прочутата Гръцка гимназия на Куру-Чешме, но я напуска, недоволен от гъркоманското обучение и невероятните унижения, които понасяли българските ученици. Тогава се зарича да работи за просвещението на своя народ чрез славянско писмо и четмо и остава верен на това обещание до края на живота си.

През 1849 г. Миркович постъпва в Католическото френско училище в Бабек, Цариград. Завършва го, като остава много доволен от обучението. Там се запознава с монах Рене, който го въвежда в Спиритизма – движение, на което д-р Миркович става верен последовател.

През 1851 г. заминава за Франция и до 1856 г. следва медицина в Монпелие. Като студент е награден лично от Наполеон III със сребърен медал заради участието му като лекар по време на избухналата холерна епидемия в гр. Юзе, близо до Нанси. На 30 юли 1856 г. защитава докторска теза и получава титла „доктор“.

Във Франция се докосва за първи път до феномена „ясновидство“. Случва се така, че редовната месечна вноска от брат му Руско, богат търговец, който го издържал, по необясними причини се забавя. Д-р Миркович, който е изцяло зависим от тези пари, търпи лишения и е принуден да гладува. Тогава му предсказват, че парите са се забавили поради погрешно написан адрес. Това се оказва напълно вярно и след известно време той неочаквано ги получава.

Този факт му прави много дълбоко впечатление. До края на живота си той живо се интересува от тези явления, отделяйки им значително място в издаваните по-късно от него списания „Виделина“ и „Нова светлина“. Същевременно френската култура и Просвещението стават негов идеал.

2. Борба за свобода.

След завръщането си в България Георги Миркович работи като частен лекар в Сливен. Тук заедно с Добри Чинтулов започват голяма битка срещу гърцизма и решават да открият българско училище в родния си град. Д-р Миркович заминава за Румъния (1857-1858 г.), за да иска парична помощ от богатите сливенски търговци. Успява да събере 600 златни минца, но идеята по-късно пропада по вина на сливенските еснафи.

През 1858-1859 г. е градски лекар в Стара Загора. От 1859 г. заживява в Цариград. Там работи като лекар, сътрудничи в списание „Български книжици“, а през 1860 г. публикува своята „Кратка и методична българска граматика“. Учебникът получава възторжени оценки. Драган Цанков, сам автор на такава граматика, и Тодор Бурмов поместват положителни рецензии за нея в издаваните от тях вестник „България“ и списание „Български книжици“. Поради това, че методическите правила в нея са формулирани много ясно, тази граматика служи като ръководно начало в предосвобожденското методическо обучение на българчетата, а през 1883 г. тя бива издадена за втори път.

През този период гръцката Патриаршия всячески пречи на българското национално църковно движение в стремежа му да подпомогне обособяването на национално самосъзнание, български език и писменост. По това време

Русия също има отрицателно отношение към искането за самостоятелна българска Църква. Като велика сила тя се стреми сама да представлява и защитава интересите на цялото християнско население в пределите на Турската империя, с което косвено подкрепя гръцката патриаршия.

Като изход в борбата за църковна независимост на българите, Драган Цанков пропагандира идеята за припознаване на Папата за глава на Българската църква, т.е. за Уния. Оформя се ядро сред цариградските българи, подкрепящо тази идея. Сподвижник на Цанков в тази кауза е и д-р Георги Миркович. Българите търсят подкрепата на Западните сили, на първо място от най-влиятелните на деня – французите. Свързват се с представителите на лазаристката мисия с главен настоятел Еужени Борѐ, директор на френското училище в Бебек. Като много добър дипломат Борѐ нерядко се е застъпвал пред Портата за разрешаване на проблеми на българското население в Цариград, с което отдавна е спечелил симпатиите на българите там.

На 18 декември 1860 г. многобройно българско представителство от високостоящи български духовници, светски дейци и граждани връчват на апостолическия викарий П. Бруниони в Цариград молба на френски език (подготвена от лазаристите) до папа Пий IX за уния с Рим (при изрично запазване на традиционните български обичаи и славянското богослужение).

На 15 март 1861 г. Миркович, заедно с Драган Цанков, Йосиф Соколски, дякон Рафаил Попов и лазариста Еужени Борѐ, заминават като делегация за Рим при папа Пий IX за ръкополагането на дядо Йосиф като глава на Унията в България. Ръкополагането се извършва на 14 април с. г. Литургията по време на церемонията се съслужва от Соколски на църковнославянски език, с който акт се изтъква важността и уникалността на славянската книжовност. На

приема на 26 април 1861 г. във Ватикана д-р Георги Миркович и Драган Цанков получават от папа Пий IX медали, придружени с грамоти за заслуги.

Според д-р Миркович това е един изключително сполучлив дипломатически ход в борбата между три империи, който дава нова насока за разрешаването на Източния въпрос. Руската дипломация, уплашена от успеха на униатите, организира отвличането на архиепископ Йосиф Соколски (в заговора участва и Петко Р. Славейков). През 1861 г. заедно с всички атрибути на униатската архиепископия той е заселен принудително в Киев. Това слага край на движението.

През 1860 г. в Цариград пристига и Атанас Георгиев, дядото на Петър Дънов, който е избран да връчи лично подписка и да говори от името на българите от Варненска област, че те всички се отказват от гръцката патриаршия и се присъединяват към възглавяваната от Иларион Макариополски Българска народна църква. Вероятно се осъществява контакт между чорбаджи Атанас и Миркович през този период (1860/1861 г.). По възрожденска линия по-късно датират добри отношения така също между доктора и бащата на П. Дънов – Константин Дъновски.

След неуспеха на Униатската идея през 1861 г. Драган Цанков напуска Цариград, а д-р Миркович заминава за Влашко, където става градски лекар в Болград и същевременно лекар на Българската гимназия там. От 30 януари до 12 август 1864 г. той е временен директор на същата гимназия. Поддържа високо ниво на учебен и възпитателен процес но се сблъсква с несъгласието на училищното настоятелство, представлявано от невежи богати търговци. Пръв организира честването на празника на Светите братя Кирил и Методий в Болград.

В края на1864 г. д-р Миркович заминава от Болград за Браила, където е частно практикуващ лекар. Остава там до 1866 г. поради участието си в народните работи. По-късно отива в Букурещ и заедно с д-р Начо Планински става един от основателите на Букурещкия таен революционен комитет, след което се завръща в Сливен.

Запознава се с поляка Михаил Чайковски (Садък паша) и двамата създават проект за учредяване на главни български училища във всеки вилает. Според тях за добиване на българско самосъзнание най-важното е просвещението, а политическото освобождение ще дойде като последица от оформилата се национална общност върху основата на общ български език, писменост и национална Църква. Д-р Миркович е препоръчан от Чайковски и се среща с висшите турски сановници Али паша и Фауд паша. Те възприемат идеята му, но го препращат при Митхад паша в Русе. Последният се съгласява с предложението, но при условие училищата да бъдат смесени (турски и български). Д-р Миркович не приема и разочарован се отдръпва. Това обаче предизвиква продължилите с години полемики в българските вестници във Влашко и Цариград, в които участва цялата наша тогавашна интелигенция. Накрая споровете довеждат до изясняване на възгледите за независимо и самостоятелно българско училище, без участие на турци и гърци.

През 1867-1868 г. д-р Миркович сътрудничи на вестник „Македония“, издаван от Петко Р. Славейков. От 1867 до 1869 г. е градски лекар във Видин и Лом. В края на 1868 г. взема участие в един заговор, целта на който е да принуди турското правителство да издаде по-скоро дълго отлагания ферман по църковния въпрос. Идеята е с помощта на фалшиви донесения да се убеди Портата, че в страната са се явили брожения и че се очаква през Дунава да преминат

чети като тази на Хаджи Димитър, които ще воюват за църковна независимост от гърците. В този план косвено се включват и чуждите консули, които изпращат до своите правителства рапорти за появили се слухове за въстания, целящи извоюване на самостоятелна българска Църква. След проверка турското правителство открива противоречия в съобщенията, но опитът, който има с българското четническо движение, го кара да промени позицията си и да побърза с издаването на Фермана. Така на 28 февруари 1870 г. е основана Българската екзархия.

Поради обществената си дейност и организиране на революционното движение във Видинския саджак в края на 1869 г. д-р Миркович е предаден на турските власти от софийския митрополит Доротей (българин, сестрин син на Найден Геров, гъркофил и туркофил, с амбиция като доверено лице на властта да бъде посочен от нея за бъдещ български екзарх). Осъждат го на смърт. Присъдата е заменена с доживотна каторга, благодарение на прочутия възрожденски адвокат Илия Цанов. Окован във вериги, д-р Миркович е изпратен от Лом в Цариград – по Дунава до Русе, оттам пеша през Сливен (за назидание на съгражданите му) и през Одрин до Цариград. Престоява в затвора няколко месеца при нечовешки условия, поради което заболява. Прекарва около 5 години в цариградските затвори – твърде дълго участта му е била неясна. След смъртта на Али паша е прехвърлен на заточение в Диарбекир. Пристига там на 8 август 1874 г. Много скоро, наклеветен, че готви бунт, е препратен за наказание в още по-затънтено и отдалечено място – град Мардин, на границата със Сирийската пустиня. През 1875 г. под гаранцията на видни граждани-християни е освободен от оковите, за да се справи с избухналата холерна епидемия. Оставен под гаранция, той се движи свободно и лекува местното население, благодарение на което успява да

натрупа завидно състояние. Закупува недвижими имоти, които след 10 години завещава нотариално в полза на бедните, поделени между Арменската католическа община и Халдейската община в Мардин. Заточеници и затворници лекува безплатно.

Краят на заточението му идва след амнистията от 1878 г. в края на Руско-турската освободителна война. Сбъдва се предсказанието на един местен пророк, който предрича, че докторът ще бъде освободен след една голяма война.

3. Дейност след Освобождението.

След завръщането си в свободна България д-р Миркович отново се включва активно в обществения живот. Той се установява като градски лекар в Сливен – по това време вторият по значение областен град в Източна Румелия. През лятото на 1878 г. заедно с други активни сливенски граждани е сред инициаторите за създаване на Благотворително дружество „Червен кръст“. По типа на съществуващите от времето на войната руски болници и с помощта на руския „Червен кръст“, в различни градове на Източна Румелия се откриват болници. На основата на руския военен лазарет в Сливен, който се закрива, в града започва да функционира Сливенска първостепенна болница с първи управител д-р Г. Миркович (14 март - 15 септември 1879 г.).

Заедно с лекарите Начо Планински и Добри Минков основават първия сливенски вестник след Освобождението „Българско знаме“, от който излизат 24 броя – от 10 февруари до 21 юли 1879 г.

Миркович е директор на мъжката гимназия в Сливен за една учебна година (1879/80 г.). Участник е в движението срещу решенията на Берлинския конгрес за разделянето на българските земи на Княжество България, Източна Румелия

и Македония. Подписът му стои под протестното писмо до Европейската комисия във връзка с решенията на конгреса. Убеден съединист, заедно със Захари Стоянов и с брат си Руско, д-р Миркович участва в разширяване мрежата на комитетите „Единство“ за обединяване на българските земи.

Д-р Миркович е един от 10-те депутати, назначени от Главния управител в Първото областно събрание на Източна Румелия в Пловдив. Първата му сесия започва на 22 октомври 1879 г. През 1880 г. Миркович е председател на „Клуба на българите“ в Пловдив и в качеството си на такъв получава на 26 март 1880 г. благодарствена от княз Александър Батенберг по повод изпратените му приветствия от българските представители.

От есента на 1880 г. Миркович е градски лекар в Пловдив. От 8 септември 1881 г. става дописен член, а от 6 август 1884 г. – редовен член на Българското книжовно дружество (БКД)*, прераснало в Българска академия на науките (БАН) в 1911 г. В 1883 г. излиза новото му учебно пособие „Практично приготовление за граматиката в основните училища“.

Д-р Миркович пръв публично говори за възможностите на хомеопатията и е първият лечител у нас, който пропагандира метода на малките и безвредни лечебни дози. Многобройните си наблюдения в тази област публикува през 1885 г. в наръчника „Домашен омеопатически лекар или способ като как да се лекува человек самичък“. За тази книга е остро критикуван от лекарската гилдия. В отговор на критиките д-р Миркович публикува поредица от статии в периодичния печат за ползата от хомеопатичния метод на лечение.

---

* Според Устава на БКД от 7 август 1884 г. „дописни членове“ са „списатели, които развиват книжовна дейност върху България и Славянството“, а „редовни членове“ са „български книжовници със самостоятелен книжовен труд“. Званието „редовен член“ съответства на днешното звание „академик“.

В политиката той е активен член на либерално-демократичното движение. След Съединението (1885 г.) е избран за народен представител в V-то обикновено народно събрание (1887-1889 г.) от Къзъл-агачката (Елховската) и Каваклийската (Тополовградската) избирателни околии. Става държавен лекар през 1891 г. при железопътна линия Ямбол-Бургас, официално открита на 14 май 1890 г. За тази си служба на 14 февруари 1892 г. е награден с орден от княз Фердинанд – „Кръст за граждански заслуги V-та степен“.

От 1894 г. е пенсионер. Отвратен от политическите борби, той насочва вниманието си към просветната и обществено-благотворителна дейност. Започва издаването на месечното списание „Нова светлина“, в което се тълкуват тайните явления в природата. Списанието излиза от 15 април 1891 г. до 15 март 1896 г. То съдържа разнообразни статии по „спиритизъм, хипнотизъм, магнетизъм, сомнамбулизъм, опити с намагнетизирване чрез ръце, български случки от спиритизма, пророчества, предаване на мисли от разстояние, материали за здравето на човека и жизнената му сила, за източника на болестите, за лечебните средства и безсънието и др.“

Другото списание на д-р Миркович „Здравословие или запазване здравието и лекуване болестите по най-безвреден начин“ излиза от м. декември 1892 г. до м. март 1896 г. И в него се популяризират малко познати методи за лекуване (хомеопатия и др.), както и такива за запазване на здравето. Съдържа статии по хигиена, хидротерапия, лечебен магнетизъм, внушение, народна медицина, слънчеви бани, морски бани, пречистване на водата, хигиена на тялото, хранене на новороденото, правилно хранене, материали срещу алкохолизма, за неделния отдих и зимната почивка и др. През 1893 г. списанието издава брошурата от 4 страници на д-р Миркович „Предпазителни и лечителни мерки против

холерата“, за която отново е критикуван от лекарското съсловие.

През всичките тези години в списание „Нова светлина“ са публикувани много преводи от френски език на Анастасия д-р Желязкова от Варна, предимно на спиритическа тематика. През 1892 г. списанието издава книгата на Алан Кардек „Характерът на спиритическото откровение“. През 1893 г. в него се публикуват части от друга книга на същия автор на тази тема („Книга на Духовете“).

През 1893 г. отива отново в Париж. Там се запознава с мадам Лучия Гранж, чрез която по медиумичен начин получава важно съобщение за себе си и за България. В него се говорело за млад Вожд на българския народ, надарен с Божествена сила, който след много пътешествия ще се завърне в страната си. По-късно през годините д-р Миркович припознава Петър Дънов като този Вожд. Той помества информацията в списание „Нова светлина“ (Г.V, кн. III-IV от 15 юни 1895, с.118-121) и по-късно, с допълнителни бележки, в списание „Виделина“ (Г.I, 1903, кн. IX, с. 179-180). Съобщението гласи следното: „Благословена Русия, защото нейният план ще служи на Божествения план и ще отвори пътя на младия Божествен Вожд, който ще издигне знамето на независимостта на потиснатите страни в едно цяло чрез вярата на всеобщото единство на верующите в света. Миркович, мой сине, мое скъпо същество, което покровителствам, Вашият Божествен Водач, когото Вие желаете да познаете, диктува това послание на медиума в Париж, под знамето на истинската светлина“.

През 1895 г. д-р Миркович издава книгата „Безсмъртна любов“ на французина Дук дьо Помар – първия спиритически роман в България, преведен от Анастасия д-р Желязкова. Самият Миркович е във връзка със

спиритическите среди във Варна. Често пребивава в града по търговски дела на семейната фирма „Р. В. Миркович и Сие“ (седалище в Бургас), в която той има дял.

Д-р Миркович превежда и издава през 1899 г. книгата на инженер Казимир Моте „Вечните истини от духа на Виктор Юго, приети дословно от Казимир Моте“. Книгата предизвиква силната реакция на православните духовници и Миркович е критикуван в периодичния печат за нея.

Първото запазено писмо на Петър Дънов до д-р Миркович е от 1 ноември 1898 г. В него има препратени поздрави до д-р Миркович от отец Константин А. Дъновски, бащата на П. Дънов. В писмото ясно проличава близкото познанство между Петър Дънов, Георги Миркович и Анастасия д-р Желязкова.

Освен за пионер в областта на хомеопатията д-р Миркович се счита и за бащата на спиритизма в България. В Сливен той създава спиритическото дружество „Милосърдие“, регистрирано в началото на 1900 г.

През 1900 г. д-р Миркович и живеещите в Бургас Пеньо Киров и Тодор Стоименов са поканени лично от Петър Дънов на първия събор на Духовната Верига. Тримата са неговите първи ученици и редовни участници в следващите събори.

От 1902 г. до смъртта си през 1905 г. д-р Миркович издава и редактира в Сливен „Виделина“ – месечно списание, посветено на въпросите за развитието на душата, ума и сърцето. В това списание статии помества и Петър Дънов. „Виделина“ идва като естествено продължение на списание „Нова светлина“, което продължава да излиза до 1910 г., но вече с редактор Тодор Бъчваров.

През 1903 г., по случай 25-годишнината на санитарното дело у нас, Държавната санитарна инспекция

награждава д-р Миркович с медал с корона „За гражданска заслуга“, като най-стар лекар в България.

4. Последният спиритически сеанс на д-р Миркович.

Влад Пашов в своята книга „Необикновеният живот на Учителя Петър Дънов“ пише: „Случая ми разправи Дядо Благо (детският писател Стоян Русев), който беше близък с Тодор Стоименов. Ето и разказа за последния спиритичен сеанс на д-р Миркович. Събрали се той, Пеню Киров и Тодор Стоименов на сеанс да викат духове. След сеанса се заговорили по различни въпроси. Неочаквано при тях пристигнал Учителя. По време на разговора д-р Миркович го запитал: „Учителю, много работи сте ни казвали и всички са се сбъдвали. Едно нещо обаче съм имал желание да Ви питам, но не съм се решавал. Сега ще Ви го кажа. Искам да зная кога точно ще умра“. Учителя го запитал: „Няма ли да се уплашиш, ако узнаеш?“. Той отговорил: „В никакъв случай няма да се уплаша“. Тогава Учителя му казал: „Щом е така – приготви се, след три дни ще си отидеш“. Тримата останали като гръмнати. И наистина, точно след три дни доктор Миркович си заминал, както предрекъл Учителя“. Тази случка вероятно е станала през август 1905 г. във Варна, по време на поредния събор на Веригата, защото няма данни четиримата да са се срещали по-късно, през септември, в Сливен. В братските спомени може да се прочете, че след като Петър Дънов казал за предстоящото заминаване на д-р Миркович, Димитър Голов се обърнал към последния и го помолил: „Докторе, ти така и така си отиваш скоро, остави ми за спомен поне златния си часовник“. Миркович извадил часовника си, погледнал го от двете страни и му го подал. И Тодор Стоименов му предложил: „Докторе, ако искаш, остави на мене пък пръстена си за

спомен“. Миркович измъкнал пръстена си и го дал на Стоименов.

Така д-р Миркович е предупреден да приключи със земните си работи, защото заминаването му отвъд съвсем било наближило. Това заминаване става на 29 септември същата година. От Варна пристига Петър Дънов и му помага да се освободи от физическото си тяло. Миркович е погребан с големи почести от гражданството и обществеността на град Сливен.

На следващия събор на Духовната Верига през 1906 г. по молба на приятелите д-р Миркович се явява чрез Петър Дънов и разказва за своя нов живот в отвъдния свят. Учителя Петър Дънов на много места с похвала говори за неговите лекарски умения, както и за спиритическите му увлечения. Според Петър Дънов спиритизмът се явява, за да докаже, че зад материалната бариера съществува друг свят, който ние не схващаме с нашите пет сетива. „Спиритизмът и теософията са методи на Бялото Братство, те подготвят пътя му“ – казва той на събора през 1919 г. Едновременно с това Петър Дънов предупреждава, че увлечението към него е вредно и опасно за човек, който лесно става жертва на сили от низше естество и архаична еволюция. Търсейки у човека място за изява, те чрез заблуди и внушения могат да го отклонят от правия път.

5. Учителя Петър Дънов за д-р Миркович.

5.1. Младият евангелист.

Аз ще ви приведа един пример за добра постъпка из живота на доктор Миркович. Той е много лъган от духовете. Хората го считаха за голям скъперник – петаче не даваше, но щом говорят духовете, отваряше кесията си. Кажеш ли: „Аз искам пари!“, той отговаряше: „Е, не може, тук има сметка“.

Но като му говорят духовете, широко отваряше кесията си. Искаше да приложи Новото учение.

Един български младеж беше чиновник в едно русенско село. Методистите там го обръщат към методизма. После обаче и баптистите го заинтересували, започнали да го убеждават и да го кръщават. Станал баптист, но го уволняват от Общината. Той е излязъл от Методистката църква, като станал баптист. След като го уволнили, пасторът му казал: „Ние не можем да те издържаме“. Казва тогава на баптистите: „Аз тук само за хляба си ще слугувам“. Казват му: „Иди си търси работа на друго място“. Този баптист, при когото искал да остане, бил бакалин. Не иска да остане при него, защото ще види как работи и ще го критикува. Страх го е да не види, че послъгва. Доста са умни те. Казват: „Не си за нас. Трудна е тази работа, потърси другаде“.

Един ден този младеж ми пише писмо: „Закъсах, ходих в Румъния, какво да правя?“. Казвам: „Ела във Варна“. Дойде той, замязал на циганин, целият окъсан, миришат му краката, целият мирише. Завеждам го при Доктора. Той го погледна, понеже обича чистотата, даде му половин лев, даде му една риза и гащи, съблече си дрехите и му ги даде. Казва му: „Твоите дрехи ще ги хвърлиш“. Прати го на баня да се очисти, казва: „Тия дрехи дай ги някому“. Връща се той, гледам го хубаво облечен, замязал на Доктора. Купи му също обуща, чорапи, казва: „Тук ще останеш, при нас. Ще ядеш, каквото ядем. Ти ще ядеш, каквото Господ дал“.

Казах на евангелистите: „Кой от вас може да си съблече дрехите като доктор Миркович и да ги даде?“. Малцина от евангелистите има, които могат да направят това. Докторът отиде, купи си нови дрехи и даде своите си. А дрехите му бяха хубави, той се носеше изящно. Свали ги много демократично, като че неговият син се върна от

странство. Той беше нежен. Духовете казали на Доктора: „Да помогнеш на това момче!“ и той му каза: „Ще се оправи. Духовете ще оправят всичко, стига да ги слушаш“. Цял месец стоя този младеж. Докторът му дава книги да чете, да се развива.

Най-после д-р Миркович иска да му създаде работа, казва: „Какво да го правим?“. Казвам: „Да го поставим да продава книги“. Имаше един книжар във Варна, Велчев. Отиде при него докторът, казва: „Дайте му книги колкото иска, да продава, аз кредитирам заради него“. Взе книгите този младеж, отиде някъде и не се върна вече. Казва Велчев: „Не се върна вашият човек“. Рекох: „Ние да сме на негово място, ще направим същото. Може би да е направил някое добро някъде“. Поусмихна се Докторът и казва за този момък: „Е, няма нищо! Духовете тъй казаха, ще го търпим. Влюбил се е сигурно, намерил една млада мома. Духовете ще оправят тази работа. Той е мил, но не разбира още какво му говорят духовете“.

Аз харесвах тази черта у д-р Миркович – че има голяма вяра. „А – казваше той – духовете не могат да лъжат, будала съм аз, че не съм ги разбрал право.“ Той не казваше: „Тъй рекъл Господ“, но „Тъй рекли духовете“. Блажени верующите!

Отивам един ден в книжарницата на Велчев, казва ми: „Вашият избраник ми задигна толкоз книги за няколко хиляди“. „Колко ти дължим? Момък е, стават тия работи. Не искаме да те подяждаме, ние ще ги платим, считай, че все едно той ти е платил. Този момък може би още не е продал книгите, намира се в трудно положение. Като продаде книгите, може да дойде. Ти да не се смущаваш, колкото струват, ще платим.“ Платихме му. Казва: „Много добре постъпвате. Така трябва да се постъпва“.

Велчев беше много взискателен, точно дава и взема. Друг евангелист да му заеме пари назаем, казва: „Чакай да видя имам ли тия пари в касата!“. Отваря касата и казва: „Толкоз пари, колкото ти искаш, не мога да ти дам. Понеже ако ти не платиш, аз трябва да ги платя. Не искам да лъжа. Понеже нямам толкова пари, колкото искаш, да ти гарантирам, не мога да гарантирам. Аз имам правило: когато някой иска да му гарантирам, не гарантирам, докато аз нямам толкоз пари в касата. Като имам, тогава може да гарантирам“. Казвам му: „Харесвам ти това, една хубава черта е. Тури тия пари в касата, които ти даваме, за да можеш да му гарантираш. Ако ние не ти дадем, няма да можеш да гарантираш“. Като му платихме, вече имаше толкоз пари в касата, за да може да гарантира.

После Докторът ме попита: „Как стана тая работа?“. Казах му: „Този младеж не си е досвършил работата. Онова, което е видял от тебе, отиде да го прилага. И като го приложи, ще се върне при нас. Той отиде да продава книги. Печалбата ще дойде“.

5.2. Детинска вяра.

Аз бих желал всички да имате тази детинска вяра на д-р Миркович. Той беше отличен човек във всяко отношение, разсъждаваше философски, но дойдеше ли до духовете, казваше: „Тук разсъждения няма. На нас говорят по-висши същества, аз съм ученик и ще изпълня всичко“. Щом няма духове, той казваше: „Аз съм лекар“ и тогава сам, по своите медицински познания предписваше лекове. Щом дойдат духовете, пита ги: „Какво да се даде на болния?“. – Намагнетизирана вода. „Слушай – казва на болния, – има една медицина по-висока от нашата, тя е медицината на духовете. Като пиеш намагнетизирана вода, ще оздравееш.“ И действително той лекуваше добре. Дойде някой болен при него, даде му намагнетизирана вода и след един месец

оздравява. Той казваше: „Трябва да знаете, че когато духовете намагнетизират водата, всичките болести се лекуват“. Той лекуваше по два начина. Всякога запитваше духовете: „Как да лекувам, по научно-медицински начин или чрез намагнетизирване?“. Ако му се кажеше, че трябва да лекува по медицински начин, той даваше хапове. Доста вещ медик беше, но щом му казваха да лекува по начина на духовете, веднага даваше магнетическа вода без никакви хапове. И казваше: „Тази магнетическа вода е хиляди пъти по-силна от нашите лекарства“.

5.3. Жабите.

Ние сме се отдалечили от Бога доброволно. Вие не знаете кога една мисъл е Божествена и кога не е Божествена. Можете да предполагате само, но положително не знаете. Понякога казвате, че нещо ви е подшушнало вътре, казало ви е нещо. И тогава казвате, че „Духът отвътре ми каза това и това“. Такива случаи има много в спиритизма. Едно време, когато беше жив доктор Миркович, нашите приятели често устройваха сеанси. Та един ден, като се събрали неколцина в Бургас, казали на доктор Миркович от страна на тия духове да отиде в Сливен, че като се върне, щяло да му се открие някаква голяма тайна. Доктор Миркович отива в Сливен, връща се, но никаква тайна не му се открила. Защо не му се открила? После му казали, че ако тази тайна се открие, целият Бургас щял да се покрие с жаби. Доктор Миркович се примирил с това положение. Той предпочел да не му се открие тайната, отколкото градът да се покрие с жаби. Трябва да се даде тълкувание на този език. Жабите са символ на материалистическия живот. Значи не може да се открие една тайна на човека, ако мястото, дето се намира той, е обхванато от материалистически живот. Този материалистически живот ще помрачи и мислите, и

чувствата, и постъпките му. Той ми разправяше тия анекдоти. Аз му казвам: „Блажен си, че имаш такава вяра“.

5.4. Офицерът и духовете.

Д-р Миркович, който издаваше списание „Нова светлина“, ми разправяше за един офицер, след като говорихме за спиритизма. Този офицер толкоз се изплашил от духове и го било страх, та жена му трябвало да излиза и да го пази. Казва на жена си: „Как не те е страх, ела с мене да ми кажеш къде ще вървя, откъде идват“. Не може да извади ножа да се брани срещу духове. Той вижда призраци. Това е фантазия, в ума си създал известни неестествени съотношения.

5.5. Богатството.

Д-р Миркович, наш приятел, казваше: „Втори път аз не искам да бъда богат, искам да бъда слуга при някой добър господар“. Вие искате да бъдете господари, да имате милиони левове. Тогава именно ще бъдете най-нещастните хора; вие ще бъдете затворници, оградени във вашите пари. Един милион лева на гърба ви – това е голям товар. Вие уважавате богатите хора, искате да отнемете техния товар, да го сложите на вашия гръб. Това не е разбрано учение. Нима ще се сравните с онзи осел, натоварен с икони? Когато всички почнали да се кланят на иконите, той започнал да рита, като помислил, че на него се кланят. Следователно, ако хората ви почитат и уважават, това е за кръстовете и иконите, които носите.

5.6. Д-р Ксанти.

Разправяше ми един наш приятел – д-р Миркович, който сега е в онзи свят, следното. Когато бил в Париж, отишъл при един ясновидец, който му предсказал всичко, каквото ще му се случи в живота. Той му предсказал и най-последното, което му се случи.

Пак доктор Миркович ми разправяше друг случай за някой си грък, който свършил медицина и станал доктор – доктор Ксанти. Като отивал да следва в Париж медицина, той си казал: „Ако свърша науките си успешно, ще се върна в България пеш“. Като свършил добре, турският посланик му дал пари за път, но той казва: „Аз си обещах, че ако свърша добре, ще се върна пеш в България“. И тръгнал назад за България. Като наближил родния си град, спрял в едно турско село да нощува. Вечерта му се явили насън трима турци. Единият от тях му казва: „Стани да видиш какво правят с мене“. Той става насън, излиза в двора и вижда, че няколко души убиват един турчин и го скриват под стълбата, като го затрупват с тор. Събужда се на другия ден и заминава за Одрин. През нощта пак му се явяват тия трима турци, които му казват: „Иди при валията и му разкажи какво си видял“. Той става, отива при валията и му казва: „Не съм проверил факта, но ми се присъни“. Тогава валията изпраща с него един юзбашия да видят какво е станало и намират, че е станало точно така, както той разправил. Намират убития турчин под стълбата. Тогава хващат разбойниците и разследват работата.

Когато си отивал в Цариград, тримата турци пак се явяват на д-р Ксанти и му казват: „Ти ни направи една голяма услуга, искаме да ти дадем каквото пожелаеш. Искай едно добро от нас да ти направим“. – Искам да зная кога ще умра. „Ти искаш нещо много трудно от нас, но ще знаеш, че като ти се явим, три дена след това ще умреш, ще заминеш за онзи свят.“ И д-ът разправя, че тази работа станала точно така. Питам: как стават тия работи? Питам: когато се телеграфира от Цариград или от Франция, или от Германия за България, как става това? Когато се говори по радиото от една държава в друга, как става това? Става по някакъв начин. Това показва, че целият свят лежи на една разумна

основа. Ако съзнанието на добрите хора се пробуди, те ще разберат как стават тия работи.

5.7. Предсказанието.

Аз само на едного казах кога ще замине за онзи свят – на един мой приятел, д-р Миркович, за което съжалявам, че съм го казал. На други не казвам. Той искаше да знае кога ще умре. Определих деня, годината. Като му казах, като че го попарих с вряла вода. И умря точно когато му казах, замина за другия свят. Човек по-добре е да не знае, то е най-хубаво. Невежеството е за предпочитане пред знанието. При смъртта животът почва да се изтегля от краката и ръцете нагоре към горния край на главата и оттам излиза. Има една нишка, която съединява Духа с пъпа и ако тази нишка не се скъса, човек се връща, но ако се скъса – не може да се върне. Лошо е, когато хората умират преждевременно. Понеже ако човек умре преждевременно, трябва да остане тук, докато се изпълнят годините. Например ако умре 20 години по-рано, трябва да остане 20 години тук. Ако остане 20 години тук, ще влиза в този или онзи. Някои заминали, ако не са напреднали, обсебват други, искат да ядат, хвърлят паници.

5.8. Призоваване духа на д-р Миркович.

На това събрание присъства духът на д-р Миркович, който говори чрез П. К. Дънов. За духа на д-р Миркович имахме поставен стол около масата. Той поздрави всички ни и изказа съжаление, че не е работил, както би трябвало да работи, когато бил между нас на Земята: „Долу минавах за мъдър и умен, а тук съм като малко дете“. Той каза, че в астралния мир духовете работят и почиват. Тяхната работа била да преработват грубата материя и да образуват видимия мир, в който ние живеем. Духът на Миркович почти на всекиго от нас каза по нещо, а към Михалаки Георгиев завърши със следното: „На мъдрия ум не давай, на силния мост не ставай, за хляб не се продавай“.

Тодор Стоименов* (1872-1952)

1. Ранни години.

Тодор Стоименов (Стоянов) е роден в Пазарджик на 15/17 май 1872 г. Отрасва в бедно семейство с баща Стоимен Георгиев и майка Мина Стоименова Георгиева. Т. Стоименов има брат, който в началото на миналия век живее в Созопол, както се разбира от писмата на П. Киров. Вероятно това е Димитър Стоименов Македонски, който взема участие в първите сбирки на Бургаския кръжок, а освен това за известно време (ок. 1911 г.) братските събирания са ставали в неговия дом. В писмата се споменава евентуално и за друг брат, който има проблеми с правосъдието, като за съдействие се търси влиянието на М. Казакова. Т. Стоименов има също и сестра Мария, която е посещавала Изгрева и е играла Паневритмия. В спомените за нея на хора от Братството се говори, че е имала кралска осанка и държание.

След заболяване в детска възраст Т. Стоименов остава с недъг в дясната ръка, което не му позволява да я използва пълноценно до края на живота си. Пише с лявата си ръка, но бавно, което е причина да няма негови спомени. Семейството му е средно заможно и той като юноша помага на баща си в кожарския занаят. Завършва трети прогимназиален клас в родния си град. Неговата любознателност му помага да се ограмоти добре и така още на 17-18 години постъпва като писар в Пазарджишката община. След известно време семейството му се изселва в Бургас. През 1891 г. Т. Стоименов започва работа като чиновник в Бургаския окръжен съд. Усърден в работата си, постепенно се издига до степен секретар на съда, на която

* Тези биографични бележки се публикуват за първи път.

служба се е пенсионирал на 45 години по стария закон за пенсиите.

2. Обръщане към духовното.

Интерес към духовното Т. Стоименов има от дете, както твърди самият той, и още тогава търси смисъла на живота. Влиза в различни общества, чете материалистическа литература, която по това време е в апогея си. Но все остава празно в душата му и даже в един период от живота си (1896-1897), по време на вътрешни борби със себе си, той решава чрез чисто философски разсъждения, че животът няма смисъл. Това обаче не го задоволява, тъй като дори и да не намира такъв, разбира, че животът не може да бъде без смисъл.

През 1897 г. все още е дребен чиновник в Бургаския окръжен съд. По това време е на квартира в една малка стаичка, където прекарва свободното си време в четене. Ето спомените му оттогава.

„Една вечер преживях нещо страшно. Както си четях, стори ми се, че столовете се раздвижиха, в шкафа започна да се тропа. Настръхнал в ужас, аз легнах на леглото и се завих презглава. На другия ден ми казаха, че се явили таласъми и в други къщи. Тогава се запознах с един млад чиновник, който се наричаше Васил Козлов. Той се занимаваше със спиритизъм и беше чел такива книги. Още щом се срещнахме, ми каза: „Ти си много добър медиум“. Така започнахме да правим опити с писане и масичка.

Чрез В. Козлов се запознах с друг един човек – П. Киров, който се оказа много по-напреднал. Беше хубав, малко пълен, спокоен, добър, мълчалив човек, много сърдечен и много духовен. Малко след това се запознах и с д-р Миркович, който може да се каже, че е бащата на

спиритизма в България. По това време докторът издаваше спиритическото списание „Виделина“.

На един от спиритичните сеанси духът между другите верни неща ни каза: „Животът ви да бъде евангелски“. Дотогава считах Евангелието за попска книга, на което ни учеха в училище. Така си купих първата Библия и започнах сериозно да се занимавам с нея.“

По време на друг сеанс Тодор Стоименов разбира, че духовното му име е Азаил, а неговият духовен ръководител е Ферени, който е слязъл от възвишената планета Феташ.

Приятелят В. Козлов им обещава, че ще ги запознае с някой си Петър Дънов, „много напреднал в духовно отношение човек“. И наистина, Т. Стоименов и П. Киров изпращат Козлов на пристанището в Бургас за Варна, откъдето той трябва да отпътува за Египет (Кайро). В. Козлов се среща и говори с Петър Дънов за тези приятели. Така те получават писмо, откъдето и тръгва кореспонденцията помежду им. През месец август 1898 г. П. Киров отива във Варна и се среща лично с Петър Дънов, след което споделя с Т. Стоименов: „Това нашето са само опити. Г-н Дънов е наистина много напреднал духовно човек, от който ще научиш неща, които ще те осветлят по много въпроси“. До 1900 г. тримата – Т. Стоименов, П. Киров и д-р Миркович, продължават да се събират, да четат Евангелието и да разискват по духовни въпроси.

3. Първата среща с Петър Дънов.

Т. Стоименов и П. Киров работят за известно време заедно в Бургаския съд, където допълнително имат време да се опознаят и сприятелят. След близо две години писане на писма навръх Великден в началото на април 1900 г. щастието и на Т. Стоименов било голямо – той се среща лично с Петър Дънов във Варна. П. Киров отпътува на 30

март, а Т. Стоименов няколко дни след него се качва на увеселителния параход за Варна. В началото на април през същата година във Варна се състои и първата олимпиада на юнашките дружества, на която се събират хиляди юнаци от градове и села от България и чужбина. Това е първият събор от такъв мащаб, който представлява много ярка форма на изява на обединените гимнастически дружества „Юнак“. За това събитие Т. Стоименов продължава да си спомня до края на живота си, което говори, че заедно с П. Киров са присъствали на големия форум.

В спомените си от първата среща с Петър Дънов Т. Стоименов споделя:

„Трябва да кажа, че П. Киров беше отишъл напред с друг курс на парахода, така че аз пристигнах сам и трябваше да ги търся. Отседнах при свой познат – Христо Симов, който се оказа роднина на Учителя. Той ме заведе в дома му. Точно в това време те се завръщаха заедно с П. Киров от лозята на Варна. Там те са ходили на разходка и са имали дълги и твърде оживени разговори.

Учителя беше млад енергичен мъж, изискано облечен, който говореше охотно, както и охотно мълчеше и слушаше с усмивка събеседника. Обичаше да се шегува. Скоро ни изповяда, че неговите роднини искали да ги води по сладкарници и танцувални вечеринки, че искали да го назначат чиновник при владиката, който бил близък на баща му. Той учтиво отклонявал всичките покани, като предпочитал да се занимава с четене, с изнасяне на беседи по френология в читалището. Тогава издал книжката си „Науката и възпитанието“, която обаче не му донесла никакви особени приходи – той и без това повечето я подарявал. По-късно той беше предприел обиколки из страната, като пак така изнасяше сказки и правеше измервания на черепите, от което е имал известни скромни доходи. Когато по-късно

идваше в Бургас, за да не плаща на хотел, спяхме заедно на едно легло в моята скромна стаичка. Но никога не се назначи на държавна служба, нито беше станал зависим от някого. Това беше едно голямо разочарование за неговите близки, които очакваха, че той ще пласира по-добре своята отлична подготовка, своите документи от чужбина.

Помня тогава, че между другите въпроси беше и тоя: „Вие виждал ли сте ангел?“. „Естествено, в различни степени!“ – беше отговорът. С една дума, аз бях съвсем поразен, което чувах от него. Струваше ми се, че духовният свят е станал така близък и понятен, като че беше самият физически свят, който ме заобикаляше, който виждах с очите си и пипах с ръцете си.

„А кога ще можем да направим конгрес на духовните хора в България?“ – запитах го аз. „И това може да стане, ако се получи заповед Отгоре.“ Мене ме порази това „ако се получи заповед Отгоре“.

4. Първият събор на Бялото Братство в България.

„Можете да си представите нашето самочувствие“ – продължава своя разказ Т. Стоименов, – когато наистина през месец юли получихме покана за конгрес във Варна. Датата беше определена – това беше първият конгрес на Бялото Братство в България – юли 1900 г.

Трудно беше за нас двамата с П. Киров да се откъснем от службата си. Имахме тогава един строг началник, който определяше отпуските. Не беше възможно да се мисли, че той ще пусне нас двамата едновременно, както беше необходимо да отсъстваме. И все пак чудото стана. Когато излезе разписанието за отпуските на чиновниците, беше предвидено ние двамата да бъдем в отпуска точно през дните, които бяха предвидени за конгреса. Тъй като ни пуснаха три дни по-рано от датата на парахода, ние решихме да не се бавим нито час –

кой знае какво може да му дойде на началника на ума и да вземе да ни спре. Затова решихме да тръгнем пеш. Така и потеглихме сутринта с по едно палтенце на гръб. Пътят беше 120 км, през мъчнопроходими места, покрити с гори и планини. Последният ден Пеню Киров, понеже му се подбиха краката и ходенето му стана затруднено, можа да се качи на една селска кола със сено и така ме изпревари. Когато пристигнах сам във Варна, той вече се беше окъпал и преоблякъл. На другия ден пристигна и третият конгресист – д-р Миркович, идвайки от Сливен и с параход през Бургас. Той малко се разсърди, че не сме го чакали, но му мина. Конгресът трая три дни и беше едно от най-паметните ми преживявания. Това бяха дни на беседи, разходки из околностите на Варна, молитви, приятелски разговори. Когато аз запитах мислено Учителя: „Как може това да се нарече конгрес, след като в него участват само трима души?“, той каза гласно, като отговаряше на мисълта ми: „Сега сте трима, но ще дойде време, когато ще сте хиляди“.

На 23 юли 1900 г., неделя, в 5 часа сутринта, заедно с П. Киров и д-р Миркович Т. Стоименов получава водно кръщение от Петър Дънов на р. Девня, при моста на жп линията за Варна. Така оттогава до края на живота си Т. Стоименов остава верен на идеите и не се отделя от пътя, показан му от Петър Дънов. Слабичкият, като че въздушен чиновник, както са го наричали братята, надживява с доста години другите двама участници в събора. Единствен той е свидетел как от трима човека на първия събор след заминаването си Петър Дънов оставя десетки хиляди последователи.

5. Несправедливото обвинение.

През 1904 г. Тодор Стоименов сънува една вечер как го нападнала глутница вълци, които без малко щели да го

разкъсат. Озърнал се и видял, че наблизо има дърво. Бързо се хванал за клоните му и се качил горе. Така се отървал. Сънят бил дотук. На другия ден излиза от печат малка брошура от един православен свещеник, насочена срещу неговото име. Този свещеник го обвинявал, че бил проводник на евангелизма в Бургас и по този начин отклонявал народа от православието.

Книжката е от 11 страници и се нарича „Грях ли е да се молим на Бога за ближния?“. Отпечатана е в Карнобат с подзаглавие „Отговор на бургаските протестанти“, с автор К. Христов. Това е протойерей Костадин (или Константин) Христов, бургаски архиерейски наместник. На първата си страница брошурата започва с думите: „В печатницата „Велчев“ в Бургас е напечатано едно пасквилче под наслов „Ти победи!“, носещо дата 25 март 1904 година. Прочетох пасквилчето с душевна тъга, защото съдържа куп ругания по адрес на Църквата и православния български народ. Помислихме, че това е работа или на безбожници, или на протестанти, защото засега не познаваме по-други врагове на всичко, що е българско“.

Протойерей Христов продължава настъплението си срещу Тодор Стоянов. „Не сме се мамили. На 3 май Тодор Стоянов, българин, протестантин, писар при Бургаский окръжен съд, ми се представи ухилен до уши, подаде ми пасквилчето и възкликна: „На, това е за вас предназначено!“. Стана явно, че бургаските протестанти намислили да отмъщават на бургаските граждани, та турили налице нещастния Тодор Стоянов. А за какво има да отмъщават? Ще обясним.

Руско-японската война изненада света и причини тъга на славянските народи. Всички разтвориха сърцата си за молитва към Бога, всички развързаха кесиите си за ранените руси. С такава цел се събраха и бургаските граждани на 7

март в църквата. Във време на молебена, когато обяснявахме положението, когато всички слушаха с прискърбие душевно, протестантчето Тодор Стоянов се закикоти и заклати глава назад-напред предизвикателно. Предугадихме какво мисли и без да посочим името му, изобличихме го, и той се посрами и млъкна. Тодор Стоянов излиза след това с пасквилчето „Ти победи!“.

Нека каже сега Тодор Стоянов, като е чиновник, като е евангелист, а ругае властта, която го храни, не му ли шепне нещо съвестта? На, тук ний сме виновати, че дирим съвест в човек, който безразсъдно е станал отстъпник от Светата Христова Църква. Протестантин и съвест...

Хайде, Тодор е едно глупаво още момче и като зашеметен в заблуждението не знае какво прави; ами какво да кажем за Велчев, който е станал негов съучастник, като напечатал такова едно безбожно пасквилче по адрес на Църквата и народа? От наша страна ний ще молим Бога да вразуми и просвети заблудените и ги настави в пътя на истината. А за по-нататък имат думата: за Тодор – началството му; а за останалите пет протестанти – гражданите, на чийто гръб трупат богатства. Те могат да им внушат благоразумие.“ Така завършва протойерея своята брошурка.

К. Христов обвинява Тодор Стоименов за написаното, но дали е така? Отговора го дава самият протоиерей в брой 26 на в. „Нова Епоха“ от 26 юни 1904 г., публикувайки едно „Предизвикано обяснение“. „Обаче работата излиза съвсем другояче. Ако се вярва на бургаския протестански проповедник Пачеджиев, автор на брошурката „Ти победи!“ бил не Тодор Стоянов, а Николай Велчев. Той я прочел в ръкопис на 5-имата бургаски протестанти като проповед и отсетне я напечатал. Явява се въпросът защо е взет като автор на брошурата Т. Стоянов, а не Велчев? На това има да

отговорим: защото, когато ни се поднасяше от Т. Стоянов, Н. Велчев беше при нас и блуждаеше разсеяно, като хич да няма хабер от тази работа. Но сега вече положително знаем, че авторът на безбожните глупости по адрес на гражданите, на Църквата, на чиновничеството, на учителството и на духовенството е Николай Велчев, печатар в Бургас, следователно общественото презрение минава за негова сметка, а не за сметка на Т. Стоянов.“

В потвърждение на това, че не Т. Стоименов е авторът, е и изложеното от самия Николай Велчев в отпечатания малък сборник „Разпни го, Разпни го!“, където той поема авторството върху себе си.

6. Живот в Школата.

През 1914 г. Т. Стоименов се премества в София. След пенсионирането си през 1917 г. започва работа като чиновник в представителството на АД „Сингер“ (предприятие за продажба на шевни машини). Той е много старателен в работата си, човек с бистър ум, който не допуска грешки, поради което е много ценен и уважаван. Често е похвалван и награждаван за усърдна работа. През 1926 г. се сдобива със 7 дка земя на Изгрева, която през 1958 г. е отчуждена. Работата му в „Сингер“ е доходна, което му дава значителна материална независимост. Тази материална база би могла да послужи евентуално за създаване на семейство, но за да остане верен на препоръките на Петър Дънов – „да работи“ за Божието дело, той не се оженва, а живее с роднини. Така Т. Стоименов има наистина възможност да се занимава с братски работи и до края на живота си остава най-верният член на Братския съвет.

Т. Стоименов е много скромен, пестелив, но същевременно и амбициозен. Честен, спокоен, уравновесен, добре разположен, леко критичен, но безупречен в работата

си, той става един от стълбовете на Бялото Братство. По маниери и движения наподобява английски лорд – винаги хубаво облечен и с добра обхода към околните. Здравето му е деликатно, той е със слаба фигура, но добре оформена глава. Най-голямата му слабост е да гледа борбите – по онова време една от най-зрелищните и посещавани масови спортни прояви. Тогава изгрява щастливата звезда на Дан Колов, за когото и Учителя Петър Дънов говори в беседите си.

Т. Стоименов е определен от Учителя Петър Дънов за касиер на Братството – при него се съхранява десятъкът. В тази си длъжност е стриктен и отговорен, даже и твърде педантичен в очите на някои. Всичко е под негов контрол и той не разрешава да се разпилее и стотинка. Не на всеки отпуска пари, а като истински касиер винаги дава с неохота, за което си е навличал гнева на братята. Той държи всички пари под дюшека си и когато трябва да отпусне някаква сума, много трудно взема такова решение сам и обикновено се консултира с Учителя Петър Дънов.

Също така е председател на Младежкия окултен клас, а заедно с П. Епитропов се грижи изцяло за братския живот и всичко, свързано с организацията на съборите. След заминаването на Учителя Петър Дънов той става ръководител на новоизбрания Братски съвет до своята смърт.

От чиновническата си работа Т. Стоименов придобива ред ценни качества, които му помагат в трудното организиране на Братския живот. Той е научен да спазва законите на държавата. Като съвременник и сподвижник на Учителя Петър Дънов през всичките тези години той знае становището му по много въпроси и затова много държи да се спазват законите на държавата. Той е привърженик на законността при всяка една власт и с оглед на това държи да

се направи устав на Бялото Братство. Този устав обаче не е одобрен от социалистическата власт.

Според спомените на Борис Николов Тодор Стоименов лично го предлага за следващ ръководител на Братството и в потвърждение на това му дава личния си пентаграм, с който работи около 40 години. Пред всички ръководители от провинцията той съобщава намерението си, което бива прието единодушно, най-вече заради огромния му авторитет и уважението, с което всички братя са се отнасяли към него.

Напуска този свят на 22. X. 1952 г. в един часа с диагноза сърдечен удар.

7. За Учителя Петър Дънов и Учението.

Според спомените на Т. Стоименов, когато Петър Дънов идва в Бургас през 1901 г., той е изключително скромно облечен, но винаги чист. Обувките са старовремски, с ластици около глезените. Това е логично, тъй като по това време той не е имал средства. Отсяда в квартирата на Т. Стоименов и спи с него на едно легло, тъй като липсва второ. При П. Киров тогава не е било възможно да се отсяда поради сложните отношения, които той имал с родителите на жена си.

Т. Стоименов е на квартира в дома на един грък, който обитавал съседната къща. При едно от следващите си посещения в Бургас Петър Дънов е поканен от Т. Стоименов на вечеря заедно с други братя и сестри. Както са седнали край масата, при тях пристига разтреперан хазяинът и с плач се обръща към Петър Дънов: „Детето ми е болно, на умиране. Всички лекари вдигнаха ръце. Ако не му се помогне, след няколко часа ще умре. Моля ти се, помогни ми!“. Петър Дънов изважда от джоба си една неупотребявана носна кърпа, подава я на разтревожения баща и му казва: „Като си отидеш, сложи кърпата на лицето на детето“. Той я

взема, благодари му, бързо си отива у дома и я слага на лицето на детето. То веднага заспива. Когато на другия ден се събужда, е вече съвършено здраво. Бащата отива наново при Петър Дънов и през сълзи му благодари.

В интервю пред списание „Български бранител“ от 1939 г. на въпроса какво е личното мнение на Т. Стоименов за г-н Дънов и неговото Учение, той отговаря: „От всички мои лични опитности с г-н Дънов, когото сега всички наричаме вече Учител, от всички мои критични наблюдения за близо 40 години аз мога да кажа най-чистосърдечно, че той е Божи пратеник не само за България, но за целия свят. Той е видимият представител на невидимото Всемирно Бяло Братство, на което глава е Христос и което иде в тази епоха да въдвори Царството Божие на Земята.

Това Братство работи между всички народи с различни форми, за да се събудят и съзнаят людете, че са преди всичко безсмъртни души, произлезли от един център – Бога, и като схванат своя царствен произход, да заживеят в хармония със свещените принципи на Божията Любов, на Божията Мъдрост и Божията Истина. Тия принципи ще преобразят света, като внесат топлина в сърцата, светлина в умовете и благородство в душите на хората, за да бъдат те достойни граждани на това велико, необикновено Царство, което иде да се въдвори на Земята, на която ще обитават високоинтелигентни души – светещите същества на Шестата раса. Нали Христос казва: „Блажени кротките, защото те ще наследят земята!“, а за себе си казва: „Аз съм кротък и смирен по сърце“. Но от Този кротък и смирен по сърце Христос излезе най-великият революционер в полето на духа, какъвто друг историята не познава. За Неговите принципи последователите Му са отивали без страх и с любов на жертвениците.

Духът е, който дава живот, плътта нищо не ползва. Хората на плътта ще се самоизядат, а хората на Духа ще преодолеят всички препятствия, защото идеалите им са безсмъртни и имат за обект Доброто на цялото човечество. Това са работниците Божии, които носят сърце чисто като кристал, ум светъл като Слънцето, душа обширна като Вселената, дух мощен като Бога. Защото такива са, които излизат от Бога. Христос казва: „Не всеки, който ми казва „Господи, Господи!“, ще влезе в Царството Божие, но онези, които вършат Волята на Отца Моего“. И: „Господ не гледа на лице, но на сърце“. Резултатите са, които определят качеството на извършената работа.

Учението на Учителя е учение за целокупния живот, а не за формите и затова е приспособимо за целия свят и всички религии. Според мене Църквите са разсадници: цветето докато е малко, го държат там, после го преместват, докато укрепне. Така е и с душите, докато укрепнат. Затова Учението не е против никоя Църква, а е за всички религии. Животът – това е благото, дадено ни от Бога, а добрите ни резултати в живота зависят от нашите чувства, мисли и постъпки, хармониращи с Волята на Бога.

А щастието и величието на един народ зависят: 1. От високия морал на отделното семейство; 2. От разумността на неговите обществеици; 3. От проницателността на неговите държавници, защото държавниците, това са банките, в които се влагат капиталите на Невидимия свят, и от разумната им функция зависи да се увеличава или намалява кредита им или дори да се закрият, когато изпаднат в нечисти ръце.

Всяка проява си има своите дълбоки причини. Обикновеният се спира на проявата, а разумният търси да се справи с причините. Учителя учи, че истински човек е онзи, който е хармонизирал в себе си сърцето, ума и волята.

Такива човеци трябва да бъдем! И един ден всички ще бъдем такива истински човеци.“

Показалец на лични имена[*]

Ананаил – У.7 (бел.37).
Арменчето – вж. Партомян, Мелкон.
Архангел Божий – П.К.6, П.К.7.
Васил – вж. Козлов, Васил.
Велчев – Николай В. Велчев, Николая – П.К.24, У.25, (бел.102), У.27, П.К.26, П.К.27, У.28, П.К.28, П.К.29, У.33, У.34, У.37, П.К.35, У.39, У.44, П.К.40, У.45, У.46, У.47, У.48, П.К.43, У.49, У.50, П.К.45, У.51, П.К.46.
Велчев – Христо (или Димитър) – П.К.17 (бел.82).
Гавраил, пратеник Божий – П.К.44 (бел.16).
Гедеон – П.К.21 (бел.91).
Данаил, Божий пратеник – П.К.20, У.21, П.К.21, П.К.34.
Джамбазов, Хараламби – П.К.9 (бел.44), П.К.14, У.17, П.К.16, П.К.18, У.21, П.К.20.
Доне – П.К.35 (бел.122).
Доктора – вж. Миркович, д-р Георги Вълков.
Д-ра – вж. Миркович, д-р Георги Вълков.
Емануил – едно от имената на Бога – П.К.40 (бел.140), У.45, П.К.43.
д-р Желязкова, Анастасия – П.К.34 (бел.117).
Йосифаил – П.К.42 (бел.149).
Камен – П.К.27 (бел.108).
Козлов, Васил Р. – П.К.1 (бел.2), П.К.2, П.К.3, У.2, П.К.5, П.К.6, П.К.7, У.9, П.К.9, У.14, П.К.14, П.К.16, У.19, П.К.18, У.21, У.25, П.К.34, П.К.40, У.46, П.К.42, У.49, П.К.45.
Лермонтов, Михаил – П.К.10 (бел.49).
Малаков, Георги – П.К.17 (бел.83).
Мелкон – вж. Партомян.
Миркович, д-р Георги Вълков – Доктора, Д-ра – П.К.1 (бел.3), П.К.2, У.1, П.К.3, У.2, П.К.5, У.4, У.6, П.К.7, У.7, П.К.8, У.8, П.К.9, У.11, П.К.11, П.К.12, П.К.13, У.14, П.К.14, У.15, У.16, П.К.15, У.17, П.К.16, У.20, П.К.17, П.К.18, У.21, П.К.20, У.22, П.К.21, П.К.22, У.23, У.24, П.К.24, У.25, П.К.27, П.К.28, У.32, П.К.29, У.33, У.34, П.К.34, У.37, П.К.35,

[*] В писма от Учителя П. Дънов – *У.*, в писма от Пеню Киров – *П.К.*

П.К.36, У.39, П.К.37, У.41, П.К.38, У.43, У.44, П.К.40, У.45, П.К.41, У.46, П.К.43, У.49.
Михаил, Архангел – У.1 (бел.9), П.К.6, У.5, П.К.7, У.7, П.К.14, У.15, П.К.21, П.К.40; П.К.43.
Натанаил – П.К.40 (бел.143).
Орифил, ангел – У.3 (бел.16).
Партомян, (Мелкон) – П.К.21 (бел.92), П.К.27, П.К.34, П.К.40, П.К.43, У.49, П.К.45.
Пачеджиев, Костадин Я. – У.49 (бел.159).
Рафаил, Архангел – У.3 (бел.16), П.К.13.
Стоянов, Тодор – Теодосий, Теодоше, Тодор, Тодорова, Тодорчо – П.К.2 (бел.6), П.К.3, П.К.4, У.1, П.К.5, П.К.6 У.5, У.6, П.К.7, П.К.8, П.К.9, П.К.10, П.К.11, П.К.12, П.К.13, У.14, П.К.14, У.15, У.16, П.К.15, У.17, У.18, П.К.17, П.К.18, У.22, П.К.21, П.К.22, У.24, П.К.23, П.К.24, У.17, П.К.25, П.К.27, У.29, У.30, П.К.28, У.32, П.К.29, У.34, У.36, П.К.34, У.37, П.К.35, У.39, П.К.37, П.К.38, У.41, П.К.39, У.44, П.К.40, У.45, П.К.41, У.46, П.К.42, У.47, У.48, П.К.43, П.К.44, У.49, У.50, П.К.45, У.51, П.К.46.
Тихчев, Петър – У.19 (бел.75), У.21, П.К.20, У.22, П.К.23.
Тодоров, Иван, пастор – П.К.43 (бел.155).
Уфестет – П.К.21 (бел.90).
Ферени – П.К.12 (бел.27), П.К.34.
Х(а)раламби – вж. Джамбазов.

Показалец на географски имена[*]

Америка – У.21
Атина – У.35
Бургас – П.К. 1-30, 33-37, 39-46; У.1, У.15, У.23, У.33, У.35, У.41, У.42, У.43.
България – У.19.
Варна – П.К.2, У.1-21, П.К.31, П.К.32, П.К.24, П.К.28, У.33, У.34, У.35, П.К.37, У.41, П.К.38, У.44, П.К.39, П.К.40, У.45, П.К.43.
Гюле кьой – У.22, У.24, П.К.24.
Дряново – П.К.14.
Емаус – У.39.
Кайро – П.К.3.
Касъмово, с. – П.К.43.
Назарет – П.К.19.
Николаевка, с. – У.23, У.24.
Николаевска община – У.22.
Нови паар – П.К.26, У.25-51, П.К.30, П.К.31,П.К.32,П.К.33, П.К.37, П.К.38, П.К.46.
Община Варна – У.24.
Париж – П.К.40, У.46, П.К.42, П.К.45.
Русе – У.21, П.К.20.
Сливен – У.46, П.К.43.
Хотанца, с. – У.19, У.16.
Цариград – П.К.33.
Шумен – У.41.
Ямбол – П.К.23.

[*] В писма от Учителя П. Дънов – *У.*, в писма от Пеню Киров – *П.К.*

*Показалец на библейски цитати**

У.1 – Дан.7:13.
У.2 – Йоан. 14:1-22; Кор. 10:10-14; Еф. 5:7-18; Еф. 6:10-19; [Еф. 4:22-25]; [Пс.102:13]; Откр. 19:11-17.
У.3 – Йоан. 5:13-16; Йоан. 2:28, 29; 1 Петр. 5:10,12; Рим. 13:11-14.
У.12 – 2 Тим. 2:19; 1 Сол. 4:17,18; [Йоан. 14:15-17].
У.13 – Ис. 63:9; Пс. 58; Откр. 16:9-21 (докрая); Рим. 8 гл.
У.14 – Йоан.15:14.
У.15 – Пс. 27 (по Слав. Пс.26)
У.16 – Пс. 98, 27, 93; 2 Петр.1:20, 21; [Йоан. 14:27]; [Йоан. 15:2].
У.17 – 1 (или 2) Посл. Тим. 2 гл.
У.19 – Притч. 2:1,9; Мат. 21:21, 23; Откр. 20; [1 Кор. 6:12].
У.21 – [Мат. 17:20].
У.22 – 2 Сол.2:13; [Иоан. 14:2,3]; Плач Йер. 3:25, 26.
У.24 – [Йоан. 16:13]; [Деян. 26:24].
У.25 – Рим. 12 гл.
У.26 – [Марк. 12:34]; [Еф. 4:22-25]; Ис. 57.
У.27 – [Йоан. 3:5,6]; [Еф. 4:22-25]; [Мат. 6:13].
П.К.25 – [Мат. 28:19]; [Мат. 19:16]; [Мат. 3:]; [Йез. 34:11].
У.28 – Пс. 91: 1,9, 10-16 (по Слав. Пс.90); Пс. 119:105 (по Слав. Пс.118);; Притч. 30:5; 29:25, 26; 18:15; Гал. 3:9; Еф. 2:13, 22; Кол. 3:14, 17,(18); 1 Петр. 4:1,19; 3:12, 22; 1 Йоан. 5:1, 21.
У.29 – Пс.37:23 (по Слав. Пс.36).
У.30 – [Мат. 10:16]; Йоан. 6:63; Йоан. 15:26; Йоан 15:10; Йоан 17:17; Йоан 15:7; [Еф. 4:22-25]; [Лук.12:32].
У.31 – Мат. 21:21, 22; [Мат. 9:37,38]; [Мат. 7:7]; Ис. 55:10, 11; Ис. 49:15; Ис. 57:15;.
Пс. 118; 1 Сол.5:17-21; Еф. 5:17, 19,20; Йоан.15 гл.
У.32 – Лук. 14:26-28; Иоан. 20 гл.; Пс. 55:22.
У.34 – [Лук.18:27].
У.35 – [Деян. 17:15,16].
У.37 - Деян. 17:30; [Лук.18:27]; [Йоан.4:23].
П.К.35 – Рим. 13:8-10.
У.38 – [Рим. 7:24]; [Рим. 8:1-3]; [Мат. 20:16].

---

* В писма от Учителя П. Дънов – *У.*, в писма от Пеню Киров – *П.К.*

У.39 – [Лук. 24:13]; [1 Кор. 13:3]; [Мат. 10:38]; [Иоан. 14:23]; [1 Кор. 10:31]; [Мат. 18:20]; Гал. 5:5.
У.40 – [2 Кор. 3:6].
У.45 – Деян. 22:15, 16; [Мат. 4:19]; [Изх. 20:7]; Йоан. 14 гл.
У.47 – [Мат. 10:28]; Притч. 7 гл.
У.48 – Мат. 26:41; 1 Петр. 4:12; Иак. 5:10; 1 Йоан. 4:18; Рим. 8:27; [Евр. 12:4]; 2 Кор. 11:24-31; Притч. 9:9; Лук. 12:32; [Мар. 28:20].
П.К.43 – [Втор. 18:11]; Евр. 1:13,14.
У.50 – [2 Петр. 1:2]; [2 Петр. 1:5-8].

Хронологичен показалец на писмата

Писма на Учителя Петър Дънов			
№	*Местопис.*	*Дата*	*Вид писмо*
1	Варна	14 септ. 1898	
2	Варна	26 септ. 1898	
3	Варна	8 окт. 1898	
4	Варна	8 ноем. 1898	отв.карта
5	Варна	18 ноем. 1898	
6	Варна	29 ноем. 1898	отв.карта
7	Варна	2 дек. 1898	
8	Варна	7 дек. 1898	отв.карта
9	Варна	23 дек. 1898	
10	?Варна	1 ян. 1899	поз.карта
11	Варна	4 ян. 1899	отв.карта
12	Варна	21 ян. 1899	
13	Варна	7 февр. 1899	отв.карта
14	Варна	24 февр. 1899 Така говори Госп.	
15	Варна	11 март 1899	затвор. карта
16	Варна	14 март 1899	
17	Варна	4 апр. 1899	отв.карта
18	Варна	17 апр. 1899	отв.карта

Писма на Пеню Киров			
№	*Местопис.*	*Дата*	*Вид писмо*
1	Бургас	2 авг. 1898	
2	Бургас	8 септ. 1898	
3	Бургас	18 септ. 1898	
4	Бургас	4 окт. 1898	
5	Бургас	16 окт. 1898	
6	Бургас	12 ноем. 1898	
7	Бургас	30 ноем. 1898	
8	Бургас	6 и 7 дек. 1898	
9	Бургас	27 дек. 1898	
10	Бургас	3 ян. 1899	съобщ.
11	Бургас	18 ян. 1899	
12	Бургас	2 февр. 1899	
13	Бургас	9 февр. 1899	
14	Бургас	1 март 1899	
14 про дъл.	Бургас	28 февр. 1899 към писмо от 1 март	
15	Бургас	28 март 1899	

19	Варна	29 апр. 1899	
20	Варна	6 май 1899	отв.карта
21	Варна	8 юни 1899	
22	Гюле кьой	12 юли 1899	
23	Николаевка	3 авг. 1899	затв.карта
24	Гюле кьой	1 септ. 1899	
25	Н.Пазар	30 окт. 1899	затв.карта
26	Н.Пазар	7 ноем. 1899	затв.карта
27	Н.Пазар	10 ноем. 1899	отв. писмо
28	Н.Пазар	29 дек. 1899	отв.карта
29	Н.Пазар	1 ян. 1900	отв.карта
30	Н.Пазар	20 ян. 1900	
31	Н.Пазар	10 февр. 1900	
32	Н.Пазар	8 март 1900	
33	Н.Пазар	17 март 1900	
34	Н.Пазар	25 март 1900	
35	Н.Пазар	1 апр1900	
36	Н.Пазар	20 апр. 1900	отв.карта
37	Н.Пазар	10 май 1900	
38	Н.Пазар	3 юни 1900	отв.карта
39	Н.Пазар	16 юни 1900	
40	Н.Пазар	10 юли 1900	отв.карта

16	Бургас	21 апр. 1899	
17	Бургас	4,5,7 май 1899	
18	Бургас	28 май 1899	отв.писмо
19	Бургас	8 юни 1899	Видение
20	Бургас	2 юли 1899	отв.писмо
21	Бургас	15 юли 1899	
22	Бургас	28 юли 1899	
23	Бургас	9 септ. 1899	
24	Бургас	27 октом. и 1 ноем.1899	
25	Бургас	12 ноем. 1899	
26	Бургас	23 ноем. 1899	отв.писмо
27	Бургас	23 дек. 1899	
28	Бургас	17 февр. 1900	
29	Бургас	16 март 1900	
30	Бургас	30 март 1900	отв.писмо
31	Варна	1 апр. 1900	телегр.
32	Варна	3 апр. 1900	
33	Бургас	14 апр. 1900	отв.писмо
34	Бургас	2 май 1900	
35	Бургас	30 май 1900	
36	Бургас	13 юни 1900	отв.писмо
37	Бургас	7 юли 1900	отв.писмо

41	Н.Пазар	10 юли 1900	
42	Н.Пазар	18 юли 1900	телеграма
43	Н.Пазар	6 авг. 1900 ново	телеграма
44	Н.Пазар	12 авг. 1900 ново	отв.карта
45	Н.Пазар	21 авг. 1900	
46	Н.Пазар	1 септ. 1900	отв.карта
47	Н.Пазар	11 септ. 1900	отв.карта
48	Н.Пазар	16 септ. 1900	
49	Н.Пазар	8 ноем. 1900	
50	Н.Пазар	12 ноем. 1900	
51	Н.Пазар	27 ноем. 1900	

38	Варна	18 юли 1900	отв.писмо
39	Бургас	25 юли 1900	отв.писмо
40	Бургас	15 авг. 1900	
41	Бургас	31 авг. 1900	отв.писмо
42	Бургас	10 септ. 1900	
43	Бургас	26 септ. 1900	
44	Бургас	5 ноем. 1900	съобщ.
45	Бургас	23 ноем. 1900	
46	Бургас	21 дек. 1900	отв.писмо

Речник на остарели и чужди думи

Архангел (гр.) – върховен, най-висш ангел; от гр. *арх* – ‘главен’ или ‘изначален’, и *ангелос* – ‘вестител’.
Аслъ (тур.) – наистина, всъщност.
Бахча (пер.-тур.) – зеленчукова или овощна градина.
Бесовъпрошателство (ост.) – извикване на зли духове.
Благовременно (ост.) – в удобен случай.
Благоутробие (ост.) – милосърдие.
Вам (ост.) – дателен падеж от *вие*; на вас.
Вендуза (нгр.) – вид стъклена чаша, която се употребява за загряване при простуда чрез привличане на кръв към повърхността на кожата.
Вишнаго (ост.) – родителен падеж от *вишен*; върховен.
Водител (ост.) – ръководител.
Гора (книж.) – планина.
Длъжност (ост.) – задължение.
Дрезгавина (ост.) – неясна, слаба светлина.
Дървено масло (ост.) – зехтин.
Зайде (ост.) – захожда, скрива се зад хоризонта.
Занят (рус.) – зает.
Заря (рус.) – светлинно оцветяване на хоризонта преди изгрев и след залез слънце.
Земперик (пер.-тур.) – езиче на ключалка.
Запретя, запрещавам (ост.) – забранявам.
Истий (ост.) – същ, същински.
Кантора (фр.) – работно помещение на търговец, адвокат и др.
Касателно (ост.) – що се касае до.
Катадневен (ост.) – всекидневен.
Кошарина (диал.) – кошара.
Кружок (ост.) – кръжок, кръг.
Кръвник (ост.) – кръвожаден човек, убиец.
Кър (тур.) – поле, ниви.
Лапа (тур.) – каша, забъркана от трици, ленено семе и др. под. за налагане върху болно място; компрес.
Литургисвам (диал.) – ходя на литургия (църковна служба).
Любезен (ост.) – мил, любим.
Мая (пер.-тур.) – квас, подкваса.

Медлено (рус.) – бавно.
Мъртвовъпрошателство (ост.) – извикване на мъртъвци.
Мрачкаво (ост.) – тъмно.
Надея се (ост.) – надявам се.
Надлежаще (книж.) – нещо много важно, което се налага на вниманието поради изключителността си.
Нам (ост.) – дателен падеж от *ние*; на нас.
Намогвания – домогвания.
Напрежният – предишният.
Наряд – изпълнение на особени задължения или служба (воен.), вкл. молитвена програма, молебен.
Нѐйсе (тур. разг.) – както и да е.
Немарене, немара (книж.) – немарливост.
Нему (ост.) – дателен падеж от *него*; на него.
Нине (ост.) – сега.
Обдирвам (ост.) – търся навсякъде.
Обленявам (ост.) – ставам ленив.
Относително (ост.) – относно.
Преидат (ост.) – преминават.
Преломване (ост.) – разчупване, пречупване.
Придирям (ост.) – изисквам много.
По (ост.) – след.
Повидимому (рус.) – както изглежда, разбира се.
Повинен (ост.) – виновен.
Повседневно (диал.) – всекидневно.
Поминувам (ост.) – живея, прекарвам.
Потон (ост.) – дървен под.
Предида (ост.) – идвам преди др. някой, предшествам го.
Прежен (ост.) – предишен.
Прикосна се (книж.) – допра се, докосна се.
Причастник (ост.) – участник в нещо.
Прощение (ост.) – прошка.
Раб, рабче (ост.) – става дума за раб Божи; предан човек на Бога.
Разправям (диал.) – уреждам, разпореждам се с нещо.
Разтленен – разложен, гнил.
Разумение (ост.) – разбиране, проумяване.
Ревност, ревнувам (ост.) – голямо залягане над работа; усърдие, грижливост.
Рикая (книж.) – наддавам животински вик, рева.

Свеня се – срамувам се, стеснявам се.
Свише (цсл.) – отгоре, от небесните висини, от Бога.
Сеанс (фр.) – 1. спектакъл; 2. определено време, в което се извършва нещо; 3. събиране, заседание.
Себили, себят – обсебват, завладяват, присвояват.
Сетнина (ост.) – последствие, резултат.
Скратявам (диал.) – съкращавам.
Слог (рус.) – 1. сричка. 2. стих.
Снизхождение (рус.) – отстъпчивост към чужди грешки или недостатъци.
Сподобявам (ост.) – удостоявам.
Спиритуализъм (лат.), спиритус – ‘дух’; С. е събирателно понятие, обозначаващо всички учения и практики, с които се влиза във връзка с духовете, както и с мъртвите
Стрепет (диал.) – спънка.
Строптиливост (книж. ост.) – упорит, своенравен, опърничав.
Тарифа (ар.-исп.) – 1. разпис на цени за превоз, мита или надници. 2. разпис за движение на превозни средства.
Тегота (ост.) – тежка, неприятна работа или задължение; мъка, грижа.
Теке (ар.) – молитвен дом с жилища за дервиши; мохамедански манастир.
Томува (ост.) – дателен падеж от *този*; на този.
Трен (фр. ост.) – железопътен влак.
Турям (ост.) – слагам, поставям.
Упокоение (църк.) – душевен покой на заминали от този свят.
Утеснявам (ост.) – поставям някого на тясно; притеснявам, измъчвам, угнетявам.
Ухищрение (книж. ост.) – хитрина.
Фарисейство (арам., прен.) – лицемерие.
Шантан (ост.) – кафене с певица.
Шепотник (ост.) – клюкар.
Щемпел (нем.) – печат, клеймо.
Явявам (ост.) – съобщавам, обаждам.

Литература

1. Дневник на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов). София: Дар-Логос, 1999.
2. Дънов, Петър. Науката и възпитанието. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2007.
3. Изгревът на Бялото Братство пее и свири, учи и живее. Т. II. София, библиотека „Житен клас“, 1995.
4. Изгревът на Бялото Братство пее и свири, учи и живее. Т. XXIV. София, библиотека „Житен клас“, 2009.
5. Дънов, Петър. Писма до първите ученици. София: Астрала, 1999.
6. Дънов, Петър. Оживяване. НБ, 1942/1943, т. 2, София, 1998.
7. Дънов, Петър. Сила и живот, т. 1. София: Захарий Стоянов и Бяло братство, 2006.
8. Дънов, Петър. Разумното сърце. София: Захарий Стоянов, 2005.
9. Дънов, Петър. Акордиране на човешката душа, т. 1. София: Бяло братство, 2008.
10. Дънов, Петър. Великата майка. София: Бяло братство, 2006.
11. Учителя във Варна. Второ издание. София: Бяло Братство, 1999.
12. Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Миркович. София: Нар. библ. Св. Св. Кирил и Методий, Бяло Братство, 1999.
13. Вестители на истината. Второ издание (без местоизд.), Бълг. Библейско д-во, 1994.
14. В-к „Бранител”, бр.108-112 от 1938 г.

Обяснителни бележки

Във всяка обяснителна бележка са посочени инициалът на подателя, номерът на писмото и датата – за Учителя Петър К. Дънов – *У.*, за Пеню Киров – *П.К.*

---

[1] Архивът на П. Киров представлява събрани и добре подредени чернови на 105 писма, които той е изпращал до Петър Дънов през годините 1898-1914 г. Всички негови писма (с малки изключения) се публикуват за първи път в тази книга. От своя страна, П. Дънов е отговорил със 131 писма, 39 от които се публикуват също за първи път тук. Бележката на П. Киров в началото на ръкописите: „Първи свитък, има и втори“ обхваща черновите на писмата от 1898 г. до 1900 г. включително. (П.К., № 1, 02.08.1898 г.)

[2] Васил Р. Козлов – вероятно от Ямбол, спиритист, който по тази линия се запознава в Бургас с Т. Стоименов (Стоянов) и П. Киров. През лятото на 1894 г. живее в Силистра, където получава сп. „Нова светлина“ на д-р Миркович (името му фигурира в списък на абонатите за 1894 г., в кн. 2 и 3-4 на IV-та годишнина на списанието). По думите на Т. Стоименов (Стоянов) Козлов работи като чиновник, а преди да отплава за Египет (Кайро) от Варна през 1898 г., свързва П. Киров с Петър К. Дънов. Козлов се познава с д-р Миркович, с Анастасия д-р Желязкова и с Константин Дъновски (бащата на П. Дънов). В писмо от 1899 г. се споменава, че Козлов има намерение да замине за Америка. От средата на 1900 г. живее в Париж, а от 1901 г. започва да се занимава там с търговия. През 1902 г. заминава за Лондон, а през 1907 г. отпътува за Америка, където се губят по-нататъшните му следи. (П.К., № 1, 02.08.1898 г.)

[3] Д-р Георги Вълков Миркович (10.03.1826–29.09.1905) – бележит лекар, общественик, възрожденец, издател, народен представител в Областното събрание на Източна Румелия (1879г.), V-то обикновено народно събрание (1887 г.), по-късно член на Българското книжовно дружество (дн. БАН). Основава в Сливен първия български вестник след Освобождението – „Българско знаме“ (1879 г.). Издава окултни и здравни списания. Създава първото българско спиритическо дружество „Милосърдие“. Пионер в областта на българската хомеопатия. (Подробности за живота му вж. в приложението „Биографичен калейдоскоп“.) (П.К., № 1, 02.08.1898 г.)

[4] Допълнителна бележка на П. Киров върху писмото му. Вероятно това е първата действителна среща между П. Киров и Петър Дънов. По този повод Минчо Сотиров (ръководител на Братството в Бургас 1918-1954 г.) разказва: „На брат Пеню е било казано от Архангел Михаил да отиде с първия параход във Варна, където ще има среща. Брат Пеню запитал с кого и как ще познае лицето. Архангел Михаил му казва, че ще му се открие. Тръгва. Параходът спира на пристанището, посрещачи много. Брат Пеню спира, гледа и чака. В навалицата вижда един млад човек, на гърдите на когото на три ленти една над друга е написано със златни букви следното: „Аз съм този, който бях преди 2000 години!“. Така брат Пеню отива при него и тръгват. Лентите се изгубват“. Това събитие не е потвърдено обаче от конкретни факти нито в писмата, нито в дневника на П. Киров, което говори, че такава среща се е състояла, но не на физически план. (П.К., № 2, 08.09.1898 г.)

[5] *Сеанс* е понятие в спиритизма, с което се назовава контакта на т. нар. медиуми с Невидимия свят. Спиритизмът се основава на предположението, че съществува свят от фина материя, който обгръща материалния свят. Като движение спиритизмът се разгръща след 1848 г. във фермата на Джон Фокс от Хайдсвил, щата Ню Йорк, когато сестрите Маргарет и Кати Фокс започват публично да демонстрират контактите си с духове. Подобни демонстрации стават мода в Европа и САЩ, но течението истински се разраства в началото на XX в. Във Великобритания, където спиритизмът се радва на вниманието на сър Оливър Лодж и сър Артър Конан Дойл, интересът към него е особено голям. Асоциацията на спиритистите във Великобритания и Националният съюз на спиритистите са двете най-големи организации от този вид в света по онова време. (П.К., № 2, 08.09.1898 г.)

[6] Тодор Стоименов (Стоянов). С фамилията Стоянов е известен в Бургас. Роден е в Пазарджик през 1872 г. По-късно семейството му се преселва в Бургас. От 1891 г. работи като чиновник в Бургаския окръжен съд. Участва в спиритически сеанси с П. Киров и подписва заедно с него „Божието обещание“. През 1914 г. се премества в София. Тук е известен с фамилията „Стоименов“. От около 1917 г. работи към АД „Сингер“ – представителство на известната фирма за шевни машини в България. Завършва земния си път в София на „Изгрева“ през 1952 г. (Подробности за живота му вж. в приложението „Биографичен калейдоскоп“) (П.К., № 2, 08.09.1898 г.)

[7] От това писмо, както и от предното, се подразбира, че д-р Миркович е живял за известно време във Варна. Този факт се потвърждава и от писмото на П. Дънов до Миркович от 1 ноември 1898 г. (вж. кн. „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Г. Миркович 1898-1902“, София, 1999, с. 11). (П.К., № 2, 08.09.1898 г.)

[8] Това е най-ранното запазено писмо на Петър Дънов след завръщането му от Америка. (У., № 1, 14.09.1898 г.)

[9] Става дума за Архангел Михаил**.** В системата на ангелската йерархия, разработена от византийския богослов Дионисий Ареопагит (V-VI в.), архангелите заемат осмия от деветте ангелски чина. Древното предание говори за седем архангели (вж. бел. 16). От тях ортодоксална традиция назовава по име само трима: Михаил – небесният „архистратег“ (от гр. „върховен военачалник“), пълководец на верните на Бога ангели и хората в космичната война с враговете на Бога, победоносен антагонист на дявола, покровител и ангел-хранител на „народа Божий“, т.е. на съвкупността от всички вярващи (в Стария завет – на Израил, а в Новия завет – на „воюващата църква“); Гавраил – известен предимно с участието си в благовещението; Рафаил – Архангел-лечител. (У., № 1, 14.09.1898 г.)

[10] Вероятно става дума за Орифил (вж бел. 16). (У., № 1, 14.09.1898 г.)

[11] По-късно П. Дънов казва: „Под думата „отгоре“ аз разбирам Великото, Красивото, Разумното в света, което осмисля нещата и дава подтик на всяко живо същество в света“. (вж. беседата му „Закон на вярата“ от 11.12.1938 г. в книгата „Любовта дава живот“, Неделни Беседи, София, 1999, с. 141). В този смисъл би трябвало да се подразбира употребата на израза „от горе“ по-нататък в писмата. (У., № 1, 14.09.1898 г.)

[12] По това време общественият транспорт в България е силно ограничен. От Варна до Сливен по-бързо и по-удобно се е стигало през Бургас по море, тъй като не се е минавало през Стара планина. (У., № 1, 14.09.1898 г.)

[13] Ерифили (1867/68–1933) е съпруга на П. Киров с баща Анастас Георгиев и майка Марийонка Тенева. (П.К., № 3, 18.09.1898 г.)

[14] Става дума за Тодор Стоименов (вж. бел. 6). (У., № 2, 26.09.1898 г.)

[15] Това послание е „Призвание към народа ми български“. Бъдещото издаване на Призванието и финансирането му от д-р Миркович, който по това време е все още във Варна, вероятно е обсъждано с П. Дънов, само се е чакал знак „от горе“. Това проличава и в по-късното писмо на

П. Дънов до д-р Миркович от 14.11.1898 г.: „Имам неотложна заповед от горе, която Ви и предавам да изпълните, без да се бавим... Няма вече място за двоумение“. (вж. кн. „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Г. Миркович 1898-1902“, София, 1999, с. 15). (У., № 3, 08.10.1898 г.)

[16] Орифил – първият от седемте архангели, който е управител в периода от 200 г. пр. Хр. до 150 г. сл. Хр.; вторият е Анаил (150-500 г.); трети е Захариил (500-850 г.).; четвърти – Рафаил (850-1190 г.); пети – Самаил (1190-1510 г.); шести – Гавраил (1510-1879 г.); седми – Михаил (1879-2300 г.). В писмо до д-р Г. Миркович от 14.11.1898 г. П. Дънов пояснява, че всъщност „този, който диктува това, не е Орифил, но друг Елохил, който е един от великите князе на Небето, велик служител Божий, който е нарочно пратен от Господа на Силите да изпълни Неговата воля“. (вж. кн. „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Г. Миркович 1898-1902“, София, 1999, с. 15). (У., № 3, 08.10.1898 г.)

[17] В мистичните философии и системи има много стълби – Браминската стълба символизира Седемте свята; Кабалистичната стълба – седемте низши сефирота; за Стълбата на Яков се говори в Библията (Бит. 28:12); известни са още Стълбата на Митра, Стълбите на розенкройцерите и т.н. Стълбата е символ на извисяването и придобиването на голяма стойност, неделими от символиката на вертикалността. (У., № 3, 08.10.1898 г.)

[18] Ангелската йерархия според терминологията на П. Дънов се състои от: 1. Ангели – Братя – носители на живота и растителността; 2. Архангели – Братя на огъня и топлината; 3. Началства – Братя на времето, състоянието и такта; 4. Власти (Елохими) – Братя на външните форми и изкуствата; 5. Сили – Братя на движението и растенето; 6. Господства – Братя на интелигентността и радостта; 7. Престоли (Тронове) – Братя на Волята и ритъма; 8. Херувими – Братя на Мъдростта и хармонията; 9. Серафими – Братя на Любовта и мелодията. (У., № 3, 08.10.1898 г.)

[19] В семейната йерархия с „дядо“ в Бургаския край се назовава тъста, така че тук се има предвид бащата на Ерифили – Анастас Георгиев. (П.К., № 5, 16.10.1898 г.)

[20] В този период от живота си, както се вижда от писмото, П. Киров се е самоопределял като протестант. Очевидно и в очите на околните е бил такъв. (П.К., № 5, 16.10.1898 г.)

[21] В края на XIX и началото на XX век „протестант“ и „протестантин“ са традиционно обидни думи, обозначаващи „разпътен“ или

„неморален“ човек. Днес хора от православното изповедание често наричат протестантите „сектанти“. (П.К., № 5, 16.10.1898 г.)

[22] От това изречение може да се предположи, че дотогава писмената връзка между П. Киров и П. Дънов се осъществява чрез д-р Миркович. (П.К., № 5, 16.10.1898 г.)

[23] „Призвание към народа ми български“. В писмото си от 14.11.1898 г. до д-р Г. Миркович П. Дънов пояснява: „Всичко аз приготвих с голямо усърдие и Ви провождам копие от оригинала в най-чиста форма с днешната поща. Напечатайте го и го разпратете навсякъде за знание“. (вж. бел. 15). (У., № 4, 08.11.98 г.)

[24] Отворена картичка – писмо, написано върху специална пощенска карта, която не се поставя в плик. (П.К., № 6, 12.11.1898 г.)

[25] Съобщение – понятие в спиритизма, с което се назова посланието на призования дух, отправено към медиума. (П.К., № 6, 12.11.1898 г.)

[26] Става дума за „Божието обещание“, прието от П. Дънов на 13 февруари 1899 г., което той изпраща на П. Киров и Т. Стоименов в Бургас заедно с „Десетте свидетелства Господни“ в писмото си от 24 февруари 1899 г. (У., № 5, 18.11.1898 г.)

[27] Вероятно става дума за Ферени – духът, който най-често „се е съобщавал“ с П. Киров и Т. Стоименов (У., № 5, 18.11.1898 г.)

[28] Писмото се публикува за първи път. (У., № 6, 29.11.1898 г.)

[29] Възможно е това там да са и материалите с коректури на „Призванието“, подготвяно за отпечатване. (У., № 6, от 29.11.1898 г.)

[30] Денят 29 ноември 1898 г. е неделя. Четвъртък ще бъде 3 декември. (У., № 6, от 29.11.1898 г.)

[31] Затворено писмо – обикновено писмо, запечатано в плик. (П.К., № 7, 30.11.1898 г.)

[32] След като около 10 октомври 1898 г. д-р Миркович минава през Бургас на път за Сливен, той се връща отново около 20 ноември вече с поръчение от П. Дънов да финансира и организира отпечатването на „Призванието“. За това съдим и от писмото на Учителя до него от 14 ноември с.г. (вж. бел. 15). (П.К., № 7, 30.11.1898 г.)

[33] Кръвта говори за насилствена смърт на жертва с умилостивителна (очистителна) цел. Изразът „Спасителева кръв“ много често се използва в този смисъл (Римл. 5:9-11; Кол. 1:20) и дори когато Неговата смърт се разглежда като жертва, ударението пада върху кръвта Му, пролята чрез смърт, което прави „жертвоприношението“ действено. (П.К., № 7, 30.11.1898 г.)

[34] Отпечатването е трябвало да стане в печатница „Велчев“ в Бургас. Фамилията Велчеви води началото си от с. Жеравна, Котленско. Бащата – Вълъо Атанасов Велчев, абаджия, и майката – Ганка Тодорова Стоянова, имат общо 9 деца – 5 синове и 4 дъщери. Трима от братята – Христо, Димитър и Николай, живеят и работят като книжари и печатари в Бургас. Родът Велчеви е един от значимите в историята на гр. Бургас, допринесъл много за просперитета на града в края на XIX и през XX век. Атанас е най-големият, следван от Христо, Димитър и Николай. През 1924 г. Д. Велчев основава първата в България и на Балканския полуостров моливна фабрика „Девеко“, която след национализацията през 1947 година е известна под името „Хемус“. Атанас Велчев, също печатар и книжар, живее и работи във Варна. Цялото семейство Велчеви поколенчески се свързва с Протестантската църква. (П.К., № 7, 30.11.1898 г.)

[35] Тогава молитвите и събиранията са провеждани в стаичката под наем на Т. Стоименов. У П. Киров е било невъзможно поради конфликта с родителите на съпругата му, в чийто дом живее. (П.К., № 7, 30.11.1898 г.)

[36] Тук може би става дума за обещанието на Доктора, че като заможен човек ще финансира безусловно делото Божие. Явно у д-р Г. Миркович са се появили колебания, за които намеква П. Дънов. (У., № 7, 02.12.1898 г.)

[37] Вероятно се визира Анаил (вж. бел. 16). Ананаил се споменава в седмия разговор от „Седемте разговора“ на П. Дънов, където вероятно става дума за д-р Миркович: „Ананаил се радва за своя познат приятел, когото обича“. (вж. „Изгревът“ на Бялото Братство пее и свири, учи и живее“. Т. II., София, 1995, с. 80). (У., № 7, 02.12.1898 г.)

[38] Такова отворено писмо с дата 4 декември липсва в архива на П. Киров. (П.К., № 8, 06-07.12.1898 г.)

[39] Става дума вероятно за Христо В. Велчев. Книжарница „Хр. В. Велчев“ е създадена в Бургас около 1893 г. Там се продават учебници, книги за прочит и разни канцеларски материали. От 1897 г. Христо Велчев има и печатница. Същата година започва да издава книги. От 1 януари 1902 става съдружник в печатницата с най-малкия си брат Николай Велчев. Те са такива до 1 юли 1908 г. след което се разделят и Николай поема свой самостоятелен път като печатар и издател. След тази дата Христо Велчев повече не издава книги. (П.К., № 8, 06-07.12.1898 г.).

[40] Този ден, 6 декември 1898 г., е неделя. Вероятно става дума за време „до една седмица“. (П.К., № 8, 06-07.12.1898 г.)
[41] Писмото се публикува за първи път. (У., № 8, 07.12.1898 г.)
[42] Същият от бел. 39. (У., № 8, 07.12.1898 г.)
[43] Това вероятно е брат му Димитър Македонски. Т. Стоименов има сестра Мария и може би още един брат. (П.К., № 9, 27.12.1898 г.)
[44] Хараламби Джамбазов е данъчен чиновник в гр. Дряново около 1898 г., познат от кръга на В. Козлов. Споменава се още няколко пъти в писмата на П. Киров и П. Дънов, но явно не взема по-нататъшно участие в дейността по създаването на Синархическата верига. При първата си обиколка на България през 1903 г., когато минава през Дряново, П. Киров отсяда при него. Х. Джамбазов се среща с П. Дънов във Варна през октомври 1903 г. (П.К., № 9, 27.12.1898 г.)
[45] Писмото се публикува за първи път. Възможно е Новогодишното пожелание да е написано на последната страница на писмо, на което липсва началото. (У., № 10, ?.01.1899 г.)
[46] Това съобщение не е изпратено на П. Дънов, но фигурира в записките на П. Киров, където най-отгоре на листа е написано „препис“ . Тук се публикува, за да се спази хронологията. (П.К., № 10, 03.01.1899 г.)
[47] Вж. бел. 16. (П.К., № 10, 03.01.1899 г.)
[48] Галено име на Теодосий, гръцки вариант на Тодор. (П.К., № 10, 03.01.1899 г.)
[49] Става дума за духа на Михаил Юриевич Лермонтов (15.10.1814–27.09.1841 г.) – руски поет и писател, един от основните представители на романтизма в руската литература. (П.К., № 10, 03.01.1899 г.)
[50] Това е въпрос на П. Киров към духа. (П.К., № 10, 03.01.1899 г.)
[51] Писмото до д-р Миркович е от 3 януари 1899 г. (вж. кн. „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Г. Миркович 1898-1902“, София, 1999, с. 18). (У., № 11, 04.01.1899 г.)
[52] Вж. бел. № 36. (У., № 11, 04.01.1899 г.)
[53] В края на писмото си (№ 9) от 27 декември 1898 г. П. Киров пише: „Наскоро ни се взе от горе и на двамата клетва (обещание), че ще служим във всичките дни на живота си и во веки веков на Господа Исуса Христа и Бога Отца“. (П.К., № 11, 18.01.1899 г.)
[54] „Призванието“ така и не се издава по време на П. Дънов. (П.К., № 11, 18.01.1899 г.)
[55] Вж. бел. № 36. (П.К., № 12, 02.02.1899 г.)

[56] По това време в Бургас е имало две православни църкви – „Успение Богородично“ и още недостроената „Св. Св. Кирил и Методий“, която официално отваря врати на 11/24 май 1907 г. П. Киров живее в така наречената Гръцка махала, която е в непосредствена близост до църквата „Успение Богородично“, но там до 1906 г. службите са били на гръцки, тъй като населението в района е основно гръцко и храмът е строен главно от гърци. В писмото вероятно става дума за църквата „Св. Св. Кирил и Методий“, която тогава е била скромна сграда. (П.К., № 12, 02.02.1899 г.)

[57] Ако се предположи, че църквата е „Св. Св. Кирил и Методий“, то точно в този период (от 1 януари 1899 г.) за архиерейски наместник е назначен отец Константин Христов (1862-1928) от с. Енина, Казанлъшко, който остава на този пост до 1926 г. Той съществено допринася за доизграждането на храма и укрепването на православието в Бургас (вж. и бел. 105). (П.К., № 12, 02.02.1899 г.)

[58] Д-р Миркович е бил в Бургас от 7 до 9 февруари 1899 г.(П.К., № 13, 09.02.1899 г.)

[59] Прочитайки всички налични писма на П. Дънов от този период, оставаме с впечатление, че той е приготвил повече на брой преписи на „Така говори Господ“ и „Божието Обещание“. Изпращал ги е за приемане и подписване от неговите съпричастници – Пеню Киров, Тодор Стоименов, д-р Миркович, Петър Тихчев и др., защото от време на време пише „Да не забравяме Божието обещание“ и други подобни по смисъл фрази. Това впечатление се подсилва и от второто изречение в писмото: „Тя е лично до всеки едного от нас“. (У., № 14, 24.02.1899 г.)

[60] Става дума за „Символ на вярата“. От най-ранните години на Църквата символите на вярата са били живи изповеди на християнската вяра, а не просто схоластични формулировки. Такива изповеди на вярата се появяват още в Новия Завет, където например ап. Павел рецитира символ, за да напомни на Тимотей, че „Бог се яви в слава...“. (I Тим, 3:16). (У., № 14, 24.02.1899 г.)

[61] „Ние тука“ – има предвид себе си и д-р Миркович. (У., № 14, 24.02.1899 г.)

[62] За вярата в „Божието обещание“ се говори в библейските текстове – Рим. 4: 13-21: „Обещанието [Божие] към Авраама ... се даде ... чрез вярата. Авраам повярва... без да слабне във вярата... а в обещанието

Божие не се усъмни, но остана твърд във вярата...напълно уверен, че Той е силен да изпълни това, що е обещал“. (У., № 14, 24.02.1899 г.)

[63] Има предвид Тодор Стоименов. (П.К., № 14, 01.03.1899 г.)

[64] Същият от бел. 44 (П.К., № 14, 01.03.1899 г.)

[65] Писмото се публикува за първи път. (У., № 15, 11.03.1899 г.)

[66] По това време от 10 февруари до 17 март 1899 г. д-р Миркович е бил във Варна. (У., № 15, 11.03.1899 г.)

[67] Вж. предното писмо и бел. № 44 (У., № 15, 11.03.1899 г.)

[68] Единият е Петър Тихчев, както става ясно по-нататък в писмата, а другият не е известен. (У., № 15, 11.03.1899 г.)

[69] Не се разбира дали става дума за видението на П. Киров или е цитат отнякъде. (У., № 16, 14.03.1899 г.)

[70] Виж бел. № 68 към писмо № 15 на П. Дънов. (У., № 16, 14.03. 1899 г.)

[71] Хотанца – село в Русенско. Там след завършване на Американското научно-богословско училище в Свищов през 1887 г. младият Петър Дънов учителства една учебна година (1887/1888). (У., № 16, 14.03.1899 г.)

[72] Основите на католицизма в Бургас са поставени около 1850 г. От края на 1857 г. отец Флорентин Кампонетти е първият католически свещеник с постоянно местопребиваване в Бургас. Първата католическа църква, за която се споменава в писмото, е завършена около 1870 г. От 1895 г. до 1905 г. в църквата служи отец Луиджи от Триест (П.К., № 15, 28.03.1899 г.).

[73] Д-р Миркович е престоял около 2 седмици в Бургас (от 18 март до края на месеца). (У., № 17, 04.04.1899 г.)

[74] П. Дънов не споменава името на „Вожда“ и не става ясно дали е Архангел Михаил или някой друг. В писмото си от 15. 07. 1899 г. П. Киров казва : „Пратениците, с които се съобщавахме, бяха двама – пророк Данаил, пратеник Божий, и Уфестет – княз на Юдея от небесните духове на Юдиното коляно. Той каза, че е Вождът господен и че е по-горна степен от Архангел Михаил“. (У., № 17, 04.03.1899 г.)

[75] Петър Тихчев, както ще стане дума в следващото писмо на П. Дънов. (У., № 18, 17.04.1899 г.)

[76] Почти същият текст по-долу, но с по ранна дата – 30 март 1899 г., е публикуван в книгата „Дневник на Учителя Беинса Дуно (Петър Дънов)“, София: Дар-Логос, 1999, с. 17. (У., № 19, 29.04.1899 г.)

[77] Петър Тихчев е роден в с. Беброво, Еленско. Живее в Свищов, Силистра, Русе и София. Преди обръщането си към евангелизма (методизма) до Освобождението той е православен свещеник. В духовната си работа се убеждава в предимствата на евангелския начин на богослужение. Започва да ползва преведената на български език Библия от 1871 г. и искрено се радва, че хората могат да четат и разбират Словото Божие на роден език. Така постепенно зрее мисълта да преминат заедно с брат си Сава Тихчев към евангелистите методисти. Това се случва през м. август на 1881 г., когато двамата обявяват пред съселяните си, че поемат по пътя на протестантското богослужение – без ритуали, а с проповед. Реакцията на Русенския митрополит е яростна, като се стига дотам, че той насъсква съселяните на братя Тихчеви да ги прогонят от селото. Така те напускат родното си място, като Сава Тихчев отваря бакалия в Русе, а Петър Тихчев става евангелски проповедник. Активната си благовестителска работа извършва: 1882-1889 г. – в Русе и Русенско; 1890-1894 г. – в Силистра; 1895-1898 г. – в Хотанца (Русенско); 1899-1900 – помощник в Русе и Хотанца; 1901-1902 г. – Орхание (Ботевград); 1903 г. – Инджекьой (с. Тополи, Варненско); 1904 г. – Силистра и Тутракан; 1905 г. – помощник в Русе и Косуй (Пожарево, Разградско); 1906-1908 г. – в Хотанца. В неговия дом в Свищов живее младият Петър Дънов, докато учи в местното методистко Американско научно-богословско училище (януари 1885–24.06.1887 г.). През месец май на 1909 г. пастор П. Тихчев прекратява членството си в Методистката църква и така той, заедно със семейството на зет си Илия Стойчев и някои други близки, се присъединяват към Бялото Братство. От 1909 г. П. Тихчев неизменно присъства на съборите на Веригата. Завършва земния си път на 28.11.1918 г. (У., № 19, 29.04.1899 г.)

[78] Писмото се публикува за първи път. (У., № 20, 06.05.1899 г.)

[79] Не става ясно кой е този приятел. (У., № 20, 06.05.1899 г.)

[80] По всяка вероятност става дума за най-новата издадена от д-р Миркович книга „Вечните истини от духа на Виктор Хюго. Диктувани и приети буквално от Казимир Моте“. (Казимир Моте, Сливен, д-во Милосърдие: Друж. Печ. Труд, 1899. 128, IX с. 80 ст.) Книгата предизвиква изключителен обществен дебат. (У., № 20, 6 май 1899 г.)

[81] Кантората е на дружеството „Русчо Вълков Миркович и Сие“, където акционери са Русчо Вълков Миркович, брат на д-р Миркович, самият д-р Миркович и наследниците на Русчо. Тя е създадена в Бургас през

1888 г. като клон на основното дружество с централа в Цариград. Предметът на дейност е търговия с български и европейски стоки. Управител е Георги Д. Жечков, чийто син Димитър Жечков е един от ентусиастите, участвали в организирането на толстоистката комуна в с. Айлан Кайряк (дн. с. Ясна поляна), Бургаско през 1907 г. (У., № 20, 06. 05.1899 г.)

[82] Вероятно Христо или Димитър Велчев. По това време Николай може би е в Бургас, но едва ли става дума за него, а по-скоро за тяхната книжарница. (П.К., № 17, 04(5 и 7).05.1899 г.)

[83] Георги Малаков от Анхиало. През 1894 г. е помощник-съдебен пристав в Бургас. В Анхиало притежава книжарница, по-късно наследена от Калиопи Г. Малакова. Освен това е комисионер и търговец на галантерийни и стъкларски стоки (сведения из „Български Алманах“ за 1894, 1896 и 1911г.). През 1894 г. името му се среща като абонат на сп. „Нова светлина“ на д-р Миркович. (П.К., № 17, 04(5 и 7).05.1899 г.)

[84] Липсва местописането, но по всяка вероятност е Варна. Върху писмото се вижда само датата 8 юни, написана от П. Киров при получаване на писмото в Бургас. Друго не е отбелязано от него, но от текста в началото на писмото се подразбира, че то ще бъде пренесено на ръка от д-р Миркович до него.(У., № 21, 08.06.1899 г.)

[85] Докторът отпътува от Варна около 8 юни, като вероятно престоява в Бургас известно време, след което се връща отново във Варна. През юли те пак се срещат (макар че през този период П. Дънов е отсъствал от града) и д-р Миркович получава наставления за братята в Бургас, за които става дума в писмо № 23 на П. Дънов от 3 август 1899 г. (У., № 21, 08.06.1899 г.)

[86] Този текст вероятно не е изпратен като писмо до П. Дънов, но присъства в архива на П. Киров. (П.К., № 19, 08.06.1899 г.)

[87] Местописането е цитирано от П. Дънов в края на писмото – с. Гюле кьой (дн. с. Засмяно, Варненско, на около 6-7 км. от с. Николаевка). На първия лист на писмото, най-отгоре вляво, П. Киров е написал: щ[емпел] от с[ело] – 12.07.[18]99 г.; щемпел гр. Варна – 15.07.[18]99 г.; получено на 19.07.[18]99 г. (У., № 22, 12.07.1899 г.)

[88] Братът по плът е Атанас Константинов Попов (т.е. синът на попа) – роден през 1862 в с. Хадърча (дн. Николаевка). Той е второто дете на свещеник Константин Дъновски и Добра Георгиева, след дъщерята Мария (по мъж Пенко Стамова). Третото дете е Петър Дънов. След

като се задомява, Атанас живее в съседното село Гюле кьой (Гюле кю) със съпругата си Ласка, където притежава воденица. Има две дъщери – Добра (починала на 26 г. през 1919 г). и Димитричка (04.12.1899–14.11.1981). Атанас е майстор строител на воденици. Заминава си от този свят през 1912 г. Съпругата му Ласка е починала около 1915 г. (У., № 22, 12.07.1899 г.)

[89] Село Гюле кьой се е числяло тогава към община Николаевка (вж. бел. 96). (У., № 22, 12.07.1899 г.)

[90] Името Уфестет не се среща другаде, освен в това писмо. (П.К., № 21, 15.07.1899 г.)

[91] Гедеон (букв. „дървар“, „поразяващ“) – храбър и добросъвестен съдия в Офра (около 1210 г. пр.Хр.), който повежда Израил към победа над мадиамците (Съд. 6-8 гл.). Поставя „ефод“ в Офра. (Съд. 8:27). (П.К., № 21, 15.07.1899 г.)

[92] Мелкон Партомян – роден около 1873 г. в гр. Айтос, арменец по народност. Живее в Бургас и работи в местната арменска православна църква като помощник на свещеника. След срещата си с П. Киров през 1899 г. започва да участва в сбирките им и напуска арменската църква, което не е добре прието от неговите близки и арменската общност в Бургас. Това го прави колеблив и неуверен, поради което търси връзка с Учителя П. Дънов във Варна през 1900 г , но тогава не успяват да се видят. Там се среща със съученика на П. Дънов от Свищов, пастор Ив. Тодоров, който не говори положително за спиритизма (вж. П.К. № 43, 26.09.1900 г.). Първата среща на Мелкон с П. Дънов вероятно е през 1901 г., когато съборът е в Бургас, но продължава и контактите си с протестантите в града. Вероятно колебанието и непостоянството на М. Партомян са причина да не бъде поканен на съборите от 1904 до 1908 г. Едва през 1909 г. участва в събора в Търново. През 1910 г. заминава за Цариград, където започва работа като шивач. Оттогава следите му се губят. (П.К., № 21, 15.07.1899 г.)

[93] Т.е. още от деня на подписването на Обещанието на 28 февр. 1899 г. (П.К., № 22, 28.07.1899 г.)

[94] Село Николаевка се намира на 30 км северозападно от град Варна. Разположено е на 350 м над морското равнище от двете страни на Николаевска река. Първото име на селото е Хадърча (Хадърджа). Основано е през 1823 г. от Атанас Георгиев Хадърчалията (дядо на Петър Дънов, баща на майка му Добра). Когато османлиите вилнеели по тези краища, Хадърчалията плащал откуп и османските войски го

заобикаляли. Тук през 1847 г. родолюбивият селски чорбаджия Атанас на свои разноски отваря и първото българско училище във Варненска околия. Константин А. Дъновски (бащата на Петър Дънов) е първият учител там. Около 1857 г. се жени за дъщерята на чорбаджи Атанас. През 1864 г. в Хадърча се ражда Учителя П. Дънов. Селото се преименува през 1878 година в чест на по-малкия брат на руския цар Александър, княз Николай Николаевич – главнокомандващ руските войски по време на Руско-турската освободителна война. (У., № 23, 03.08.1899 г.)

[95] Същият цитат е използван и в книгата „Науката и възпитанието“ (С: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“, 2007, с.100). (У., № 23, 03.08.1899 г.)

[96] Д-р Миркович се прибира в Сливен около тази дата. Писмото на П. Дънов до Миркович от 1 септември 1899 г. е адресирано до Сливен (вж. кн. „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Г. Миркович 1898-1902“, София, 1999, с. 24). (У., № 23, 03.08.1899 г.)

[97] Става дума за П. Тихчев. (У., № 23, 03.08.1899 г.)

[98] Върху писмо № 24 на П. Дънов не се вижда дата на изпращане и местописане. П. Киров е записал: „Получих на 5 септ. [18]99“. Следователно писмото е писано няколко дни преди тази дата. То започва с израза: „Днеска писах на д-р Миркович“. Писмо до д-р Миркович в този интервал от време намираме в книгата „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Миркович 1898-1902“, София, 1999, на с. 29, където в края на оригиналното писмо на П. Дънов се чете: „Село Гюлекьой, Николаевска общ., Варна, I-и септ. 1899“. Следователно датата и на настоящото писмо е 1 септември 1899 г. и местописането е също с. Гюле кьой. (У., № 24, 01.09.1899 г.)

[99] Тук вероятно се има предвид, че всички българи тогава са кръщавани в Православната църква. (П.К., № 24, 27.10.1899 г.)

[100] Кръщението на П. Киров от Петър Дънов се осъществява през 1900 г., на 23 юли в 5 ч. сутринта на р. Девня при моста на жп линията край Варна. Тогава той е освободен от греха и се е „спогребал в Христа Господа“. (П.К., № 24, 27.10.1899 г.)

[101] В Нови пазар П. Дънов пребивава от около 18.09.1899 г. За това съдим от писмото му до д-р Миркович, изпратено от Нови пазар с дата 7 октомври 1899 г. В града той престоява почти до края на м. февруари 1901 г. През това време баща му отец Константин А. Дъновски работи в Нови пазар в храм „Св. Параскева“ (сега „Св. Петка“ на ул.

„Добруджа“ № 11) като свещеник по заместване. (У., № 25, 30.10.1899 г.)

[102] Николай Вълов Велчев (1875/6 – 29.02.1968) е роден в с. Жеравна. Начално образование получава в Жеравна (1880-1886), след което заминава за Варна при най-големия си брат Атанас В. Велчев – издател на книги и притежател на книжарница. Във Варна изучава печатарския занаят и през 1899 г. се премества в Бургас при другите си двама братя – Христо и Димитър. На 14. 04. 1903 г. в Самоков Николай се оженва за евангелистката Люба Хаджиниколова, сестра на Йорданка Пачеджиева. Семейството на Н. Велчев има пет деца. Той е автор на шест брошури на евангелска тематика, издадени в периода 1904-1930 г., като 5 от тях са отпечатани в неговата печатница. През 1901 г. застава зад отпечатването на едно „Отворено писмо до Бургаския архиерейски наместник – протоерея К. Христов“. Това писмо се раздава безплатно на Великден пред черквата „Св. Кирил и Методий“ и предизвиква гнева на Православната църква в Бургас. К. Христов се принуждава на свой ред да издаде брошурата „Идолопоклонство ли е?“, с която авторът обвинява протестантската общност, че отлъчва хората от православната вяра. Този спор продължава и през 1904 г., когато излиза брошурата „Ти победи“, без посочен автор. К. Христов отговаря също с брошура – „Грях ли е да се молим на Бога за ближния?“, в която обвинява Тодор Стоименов като предполагаем неин автор и иска уволнението му като служител в Бургаския окръжен съд. Ответният удар идва с брошурата „Разпнете ги, разпнете ги“, в която са включени „Ти победи“, тази на К. Христов „Грях ли е да се молим на Бога за ближния?“ и „Предизвикан отговор“ с дата 01.06.1904 г. и подпис Н. В. Велчев. В нея той признава авторството си на „Ти победи“. През 1906 г. Н. Велчев започва да строи къща, на първия етаж на която през юли 1908 г. открива собствена модерна печатница с оборудване от Виена. В дома на брат му Димитър (днес на мястото на хотел „България“) двамата откриват книжарница „Пеликан“, в която всичко потребно може да се намери на най-добро вносно качество. До края на живота си Н. В. Велчев, съпругата му Люба и децата му остават предани членове на евангелската черква в Бургас. (У., № 25, 30.10.1899 г.)

[103] Цялата молитва „Отче наш“ се намира в Евангелие от Матея, гл.6, стих 6 до 13 вкл. (У., № 27, 10.11.1899 г.)

[104] Вероятно става дума за Мелкон Партомиян. (П.К., № 26, 23.11.1899 г.)
[105] Арменската църква в Бургас, която е построена през средата на XIX в. (П.К., № 27, 23.12.1899 г.)
[106] Вероятно М. Партомян. (П.К., № 27, 23.12.1899 г.)
[107] Засега липсват данни за това лице. (П.К., № 27, 23.12.1899 г.)
[108] Писмото се публикува за първи път. (У., № 29, 01.01.1900 г.)
[109] „Стъпките на добрия човек се направляват от Господа и Той осветява неговия път.“ (У., № 29, 01.01.1900 г.)
[110] Човешката душа има седем стъпки на развитие:

Първата фаза – *Обръщение*, е от Бога. Човек в известна фаза от своето развитие преживява дълбок преврат, вътрешна криза, една вътрешна буря. Дотогава човек е живял несъзнателно, без да се запитва за целта и смисъла на живота, но в известен момент той чувства пустота и съзнава, че досегашният му живот е без основа и без посока. И във времето на най-големите вътрешни бури проблясва в него една малка светлинка, която започва да расте и която го изпълва с мир и радост. Тази светлинка е идеята за Бога, за Разумното начало, което работи в целия всемир. Това именно е първата степен на човешкото пробуждане – Обръщението. Дотогава човек е бил с гръб към Бога, към Великия център на живота, и при тази първа стъпка се обръща с лице към Него. Тази фаза е дълбок вътрешен, мистичен процес. Това е озарение на човешката душа от един лъч, който иде от Великото разумно начало. Ето защо Христос казва: „Никой не може да дойде при Мене, ако не го призове Отец ми!“. (Йоан. 6:65).

Втората фаза е *Покаяние*. То иде от човека. Човекът, който се е обърнал към Бога, прави равносметка на досегашния си живот с нов критерий, с нова мярка. У него е вече родено съзнанието за един светъл, чист живот и дълбоко се разкайва за стореното в миналото.

Третата фаза е *Спасението*. То е от Бога. Човек, който е минал през фазите на *Обръщение* и *Покаяние*, има желание да върши Волята Божия, да служи на Бога, да живее за Истината. Какво значи *Спасение* на мистичен език? Трябва да се знае, че в днешната епоха на човешкото развитие идва една нова духовна вълна и който я приеме, влиза в нови условия на живота, в една нова култура. *Спасение* значи, че човек е записан между тези, които ще се повдигнат в нова културна степен, при новите условия на живота. А които не приемат тази

духовна вълна, те остават в стария живот и ще чакат в бъдеще да ги подеме нова духовна вълна.

Четвъртата фаза е *Възраждането*. То е от човека. Божественото в него се проявява в по-голяма степен. При тази фаза съзнанието на човека се разширява повече, усилва се у него желанието да служи на Бога.

Петата фаза е *Новораждането*. То е от Бога. Новораждането се предшества от голяма скръб, от голямо страдание. Това се нарича ускорена ликвидация на кармата, родилните мъки на новия човек. Защото всеки човек, който иска да работи за едно велико дело, за Бога, трябва да е свободен от карма, а това се постига чрез ускорена ликвидация на кармата, т.е. чрез страдания. Когато един ученик на Божествената школа преминава през големи страдания, той трябва да знае, че е пред Новораждане. У него се пробужда Космическото съзнание, той чувства единството на живота и има любов към всичко. Той идва до по-дълбоко разбиране на Любовта. Дотогава в известен смисъл животът на душата е още мъртъв, в сън. Затова Христос казва: „И когато мъртвите чуят гласа на Сина человечески, ще оживеят!“. (Йоан. 5:25). Тук под „мъртви“ се разбират всички хора с обикновено съзнание.

Шестата фаза е *Посвещението*, онова, което се предшества от *Новораждането*. Защото колкото човек е по-напреднал, през толкова по-трудни изпити минава. И след като ги издържи, той добива *Посвещение*, т.е. съзнанието му влиза в по-горна степен, нови сили се събуждат в него. При *Посвещението* човек започва да общува с напредналите същества, влиза в тяхното общество, научава свещения език на съвършените, получава велико знание за силите и законите в Природата, поверяват му се ключовете на тези закони и той знае методите да работи с тях.

Седмата фаза е *Възкресението*. По едно време слънчевото небе се покрива с нови облаци и човек минава през голяма тъмнина, през върховния изпит, който предшества *Възкресението*. Този изпит е по-голям от изпитите, които предшестват *Новораждането* и *Посвещението*. Човек се чувства сам, привидно изоставен от Невидимия свят, и като че ли всяка надежда е изгубена. И ако той издържи в най-голямата тъмнина и остане верен на идеята за Бога, ако съзнава, че Бог не го е изоставил и че всичко е за добро, тогава изпитът завършва и човек влиза във Великия живот на освобождението. При

Възкресението човек завършва своята еволюция на Земята, в него се събужда Божественото в пълнота. Той вече не е човек, но се е издигнал в по-горна степен, влиза в един живот, в който няма страдания. Вече завинаги са изтрити сълзите от лицето му. Както е казано в Откровението: „И ще изтрия завинаги сълзите от лицето ви“. Тогава той и да търси страдание, няма да има и ще отиде да показва на своите братя пътя към Светлината, в която живее (П. Дънов говори за тези степени в едно по-късно писмо до П. Киров от 14 януари 1904 г.). (У., № 30, 20.01.1900 г.)

[111] В горния край на писмото П. Киров е написал: „Изпратено на 17/ III. 1900 г., получено на 21/ III.1900 г.“. (У., № 33, 17.03.1900 г.)

[112] П. Дънов трябва да е бил на 17 март в Нови пазар, защото на следващия ден, 18 март, пише писмо на д-р Миркович от Нови пазар. (вж. „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Миркович, 1898-1902“, София, 1999, с. 48.). (У., № 33, 17.03.1900 г.)

[113] Става дума за разписанието на корабите, пътуващи до Варна. (У., № 34, 25.03.1900 г.)

[114] Вероятно става дума за идеята П. Киров да обиколи България заедно с П. Дънов. (П.К., № 33, 14.04.1900 г.)

[115] Писмото се публикува за първи път. (У., № 36, 20.04.1900 г.)

[116] Д-р Миркович, който е бил запален спиритист, явно е имал разговори по този въпрос и с П. Дънов. В писмо от 18 март 1900 г. Учителя му пише: „Имайте предвид и друго – че Земята не е месторождението на науката, нейното отечество е Небето. Тук да говорим за наука и просветителна мъдрост е нещо смешно. Та какво ли знаем? Я ми кажи, кой е онзи, който ни говори за науката, че може да гарантира своите думи, че няма да излязат погрешни след време? Нека Ви кажа, че даже и самият спиритизъм, който много обещава, всъщност малко дава. Какво ново той дава на света, което да са го не знаели старите мъдреци на Индия и Египет? Ний може да се занимаваме с хиляди години с поднебесните духове и при това да сме толкова далеч от Истинского Бога, колкото Земята от Небето. С това аз не искам да омаловажа спиритизма като наука, не. Но искам да Ви кажа, че не е този пътят, по който можем да намерим Бога и да имаме лично съобщение с Него. Спиритизмът може много да ни говори за духовния порядък, за вечната хармония, за прераждането на душата, за службата на духовете и пр., но и той не може нищо положително да ни каже за онзи Бог, когото нашата душа търси“. (вж. кн. „Писма на

Учителя Петър Дънов до д-р Миркович 1898-1902“, София, 1999, с.56-57). (П.К., № 34, 02.05.1900 г.)

[117] Анастасия д-р Желязкова (по баща Цветкова Узунова) (1845-1931) е родена в Одрин в семейството на преселници от Копривщица по време на кърджалийските размирици. Тя е сестра на бележития революционер и съратник на Васил Левски Атанас Узунов. Завършва гръцко и френско училище в Цариград. През 1869 г. е учителка в Калофер, а от 1871 г. е в Пловдив. От 1890 г. живее във Варна. Става съпруга на д-р Младен Желязков от пролетта на 1892 г. Преводач от френски на спиритическа и теософска литература. Заедно с д-р Миркович членува в спиритическото дружество „Милосърдие“. Дългогодишен председател на варненското женско благотворително дружество „Майка“, към което основава през 1901 г. старопиталище „Милосърдие“. (П.К., № 34, 02.05.1900 г.)

[118] Вещественсвят – физически, материален свят. (У., № 37, 10.05.1900 г.)

[119] Става дума за Фердинанд I Сакскобурготски, станал княз на България на 7 юли 1887 г. (П.К., № 35, 30.05.1900 г.)

[120] След 2 февруари 1896 г., когато княз Фердинанд е признат и дипломатическите отношения между България и Русия се възстановяват, се назначава генерален руски консул в София и вицеконсули в по-големите градове на България – Пловдив, Русе, Варна, Бургас, чрез които се развива търговския обмен между двете страни. (П.К., № 35, 30.05.1900 г.)

[121] В протоколите на Веригата от 13.08.1914 г. П. Дънов казва: „На Пеню баба му [тъщата] била крива, за да не може да услужи на този човек“. П. Киров отговаря: „Не можех да се противопоставя на волята на баба ми, защото тя има право да изпъди и мен, тъй като съм отишъл в нейната къща като зет“. (вж. Дънов, Петър (Учителя). Веригата на Божествената любов. София, 2007, с. 359). (П.К., № 35, 30.05.1900 г.)

[122] Пак там. П. Киров казва: „... аз не можах да сторя за него онова, което бях турил в ума си“. (П.К., № 35, 30.05.1900 г.)

[123] Емаус е селище, за което в Библията се казва, че се намира на 60 стадии (11 км.) от Йерусалим. Клеопа и още един Христов ученик отиват натам, когато Исус им се явява. (У., № 39, 16.06.1900 г.)

[124] Вероятно П. Дънов има предвид периода след идните три полугодия, т.е. говори за края на 1901 г. (У., № 39, 16.06.1900 г.)

[125] Тези сродници в Шумен вероятно са по линия на Пенко Стамов, съпруг на сестрата на П. Дънов – Мария. Тяхната най-малка дъщеря Ана (родена на 01.02.1890 г. във Варна) е учила в Шуменското основно училище „Добри Войников“ през учебната 1901/1902 г., а през следващата учебна година е продължила във Варненската девическа гимназия „Мария Луиза“. (У., № 41, 10.07.1900 г.)

[126] Това посещение все пак се осъществява в началото на 1901 г. Това се потвърждава от по-късно писмо на П. Дънов от Шумен от 22 януари 1901 г. (У., № 41, 10.07.1900 г.)

[127] Ето част от разговорите:

Разговор първи. „Упътвание. Аз зная самата истина, но и да я изкажа или да я туря във видима форма, ще ли те ползва теб, за когото се говори всичко? Тази истина е велика. Но как стои твоята вяра спрямо Бога, готов ли си да послушаш и да изпълниш това, което ще ти кажа? Ако е така, то Бог няма да закъснее в своите намерения да ти не открие това, което трябва да знаеш и което е необходимо за твоя дух. Силата е в търпението, но и то си има своите граници. [...]“

Разговор втори. „Сърцето и Бог. Казах ти в предишния си разговор, че сърцето трябва да се намира под ръководителството на Божия Дух, защото от него зависят съдбините на живота. И това е една истина. Сърцето, което е средоточие на душевния живот, ако не се управлява добре, може да разруши самата душа, като ѝ похарчи всичките жизнени сили и произведе онова вътрешно разрушение, което се нарича отчаяние, ожесточение, омраза към всеки живот. [...] “

Разговор трети. „Храната и Словото. В миналия разговор ти казах, че не само с хляб ще бъде жив човек, но с всяко слово, което излиза из устата Божии. Това е една истина. Всяка душа има нужда да се храни със словесното мляко на Истината, която е животворящият огън. Тази храна е тъй потребна за вътрешния живот, както храната за този, привременния. [...]“

Разговор четвърти. „Животът и Възраждането. Казано е на едно място в Писанието: „Ако се не родите изново, не можете да влезете в Царството Божие. Роденото от Духа дух е; роденото от плътта плът е. Онзи, който е роден от плът и кръв, смъртен е; в неговото сърце обитават временните неща, придружени с всяка похот и лъст. Той не може да влезе в Царството Божие, защото плът и кръв не могат да го наследят. [...]“

Разговор пети: „Въздигане. Душа и Дух. Откак съм почнал да ти говоря, виждам, че има много неща, които смущават душата ти. Твоето сърце преминава едно преходно състояние. Умът ти се вижда напрегнат. Мислите и чувствата, що вълнуват твоята душа, са произвели един временен мрак в съждението на ума ти. Противоречията, що се постоянно спосрещат в душата ти, са произвели болезнени чувства. [...]“

Разговор шести. „Пътят и Истината. Положи всичко в сърцето си, което съм ти казал досега, защото времето ще оправдае моите думи и ще потвърди Истината, която ти говорих по сърце, защото Аз съм Истий днес и утре. Ето вътрешното възобновление, което се извършва в душата ти, ти ще видиш с твоето собствено око. [...]“ (вж. „Изгревът“ на Бялото Братство пее и свири, учи и живее“, Т. II, София, 1995, с. 47-72). (У., № 41, 10.07.1900 г.)

[128] Разговор седми – Заключение. „[...] Разумей, прочее, истината, която имам да ти представя в тоя си разговор. Аз съм Афаил, един от служебните твои духове и Господ ме повика и ме прати до теб да ти съобщя онова, което има да се извърши. Аз ида от Небето, от жилището Алфиола, от средоточния дом на Небесното царство, гдето всички просби и молитви от тоя свят постъпват пред Лицето Божие. Понеже от дълго време се намираш в молитва и животът ти е обременен с вътрешни тягости и смущения, то Бог иска да отмахне от душата ти тая язва. Тоя народ, за когото е думата, има да претърпи едно вътрешно изменение. Има да станат промени в управлението, което Бог ще извърши наскоро. Една известна сила има да мине през тази страна. Един човек от Бога ще излезе и провъзгласи Истината. В неговите думи ще има сила и мощ. Той ще е човек, на когото лицето ще свети като на Ангел. В очите му ще има запален Божествен огън ... Твоите приятели, които Бог е призвал с тебе, ще устоят верни докрай, защото това е Волята на Господа, който ги е помилвал. И за тяхното усъвършенствуване и приближение към Бога Духът на Господа работи в сърцата им. Зарята на Духа святий ги е вече осенила, те са към пътя на спасението. Господ и в техните сърца има да извърши онова велико действие на възражданието, за което сам Господ на теб ти е говорил [...]“ (вж. „Изгревът“ на Бялото Братство пее и свири, учи и живее“, Т. II, София, 1995, с. 77-78). (У., № 41, 10.07.1900 г.)

[129] П. Киров и Т. Стоименов тръгват за първия събор пеша на 15.07.1900 г., събота. Пътуват три дни, през които срещат различни

препятствия – Тодор върви добре, но на Пеню му се подбиват краката и ходенето му е затруднено. Той се качва на една талига, която го откарва до Варна. (П.К., № 38, 18.07.1900 г.)

[130] Тази телеграма се публикува за първи път. (У., № 42, 18.07.1900 г.)

[131] Вероятно става дума за жена му и родителите ѝ. Явно те са били против заминаването на П. Киров за Варна и това е било повод за пореден конфликт. По думите на П. Киров в писмо от 11 януари 1901 г. П. Дънов е казал още през лятото на 1900 г., че „домашните му ще бъдат наказани“. (П.К., № 39, 25.07.1900 г.)

[132] Има предвид живота си след кръщението му на 23.07.1900 г. (вж. бел. 103). (П.К., № 39, 25.07.1900 г.)

[133] Телеграмата се публикува за първи път. (У., № 43, 06.08.1900 г.)

[134] Тази телеграма е отговор на П. Дънов на телеграма от 5 август 1900 г. с въпрос, отнасящ се за П.Киров, изпратена от името на д-р Миркович по молба на Т. Стоименов (вж. П.К., № 40, 15.08.1900 г.). (У., № 43, 06.08.1900 г.)

[135] Писмото се публикува за първи път. (У., № 44, 12.08.1900 г.)

[136] За проблемите на П. Киров в неговата служба изяснени в писмото му № 40 от 15.08.1900 г. (У., № 44, 12.08.1900 г.).

[137] Започналото разширение, реформиране и модернизиране на българската армия в младата българска държава намира своя израз през 90-те години на XIX век. Това е регламентирано с един от най-значимите документи в историята на армията – „Закон за устройството на въоръжените сили на Българското княжество“ от 1891 г., допълнен и изменен през 1895 и 1897 г. В мотивите към законопроекта се споменава: „...за създаване на една многочислена и добре устроена според съвременните изисквания на военното изкуство армия“. В резултат на започналото разширяване и развитие на организацията на армията се предвижда за около 10 години численият ѝ състав да достигне 360 – 380 хил. души. (У., № 44, 12.08.1900 г.)

[138] Става дума за телеграмата от 5 август 1900 г. (вж. бел. 134 и 136). (П.К., № 40, 15.08.1900 г.)

[139] Емануил (евр. „с нас е Бог“) – името се среща два пъти в Стария завет (Ис. 7:14; 8:8) и веднъж в Новия завет (Мат. 1:22, 23), където по този начин е назован Исус Христос.

П. Дънов за Емануил: „Емануил е едно от святите имена Божии ... И знайте, че втори път, за да призовем Господа в името му Емануил, ще бъдем една седмица в пост и молитва. Гледайте накрай време да не

изгубим Божията благодат ... Емануил е Господ на нашето спасение. Той се вика още „Господ с нази“. Имайте страх и почитание към това име ... Обръщайте се към Господ, наречен Емануил“. (вж. писмо № 45 на П. Дънов от 21 авг.1900 г.).
„На това събрание [14 август 1906 г.] присъстваха тримата невидими приятели, покровители частно на българския народ и изобщо – на славянството. Тия трима приятели носят и името „Все“... „Все“ значи Емануил, т.е. Господ с нас и между нас, Който ни учи. Той е Великият Учител и Спасител. А Михаил е военоначалникът, Гавраил – вестителят. Вероятно тия са тримата ангели, които се явиха на Авраама при мамврийския дъб (Бит. 18:1-18) и му обещаха бъдещото величие на народа, който щеше да произлезе от него, бездетния, защото у Бога нищо няма да е невъзможно.“ (Из „Протокол на Трето събрание от Годишната среща на Веригата“, Варна, 1906 г. – вж. Дънов, Петър(Учителя). Веригата на Божествената любов, София: Бяло Братство, 2007, с.11). (П.К., № 40, 15.08.1900 г.).

[140] „Той“ – има предвид „Емануил“. В отговора си на това писмо (№ 45 от 21 авг. 1900 г.) П. Дънов показва, че е много огорчен от тези „спорове“ и от профанирането на Името Божие. (П.К., № 40, 15.08.1900 г.)

[141] Тук е използван термин от френологията. На френологичната карта на Р. Н. Фаулър душевните способности са обозначени с № 17, а центърът на надеждата (за който говори Пеню Киров) – с № 16, т.е. той се намира точно до тях. Френологията (от гр. „френо“ – ум и „логос“ – наука) е наука за ума, основана върху физиологията на мозъка. Възниква в началото на XIX век. Застъпва становището, че мозъкът е орган на ума, тъй както окото се смята за орган на зрението, стомахът – на храносмилането, сърцето – на кръвообръщението и т.н. За родоначалници на френологията се считат учените Гал и Шпурцхайм, които твърдят, че: а) интелектуалните и емоционалните качества са локализирани в строго очертани мозъчни центрове; б) проявата на тези психически качества зависи от големината на съответните мозъчни дялове; в) костите на черепа се допират до мозъка и от неравностите на черепа могат да се направят изводи за интелекта, характера на човека, за проявата на сложни психически качества. (П.К., № 40, 15.08.1900 г.)

[142] Натанаил е име с еврейска етимология. Буквално означава ‘даден от Бога’. (П.К., № 40, 15.08.1900 г.)

[143] Става въпрос за повиквателна за запас. На 17-годишна възраст П.Киров е бил доброволец в Сръбско-българската война (1885-1886 г.), а от 1887 до 1890 г. е бил редовен войник. Започналото разширение (*развръщане*), реформиране и модернизиране на българската армия в младата българска държава намира значително развитие през 90-те години на XIX век. Това е регламентирано с един от най-значимите документи в историята на армията – „Закон за устройството на въоръжените сили на Българското княжество“ от 1891 г., допълнен и изменен през 1895 и 1897 г. В мотивите към законопроекта се споменава „за създаване на една многочислена и добре устроена според съвременните изисквания на военното изкуство армия“. В резултат на започналото разширяване и развитие на организацията на армията се предвижда за около 10 години численият ѝ състав да достигне 360 –380 хиляди души. (П.К., № 40, 15.08.1900 г.)

[144] Вж. бел. 142, 143. (У., № 45, 21.08.1900 г.)

[145] Липсва оригиналът. Поместеното писмо е взето от книгата: Дънов, Петър. „Писма до първите ученици“, София, 1999 г., с. 59. (У., № 46, 01.09.1900 г.)

[146] Името „Иосифаил“ не се среща по-нататък. (П.К., № 42, 10.09.1900 г.)

[147] Вероятно под „война“ тук се има предвид предстоящото Илинденско-преображенско въстание в Македония и Одринско от 1903 година, върхна точка в националноосвободителната борба на македонските и тракийски българи. Организатор на въстанието е Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО). На 2 септември 1899 г. в Бургас 67 души учредяват Македоно-одринско дружество. Това е едно от първите такива в страната, тъй като официално одринските преселенски дружества „Странджа“ се сливат с тези на Върховния македонски комитет през пролетта на 1900 г. Дружеството в Бургас организира голяма част от подготовката на Илинденско-преображенското въстание, като образува чети, набира оръжие, храна и дрехи за въстаниците и ги изпраща зад граница. То се занимава и с изключително тежкия въпрос за настаняването и изхранването на хилядите бежанци, залели областта след погрома на въстанието. (У., № 47, 11.09.1900 г.)

[148] Като дете П. Дънов често е боледувал, вероятно тук става дума за това. (У., № 48, 16.09.1900 г.)

[149] В предишното си писмо № 42 от 10.09.1900 г. П. Киров пише: „Сатана не се спря дотука, той почна да действа чрез слабостта на тялото ми – чрез страстите, за да не ходя в святост, както духът на съвестта ми диктува. Но зле страдах до този ден“. (П.К., № 43, 26.09.1900 г.)

[150] П. Киров се задомява на 27 години през 1895 г. (П.К., № 43, 26.09.1900 г.)

[151] Село Касъмово, Сливенско, е днешното с. Чинтулово. (П.К., № 43, 26.09.1900 г.)

[152] Около 1829-1830 г. сливналията дядо Киро, по прякор Савака, изградил край село Касъмово гробница с турски вид. Според преданието, пренесено през поколенията от тамошни християни, братята Илия и Димитър били овчари и работели за някой си ага. Турците поискали от тях да приемат мюсюлманската вяра. И двамата братя не се отрекли от Христа и били убити. На гроба им е построена гробницата в село Касъмово. Чудесата, които ставали след смъртта на братята при гроба, накарали хората да ги почитат като светци. Много болни получавали лек, след като спускали краката си в гроба. Гробът се почитал еднакво от българи и турци. Касъмци били сгрявани и обнадеждавани от почитта си към Илия и Димитър, но имали нужда и от храм. На 20.07.1905 г., Илинден, Сливенският митрополит Гервасий освещава гробницата и я нарича параклис „Св. пророк Илия“. Гробницата се състояла от две стаи, коридор, самата гробница, стая след нея и друга стая със сервизно помещение. Сградата и мястото давали възможност за водене на отшелнически живот. Във вече оформилия се манастир се заселили две жени. На гроба на Илия и Димитър ставали много чудеса с хора, болни от различни болести, които след пренощуване при гроба си тръгвали оттам здрави. Други чудеса са свързани с аязмото, което се намира в манастира. Вярващите християни, преди да отидат на гроба и влязат в храма, си пълнят от аязмото вода, която поставят в храма, а после на гроба. Отнасят водата в домовете си и когато не се чувстват добре, получават изцеление от благодатното ú действие. След смъртта на жените, които го поддържали, манастирът започва да се руши и до около 1965 г. той рухва напълно. През 1999 г. започват възстановителните работи по светата обител. (П.К., № 43, 26.09.1900 г.)

[153] Иван Тодоров (13.11.1855–10.11.1956), роден в с. Синовец, Свищовско. Първоначално живее и учи в с. Масларово, Свищовско.

Завършва с първия випуск на методисткото Американско научно-богословско училище в Свищов (1881-1886). Там през периода 1885/1886 година учат едновременно с Петър Дънов. Те са на обща снимка от 26 юни 1886 г. (Ив. Димитров, П. Василев, Б. Тодоров и Ив. Тодоров – току-що дипломирани, заедно с Хр. Бъчваров и П. Дънов – още ученици в последния клас на училището). От есента на 1886 г. Ив. Тодоров е във Варна, назначен като помощник-проповедник към методистката църква. През 1887-1891 живее в Шумен. През 1892 г. е ръкоположен за пастир и приет за член на Конференцията на Евангелската мисия за Северна България. През същата година работи в Търново; 1893-1895 – в Свищов; 1896-1901 г. – във Варна; 1901-1904 г. – отново в Свищов; 1905-1907 г. – в Шумен; 1908-1916 г. – в Ловешка област. След това до 1924 г. работи отново в Търново, където организира строеж на нова църква и пастирски дом, които по-късно са разрушени. (П.К., № 43, 26.09.1900 г.)

[154] Вж. бел. 80. (П.К., № 43, 26.09.1900 г.)

[155] Мария, която по-късно посещава Изгрева и играе Паневритмия. В спомените на хора от Братството за нея се говори, че е имала кралска осанка и държание.

[156] По-нататък от „двамата“ само веднъж се споменава „младият приятел“ в писмото на П. Дънов от 7 февруари 1901 г. Става дума за Кърджиев. (У., № 49, 08.11.1900 г.)

[157] В тогавашната образователна система това вероятно е отговаряло на завършен гимназиален курс. (У., № 49, 08.11.1900 г.)

[158] Пастор Костадин Я. Пачеджиев – роден в с. Баня, Разложко на 18 януари 1865 г. Учи няколко години в Евангелското училище в Самоков. Заминава за Америка, където получава степен бакалавър на изкуствата в колежа „Алегени“, Пенсилвания, през 1894 г. В семинарията „Дрю“ е през учебната 1894/1895 г. Пристига в Бургас на 17.07.1898 г. и започва евангелска дейност. С известни прекъсвания работи там до края на живота си (за кратко пребивава в Карнобат, Н. Загора и Ст. Загора). В самото начало на века той, заедно с Николай Велчев, обикаля региона и държи проповеди. През 1903 г. Н. Велчев се жени за Люба – сестрата на съпругата на Пачеджиев – Йордана. В началото на XX в. заедно с пастор Марков от Бургас поддържат приятелски отношения с Петър Дънов. (У., № 49, 08.11.1900 г.)

[159] В началото на оригиналното писмо няма дата. Тя вероятно е била отбелязана в края на писмото, но тъй като последният лист липсва, се

взема датата от книгата Петър Дънов „Писма до първите ученици“, София, 1999 г., с. 64. (У., № 50, 12.11.1900 г.)

[160] II Петрово послание, глава 1-ва, стихове 5-8: (5) „И за това, истото, турете всичкото си старание и приложете на вярата си добродетел, на добродетел благоразумие, (6)на благоразумие въздържание, на въздържание търпение, на търпение благочестие, (7) на благочестие братолюбие, и на братолюбие любов. (8) Защото тези добрини, ако се намерват у вас и се умножават, правят ви да не сте праздни нито безплодни в познаването на Господа нашего Исуса Христа“. (У., № 50, 12.11.1900 г.)

[161] Оттук нататък липсва последният лист от оригинала. Поместеният край на писмото е взет от книгата Петър Дънов „Писма до първите ученици“, С., 1999 г., с. 66. (У., № 50, 12.11.1900 г.)

[162] Липсва датата в началото на писмото, тя е на последната страница отстрани. (У., № 51, 27.11.1900 г.)

[163] Това е най-важната молитва от Учението на Петър Дънов, която за първи път в историята на Братството се дава в това писмо. В „Наряди и упътвания“ от 1925 г. той пояснява: „Като прочетеш Добрата молитва, с нея можеш да влезеш навсякъде. Тя е един пропуск. Колкото изречения има в нея, през толкова врати ще минеш. Тази молитва е дадена от Бога, от Духа Божий, тя е свещена и не остарява“. По време на Втората световна война, по негово поръчение, Братството отпечатва листовка с „Добрата молитва“ и „91 псалом“, която всеки да носи със себе си. „Добрата молитва“, наред с 91 псалом и „Отче наш“, са най-употребяваните молитви до днес в нарядите на Братството. (У., № 51, 27.11.1900 г.)

[164] Вероятно зачеркнатото идва като отражение от размишленията на П. Киров за войната и военната служба. Като чужд поданик той не би подлежал на военна служба. (П.К., № 46, 21.12.1900 г.)